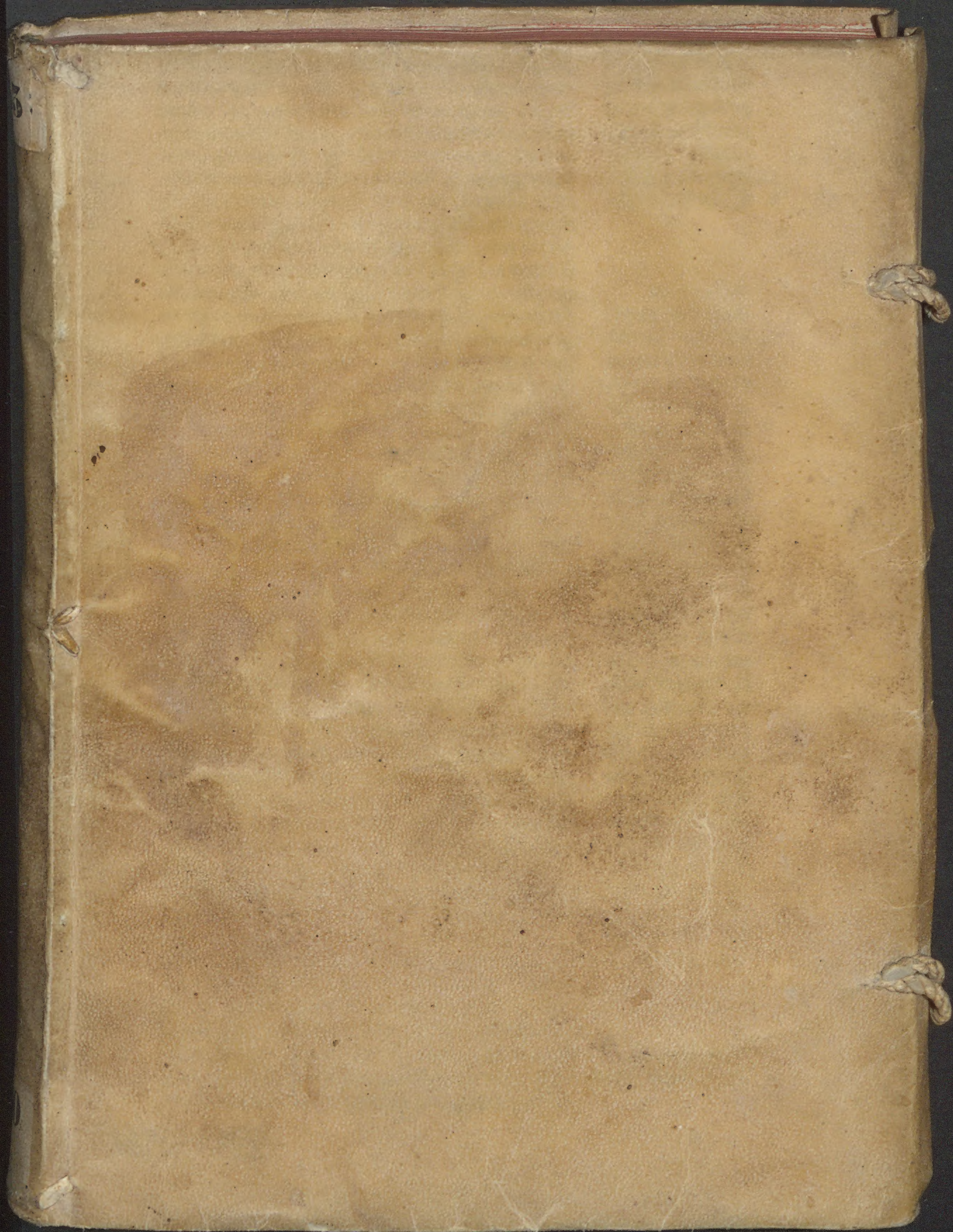

Portada no tiene. Es un tratado del Sacramento de la Penitencia

M. S. 4.º pequeño con 152 hojas sin foliar, bien tratado, completo.

R. no tiene.

Antonio

Pietro

Rō Scribendorũ.

Opę ptiũ n̄ poenit.dũ, me facturũ credidi, si de poenit.ae otiũ disputarẽ; nã illius argtũ unũ ẽ, qd negotiũ n̄ leve facessat Theologię Chriani officij scrutatoribus. Usus inquã clavium oio tradendus fuit iis, quos in Eccl.ę sacros Clavigeros mō cudimus, et fingimus. Ea demũ ẽ huius lucubrat.is maiestas, quã, l. me tacente, deus Opt. M. Patronus ipse nuncupante, nanciscat; teste Apho Tertulliano, lib. de poenit.a c. 2. ubi ista optissima de more scribit: cũ rursus ad suã misericordiã maturavisset (deus) iã inde in semetipso poenit.ẽ dedicavit: nec citra dio numinis antiquum morẽ, qui reliqua bonorum supellectile mortalibus largit. promissas unã sibi gloriã ubiq asseruit, ac proinde poenit.ẽ suis devovit aris, et suo tolo appendit; quippe quę gloria dei ẽ ex calculo dio ~~satis~~ Dal. Psalmo 49: quę ita ex hebręo excripsit Hieronymus, qui immolat confessionẽ honorificat me. qd n̄ sẽ ingenti gratulat.e à nobis excipiendũ ẽ, qui bono nro fato (si fas ita fari) in familiã allecti sumus S. nri Institutoris Ignatij, cui nihil antiquius fuit, quã gloriã dei in dies quotidie cumulare accessibus.

4.r tract.bus totum genus absolvemus: in quorum 1o agendũ erit de exist.a, et essa Sacram.ti poenitentię, atq de illius pt.bus tã essentialibus, quã integralibus, ac proinde de virt.e poenit.ę, et satisfact.e, quę alii subtexuerint. In 2o. tract.u mirabiles effectus huiusce Sacram.ti exponemus. In 3o disputabit. de ministro huius Sacram.ti, et de clavibus scię, et potest.is illi traditis. Ad quę eundem tractum pertinebit, agere de sigillo confes.is. 4.r deniq tract. tomus erit de subto capaci Poenit.ę, et de preceptis, quo ad illam obeundam adigimur.

Multa denum apud sacra Biblia scilia, et PP. de Poenit.a discussa, et statuta sunt, ut toties dies subiiciendas videbis: plura vero apud Doct.es pertim Neothericos reperies. D. Thomas 3a pte à q.e 84 usq ad 100 aliqua scripsit; n'tn absolvit totam ma de poenit.e, q.a

Al.

dy maturat opq pficere, pcoci morte è vivis excessit. Alliq in discipuli ex disputati ab eodq Sto Doctore in 4. Sary à dist. 27. reliqua, que de poenitua desiderabant, p 20 priores qes addidere, qd supplemtu ad 3m p. coit. appellat, quas res Quæstes n ita explorate authoritis ee, affirat Pr Suar. tom. 4. in 3. p. dy pfat ad disp. 26. ty, q intptes ibi agebat S. Dr, ac pinde multa n ex ppria sa libere, ut par erat, dixit: ty etia, q illa scripsit dy Egheby Theogus eet. Tracty 2. de esa, et exista Sacrami Poenits. Disp. 2. qd sit et an sit Sacram. Poenits. Poenit. noen, et de sio. Sectio 2.

Tract. 1.

De essa. et exista. Sacram.ti Poenit.ae

Quid sit, et an sit Sacram.y poenit.ae

Disp. 1.

Poenit.ae nomen. et defi.o

Sectio 1.

Vox Poenit.a si latinae linguae vulas fluit, a Vbo poenitet, cuius Ethimon e, teste Sipontino, quasi poenam tenet, unde poenit.a Doct.e Aug.o lib. de va. et falsa religione, c.e 19, idq e, qd poenae tenentia, qd minus placet nro Isidoro lib. 3. de Ethimologiarum, c.e ult.o existimanti, qd poenit.a idem sit, atq punientia, q.a ea e poenit.a, quae delicta admissa puniat, et in illa aiadvertat. Displicuit Erasmo, et aliis Latinioribus haec vox poenit.a quasi minus latina, d. egregie falluntur, q.m esto illa n. reperiat apud Tullium, uterq tn.o Plinius illa utit.r; Senior in sua nali Hist.a lib. 9. c.e 17, et lib. 7. c.e 12. Junior vo Epist. 130; quid tn. de hoc sit, satis Theo. go e, eius usurpari freq.r a sacris SS.is Conciliis, PP.bus, et DD.bus.

Vm quqvis cetera omittam adversariis, n in notare omittam, quia scant Ethimologia huius vocis innuat munus, et opus poenit.ae, qd apud Hebraeos, et Graecos accurate observatum aiadverto: Hebraeis n. poenit.a indigitat Thesuvah. a Vbo, qd scat redire, q.m ad Deum p poenit.m redit, qui ad illo criminibus recesserat. Graeci vo poenit.m appellant methameleian, quasi dicas mutatum consilium, q.a poenitens a peccatis ad Deum deficit, mutata antiqua sa indulgendi criminibus. Indigitat etiam poenit.a apud Graecos methanea, id e mut.o sensus et merito q.a hoc, et

alia munera spectant ad poenit., ut deinceps late videbimus. Deniq. dr. ex homologesis apud eosdem Graecos, de cuius tri valore clarissime Tertullianus scribit lib. de poenit. c. 9. lib. 53. et ibi Famelius ex Cypriano et aliis. Evolve etiam Baronium tom. 2. anno 56 cc. medius; nec omittas consulere Joannem de Lugo de Poenit. disp. 12 sect. 2. toto n° 2. ubi eruditissime multa de nominibus huius Sacramenti congerit.

D. his praemissis, et aliis, quae ad compliores litteraturae cultores spectant, vox poenitentia tria significat Theologis. 1° virtutem poenitentiae, quâ de peccatis admissis dolemus. 2° Sacramentum poenitentiae quo ipsa peccata dolent. 3° denique satisfactionem iniunctam a Sacerdote in poenam criminum: poenitentia in 1°, et 3° accepta sunt partes ipsius Sacramenti poenitentiae; ut mox constabit; quâ propter prius de ipso Sacramento dicendum erit, et deinde ad illius partes scrutandas commodissime faciamus gradum.

Sacramentum ergo poenitentiae sic potest definiri, fruente fere Suar. disp. 16 de poenit. sect. 2. n° 9. est Sacramentum constans ex actibus poenitentis, et verbis Sacerdotis institutum ad significandam, et conferendam gratiam remissivam peccati post Baptismum commissi: quae definitio et si nihil longior sit, clarissima tamen est, et essentialis; cuius bonitas inde probatur; quia nullum est Sacramentum, cui illa conveniat, quod poenitentia non sit: et rursus illa convenit tantum Sacramento poenitentiae: quae castigatissima est; siquidem mutuo convertitur cum suo definito. Ans inductione facillima ostendi potest, ideoque ad definitionis partes membratim excenterandas pergo.

1a particula Sacramentum generis gratiae congerit, in quo poenitentia cum reliquis Sacramentis concordat, quae a sua peculiari poenitentiae longe distans: reliquum vero illius definitionis continet differentiam specificam propriam huiusce Sacramenti. Et sic Baptismus constat ablutione, et verbis baptizantis, et ordo constat traditione materiae consecrandae, et verbis Episcopi; sic hoc Sacramentum constat actibus poenitentis contritione, confessione satisfactione, et verbis Sacerdotis. Praeterea sic Baptismus significat, et confert gratiam regenerativam, et ablueitem

pec

peccatu originale, et reliqua ante Bapt.m omissa. et sic in aliis sacramentis; ita proprium soli sacramenti poenitentiae est, conferre, et offerre gratiam remissivam etiam peccati mortalis non cujuscumque, sed illius quod post Baptismum omissum est. Denique adverte in hac definitione apprime explicari quadruplex quae causam hujus sacramenti; nam causa materialis continet in illis verbis actibus poenitentis: causa formalis, sive forma in illis verbis sacerdotis: efficiens quam explicat, dum assignat per ministro sacerdotem: denique finalis causa est collatio gratiae remissivae peccati post Bapt.m omissi. 4.o etiam.

Caeterum inquires, quare potius hac definitione uti velimus, et non aliis inventam illam quam approbat ipse Suar. disp. 16. de poenit. citatam ante sect. 13, quae sic se habet: est signum efficax gratiae remissivae peccati post Bapt.m omissi. Resp. hanc definitionem delegisse, quia clarissima est, et nullis fere calumniis obnoxia: definitio vero in argumento assignata, ideo explodenda fuit, quia utique aptari potest sacramento Extremae unctionis, quod habet etiam esse signum efficax gratiae remissivae peccati saltem venialis, ut suo loco videbimus: ergo minus apta est eiusdem definitio ab arguente allata.

De existentia, authore, antiquitate, duratione,

dignitate, et ordine poenitentiae collatae cum reliquis sacramentis.

Sect. 2.

Multa continet titulus, fateor, quae longa disputatione versanda essent, si theologice contra varios ageremus; sed ea cura ad Belarminum et alios rejecta, breviter suo ordine delibanda sunt, quae satis esse videbuntur, ut illa non penitus ignoretis.

Dic 1.o existere sacramentum poenitentiae certum de fide est, definitorius concilio Constantiensi sess. 8. et 15. concilio Florentino in decreto Eugenii, et Trident. sess. 14. Id probat Suar. disp. 17. de poenit. sect. 1. n.o 4. sufficiat nunc in praesenti illa ratio, qua usu probavit Synodus Trident. citata c. 1. quae sic se habet. Nam si [illegible] esset a Christo Domino suis fidelibus si instituto sacramento Bapt.i ad remittendum peccatum originale, et alia crimina ante illud sacrum lavacrum omissa, non invenisset

mediu, neque instituisset remedium ad peccata actualia post Baptismum patrata, indiscriminatim delenda per se: sed hoc medium est sacramentum poenitentiae: ergo illud a Christo Domino reipsa institutum est, ne illud dedecus illius providentiae impingamus. Mitto testimonia scripturae, et PP. ex quibus aperte convincitur existentia huius sacramenti.

Secundum de fide etiam est, ad hoc poenitentiae sacramentum distinguatur realiter a Baptismo, ut traditur tamquam dogma a Conciliis supra allegatis, a Pontificibus Symacho, et Celestino c. omnibus, et c. ult. 30. q. 2. et venit ex aliis PP. legite Belarminum toto lib. de poenitentia, Waldense de sacramentis tom. 2. c. 135, et seq. Petrum Soto lect. 3. et 4. de poenitentia, et alios passim Theologiae scriptores. Ratio, quia illa sacramenta distinguuntur inter se satis superque, quorum materia, forma ministri, et effectus distinguuntur inter se: sed ita se habent sacramenta poenitentiae, et Baptismi quae distinguuntur inter se: utraque praemissa certa est, ut ex infra dicendis constabit: ergo nequit dubitari de consequenti.

Neque audiendi sunt haeretici Witebergenses, et Antuerpienses Lutheri asseclae, atque Calvinistae, qui apud Ruardum Tapert, art. 3. dicto impudentissime, et indoctissime refragantur, male fulti illo Marci ult. qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit: unde pessima logica sic colligunt: ergo satis est Baptismus, et fides in omnibus ad salutem aeternam consequendam, neque aliud novum sacramentum requiritur: putant enim, quia idem Baptismus, qui dum fuit primo exercitus cum fide, abstulit priora peccata; si recipitur per sui memoriam exercitio eandem fidem, potest auferre peccata post ipsum commissa ex vi illius promissionis generalis. Eoque haereticorum impudentia evasit, ut Paulum ad Ephesios 5. 27. Augustinum lib. 1. de nuptiis, c. 33. et Fulgentium de fide ad Petrum, c. 30. ibi aberrantes, ostendant; sed plane mentiuntur 1° in eo quod fidem sine poenitentia sufficere ad remissionem peccati admissi post Baptismum, asseverint; cum illi refragetur communis Ecclesiae consensus: et relati PP. ita illorum errore absint, ut expresse, et recepto verum dogma catholicum docuerit Augustinus Epist. 23. ubi ita habet: si parvulus baptizatus grandior factus paria inceperit habere peccata, quae ... amittat, si regerat,

,, d. aliā curat^e sanari potest. qd enucleatius tradens lib. 1. de Bapt^o c^e 2. ait, n' sanari per Baptū, d. per vg poenitē.

De authore, et institutore hui Sacrati, n' aliq Catholicorū dubiū fuit: ut satis referunt Suar. Lugo. et alii. d. certū ē, qd Sacratū poenitē in particulari, et sm̄ propria ros, et essentialitū fuerit institū à Chro dno, ut declaravit Tridentinū sess^e 7. de Sacra-tis in coi, et ses^e 14. de hoc in particulari. Fundatū ē, q^a sacratū poenit ē ē signū efficax grē; d. nullus pot cuiuī signū constituere, nisi qui ē A^r grē q^o solus Deū, ac proinde Chrg Dnū penes qū fuit Eccla instituere, potuit instituere Sacratū poenitē. Potuit nihilominus, teste D^e Angelico 3 p^e q^e 64. art 4. eiusmi potestas quodamm^o delegari pure creē; ita ut qd illa eligeret in signū efficax grē, ipse Deus approbaret, et elevaret ad grē scandū, et efficaciter ferendū: d. cū hoc delegatio n̄ sit ea facta, dm̄ ē, qd de facto ipse Chrg Dnū fuerit A, et institutor immatū, et unicū huius Sacrati. Hanc 2cd appellat de fide Pr Suar. cit. disp^e 17. de poenit^a, sect^e 1. cui fere adhaerent Sai-Lus lib. 2. de Sacratis in grē, c^e 2. q^e 2. art. 1. § ceterū et Gran. tom. 1. in 3. q^s 2^ua 3. de Sacratis in grē, tractu 9. disp^e 1. sect^e 1. n° 4. d. ista satis in psenti ss, nq in 2^ua de Sacratis in grē opportunius, et latiū tracta-ta.

Hinc collige, quantū à verit^e exerret illorū placitū, qui, praeunte l^o de Osma,, de quo infra plura) docuere, qd in Paradyso terrestri statī post peccatū Adg fuerit instituū hoc Sacram^tū poenitē. d. quidē fieri potuit, ut sit exsurgerēt fuisse à Chro Dno institū. d. sane decuit, qd in lege grā liberalius peccata remitterent, quā in oi alia lege: q^o etiā. Unde etiā reiecti manent qd oscinati ss, qd in lege scripta extiterit hoc Sacratū poenit^e, aut aliqd aliud, bm̄ sacratū ex iis, qq de facto frui-mur; consulite Medinas tractu 2. de Confess^e in princ, et Navarrū de poenit^a disp^e 5. Vm̄ tn̄ ē, qd in lege veteri fuerit aliqd vestigiū huiusce Sacrati.

Quod igr illud instit sit à Chro Dno, ni una ē docum Sa; ut refert Suar. n° 10, et 11. abse tn iq sentiendū ē, qd fuerit instit Joan. 20, ut declarat Tridentª Synodū sesˢ 14. c. 1. et qbr, q tunc ibi collata fuit Aplis potestas, et Iurisdictio absolvdi, et retindi peccata: q° antea n collata erat; ac pinde neq instit Sacratū: rursq neq postea eiusmi Sacratū instit fuit; alit aliqdo extitisset minister sine Sacrato; aut sacramtū sine ministro: qd utrqq satis inconcinnū, et incongruū ē ig° etta.

2. De durat Sacrati poenit certissē ē, qd quqdiu Eccla militans extiterit illud etiā Sacratū psistet, ac pinde usq ad absq orbis piodū, ut in confesso ē apud oēs Catholicos. Demū de dignit, et sede poenit int reliqua Sacramta ut aliqd statuamus, priq supponendū ē, eē de fide, qd n oīa sacrata novē legis sint equalis pfectū, ut plane defivit Scilū Tridentinū, sesˢ 7. can. 3. n tn de fide ē, qd oīa sacramtª sint inequalia; d. potiq sub diversis considerat, alia aliis viciss pfectiora, et imperfectiora ss: nā 1°, si attendas id, ex quo sacramtª constant, tāquā ex mā pxa, certū ē, qd sacra Euchª oīa alia pfect antecelet, siquidē continet Chrū Dnū oīs sanctit, 1ª scaturigine. 2ū autē Euchā excedit poenitª ad reliqua sacrata, q. hu pro mā pxā actū virt, qualis est dolorē de peccatis; cū alia Sacrata constent rebū satis malibē, et corporeis, ut ablut, unct, tradit panis, et vini mutuo consensu in corp tradit in ordine ad aug prolē.

Si vō 2° pensites dignit Sacratorū, et ordinē ex illorū effi 2ū dignitate vr eē nrū Sacratū poenit, qd pr se, et ex nā sua delet peccata mortalia, opq oīū difficillimū, qd in aliis quinq Sacratis, excepto Baptismate n reperit: excedit insuq ipsū Bapt, q. merita amissa, et mortificata pr crimen lethale instaurat, et restituit poenitti, ut infra videbimus. Ac deniq ea oīa facit toties, quoties recipitr si subiectū aptū sit; quorū neutrū Bapt dlet, cū certū ē: q° etta. 3° possumus Sacratorū maiestatē estimare ex disponibē pviis, quas ad sui receptū, qdlt Sacratū

postulat, et ex hoc titulo poenit.ª obtinet postremum locum int. reliqua Sacrata, + post Bapt.
cum illa postulent ex nã sua sog.ª iam in grã existentes. saltem per usum obtritis voc-
nit.ª vero hoi dumtaxat attrito; ac proinde adhuc in peccato rite conferat. Eucha.
vero sub hac consideratione reliqua sacrata petit, quam non satis est, hos vivere cum obtritus, ut illos
rite, et recte recipiat, sed opus insuper est, ut adhibiat actualis confessio, si copia
confessarii adsit; neque instet praeceptum communicandi.

4° si ordinem, quo Sacrata communiter a fidelibus sus-
cipiunt, attendas, 3° loco collocanda est poenit.ª, ut in libello rudimen-
torum fidei videre est; 2°. n. post receptum Bapt. communiter recipitur confirmatio, et deinde
poenit.ª ante Eucha.; solent. n. pueri in 7. 2. 6 anno, aut circiter, statim at-
que peccare noverunt, obligari ad confessionem, non vero ad communionem, usque ad 20.
22. annum: ad hoc multa et satis in re impleat Joannes Sanchez in suis
selectis disp.ª 26, ostendens, prius pueros communicaturos, quam recepturos poe-
nitentiae Sacratum; sed de his, proprie ma. de Eucha.

5° ex sa. Concilii Tridentini, et Florentini, S.
Thomae, et aliquorum PP. 4° loco ponendum est Sacratum poenitentiae; si distributio eo-
rum fiat per analogiam ad illa, quae contingunt in na.: prius. n. est hoi generatio,
et nativitas; unde 1um est Bapt.; deinde puer roborat, quam agit confirmatio secundo
loco subit: 3° comedit, hinc Eucha. 3um sedem occupat: 4° non raro incidit in
aegritudinem, a qua resurgit aia per poenitentiam, quae medicina est aiarum; et insuper 2ª
tabula post naufragium peccati originalis appellatur a Trid.°, et PP.bus, quia 1ª
tabula Bapt. est, cuius effectus nempe 1ª grã in illo recepta, per mortale postea
amissam, amissa per solam poenitentiam instaurat: quare 4° loco numerandum est poenit.ª

Nonnulla colligimus

Sect. 3.

Meminisse, ita nos sect.e 2. §. sacratum, definisse poenit. est sacratum
constans ex actibus poenit.is, et verbis Sacerdotis institutum ad sanandum, et conferendum grãm

remissionis peccati post Bapt.m commissi: Ex qua de[?] plura in 9.ti co...
gere iuvat, quque re futura sit ad perspicuũ disputandorũ methodũ.

1.o igr colligo actus poenit.tis et Verba Sacerdotis ee partes essales huius Sacrati. Prob.o e, q.a cũ ex illis componat, et constet eiusmi Sacratũ ac illius essa sufficiant, necess e. Ita oes Theol.i, et qd caput e ipsũ etiã Eccl.a carut in Iubio Florent.o in decreto Eugenij, et Trident.a Synodus sess.e 14. c. 3. ubi actus poenit.tis, et Verba Sacerdotis appellant partes huius Sacrati, et merito, q.a si l. aliqs actus, qui req.r ex parte poenitis, l. aliqd Verbũ requisitũ ex parte Sacerdotis, n. det, n dabit integrũ Sacratũ poenit.e: q.o illud constat essaliter ex relatis. Ante constabit latius ex infra dic.dis; et coa certa e in nro mo opin.di, qui Inotata essalia omes reiecit in Phia. Cons.o, q.a si n. solũ actus poenit.tis, l. so Verba Sacerdotis existerent, n verificaret desio sta tradita: q.o id utrũq e de essa Sacrati poenit.e.

Hinc claret 1.o, aperte decisi Sotũ in 4. dist. 17. initio, docentẽ, qd fra huius Sacrati n sit pars illius; e.n. et precipua pars, cu det ultũ ee, et complem.tũ talis Sacrati. Neq obstat totũ artifale; nã etiã in eiusmi compositis, put talia sr, assu fra essaliter, et in recto: pat in navi, domo, ambulet ceteris, in qq n so. ss de essa navis ligna, et tabulę, s. etiã fra illa, et structio accidãlis, et sic in aliis ex.is: q.o quãvis Sacratũ poenit.e sit qdã totũ artifale à Chro Dno mirifice inventũ, het tn de sua essa ipsã fram absolut.is.

Clarit 2.o, qd tum complexũ Sacratũ poenit.e, n so supponit pro confess.e, et actibus poenit.tis precise, neq pro sola absolut.e duntaxat, s. pro utrisq sl, q.a cu id utrũq in recto parit Scet, pro utroq sl accip.; neq obstat, qd coit id indigitet. Sacratũ poenit.e; n vo compellet Sacratũ absolut.is, ut hinc Durandus male ancã arripiat in 4. dist. 14. q. 3. ut asserat, actũ poenit.tis precise ee qd principale huius Sacrati; nã id spectat duntaxat ad mũ loq.di, qui inde emanavit, qd ma huius Sacrati, sl. poenit.a nobis notior, et familiarior sit, quã illius fra; sl. Tingit in Bapt.o, et unct.e; atq quã qd etiã dr à qqdã DD. Sacratũ reconciliat.is.

Claret 3.o, qd cũ actus poenit.tis ex na suã compponant ad

ad Vba Sacerdotis, et ab illis quasi deriventur, ad eamque, quo se habent ma, et fra in composito physicis rectius, et sapientius consuevit Eccla auxillare actus poenit. ma sive pp malitiam huius Sacram.; Vba autem Sacerdotis forma; id quod fra hic n proprie recipit in illa ma, eiusque actus dicunt à Doctoribus Florent., et Trident. n absolutae ma, id quasi ma huius Sacram. ad exquisitam et accuratam Ecclae, et PP diligentiam n levius emendat.

Colligo 2º specialiter ex antea relata de fe dari aliqd cca ad destruendum constitutionem totius poenitentiae Sacramenti, vel peccatum; neque poenitentia Sacrament., et confert quoque remissionem peccati ottum, quamquam peccata ipsa subdunt. communiter ma poenitentiae, id ma remota, ut condistinguamus illam ab actibus poenitentiae, qui dicunt ma proxima, quia ex illis vere constat hoc Sacram.; cum tamen n constituatur ex peccatis, id totum illa destruat. Et exemplum est in machinis, quae in bello exercitae ad moenia inimica subruenda; in qua ma proxima est ferrum, et ligna, ex qq constant; moenia vero destruenda appellari possunt ma remota, seu ma circa quam. Sic communiter DD. Nec me fugit, dixisse S. Thomam opusc. 22 c. 4. et Gerson. in floribus Moralibus, qd ma remota huius Sacram. sit ipse peccator: intelligendum tamen est de ma in qua, subiecti, sive de subiecto huius Sacram. prout bene exponit Suar.

Rursus ma remota huius Sacram. diffinditur à Theologis in mam sufficientem duntaxat; et in mam necessariam: quae divisio communiter penitus legitima est; neque utrumque membrum necessario includit. Nam ma necessaria est imprimis sufficiens quoque erit; quamvis n est contra; nisi velis arguitari in peccatis mortalibus dubiis, quae secundum se ma necessaria confessionis, n tamen sufficiens, ut communiter docet, de quo infra latius. Appellant igitur mam duntaxat sufficientem, illam quae satis est, ut Sacramentum valide conferat; cum tamen n necesse sit, illam n subiicere clavibus eiusmodi sunt omnia peccata venialia, et etiam mortalia, semel rite expiata per confessionem. ma vero necessaria est quodvis mortale, nunquam antea subiectum clavibus; eiusmodi autem peccata n dicunt ma necessaria, quia nequeant alio modo, nisi per confessionem purgari; neque per omnes contritionem duntaxat reipsa penitus delent; nec ideo dicuntur ma necessaria; quia necesse sit, aliqd

mortale oio fateri, ut re ipsa existat Sacramentum poenitentiae validum; cum etiam quoad venialia ad id sufficiat: dicendum quod quamvis peccata talia sint, ut oio sint subiicienda clavibus, quando praeceptum confessionis instat, aut Eucharistia suscipienda est; quando tamen per contritionem sint prius deleta.

Dices: status peccat. Lo, utrum venialia, vel mortalia semel confessa possint aliquando esse materia necessaria confessionis, v.g. si aliquis voto, aut praecepto suae religionis, vel etiam Ecclesiae obligaretur ad illa confitenda. Rño satis probabile esse, posse ita evenire, quamquam alii contra doceant, existimantes id ita arduum esse, ut nequeat sub praecepto humano cadere; ceterum Sacerdotum Ministeria multo difficilior est, et tamen ex praecepto humano Ecclesiastico in sua aliquorum servatur; de his iterum dicemus, cum de praecepto confessionis agamus.

Colligo 3o ex illis postremis verbis relatae definitionis dari in hoc Sacramento, sicut in aliis, rem tantum, et Sacramentum tantum, idem esse aliquem illius effectum, qui nulla ratione sit pars ipsius Sacramenti, ut patet in remissione peccati: et esse substantiam ipsius Sacramenti, ut actus poenitentis, atque verba Sacerdotis, quae ita componunt Sacramentum, ut nulla ratione sint effectus illius. Quod si ulterius quaeras, an detur etiam aliquid hic, quod sit res et Sacramentum; sicut in aliis Sacramentis contingit accipitur a Theologis: affirmavit Pater Suar. disputatione 20. de poenitentia sectione 5. no 4, quamquam me latent adiungens, nisi quod de nomine sit. Affirmat itaque Suar. quod contritio, sive attritio poenitentis iam formata per gratiam virtute Sacramenti infusam, sit res et Sacramentum, idem sit effectus, et pars ipsius Sacramenti: quia enim stricto sensu est pars Sacramenti est; quia vero formata per gratiam est, sit effectus poenitentiae a Sacramento.

Colligo demum 4o ex relata definitione, Sacramentum poenitentiae esse rationis univocae, quae praedicatur de pluribus convenientibus in specie infima morali; quia illa non possunt eadem definitione gaudere, quae non conveniunt univoce: ita etiam. Hinc colligere dari plura Sacramenta poenitentiae solo numero distincta, quae talia erunt, quando vel aliqua pars numero dumtaxat distincta multiplicetur: quae quamvis res numquam poterunt specie

speci-

phica distingui, v.g. adhibet quis dolorem de peccatis admissis propter gehennæ incendia fugienda; alius vero propter gloriam assequendam; ille autem propter bonitatem Dei summe dilecti, sane quilibet actus ex istis satis est ad sortitudinem Sacramenti pœnitentiæ multiplex; quæ tamen Sacramenta erunt solo numero distincta Theologice, sive moraliter considerata; distinguentur vero specie physica; quia constant actibus specie physica distinctis, quippe qui à motivis specificantur physice.

Si rogas, utrum diversitas specifica peccatorum, quæ variis confessionibus quis aperit: satis sit ad respondendum diversitatem specificam physice in illis Sacramentis. Ex eo nullatenus satis est, cum peccata sint materia dumtaxat remota huius Sacramenti; ac proinde extra illius essentiam: insuper, quia idem numero Sacramentum ex se est capax ad quælibet peccata delenda: ac proinde non potius dicere ordinem ad hæc peccata, quam ad illa; dum tamen vere subiecta sint clavibus. Quod si ex diversitate peccatorum aliqua differentia specifica refundat in partes intrinsecas ipsius Sacramenti, ut contingere potest, casu quo dolor eliciatur propter malitiam specificam huius peccati; tunc eiusmodi Sacramentum inficiet ea diversitate, quæ tamen nunquam moralis, sed semper physica erit ratione alterius Sacramenti, cuius dolor non elicitus sit ex illo motivo, sed ex alio specie diverso, uti contingere potest.

Utrum peccatum originale, et alia ante Baptismum,

vel in ipso Baptismo commissa sint materia remota Sacramenti pœnitentiæ.

Disputatio 2.

Nec peccatum originale, neque aliquod actuale

ante Baptismum commissum, est materia remota huius Sacramenti.

Sectio 1.

Ut à remotioribus ad propriora veniamus, prius de materia remota huius pœnitentiæ agendum erit, ut deinde ad proximam magis servandam accedamus; de materia ergo remota pœnitentiæ hac, et sequenti disputatione altercabimur, deinceps disputaturi de proxima materia

q.° ipsi in p̄ntī è de peccato orig.ⁱ, et actualib. ōmissis ante, l. in ipso Bapt.°; utrum illa spectent utrumq. mā remota ad hoc Sacram: et dubitari pot. ig. de mā remota duntaxat sufficienti, quia de naria. Hoc pmisso.

Sit 1.ª Cō.° peccatū originale n̄ ē mā naria, nec sufficiens Sacrati poenit.ᵉ: ita oēs Theologi ad unū, quorum plures allegat Bonacina de poenit.ª disp.ᵉ 5. q.ᵉ 3. puncto 1. n.° 4. Pbr.ᵈ Cō.° 1.° effect.ᵘˢ 1.ᵘˢ pprius, et peculiaris Bapt.ⁱ ē regenerare; ac pinde delere peccatū originale: q.ª eiusmodi peccatū nequit expiari p Sacratū Cōfess.ⁱˢ; ans de fide ē; pbr. cōa; q.ª de rōe effect.ᵘˢ 1.ⁱ pprii, et peculiarii cuiuslt Sacrati ē, q.ᵈ n̄ sit cōis alt.ⁱ Sacrato sp.ᵉ Theoloḡ diverso, quale ē poenit.ª Pbr 2.° Cō.°; q.ª cū illud peccatū n̄ sit ōmissū ppria volunt.ᵉ hoīs, nequit eē mā ppria accusat.ⁱˢ; q.° neq. cōfess.ⁱˢ, ac p cōns neq. p Sacrati poenit.ᵉ, q.ᵈ cōfess.ᵉ sive accusat.ᵉ nario importat: unde adultus baptizandus n̄ tenet adhibere dolorē de peccato originali; neq. illi imponenda ē poenit.ª in Bapt.°, ut ex S.ᵗᵒ Thoma, Suar. Valencia, et aliis, bene admonet Bonac.ª de Bapt.° disp.ᵉ 2. q.ᵉ 2. puncto 6. n.° 27. et 28: q.° sicuti evidens ē, q.ᵈ peccatū originale n̄ sit, nec possit eē mā remota poenit.ᵉ, siquidē neq. accusationis, neq. doloris.

D. nota, hanc Cō.ᵉ intelligendā eē de filiis Adæ; nā de ipso Adamo taliter sentiendū ē, siquidē nrū originale peccatū fuit actuale illius; ac pinde subiiciendū clavib., casu quo Adamus illud ōmisisset post acceptū Bapt.ᵐ

2.ª Cō.°, peccata actualia ante Bapt.ᵐ ōmissa, seu venialia sint, sive mortalia n̄ sū mā sufficiens, neq. naria Sacrati poenit.ᵉ: ita fere oēs Theologi, qq. insiiure recessent: Angles verbo Cōfessio. 2.° §. 2, qui p se allegat Ricardū in 4. dist.ᵉ 17. art. 2. q.ᵉ 4. qq. favere videnť Scotus dist.ᵉ eadē, Adrianus, et Gabriel quos oēs de fide allegat Medina codice de cōfes.ᵉ, tractu 2. colum. mihi 26. docentes, q.ᵈ etiā infideles ante Bapt.ᵐ tenent ad cōfess.ᵉ mortaliū. D. pcul dubio falluntur; ut iā pbo 1.° ex desc.ᵉ ipsā Sacrati poenit.ᵉ, ī quā dicerit, illud Sacra-

scare, et offerre ora remissiva peccati post Bapt. commissi: quae non est de illius ratione, delere peccata ante Baptismum commissa: quia illa non sunt, nec possunt esse materia remota Confessionis. ans. et pars illa definita tradit expresse à Concilio Tridentino sess. 14. c. 2. et Canone 1. et 7. quod erat.

Prob. 2°. quia hoc Sacramentum est per modum iudicii, et tribunalis: sed ut aliquis legitime absolvatur, seu condemnetur ab aliquo iudice, opus est, ut ad illius iurisdictionem spectent eius delicta: sed peccata ante Baptismum commissa non possunt subiici Sacramento poenitentiae. maior de fide est; minor est certa, et constat probatur; quia eiusmodi peccata facta sunt ab homine tunc non spectante ad Ecclesiam; unde Apostolus 1. Corint. 5. opposite ait; quid enim mihi est de iis, qui foris sunt iudicare. quo textu utitur Tridentinum ad idem probandum. quod erat.

Prob. denique 3°, et à priori, quia poenitentiae Sacramentum non est de iure naturae, sed tantum de iure divino, à Christo Domino misericorditer inventum: quia illa sola peccata habet pro materia remota, ad quae remittenda voluit Christus Dominus illius efficaciam impertire, et non ad alia: sed noluit Christus Dominus, ut in peccata ante Baptismum commissa eius vim exereret: quia eiusmodi peccata non sunt materia talis Sacramenti: minor probatur ex Concilio Trident. supra citato allegato; unde constat constat. Confirmatur, quia nullo fundamento, et textu non dicitur est quod haec, vel illa sit materia huius, vel illius Sacramenti: sed ex nullo fundamento, aut textu, constat, statuisse Christum Dominum, quod peccata ante Baptismum commissa forent materia poenitentiae sed potius oppositum: quod erat.

Hinc collige 1°, commissurum Sacrilegium, qui eiusmodi peccata clavibus subiiciat, siquidem frustrat Sacramenti formulam: quod Sacrilegium formale erit, si huius scientiae, ut pars est, consentiat: sin autem erit solum sacrilegium materiale, sive illa dumtaxat, sive illa simul cum aliis peccata ante Baptismum commissa adhibeat, absolvenda; sive illa simul cum aliis peccatis post Baptismum admissis: non aliter, atque si capillos dumtaxat, aut simul cum vero pane adhiberet consecrandum in Christi Domini corpus.

Collige 2°, idem sentiendum esse, quoquis eiusmodi peccata post Baptismum collatum delenda forent, remoto obice, quem quis apposuit in receptione

Bapt.i ad grã recip.dã, ut opportune admonet Suar. tom. 3. in 3. p. 3, disp.e 28. sect.e 5.

Interrogat.i cuida, et argũis fit satis.

Sect. 2.

Erit, qui roget, utrũ siqs. posteaquã cepit verũ propositũ Bapt.i peccet iterũ, possit eiusmi peccata remissa post tale propositũ, iudiciario clavi-bus poenit.e, tanquã mq. aptã, mater. Rnd.o dubit.di ẽ, qa illud propositũ appella-t coit, et vẽ à Theogis Bapt.s in voto; qd eiusmi peccata remissa sũ post Bapt.y flaminis: qd ad hoc ẽ in Baptizato tali Bapt.o ipsa peccata remissa ante Bapt.y fluminis, sive aquæ erunt mã remota sacrati poenit.e, dũ tn sint admissa post Bapt.y flaminis. Pr, qd etiã eiusmi peccata non sũ, nec possũ ẽ mã remota Cfes.s, quãvis sint remissa post talẽ Bapt.y, qa eiusmi Bapt.s n'ẽ sacratũ; ac pinde nec ianua sacratorũ; unde ille hõ incapax ẽ re-cip.di poenit.e, et p coĩnẽ eiusmi peccata post talẽ Bapt.y remissa; d. ante Bapt.y aquæ n'sũ sacrati poenit.e mã.

Pterũ urgemur ex doctrina Henriq.z lib. 7. c.e 28. n.o 2. Laiman in Theogia morali lib. 5. tractu 7. c.e 6. n.o 2. Tannerj tom. 4. disp.e 6. q. 8. dub. 4. n.o 93. Fabri de poenit.a in 4. sarũ dist.e 29. q. un.a disp.e 37. c.e 8. n.o 298. Bezonij lib. 5. de iubileo; c.e 25. dub. 28. assert.e 6. Villalobos in suma tom. 2 tract. 27. diffic.e 7. n.o 7. et Gran. tom. 2 in 3. p. 3. ; tra 12. tractu 5. disp.e 6. fine, qui oẽs asserunt, qd oẽs ij, qui in statu Cathecumenorũ mortui sũ, ac pinde cũ Bapt.o in voto sũ capaces indulgentiarũ, utiq. p mq. suffragij, et cæteri fideles vitã functi: qo signũ ẽ, qd illũ Bapt.s flaminis sit illis ianua ingredi in Eccliæ, et fruendi illius gratijs: qo si viverent, forent capaces sacrati Poenit.e. ac pinde peccata, quæ post talẽ Bapt.y in voto remittũt, purgari posse p claves. Accedit innotabiliq longẽ ẽ, ipso Cathecumenos etiã dũ vivunt, posse lucrari indulgentias, ut docent Navarũ de indulgentijs notabilẽ 22. n.o 8. et notabili 32. ad finẽ, Henriquez mox cit.s n.o 3. et P.r Gran. tractu illo 5. disp.e 2. n.o 4. ubi sua ita pbat et

arata p̄ oppositũ n̄ lavit elevat: q̄d signũ evidens ē, qd Baptizati in voto s̄t membra huius Eccl. unde n̄ ss [illegible] ac p̄inde p̄ot Eccl. illorũ cas in iudicio c̄fes. examinare et absolvere.

Rebit. aliq. 1° et satis brevit., neq. doctr. horũ Aū, unde coñ nulla erit. Rx. in 2°, qd q̄d sit de verit. ? doctr., de qua alibi, ea nobis c̄ria n̄ ē 1°, q.ª ut l. ipse Gran. in ult° loco fatet, Cathecumeni viventes (nã de mortuis certũ ē) n̄ s̄ huic Eccl. militanti subiecti; ac p̄inde nec illis memora, unde nequit illorũ crim.ª in tribunali Poenit. discutere, et absolvere; s. illis viventibus p̄ficere poss. indulg. ad symũ p̄ mũ suffragij, n̄ vō p̄ mũ absolut. (que exercitiũ iurisdict.is importat) ut p̄notaverat Henriq.. siquidẽ eiusmi Cathecumeni n̄ s. Eccl. membra: n̄ alit atq. Rex vō dominũ sibi n̄ subditũ p̄miji et p̄vilegij afficere, quẽ tñ nequit punire, atq. illis cas iudicare, sic potuit stringere in n̄ro casu.

Vm. c̄ª doctr. huius, et p̄terita sect. obiici poss. aliq. textus, quos bene explat Medina, sect. 1. cit.; p̄teãq. illis p̄missis, ut p̄oti facillimũ obit. 1° q̄ra, que c̄fr. p̄ sacratũ poenit. destruit.ª ē ex nã sua peccati Originalis, et oĩa illorũ, quẽ ante Bapt. c̄missa s̄; i.g. illa poss. delere p̄ c̄fes. Christianã, q.ª quævis grã sanctificans sub. de grã ordin.ª (ut abstineamus à Theologorũ sis, nuperrimis) expellit, ac destruit q̄dvis peccatũ mortale; ig. etc. Rx, c̄cesso anti, et negata c̄on., nã bene stat, qd grã collata p̄ poenit. eiusmi vim heat c̄ª peccatũ originale, et q̄dvis mortale ante Bapt. c̄missũ; nec tñ possit illa grã c̄ferri p̄ hoc sacratũ ad eiusmi peccata expianda, q.ª ita Xp̄us Dñus Dñus instituit; sic grã, quẽ c̄fr. p̄ sacratũ vivorũ, sufficiens ē ad expianda quævis peccata mortalia; nec tñ eiusmi sacrata poss. delere ea peccata, quẽ in hoẽ peccatũ mortuo reperiunt, et c̄oi se hent, q.ª eiusmi sacrata s̄ mediũ ineptũ ad c̄oẽ[?] p̄g hoi in tali statu existenti. Itemq. grã, quẽ p̄ sacratũ ordinũ c̄fr, c̄ª ē ad aug.s grã, et merita; imò etiã ad delendũ peccatũ existens in femina; nec tñ eiusmi c̄fer. poss. stringere feminã p̄ eiusmi medium, q. illa incapax ē sacrati ordinis.

Obiit 2°, eadem n° peccata, quae omisit ho[mo] ante Bapt[ismu]m, potuit
perpetrare in baptizatus: nec .n. peccata in se sunt diversae speciei, vel numeri, in antea,
vel post Baptismum omissa sunt; ergo si talia peccata admissa post Baptismum possunt deleri
Sacramento poenitentiae, etiam omissa ante Baptismum poterunt expiari eodem Sacramento; nego
conseq[uentia]m; admisso pro antecedenti, quia id nascitur ex volunt[ate] libera Christi Domini, spontanee instituentis Sacramenti Poenitentiae sub hac forma, et ad hanc materiam remotam destruendam, et non
ad illam.

An peccata in ipso Bapt[ism]o omissa sint materia remota huiusce Sacramenti. Sect. 3.

Effecimus satis, ut credo, quod peccatum originale ac cetera actualia tam mortalia quam venialia ante Baptismum omissa non sint, nec possint esse materia remota Sacramenti Poenitentiae; restat nunc obscurior nodus de iis peccatis, quae omitti possunt in ipsa Baptismi susceptione, quae quidem in duplici differentia sunt; vel .n. est voluntas furandi, vel omittendi aliquod aliud peccatum tam mortale, quam veniale, sive cum omissione, vel sine illa; hoc .n. parum refert; vel est fictio, quae item duplex potest esse; altera negativa, quae quasi negativa, quando scilicet homo adultus accedit sine animo saltem virtuali recipiendi Baptismum et tunc Baptismus nullus est: alia vero fictio positiva, aut quasi positiva, quae consistit in voluntate deliberata suscipiendi Baptismum cum impedimento ad gratiam recipiendam: de his ergo peccatis in Bapt[ism]o omissis, et fictione positiva petimus, utrum sint materia poenitentiae.

Nunc est triplex suffragium circa hanc difficultatem. Prima .n. sententia Scoti in 4. dist[inctione] 4. q[uaestione] 5. docet, quod fictio ipsa positiva fraudis, et alia peccata ante Baptismum, et in ipso Bapt[ism]o omissa, expianda necessario sunt per Sacramentum Poenitentiae. 2a sententia Patronus habet Sotus, asserentem in 4. dist[inctione] 6. q[uaestione] 2. art. ult[im]o, quod fictio variis, et etiam peccata mortalia inter Baptizandum perpetrata sunt materia necessaria Sacramenti Poenitentiae; non tamen crimina ante Baptismum admissa; subscribit noster Coninc de Sacramentis, q. 62. art. 2. dub. 6. à n° 95. et Bonacina ibi, disp[utatione] 2. q[uaestione] 6. puncto 3. § Dicitur in medio. 3a sententia existimat, quod solo fictio ipsa positiva fraudis sit materia remota, et

narià poenitę, n' tn reliqua peccata ante, l. in ipso Bapt° facta; sic aperte docent, Suar. tom. 3. in 3. p. disp. 28, sect. 5. 3c 3. et §. D. quares; Valencia tom. 4. disp. 4. q. 4. punct. 2. Gran. tom. 2. in 3. q. 5. d°va 7. tract. 1. disp. 3. n° 4. Cabrera de sacratis. q. 69. art. 10. disp. 2. à §. 2. Silvius in 3. p. 3. q. 69. art. 10. Joan. de la Cruz in directorio consc. q. 2. de Bapt° q. 4. dub. 4. 3c 2. et Villalobos in summa, tom. 1. tract. 9. diffic. 20. [illegible] et alii apud hos. 4. Denique [illegible] excludi à ma. remota sacrati poenit. [illegible] peccata alia si cum Bapt° actu existit, quia [illegible] olim docuit P. Lugo [illegible] ut ipse testatur, disp. 16. de poenit. sect. 1. n° 10. ubi [illegible] allegat S. Thomas Sylvestrum, Palludanum, et alios antiquiores, [illegible] adhaeserunt Joan. de la Cruz. q. 4. de Bapt°; et alii Recc. Salmanticenses: d. ipse Lugo n° 23. [illegible] defendit.

Sit 1a 3c° peccata sive venialia, seu mortalia, quae actu si cum ipso Bapt° (excepta fict. fuali posita de qua infra) n' si ma remota sacrati poenit.: ita DD. qui 3. et 4. [illegible] patrocinantur; ita S. Thomas 3. p. q. 69. art. 10. ad 2. expresse ut infra referam, qui p se allegat S. Aug. tom. 3. c. 12. quaevis aut intelligat, Aug. noster Tran. suo n° 7. qui probat hanc 3c; ex eo qd quodvis peccatum actuale existat d. temp. cum Bapt°; è tn ~~[illegible]~~ ipso Bapt° na, et roe [illegible] [illegible] prius è quam illo, qd s'nale è; q. [illegible] peccata [illegible] ante Bapt. [illegible] illius ma.

[illegible] displicet p. 1°, q. prioritas, l. posterioritas roe in re morali nullatenus attendenda è, ut post ostendam. 2°, q. fictio etiam fualis èrit prior Bapt°, qd negat Gran. cum illa sit aliquid nale; Bapt. vero sit aliquid s'nale. 3°; q. illa doctrina [illegible] è, qd res nalis, et s'nalis n' p accidens, d. p se iungunt, qd n' iungit in aliis peccatis, excepta una ficti fuali, quae ut talis è, nario dicit Bapt. [illegible] existentis: [illegible] in

illa dumtaxat verum erit, quod sit prior Bapt.º ac proinde non sit materia poenitentiae quod negat Gran. Quamquam hanc probationem sua doctrina evertit.

Probo igitur secundum 2º, et à priori; quia, ut constat ex definitione Sacrati Poenitentiae supra tradita, et probata, finis, et effectus illius peculiaris, et proprius est sacrare, et conferre gratiam destructivam peccati post Bapt.um commissi; sed eiusmodi peccata non existunt post Bapt.um, sed prius cum illo actualiter existunt: ergo nequeunt deleri poenitentia; ergo non sunt materia eiusmodi Sacrati; maior certa est; minor ex hypothesi, in qua disputamus, unde consequentia liquet. Probatur 2º, quia Bapt.us delet venialem, quod antea commissum est, et nondum est deletum (si appellamus secundum habitualiter existens) si accedat etiam post Bapt.um collatum dolor, qui necessarius erat; ergo etiam Bapt.us delebit ea peccata, quae cum illo prius actualiter existunt, si deinde accedat dispositio necessaria; quod talia peccata non sunt materia remota poenitentiae, sed Bapt.i. Antecedens certum est. Probatur consequentia, quia non minus opponuntur Bapt.º quoad illius effectum impediendum peccata mortalia habitualia, quam actualia; quin imò habitualitas, vel actualitas quae accidens sunt ad oppositionem peccati mortalis cum Bapt.º; ergo etc. Videas obiectiones sect. 5. subiiciendas, quae magna ex parte contra hanc sententiam instaurari possunt; ubi earum solutionem reperies.

Haec non ita difficilia sunt, valde tamen arduum est statuere, utrum fictio fratris sit materia remota poenitentiae necne; cum si eam velis dicere materiam remotam poenitentiae, omnibus oppositum firmiter suadentibus premaris: Sin autem negaveris quod eiusmodi fictio sit materia remota, conclusioni occurret Suar. cit. § dico 3º, post medium, asserens, quod nullus id negat, neque negare potest; quod tamen non ita certum est, ut constat ex 4ª sententia supra relata.

Quid alii opinari possint de fictione frali. sect. 4.

Erunt fortasse, qui hanc 2am sententiam statuere arrideat cum DD.bus

+ º ss: neq fictio fraus est ma remota poenitentiae; ac proinde accedente dolore nario, expiabitur eiusmodi fictio per Bapt. antea susceptum. Probabunt sequentes sententiae 1º, quia ut aliquid sit ma poenitentiae, exigitur quod sit peccatum post Bapt. commissum; sed fictio fraus non fuit post Bapt. commissa; imò nec committi potuit post illum, si loquamur de ipsa fictione exercita: quae non est ma remota poenitentiae. maior constat ex definitione poenitentiae supra tradita: minor etiam certa est, quia cum irritatio actualis effectus sacramenti Bapt. consistat in eo quod Bapt. conferatur actu subiecto indigno, tunc autem committitur, eiusmodi irritatio quando confertur Bapt., et non postea neque antea: ergo fictio fraus exercita non est, neque potest esse post Bapt. ergo non est, nec potest esse ma poenitentiae, sicut alia peccata hominis non baptizati, quae quamvis possunt committi ab homine iam baptizato possunt esse in tali hypothesi ma poenitentiae. neque ad prioritatem rationis recurras, quia eiusmodi prioritas non est in re, sed etiam fictio est prior ratione, quam Bapt.

Probabunt 2º sequentes sententiae, dist. dictae voluntatem indigne suscipiendi Bapt., et actualem susceptionem indignam illius, quas possumus appellare fictionem exercitam; alteram vero fictionem volitam, et modo sic argumentantur. Ad illud sacramentum spectat tanquam ma remota fictio exercita, ad quod spectat etiam tanquam ma remota fictio volita; sed ista est ma Bapt., et non poenitentiae: ergo aliter fictio exercita. Probatur maior 1º, quia in quolibet actu peccati principium est actus voluntatis imperans, minus vero principale ipsa executio operis: ergo ista debet pertinere tanquam ma remota ad sacramentum, ad quod spectat ipse actus voluntatis imperans: ergo etc. Probatur 2º eadem maior, quia impossibile est, quod illa duo spectent ad diversa sacramenta: alioquin posset per Bapt. remitti fictio volita, et non tamen deleri fictio exercita, et è contra ista posset expiari per poenitentiam, et non illa; ac proinde alterutra deleta, posset alia manere, quod satis falsum per se apparet: ergo fictio exercita est ma remota illius sacramenti, ad quod spectat tanquam ma fictio volita.

Obiicies aliquis hanc sit ma remota Bapt. patet ex sequentibus

semp. procedit ipsum fictio exercita, ac proinde coens ipsum Baptum; sic voluntas actualis faciendi sacrum, non semel procedit semper ipsum sacrificium: quod tunc saltem fictio volita erit mala remota Bapti; ac proinde coens fictio exercita erit etiam mala Bapti; quamvis coexistat realiter ipsi Bapto. Contra in sententia adversariorum satis est prioritas temporis ante Baptum, ut peccatum sit mala remota Bapti, et non poenitentia; sed fictio volita semper est prior tempore ipso Bapto: quod semper est mala remota illius: probatur minor, quia prius saltem tempore est velle, et statuere, recipere Baptum sacrilege, et indigne, quam illum re ipsa recipere; siquidem non illa decernimus, quae iam sunt, sed quae postea quodammodo futura sunt: quod fictio volita semper est prior saltem tempore ipso Bapto: quod semper est mala Bapti; et non poenitentia; ac proinde coens idem sententiarum est de fictione exercita.

§ Probabunt 3º, quia impossibile est, quod aliquis suscitetur, et moreretur ad vitam, ante quam nascatur: quod impossibile est, quod fictio talis sit mala poenitentia: antecedens notum est: probatur consequentia, quia ille, qui recipit Baptum cum obice, non recipit gratiam; quod non nascitur gratiae, neque deletur habet peccatum originis: sed si fictio esset mala sacrati poenitentia, posset illum subiicere clavibus; ac proinde suscitari ad gratiam ante quam nasceretur ad illam.

Confirmatur 2º, quia poenitentia, teste etiam Tridentino, est 2a tabula post naufragium; quod Baptum 1a tabula est, sed quorum Baptum confert gratiam, quae nos liberet a naufragio peccati originalis non intelligitur fungi vice 2ae tabulae: quod omnia peccata, quae committuntur, antequam Baptum conferat gratiam: ac proinde ipsa fictio delenda sit per Baptum, cuius gratia deinde amissa succurrit 2a tabula scilicet poenitentia; quod a fide expiamur per Baptum: Confirmatur 2º; quia ubi definitio concilii asserit, quod mala sacrati poenitentia post Baptum admissa intelligendum est de Bapto non solo valido, et informi, sed etiam fructuoso, idest, qui contulerit suam gratiam; quod fictio ipsa, quae ante Baptum formatur, existit, est illius mala, et non poenitentia: atque, et explicatio illa suaderi potest ex communi doctrina theologorum cum Sancto Thoma, 3. p. q. 9. art. 3. ad 2. asserentium, quod qui baptizantur indigne, ac proinde cum fictione tali non dicuntur proprie, et simpliciter membra Christi, neque membra Ecclesiae; quod non potuerunt ab illa iudicari: sed non multum fidendum est huic

effectus illius antea.

Probabunt 4°, quia non minus opponitur effectui Baptismi quodvis peccatum mortale actuale, quam fictio formalis; sed potest Baptismus illam collatam, si illi de novo adiungatur sufficiens dispositio, expiare directe, et per se quodvis peccatum etiam mortale, actu cum illo existens in 1° sui fieri: ergo similiter poterit delere fictionem formalem; unde haec erit materia remota per se Baptismi.

Probabunt 5°, quia obligatio subiiciendi clavibus peccata mortalia est per se satis gravis, et pudore, atque difficultate plena: ergo non dicendum est, quod hoc, vel illud peccatum mortale sit materia necessaria poenitentiae, nisi constet de voluntate Christi Domini, ita decernentis: sed ex nullo capite ea satis constat: ergo etc. Haec postrema probatio constabit ex solutione obiectionum.

Solutio obiectionum, et rerum suffragiorum.

Sect. 5.

Caeterum contraria opinio sectatores Theologi aliqua possunt obiicere, et ad illa non incongrue solvi; si enim obiiciat 1°, quod fictio formalis, quamvis existat simul realiter cum Baptismo; est tamen prior ratione ipso Baptismo; quia iste prius non imprimit characterem, quam infundat gratiam: nam infusio gratiae supponit iam characterem impressum: ergo et Baptismum consummatum, et integrum quoad substantiam, et in forma, et aliquo suo effectu; sed fictio non impedit characterem, sed infusionem gratiae; ergo fictio supponit hominem baptizatum, ut vere fictio impediens gratiam sit: ergo relata fictio est posterior ratione ipso Baptismo. Explicatur a Granado; quia fictio haec de qua loquimur, consistit in indigna susceptione Baptismi: ergo supponit Baptismum, quippe qui est materia circa quam versatur suum delictum: ergo est posterior Baptismo: ac proinde materia poenitentiae.

Respondebunt illi 1°, omittendo, quod fictio sit posterior ratione ipso Baptismo; dicendum tamen non sit posterior realiter; neque Christus Dominus in institutione huius Sacramenti non curabit has argutias metaphysicas, quas magnum nunquam involvunt fictionem, et satis

indignus vr, ista aliquo licitè fore in instit. ciuis Sacrati Barbaris, et indoctissimis cois, et narij. Rebunt gtra 2°, dist. 29 effectus argti: fictio exercita ē posterior roe Bapt.°, scedo; fictio volita ē posterior roe; nego: cuius dcit, ista postrema fictio sit mã Bapt.ⁱ, et n' poenitentiæ; fictio etiã exercita erit mã Bapt.ⁱ, ut cstat ex gbt.ⁱ 2°. sect.ᵉ 4. Hinc cetera solvuntur.

Obiiciet 2°, qui fictè recipit Bapt. irrogat iniuriã ipsi Sacrato: g ad Eccliam, cuius munus ē, curam agere cultus debiti Sacratis, ptinet de eiusmi peccato iudiciu ferre: d. hoc ipso ē Clavibus; g° tale peccatu ē mã remota poenitentiæ. Negabunt hanc cõg, alit oia peccata, et iniurias, quas Paganus ante Bapt. irrogare pot Sacratis, atrogaret sibi poenitentia tamquam mã pxima, qd n' dices; g° etta.

Obiiciet 3°, fictio fralis opponitur directè Sacrato Bapt.ⁱ quoad illius effectus: g° nequit Bapt. here vim, que eiusmi peccatum deleat siquidem antea fuit fortius ipso Bapt.°. Rebunt 2° sedo ans, et neg cõg; nam etiã qdvis peccatum mortale sl existens, l. sõ habitualiter cum Bapt.° opponitur illi directè quoad illius fructus; nihilominus tn ipse Bapt. accedente deinde actu doloris reqto, illud idem peccatum posteà delet. Hinc rebunt 2°, dist. cseqens; g nequit Bapt. here vim, que illud peccatum posteà deleat: etta, si oia ut antea pxistant; scedo cõg; si Bapt.° deinde adiungat actum doloris, qui duntaxat desiderabat; nego cõg; nam id vinculum illud ex Bapt.°, et dolore fortius ē, quã eiusmi fictio.

Obiiciet 4°, illud peccatum, qd virtute Bapt.ⁱ tolli n' pot, n' ē mã remota illius, d. alterius Sacrati, vlt poenitentiæ, cum n' sint alia Sacrata p se instituta ad tollenda peccata mortalia: d. fictio fralis nequit tolli p Bapt.; ipsi g° ē mã poenitentiæ. mr, et cõa cstabunt, si de mini cstiterit, que sic pbr; impossibile ē, tolli peccatum in eodemmet subiecto, in quo ex na sua petit existere, et reipsâ existit, ita ut temporaliter utrumque, aliogn

posset sl ee, et n ee; d. fictio frali saltz exercita existit nariò in codz puncto, in quo Ifr, et existit Bapt; g° nequit tolli p Bapt; pat coa, q illud n pot expiare Bapt, qdo Ifr, ut p se notz e: neg itz pot expiare eigmi peccatz Bapt postq collatz e; neg Bapt pterity vo pot tollere ea pecc, quez in sui 1a recept poterat p se loqdo expiare, desu tn dispoit, p accidens illa n expiat; pdictz vo peccatz fict nullo mo potuitauferre Bapt, qdo collatz e: e neg postea: q e ma remota Bapti. Urget Joannes de Lugo, n° 55. q, l. Bapt tollit illz reatz fict p se, l. p accidens; n p se, sez peteret dolorz antz, l. sl existentz cz ipsa fict, qd utrq impble e, cz de peccato n omisso, nequeat dari dolor; ac ipsa n possint sl existere peccatz actuale, et dolor efficax illig: g ettō. Rursus neq p accidens pot Bapt tollere fictz, q remissio illig n includit aliqua rem in effu, quez scat Bapt, qua so e remissio illig crimis, cuig dolor pcedit l. saltz comitat Bapt: qd tn nequit unqua verifari de dolore tendte in fictz: g ettō.

Debent 1°, hoc argtz solu ee ab oibz iis, qui in 2a et 3a sa relatz docuere, qd pecc mortalia habitualr l. actualr sl existia cz Bapto aut sl existia sr, posse, nihilominz p Bapt pterity, dispoe debita accedte expiari; siquidz impble e, qd existat sl cz Bapto, et ab eodz mundetr, qui in illo ipso insti, in quo sr: quaproptr ex hoc argto n explodda e hęc 2a sio, l. 1a etiz tantorz doctorz reiicienda e.

Debent 2° scessa m, et negdo min; ad cuig pbz scedit etz mr, et minr; d. disting coenq: g nequit fictio fralis tolli p Bapt in eo insti, in quo 1° Ifert, scedr coa; postqua iz collatz e, neg coa, na hęc accedte dispoe, quez antea desiderabat, remittit fictio virte Bapti antea collati. Ad pbz cos, negr, qd Bapti virtez sō ex-

tendat ad ea peccata, quae in illius loco recepti poterant expiari; et non etiam extendat ad omnia illa peccata, quae non existunt actu realiter post Baptismum, qualis est fictio, de qua disputamus: ergo illa opponatur se effectui Baptismi, sicut cetera peccata mortalia simul cum illo existentia, et ita in simili se vere meminerit Pater Granadus, citatus suo n° 22.

Ad instantiam Patris Lugo, respondeo tolli per se a Baptismo culpam, et reatum fictionis, non quando ille loco suo confertur, sed postquam iam collatus est, accedente debita dispositione. Siquidem possumus considerare Baptismum in duplici tempore, et in suo loco fieri, et in facto esse, et fatemur, quod in instanti in quo loco fit tunc potest abluere ea peccata, quae ante illud instans reale commissa sunt quam rogatum est. tempore vero sequenti, quando iam est in facto esse, tunc delere potest per se omnia peccata simul cum illo in sui collatione existentia, ac proinde ipsum fictionem; quia iam supponere potest, et perinde supponit dolorem eiusmodi peccatorum: quod peculiare est in Baptismo; nam eiusmodi peccata nusquam possint deleri, cum per Sacramentum Poenitentiae ea non possint expiari, siquidem genus illud dumtaxat est abstergere peccata solum post Baptismum realiter commissa.

Obiicit tertio ad eundem Lugo; potest Ecclesia punire censuris peccata commissa in ipso Baptismo, ac proinde fictionem; ergo eiusmodi peccata spectant per se ad Ecclesiae tribunal; ergo sunt materia Poenitentiae. Probatur antecedens primo, quia religiosus in ipso instanti reali, in quo emittit professionem, potest sacrilegus peccare contra illam, saltem voluntate: et mulier potest similiter delinquere contra matrimonium in ipso instanti reali, in quo illud init: ergo similiter homo delinquit contra Ecclesiam in ipso instanti reali in quo fit Ecclesiae membrum, si ficte Baptismum suscipiat: ergo ad Ecclesiam potest eiusmodi peccatum censuris puniri: ergo eiusmodi crimina iam spectant ad Ecclesiae tribunal: probatur secundo illud idem antecedens; quia peccata hominis fidelis sunt materia confessionis, sed eiusmodi peccata intra Baptismum commissa sunt crimina hominis fidelis; ergo sunt materia poenitentiae.

Dicebunt primo, omisso antecedenti, et negata consequentia; ratio disparitatis est; quia

qlt ho, etiã advena pot puniri in territorio alieno, si ibi delinquat, quovis [illegible] spectet ad eiusmi iurisdictioem; unde etiã maurus, et gentilis iniurias cruci [illegible] Eccliae pot ab illa puniri: at Sacrati Poenitiae ma detrata e à Chro Dno qui pro suo libitu, nec ingti ssrua [illegible] coarctavit ad pecca post Baptism realr remissa, qualis fictio n e. Probant 2o, negdo ans, ad cuius prob omittunt [illegible] de religioso, et iniugata ostendit; dant ins: qd eiusmi pecca si remissa in Bapto hot sit iniurias Sacrato, et illis sanchit, ac [illegible] Eccliae; negamus tn cog, [illegible] ma Sacrati poenitiae si duntaxat peccata post Bapt realr remissa ex decreto Chri Dni: et ille, qui [illegible] recip Baptism, accederet, iniurias profecto fecisset Sacrato, et Eccliae, nec tn illud pecca, et iniuria spectaret tanquam ma ad poenitiam ut certum e. Ad 2am probam reat dist do mi pecca hois fidelis [illegible] ma [illegible], si fiant in 2o fieri fidelitatis; nego mi; si fiant in facto ee fidelitatis, ide postquam iam fidelis e ho; [illegible]do mi: unde [illegible].

Obiic 6o Concilium Tridentum sess 14. c 2. et c 9. [illegible] expendit Lugo in sua sa, no 23. d. noveris ipsum Concilium satis se exposuisse, [illegible] c 2. sess relatae sic aperte definit, qd Eccla in neminem iudicium exerceat, qui n prius per Bapti ianuam fuerit ingressus: [illegible] cum in ipsa recepte Bapti nequeat [illegible] fari [illegible], qd iam ille ho prius per Bapti ianuam fuerit ingressus, pecca [illegible] remissa n spectant ex sa Conciliij ad Poenitiam. Accedit; qd. eodem Concilio teste loco mox relato, Chrus Dnus voluit eos tn tanquam reos sisti ante poenitiae Tribunal, qui se postea fide post Baptism crime aliquo contaminaverint: [illegible] reliqui sistendi n [illegible] ad hoc Tribunal: unde ut doctrina Conciliij plena sit; pecca divididos [illegible] in ea, quae post Baptism realr susceptum remittunt, et in reliqua pecca ante et in ipso Bapto remissa, et ista existimanda e ad Baptism, alia vo relata ad poenitiam. [illegible] nihil definitum est in Concilio de peccatis in ipso Bapto remissis.

Obiic 7o oramus S. Augustinus; [illegible] de illis mte n satis constat, ut credit Gran: [illegible] ad lib. 2. post Baptism, c 22. de parabola decem millium

talentory expendit, favere vr authoribg 4æ sę, quę defendit his Thogis, ut benè monet Lugo, n° 21.

Nec deniq opponas S. Thoma 3. p. q. 69.
" art. 10. ad 2m ubi ita het: dm, qd fictio n removet p. Baptm d. p poenitg
" subseqm, quâ remotâ, Bapt9 aufert culpg, et reatg oig peccatorg pcedentig
" Baptm, et sl etig existentig cg Bapt°: n inquã, hęc opponas: ng 1° iste
textg pbat quidē apertissē sc 1g sectę 3: n md pbat, qd fictio, n sit etia
ma Bapti: 2°, qa Joannes de la Cruz, p° c. f. de Bapt°, dub. 4. sc 2. post
Paludang, Ledesmg, et Sylvestrg oes ex Familia Dnicanâ, docet, qd fictio n
sit ma Bapti; unde censet id n ee m° Sti Thomg, qui intelligi det in sa Joan-
nis de la C. de fictę post Bapt9 Stimatâ; n vo de illa, quę priùs coëxistit
Bapt°. 3° Sts Thomas ita intellig9 e, ut fictio hoc ē indispo° quâ talis ē,
tollat in illis sâ p poenitg, dolorgq, qui dispo° debita e: at vo fictio, quâ
reatg, et culpg stinet, aufr per ipsg Bapt9 anteà collatg: et hanc
explan appriinè quadrare in textg Sti Thomg, suadet 1° ex eo qd
nusqug petit Sts Doctor ssess ad removdg fictg; d. sô poenitg, idē
actg doloris. 2°, qa ad 3m asserit S. Thomas, qd eigmi poenitra p ac-
cidens scurrit, idē removdo reatg, et culpg pecti etig mmissi in ipso Bapt° ... ulibens, ut exerceat Bapt9 sug vi sa
dr in textu allegato, qd amotâ fictę, Bapt9 aufert culpg, et reatg oig
peccatorg pcedentig Bapt9, et etig sl existentig in ipso Bapt°. 3° deniq, qa expssè

Postqug incidi in hanc postremg explan n oio ingratg
Pi Lugo, n° 41. et inveni Patronos ita bong notę phac 2a sc hactenus pugnatâ
noie aliorg, mutavi sâ, et opinatg sg, 4g sa relatę oio subscribdg ee; quę in hac
sectę, et pterita fusè stabilita e: unde sensio, qd neq fictio pralis volita, l, exercita im-
peditivâ effus Bapti, sit ma Sacrati Poenitę ppt ea, quę hactenq dicta st.

Fletus peccati post Bapt9 durans ma Poenitę e.

Sect. 6.

Vt infreq. contingere pot, ut qs ante Bapt. s. in illius suscept. consentiat alicui peccato, et conservet actu eiusmi consensu, q. aliquod spatiu post Bapt. expletu: de hoc, igr peccato actuali, petimus, utru sit ma poenit. l. Bapt: rogaturi tande, qd sentiendu, et in praxi faciendu, casu quo dubites, utru actus pecci duraverit post Bapt. necne.

Et qdo constat de actuali duratne peccati post Bapt. illud bre mg remotu poenit., constant asstruunt, ut sibi constent, quod Fratres, et alia pecca in ipso Bapt. omissa, ee mg poenit. di sas dixere: ro eorum doctrs satis in ambigu e; q. si in illoru sa sufficit posterioritas roi ad Bapt., ut aliqd pecc. sit ma poenit., multo potius sufficit posterioritas realis. q. etta.

Ja nos tn posset alias opinari ex his funds... q. ut aliqd peccatu sit ma poenit. det ee omissu post Bapt.; d. eiusmi pecc. omissu e ante, s. in ipso Bapt.: esto conservatu fuerit actu etiu post Bapt. ipsu: q. tale peccatu n e ma poenit., mr constat ex dne sacrati poenit., et ex Vbis Concilij toties inculcatis, unde cetera sequunt.

2s fundus e, qtra pecc. ante Bapt. omissu, et habitualr perseverans etiu post Bapt. collatu n e ma poenit.; q. ante expletu Bapt. factu, et pleni perpetratu e: q. silr dni erit de pecco ante Bapt. s. in illo omisso, durante tn actualr post Bapt. iu collatu, siquide veru e, qd eiusmi peccatu n sit omissu post Bapt.: idq. aratu instaurari pot in fat., et aliis pecc. in Bapto omissis.

3s fundus, ut ho conservet illud pecc. actuale post Bapt. nihil de novo det producere, s. addere: q. si eiusmi peccatu ante erant ma remota Bapt.; silit etiu postea erit illius ma remota. Pat coa, q. eadr actio, eadque omnino manens invariata, n pot de novo ptinere ut ma ad diversu Sacratu, ab illo, ad quod antea spectabat; cu neq. mr, neq. nova malitia illi addat. Ans constat ex coi, et va doctra docente, qd q. candz no actz invariatz, q. qua res 1o producta

e, conservari pot in suo ee; q[uo]d ecc[e]

4[u]s funtus; ille actus peccati, q[ui]a extitit productus ante expletum Baptum, e[st] ma[teri]a remota ipsius Bapti, ut constat ex superioribus: rursus q[ui]a extitit actual[ite]r servatus post Baptum e[st] ma[teri]a remota poenitentiae in hoc s[ens]u: d[icitu]r impossibile e[st], q[uo]d actus real[ite]r indivisus pertineat ad diversa sui parte (cum parte realiter careat) ad Sacramenta specie diversa, qualia sunt Baptus, et Poenitentia: q[uo]d totus ille actus ad alterutrum illorum dumtaxat spectare debet: d[ici]t: rationabilius e[st], q[uo]d spectet ad illud Sacramentum, ad q[uo]d prima illius productio, quae principalis pars e[st], attinet; nam principale trahit ad se minus principale: ergo totus ille actus ad Baptum dumtaxat spectat ad q[uo]d pertinet prima illius productio. Confirmatur 2o, q[uia] servatio actualis illius actus post Baptum nihil addit substantiae sua actus, nisi quandam denominationem extrinsecam diversi temporis; d[ici]t: Sacramenta has denominationes, et mutationes non curant: ergo si tota realitas actus in 1o fieri spectat ad Baptum, totus ille actus e[st] ma[teri]a Bapti, et non poenitentiae. 3o, q[uia] accedente debito dolore purgabitur ille actus virtute Bapti praeteriti in prima sui productione q[uo]d nihil remanebit expiandum per confessionem; siquidem actus omnino indivisus e[st].

5[u]s funtus; duratio peccati diuturna e[st] ad summum circumstantia aggravans; d[ici]t: eiusmodi circumstantiae non sunt ma[teri]a necessaria confessionis; q[uia] illud peccatum mortale non e[st] ma[teri]a ad minus necessaria confessionis. mr certa e[st]; minor e[st] satis probabilis ex maximorum Theologorum sensu, ut infra videbimus; et confirmari pot, q[uia] si duratio actualis illius criminis extitit post Baptum: q[uo]d si illa duratio esset ma[teri]a confessionis, ad summum posset, q[uo]d esset ma[teri]a mere sufficiens. imo neque esse ma[teri]am sufficientem, satis ostendit, q[uia] ubi substantia ipsius peccati non e[st] ma[teri]a sufficiens confessionis, neque illius circumstantiae aggravantes possunt esse ma[teri]a sufficiens, siquidem accessorium fruitur privilegio sui principalis; d[ici]t: substantia actus non e[st] ma[teri]a neque sufficiens poenitentiae, cum tota extiterit, et non post expletum baptum: ergo neque duratio illius actus e[st] ma[teri]a sufficiens poenitentiae.

Nihilominus tamen dicendum e[st], q[uo]d vitatus peccatum durans actual[ite]r, real[ite]r post Baptum sit ma[teri]a poenitentiae. Quod possumus suadere 1o, ex eo q[uo]d non minus peccat, qui primum producit peccatum (caeteris paribus) quam qui illud servat: at servarum illud post Baptum peccatum committere e[st]; ac proinde spectat ad poenitentiam. Suadet 2o, q[uia] nunquam contingere pot: ut prima productio actus non sit peccatum, quin imo sit opus bonum, s[ed] non sit peccatum spectans

a se ad poenitḡ ptiē; si tñ illius servao, sive actus put ē in servatē sit
mā naria poenitḡ, v. g. decernit qs occidere inimicū, existimans p errorē se iustē
operari, et aliqd Deo gratū; deinde tñ, deposito errore cognit maliciā pecc, et ad-
huc illud servat; ecce eiusmi actus in 1º fieri fuit bonus, l. saltē n fuit pecc;
in servo autē ē mā naria poenitḡ; a ell. Secūdus qui 1º pducit pecc
mortale cū semiplena adverteā; et posteā illud servat cū adverteā plenā; im-
1º pduct. smittit pecc veniale, qd ē mā p se delebilis quolt Sacrato, et Sacra-
mentali; n autē in servo; q talis actus put in illo ē, spectat dūtaxat mā
naria p se dūtaxat ad poenitḡ. Suadet 3º, q servans actū in insti
eundē conatū impendit cēteris paribus, ac si 1º pduxisset: et rursus pariter ē
vū servat in insti qd antea extiterit actū; unde ee servatū ē denominatio ex-
tra ab eo ad actū imatē anteā extiterit: ē qui servat actū malū, ita rigorosē pec-
cat. ac si 1º illū pduxisset; estō totus ille actus sit idē realr: ē in nrō casu tenet
illud subiicere clavibus.

Iuxta opaam sic poterit solvere: 1º intelligo de pfs de
peccatis post Bapt, saltē actuali servo smissis, nā vē smittunt, quā vē,
et acti servant; et si n 1º fiant. 2º, iuxtā n premit; nā peccātū actualr
pseverans n trat actū peccatorium, qualr stingit in pecc actualr pseverante,
ac proinde ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~ qs istud servat, hō peccat. 3º, iuxtā
svellit, asserdo, qd aliquā roē sit nova malitia, servare peccatū actualr post Sacrū
Bapt; ingens sanē beneficiū susceptū, itque qd satis ē, qd id hō sit in
alio statu. Ad 4ū respondē, qd et idē actus, sm suū 1º pductū post n ee
mā poenitḡ; q bonus, l. n malus ē; servao vō illius ptinere pōt ad Sacratū
poenitḡ; qd mirū ē, si ille idē actus sm 1º sui pductū spectet ad Bapt; et sm
servū ad poenitḡ. Ad 1ū pfs silr reo, satis ee diversitatē statuū, quo qs n dēt
servū ad poenitḡ. Ad 2ū pfs dic, qd
nova malitia, ut illud pecc sm servū ad poenitḡ spectet. Ad 3ū pfs dic, qd
Bapt, acceden dolore purgat totā culpā, quā ante, et post Bapt acte extitit; d.
put ē post Bapt illū expiat, dūtaxat indirecte; directe vō put ē. et n post.

Bapt^m. Deniq ad 5^m fundam, rendum e, illam doctrinam, posse recipi tanquam probabilem, quoad 1^a productio, et servatio actus spectat ad idem sacramentum poenitentiae; non quoad ad diversa: nam tunc illa servatio vere poenitentiae, ita se habet, ac si nunquam antea extitisset actus, cum poenitentia de illa 1^a productione non curet. Sed ut melius percipias, distinguere potes in illo actu, quasi duplicem eius productionem; aliam absolute, et simpliciter talem, antequam immediate non fuit aliud; et hanc 1^a productio, sive peccatum in hac 1^a productione est materia Bapt^i: alia 1^a productio secundum quid, intelligitur, quoad scilicet intelligitur peccatum eiusmodi, habere esse post Bapt^m, ita ut immediate antea non habuerit esse post Bapt^m; et hanc 1^a productio sive peccatum sub hac 1^a productione spectat ad poenitentiam; quae quidem 1^a productio secundum quid non per se, sed per accidens praesupponit, quod immediate antea habuerit esse peccatum.

Quaeres 2°, quid dicendum sit, casu quo dubites, an peccatum mortale duraverit actu post Bapt^m. Resp. Suar. tom. 3. in 3. p. disp. 28. sect. 5. § nihilominus, et Coninck de Sacris, q. 62. dub. 6. n. 24. § quae supposito; illud omnino subiiciendum esse clavibus; addunt que, quoniam nunquam certi esse possimus, quod peccatum duntaxat permanserit actu cum Bapt°, et non aliquantulum post illum; semper in praxi illud subiiciendum clavibus est: subscribit Gran. tom. 2. in 3. p. 3^a 7. tract. 2. disp. 3. n° 12. subscribit, inquam, 1^a parti, et negat 2^{am}. non possum non deservire quod de 1^a parte sententia sit, ut dicemus de peccato dubio infra dicturus.

Quaeres 2°, quomodo vobis aperiendum sit in confessione praedictum peccatum. Resp. te posse ita dicere: omisi peccatum odii. 1° quia qui servat, vere tunc omittit, quamvis non 1° omittat. 2°, quia non oportet, ut innotescat confessario, te antea illud omisisse, ut infra latius probabimus.

Utrum omnia peccata post Bapt^m omissa sint materia remota sacramenti poenitentiae. Disp.° 3.

Nullum est de facto peccatum eiusmodi, quod nequeat expiari per hoc sacramentum. Sect. 1.

Ita tenet utrorumque Catholicorum sa[ncti] 3a plerorumque hereticorum tam veterum, quam recentium, qui varie hanc veritatem evertere conati sunt: d. catholicum dogma eruitur ex illa generali potestate Apostolis collata Ioan. 20. quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; in qua nullum excludit crimen. Huic modo loquendi affirmat Caput firmiter de summa Trin[itate], ubi ita habetur; et si post
„ susceptum Baptismum quisque prolapsus fuerit in peccatum, per veram potest semper poenitentiam
„ reparari: idque supra a Scriptis, et Patribus. Accedit, quod ut licuit Iurisconsultis asserere de regulis iuris in 6. quod favores sunt ampliandi; quare obsecro, eiusmodi potestas, quae ita ingenti salutari favorem continet, non initio deberet in ea maxima latitudine, quam verborum sensus genuinus patitur. Et insuper si ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus; quis, precor, aequitas feret, ut haec peccata ab illis separemus in assignanda materia remota poenitentiae; siquidem omnia omissa sunt post Baptismum. Omitto cetera, quae possent congerere hac veritate suadenda ad Theologos varios, penes quos etiam erit solvere, et exponere quaedam testimonia satis obvia, quae obiici solent: unum tamen unico verbo diluam, asserendo, ad summum scire maxime difficile esse ipse ea in deum dolore aliquorum criminum: quae difficultas non impossibilitatem nunquam indigitari nocuit. Legite Belarminum lib. 2. de gratia, et libero arbitrio c. 9. et lib. 2. de poenitentia c. 15.

Sed antequam ulterius progrediamur, nota 1o discrimen, et dissimilitudinem quod inter Sacramentum, et virtutem poenitentiae (sublato hic versus aio, quae dolemus de criminibus) intercedit: quod virtus ad multa plura peccata delenda extendit, quam ipsum Sacramentum; siquidem virtus delere etiam potest peccata ante Baptismum omissa; Sacramentum non requirit ferri in eiusmodi peccata: cum in omni vario [illegible] peccatorum, in quae potest tendere dolor aliquis; ac proinde virtus poenitentiae. etc.

Nota 2o, nullum esse itaque peccatorum ita ingentem, quin non possit expiari per hoc Sacramentum, ut aperte docet Augustinus in Enchiridio c. 23. et cum Theologis, atque Patrum suffragiis [illegible]

S. 2.

Verum antequam hinc discedat, unum argumentum nobis solvendum est, ut veritas statuta inconcussa maneat. Obiicit nonnemo, aliqua peccata post Baptismum commissa, quorum poenitentia haberi non potest: ergo aliqua peccata esse digna non possunt esse remota sacramenti poenitentiae. Patet consequentia; quia nequeunt per digni sacramentum ea peccata deleri, de quibus poenitentia et verus dolor suscipi nequit. Antecedens vero probatur multipliciter. Primo authoritate Henrici quodlib. 8. q. 1. Abulensis in Exodum, c. 4. q. 12. et in Deuteron. c. 2. q. 10. Medinae lib. 3. de recta in Deum fide, c. 1. Catharini opusc. de probabilitate, et reprobatione; Roffensis art. 36. contra Lutherum, quod etiam probabile existimat Suarez art. 7. qui omnes Auctores etiam si Catholici sint, nihilominus antecedens docent. Probatur 2o idem antecedens; quia certum est, quod omnes reprobi, qui absque debita poenitentia reipsa moriuntur, carerent auxilio efficaci, ut poenitentiam agant: ergo aliqua peccata post Baptismum commissa, quorum poenitentia, et dolor haberi non potest. Probatur 3o quia certum etiam est, quod non omnes peccatores post actum peccati habeant spatium etiam sufficiens ad concipiendum verum dolorem, et poenitentiam de peccatis: ergo etc. Patet antecedens; nam aliqui in ipso actu peccati extemplo mortui sunt; alii inter dormiendum periere, dum nihil cogitabant de poenitentia, et nunquam cogitarunt de ea per proximum etiam sufficiens ad poenitentiam suscipiendam: ergo etc. Probatur denique 4o idem antecedens ex quibusdam Historiis veris, quae apud Divum Gregorium magnum, lib. 4. dialog. c. 38. et Petrum Cluniacensem lib. 1. miraculorum c. 25. in quibus aliqui ipsa vita discessuri se non posse de peccatis dolere, sed citra divini numinis auxilium desperati sunt: ergo etc.

Ad hoc dico antecedens, aliqua peccata non post Baptismum commissa quorum poenitentia haberi non potest, ex decreto Dei extrinseco; omitto antecedens; ex natura ipsorum peccatorum; nego antecedens. Et similiter distinguo consequens. Et admitto omnes probationes antecedentis; itaque non gravor concedere, quod aliquando Deus in poenam delictorum possit privare homines auxilio efficaci; et etiam sufficienti physico, aut morali proximo, ut poenitentiam agat, ut satis probant dicta, et alia, quae late disputat Joannes de Lugo de poenitentia disp. 8. sect. 1. a n° 12. post Franciscum Suar. disp. 8. de poenit. sect. 2. Quorum id nullatenus probat, quod ali-

id

qd pecc.m post Bapt.m omissum, nequeat ex na. sua expiari Sacrato Poenit.ae. Ergo

ex.o: quævis aqua natis pot. e.e ma. remota actualis Bapt.i, et tn. aqua, si

qua s.a coelos e., et sit natis, nequit e.e ma. actualis Bapt.i, nã illa ex se integra

sit, d. q.a n. dat pot.a natis sm. nunc ordinem rerum, et dispos., ut infans accipiat

illã.

Quid de pot.a abs.a ptingere pot.

sect. 2.

D. rogas, an saltis de pot.a abs.a ptingere possit, ut existente eodem

Sacrato Poenit.ae sint aliqua pecc.a post Bapt.m omissa, quæ tn. p illum deleri

n. possint? Resp. Lugo cit.o suo n.o 4. qd nulla appareat repugna. in eo,

qd e.et aliqd pecc.m in alio rerum serie, cuti p sua. e.ssa repugnaret, auferri

p ipsius virt.m poenit.ae; ac p con.s docere dict. Lugo. qd tale pecc.m e.et indele-

bile p hoc Sacratum Poenit.ae, qd e.val.r ptat ex eadem virt.e poenit.ae.

Ego tn. sic rendum indico, loqdo de Sacrato poenit.ae

Dico 1.o ex vi alterius decreti divi potuerunt multa pecc.a post Bapt.m omissa,

n. so. pdna., d. etiã de facto exist.a n. e.e ma. poenit.ae, nã [illegible] liberum fuit

Chro. Dno., hanc, l. illam ma. Sacratis assignare: p potuit assignare pro ma.

poenit.ae p pecc.a duntaxat omissa s.a pria. decenda. decalogi, et n. alia. Si

re ipsa decrevit, qd tn. pecc.a post Bapt.m admissa forent illius ma.

Dico 2.o, qd ex vi pntis decr.i, et instit.i nullum

videtur e.e pecc.m post Bapt.m omissum etiã possle, qd n. sit ma. remota Sacrati poe-

nit.ae. Videor hanc pcm. n. posse suaderi firmã rõe, nã scrutari divina Iu-

dicia nulli mortalium pcessum e.; q[illegible] consiliarius eius fuit; suaderi tn. id vr. ut

cumq; ex Sacra pag.a, Scilius, et PP. qui toties prædicant immensam virt.m

huius Sacrati, et hortant. hoes, ut q.dois crimen. in illo delegant; q.a aiois

mederi pot. summa merita Chri ea e.e, atq mundos etiã infos. pecc. ex-

piare possint. Cantatis. e. a.o in hoc Sacrato adhibit. e. generalissimo remedium

p oibus pecc.m etiã possibilibus pro[illegible] erat [illegible] instrum. applicaret merit.

Ita infos.

Dico. 3. qd si sermo sit de ipsa virt. poenit. q. quae
recipimus dolores de peccatis admissis; sent. dico 1°, qd nullus pecc. possibile est, de
quo nequeat fieri dolor; nat. g. de minimis pecc. id constat, de maxim.
autem id certius adhuc vr, nam quo peccatum maius est, eo detestabilius est, q. eo facili-
us de illo dolere possumus, q. nullus pecc. etiam possibile est, de quo dolere
sufficient. n. possit fieri dolor. Confir. q. quaelibet virtus ferri pot. circa illud
obiectum malum, in quo reperiri pot. suum obiectum formale; sed virtus poenit. ferri pot.
in omne pecc. etiam possibile. Quapropter hinc explodendus est Hugo, si in hoc sensu
loquatur.

Ceterum occurrimus, quo obiectum excellentius est, eo intelligibilius est; de quo intelligibilius eo ma-
gis fugit nostrum intellectus limitatus; q. nostrum argumentum inane est; poterit enim dicere, qd
virtus poenit. n. possit recipere dolorem de aliquo pecc. possibili, licet illud sit maius
alius. Rx. dist. mai. et min., negata vo cons. Ly. q. nullus obiectum possibile est, quan-
vis excellentissimum, qd fugiat nostrum intellectum, saltem adiutum auxilio divinali; siquidem Deus quo
nihil perfectius excogitari pot., cognitus est, etiam intuitive medio lumine gloriae ab
intellectu creato, similiter q. nullum est pecc. possibile, qd aliqua virtus poenit. n. possit detestari.

Sent. dico 2°, qd si actus contritionis vg. indigeat aliqua Dei condona-
tione ad pecc. delenda, ut aliqui probabiliter opinantur, potuit Deus ex vi alterius
decreti statuere, qd multa pecc. n. delerent, etiam adhibita perfectissima contrit.;
et in hoc sensu recipio doctrinam P. Hugo; secus tamen dum est, si opineris cum
aliis, qd actus ipse contritionis est forma absque sanctificans sine aliqua condonat.; nequi-
ret enim Deus contrit. posita eum suo effectu formali privare.

Sent. dico denique 3°, qd licet contritio indigeat condonat.
Dei ad pecc. delendum; adhuc tamen ex vi praesentis decreti nullus pecc. etiam possibile est,
qd nequeat deleri per hanc contrit., adiuncta condonat. Dei, qd fieri pot. ex iis quae
iam attuli § Dico 2°, et q. ex piet. et pacifica liberalit. Dei, id credere pare. [illegible]

Utrum pecc. praeterita, praesentia, futura, et possibilia sint, aut
esse possint materia remota huius Sacrati. Disp. 4.

Q. de pecc.is præteritis sent.dum sit.

Sect. 1.

Peccata pœn. dici, et esse præterita multipliciter. 1° quia actualiter non existunt; sed 2° habitualiter, quia cum antea remissa sint, neque deleta sunt per pœnitentiam, vel Dei condonationem; aut per utrumque, propterea censentur adhuc permanere. Alia pecc.a etiam præterita, et verius nuncupant, quia prius remissa, seu expiata sunt vel per contritionis actum perfectum, vel sacramento in re susceptum; denique quia sunt sacrament. indirecte, vel directe: quando non aliquis rite disposit. sacrament. susceptum et hominis indirecte, vel directe ... cum dolore generali de pecc.is suscipit hoc sacrament., non tamen aperit omnia pecc.a etiam mortalia, quia aliqua memoriâ exciderunt, vel propter aliam causam legitimam, de qua infra multa; eiusmodi pecc.a non expiata ... directe expiata dicuntur, cætera vero, quæ palam dicta sunt confessario directe absoluta manent, quod statutum sit.

Dico 1°, omnia pecc.a præterita actualiter, manentia tamen habitualiter sunt materia remota sacramenti pœnitentiæ: hoc ipso de fide est, ut constat ex Concilio Trid.o neque de illa ullus Catholicorum dubitare potest, nisi ab Ecclesia ad hæreticos deficiat: quia, non verba Christi Domini, Concilium, et Patres ... nunquam materiam huius sacramenti admittunt intelligenda sunt de istis pecc.is actu præteritis, et habitualiter præsentibus quod ... etc.

Dico 2°, pecc.a non solum actualiter, sed etiam habitualiter præterita, non quia per hoc aliquid nec indirecte quidem deleta sunt; sed quia per veram contritionem, vel condonationem Dei, aut per utrumque perfectissime expiata sunt, etiam si ... esse videtur, sunt materia remota huius sacramenti. Probatur 1° ex communi sententia Ecclesiæ id tenentis: probatur 2° ex Concilio Trid.o, sess. 14. cap. 5. decernentis: omnibus post Baptismum lapsis integram peccatorum confessionem iure divino esse ad salutem necessariam: quod pecc.a quæcumque subiecta clavibus, quamvis post veram contritionem, vel alio modo expiata, sunt materia confessionis; fit cap. 4. ait contritionem præparare ad remissionem peccatorum, si cum fiducia divinæ misericordiæ et voto præstandi reliqua ... coniungat.

quæ ad ritè suscip.dū hoc Sacram. requirytur: ergo si media. ottrit. remittytur pecc. quo sivus cū pposito recip.di hoc Sacram. signū ē, qd hō manet obligatus ad illud recip.dū; ac pinde ad subiendā pecc. mortalia clavibus, q.o illa sc mā huius Sacrati, quātūvis p vā ottrit., aut ... deleta sint. Pbr 3.o ex Xisti 4.i extravagante, quā refert Castro de hæresibus verbo Ofessio ad finē. Pbr deniq. 4.o apertissē ex Ocilio Ostantiensi, sess. 8. ubi int alios dānat iste Wicleffi error: si hō debitè fuerit contritus, ois Ofessio exterior ē sibi sup.flua, et inutilis: ergo rā dē Catholica ē. Legite Suarius de pœtia, disp. 17. sect. 2. Valentia ... 2. ... 6. Enriquez lib. 4. c. 2. n.o 2. et Sanniers tom. 4. disp. 6. q. 2. dub. 3. à n.o 5. qui ois fusiis ista tractāt, et defendunt.

3.a dco, pecc. etiā hitualr pterita, q. p hoc Sacram. indirectè tm̄ expiata sc, mā remota illius ee posse. Hæc sò eādē certit.de gaudet, quā superior, iisdē fulcitur fundis. Rō potissa illius ē, qa pecc. indirectè absta n̄ sc in sè ipsā subiecta clavibus: q.o posse ee mā huius Sacrati. Pbr conā à parit. quia si pecc. directè ablā possi ee mā huius Sacrati, ut sc 4.a iā ostendo, qd ni pecc. indirectè ablā?

4.a dco pecc. etiā hitualit n̄ pmanentia, q. directè expiata sc p sacrū pœnitē, n̄ sò quoad culpā, d. etiā quoad totā pœnā de quo evid.r oftet pœnit.ti (ut hoc etiā supponamus) ista, inquā, pecc. in tali statu, adhuc sc mā remota pœnitē, ita ut possit nova, et legitima absolutiō s.a illa ferri, n̄ sò licitè, d. etiā utilit., nec tm̄ sl cū aliis pecc. is antea n̄ dictis in Ofessē, d. s.r illa duntaxat. Ita docet Cois Thomistarum sa. ... Guillielmus de Rubione, in 4. dist. 25. q. 2. qui negat, licitū ee hæc pecc. sola Ofiteri, d. sl cū aliis nūquā antea dictis aperienda fore, et d.a d. Bonav. d. dist. 18. p. 2. art. 2. q. 2. ad ultimū. Gabriele ibidē q. 2. art. 3. dub. 3. et Scotus dist. 19. q. un.a ad 27. qui lt tm̄ negent, qd pdicta pecc. possint ee mā remota pœnitē etiā seorsū dicta, negant

m., qd eiusmi confessio utilis futura sit ad poenam aliquam remittendam, l. quam implendam, ut exponit Gran. 3 p. de poenit., tract. 2. disp. 4. n. 2. et 3. videndus et Suar. disp. 8. de poenit. a n. 6. Ita insuper sentiunt quidam doctores, quos tacito nomine citat Ledesma in Summa Trat. 2. qui agens de Sacro poenit., c. 4. §. La octava delusion post medium, quia vir doctus duo haec asseverabat; 1. qd si constaret certo moraliter illa peccata iam esse deleta, foret sacrilegium illa iterum subiicere clavibus. 2. qd casu quo id non constaret, absolutio tenderet ad poenam restantem extinguendam. Caeterum ista duo non multum cohaerent, nam adhuc constando evidenter de absolutione culpae, potest remanere poena solvenda; quo non erit hic sacrilegium illa peccata repetere. 2.o, quia absolutio poenae non est effectus peculiaris poenitentiae, de. cum indulgentiis, et aliis mediis operibus: quo si dee culpa absoluta in sacramento huius D., non erit iterandum sacrum, quamvis restet poena diluenda; Ais tamen pluribus. ... ...

... ... Probat 2.o ... ... aliquis, ex eo, qd eadem aqua non potest deservire tanquam materia remota pluribus Baptismis, sed non dissimiliter; et eadem peccata non possunt esse materia in pluribus confessionibus; ac proinde infructuosum erit iterare confessiones eorundem criminum. Caeterum displicet contra haec; 1.o quia l. argumentum facie probat, qd eadem non aqua possit idem homo saepius baptizari; et potest saepius absolvi ab iisdem non peccatis; 2.o ... probat qd sicut eadem aqua ... possunt diversi homines, non tamen saepius non baptizari; caeterum diversi homines possunt absolvi ab iisdem peccatis, casu quo ea eadem ... committeret, qd ... impossibile est; non tamen idem homo non poterit ab iisdem peccatis saepius absolvi, qd contendimus, et argumentum non probat, de. potius impugnat. Displicet insuper hic probatio, quia talis intercedit discrimen quoad hoc, inter materiam remotam Baptismi et poenitentiam, nam illa non destruitur per Baptismum collatum; ac proinde adhuc remanet apta suscipere alterum Baptismum: secus autem contingit in materia remota poenitentiae, quae destruitur per ipsum sacrum collatum; ac proinde sicut aqua destructa nequit esse materia 2.i Baptismi; ita similiter posset aliquis inferre, qd eadem peccata non possunt iterum subiici clavibus, siquidem per legitimam absolutionem destructa sunt.

Probant alii 2.o, sed, quia posuimus suscipere ... dolorem de

pecc.ⁱˢ, quę cognim vē eē dimissa; possum simlit in eo casu veriss.ᵉ fateri Corg. confessario, nos illa dimisisse: q.ᵒ illa eē aptiss.ᵃ ma 2ę confess. Neq. hęc etiā rao placet; siquidē ex illa probari pōt, qd Bapt. possit fructuose iterari, qd absit; nā eadē nᵒ aquā pōt hō baptizari iterū alibi eadē proprietate et rigore, atq antea: q.ᵒ tota ma remota pōt illi applicari: hinc autē male colliges, eē possibile bapt. iteratū; q.ᵒ similit lᵗ possimus suscipere vm doloris de pecc.ⁱˢ iā dimissis, et veriss.ᵉ fateri, nos ea dimisisse, nō prob, qd possint eē ma remota 2ę confess.ⁱˢ: eadēq insta instaurari pōt in aliis Sacratis.

Probant nonnulli 3.ᵒ rā quia si pōt aliquis nos pecc.ᵃ iā per 2 confess. dimissa nō possent eē ma remota 2ę confess.ⁱˢ maxime iā iā expiata forent; v. deleta pecc.ᵃ grā, et effectū contritio; l. per indirectū absolutis sī ma 2ę confess.ⁱˢ, ut constat ex dictis; q.ᵒ poterunt eē ma illis; lᵗ per 2 confess. directe deleta sint. Cæterū hęc prob.ᵒ inde impugn., qd probet etiā valere bapt.ⁱ iteratū, qd hęreticū ē; pat, q.ᵃ etiā si hō adultus, et nō baptizatus per vā contritū deleat bia pecc.ᵃ præterita, et per coenā pecc.ᵗ originale; adhuc nō pōt, et tenet. baptizari: q.ᵒ lᵗ per 2 Bapt. eiusmi pecc.ᵃ expiasset, posset iterū vite baptizari.

Probant nonnulli 4.ᵒ; q.ᵃ Sacra novę legis sortiunt suū effectū in iis, qui obicē nō ponunt, definitore Concilio Trident. sess. 6. canone 6. de Sacratis in gnē. At qui fatet pecc.ᵃ antea per confess. directe dimissa, adhibitis actibus actibus variis nullū ponit obicē grę q.ᵒ consequet fructū huius Sacrati. Atq hoc argū mom.ᵗⁱ ē, nā in Bapt.ᵒ, et oibus Sacratis nō iterabilibus idē ferè argūm instaurari pōt.

Prob. igr 5.ᵒ arg. scd. à priori ex Chri D. instit.ᵉ, qui ita pro suo libitu, nō tn citra rōn, et consilii mom.ᵗᵒ hoc Sacratū instituit, itaut eē eade nᵒ pecc.ᵃ, etiā seorsū dicta, licite, et fructuose iterari posset. Qd si petas, unde ita eē à Chro D. institutū sciamus? rao id 1.ᵒ constare ex perpetuo fidelium usu à primis nascentis Eccl.ᵉ cunabulis orto repeti semper eadē pecc. in diversis confess.ⁱᵇᵘˢ, ut pat ex usu timoratorū, qui sæpius anteactę vitę confess. generale

ins

instinxit, suadentibus Praelatis, et religionum statutis à sancta sede Apostolica approbatis: quod certum est, quod illa peccata sint materia sufficiens confessionis: 2º id constat expressè authoritate Benedicti 11. qui in extravag. 1ª de privilegiis § caeterum ita
» desfinivit: Et de necessitate non sit iterum eadem confiteri peccata, tamen, quia propter erubescen-
» tiam, quae magna est poenitentiae pars, ut eorundem peccatorum iteretur confessio, re-
» putamus salubre: etc. Non erit tamen, qui ostendat, et fortè non temerè relatum
textum, esse inutilem quo nostro instituto, quod pro [illegible] probat eiusmodi repetitam manifestam peccatorum salubrem esse ratione erubescentiae, quâ de novo confunderemur [illegible]
quod peccata de novo possent absolvi: neque enim id erat hic in re Pontificis determinentis.

Ex dictis colligere licet 1º, eiusmodi peccata iam per confessionem directe dimissa, utiliter de novo subiici clavibus: quod ita certum est, ut omnium plurium
Comerarium aliquem videat, teste, et sequente Gran. de poenitentia, tracta. 1º,
disp. 4. nº 4. Colligere licet 2º, id etiam intelligendum esse de iisdem peccatis antea dictis, et non cum aliis, nunquam antea expiatis: ut benè docent Caietanus tom. 1. opusculorum tract. 4. de confessione, q. 4. Medina tracta. 2. de poenitentia, q. de
fructu iterandi confessionem. Suar. disp. 18. de poenitentia, sect. 1. nº 6. fine; et
Gran. mox citatus. nº 4. quod tamen non attinuit, quod existimamus inferri posse, eiusmodi peccata confessa seorsim dicta esse materiam sufficientem confessionis: ex eo quod admittimus esse materiam, cum cum aliis dicta: id enim quoties infertur [illegible] peccatorum [illegible]
quod cum iisis peccatis dictum, est materia sufficiens confessionis: non tamen si dicatur seorsim [illegible]
Colligere demum 3º licet, [illegible]
prudenter dubitat, utrum plenè absolutus sit à peccatis, id etiam [illegible] certum foret,
de sua legitima absolutione, neque tamen hoc 2º ex 1º inferimus, ut malè Medina citatus; siquidem [illegible] potest inferri satis sub conditione materiam dubiam non
autem possumus, eam neque sub conditione conferre, si constet non adesse materiam: [illegible]
[illegible] Corollarium infertur ex dictis [illegible]

Peccatas novum materiam ad nostrum Sacram. 1ª obiectio est. Sect. 2.

Adversus 4m dictum, in qua huius disp.nis praecipuum mom.tum est, obiici
1º: negat citra piaculum asserti sacrilegij iterari posse sacram. sine eandem
n. m. quia nequeunt pecc.a iam semel directe expiata a confess. iterum
subiici absolute; quia certum si illa sola subiiciant. Resp. 1º dist.o ant.
sine eandem m. remotam, nego ant., ut patet in Bapt.o, qui saepius iterat
in eadem aqua: sine eandem m. proxima, dist.o ant. 2º n. nobis satis est,
qui idipsum asseveramus, quod eadem pecc.a non, quae sunt m.a huius sacram.
Ad 2. potest esse m.a plurium confess. in tantum id hactenus diximus de m.a proxima
scilicet de actibus poenitentis; quia id nostris non erat ad nos 4m dictum tuenda.

Dicit forte aliquis 2º; neg.do ant.s, non esse
de m.a remota; de qua tractamus; d. etiam de m.a proxima; neque quis tenetur petat
novum dolorem ad iterandum fructuose confess. eorundem peccatorum, quod aperte
docent Filliucius tom. 1. tractatu 6. c. 6. nº 77. et Enriquez lib. 4.
c. 27. nº 7. quibus adhaeret Diana tract. 4. p. 3. de Sacram., resolut. 126. post
Morenum, et insistunt seq.di post benigniorem sententiam; his accedit Bonacina de Sa-
cramentis, disp.a 5. q. 4. puncto. 4. nº 1. et Vasq. q. 92. art. 3. dub. 5. nº
10. Adhuc tamen oppositum docent P. de Ledesma in Summa hispana, tom. 1. tractatu
de Sacram.to poenitentiae c. 4. § á esta duda; et Joannes de la Cruz in directorio
consc., p. 2. de Sacram.to poenit., q. 1. dub. 6. Columna 2. qui duo tenent, non re-
quiri novum dolorem ad novum sacrum poenit., dum tamen prior dolor perseveret, d. satis esse,
novam confess. adhibeas: his subscribunt P. Ioan. de Salas in manuscriptis
de Poenit.a, q. 34. art. 10 et quidem M.ri Salmantic.is, atque P. Lugo, disp.
14. de poenit.a, nº 34. fine, dimidium iusto illis favet, in quos incidi post
haec scripta.

Fundamentum huius doctrinae est, quod sufficit, ut novum sacram. rite conficiat, si
m.a proxima illius quoad aliquam tamen partem nova sit: d. posita nova confess.e, quamvis
ceteri actus sint antiqui, ponit nova m.a proxima, aliquam satis ex parte ipsa etiam
explato minori, quod illud iunctum dicitur novum; quod ex aliqua parte nova constat; d. posita

- acire nova confess. cum antiquo dolore simplex ex illa, et ceteris actibus poenit. novus est: quia est nova materia proxima: confessio igitur ut opportunius notat [illegible] q. de Bapt.°, c. 27. n. 4. idem actus contrit. qui est materia unius Sacramenti, potest [illegible] servire ad alterum Sacramentum, nam si quis adultus recipiat Baptismum cum sufficienti contritione, contritio subsequenter sortietur effectum Baptismi collati; et tunc illa contritio erit materia proxima confess. in quan[tum] subjicitur clavibus, eis mediante confessione: (sicut generaliter aliorum sacramentorum) ergo non est necessarius novus dolor ad iterationem Sacramenti poenitentiae.

Notat tamen Ledesma, quod in 3.° non satis est ad novam absolutionem impendendam, quod novus dolor acire adsit cum antiqua confes.; id est ad eorum necessaria sit nova confessio: suntque illius est ipsa quavis utraque sit pars essentialis materiae proximae Sacramenti poenitentiae, dolor tamen non est ex se aliquid externe sensibile; ac proinde debet adesse nova confessio per quam dolor sensibilis reddatur. Ledesmae tamen posset occurrere quis asserendo ad id sufficere, quod poenitens serio affirmet confessario, se habere novum dolorem de peccatis ante dictis, quin aliud quid fateatur, ut in simili cum pluribus docet Lugo, disp. 17. sect. 2. n. 4. [illegible] hec notatio Ledesmae recta non est.

Peteret fortasse iste quispiam forte, et afferret, [illegible] tamen, quod neque partialis materia proxima nova sit, ut Sacramenti poenitentiae legitime, et fructuose iteraretur. 1.° quia illa verba formulae absolutionis est: ego tibi impertior quatenus ex se remissionem peccatorum, id est ego cedo iure meo, et tibi remitto peccatum, id est in utroque sensu formula verificatur, quamvis nulla nova materia, neque partialis proxima aut remota detur: quare potest iterari absolutio valide, et fructuose. [illegible] nova materia. Utraque formula consistat, et vera inde fit, quod totius valide, et utiliter iterari potest formula alicuius Sacramenti [illegible] illa [illegible] potest: ideo etiam Sacrilegium committit, qui formulam falsam reddit, ut si intendens consecrare lapides in Corpus Christi [illegible] etc.

2.° [illegible] [illegible], formulam utiliter repetere super peccatum iam [illegible] remissa, quamvis formula immutetur, et quia in peccato dimittendo non [illegible] in [illegible] actu poenitentis pendeat: quare, obsecro, non poterit eundem effectum sortiri [illegible]

materia proxima totalis antiqua sit? R. 1°, quod Sacrum Poenitentiae sit quoddam artificiatum compositum ex actibus poenitentis, et verbis Sacerdotis: hoc erit novum Sacrum, sive absolutio nova sit, quamvis caeterae partes sint antiquae: unde non requiritur, quod aliquid etiam materiae proximae sit novum, ut fructuose iteretur.

Quod si opponas, hinc inferri, quod possit Sacerdos absolvere in articulo mortis sensibus destitutum qui nulla signa contritionis dedit, quia aliquando illum absolvit. Occurret facillime 1°, negando illatum, quia debet esse coniunctio moralis inter materiam, et formam, quae coniunctio non datur, si post aliquot menses confessionis factae id contingat; negabit 2° illatum, quia non constat Sacerdoti, utrum illos actus antiquos retractaverit per nova peccata; imo id iure timere potest. Ergo 3° denique occurret, admittendo totum illatum simpliciter contra nullorum, qui admittunt generaliter de omni moribundo sensibus destituto.

Nos vero, quamvis opinionem Lideamus, et aliorum, quos supra retulimus, satis probabilem putemus, existimantes non esse necessarium novum dolorem ad novum Sacramentum poenitentiae, id sufficere novam confessionem, caetera vero non discutimus 1°, quia materia tamen veritas non indiget, ut vera sit. 2° quia de Actu, et de usu piorum, nihil definitum existimamus.

2um Argumentum elevat de sensu formae absolutionis.

Sect. 3.

Obiicitur 2° contra secundum 4um dictum: forma absolutionis non verificatur, si cadit super peccata iam prius dimissa: quia enim peccata non sunt materia huius Sacri, praesertim si illa duntaxat repetantur: constat, quod nullum Sacrum subsistit, quod illius forma non verificatur. Probatur vero antecedens quia quod semel remissum est, nequit iterum remitti; sicut in naturalibus, quod semel destructum est, dum destructum manet, nequit iterum destrui: ergo etc. R. 1° hoc argumento ferri idem probare de peccatis semel destructis per venialia, et confessis contritis, quae non potuerunt subiici clavibus: unde cum in his non teneat argumentum, neque in nostro casu vim habet. R. 2°, quod etiam contingit, quod idem reus ab eodem crimine absolvatur per duplicem sententiam; licet si actor

à s[ent]ia 1[m]a reus absoluente, provocet ad alt[eri]us iudicis superioris, qui eius ab-
soluat reus, n[on] alit[er] in n[ost]ro casu. Neq[ue] hoc difficilius e[st], q[ua]m condonare
seipsu[m] alicui ide[m] donu[m]; condonare bis, et ter eande[m] iniuria[m] acceptam, ut co-
p[er]iè distinguit. Nec mirandu[m] e[st], q[uo]d Sacerdos tanqua[m] iudex a Chro D[omi]no
institutus seipsu[m] condonet pecc[atu]m, et ab illo absoluat eu[m], qui seipsu[m] se reum hu-
militer fatet[ur], et dolet tm numen offendisse; neq[ue] n[im]. par erat, excederet
ho[mo] in confit[en]do, et condonando de pecc[at]is Deu[m], cui proprium e[st] misereri semper et
parcere.

Sensus ig[itu]r absolut[ioni]s in eo casu ex sensu P[atr]is Suarez disp[utatione] [illegible] de
poenit[enti]a, sect[ion]e 2. n[umer]o 20. iste e[st]: ego tibi confero gr[ati]am remissiuam pecc[at]i qua-
tenus e[st] ex se: ferè consonat Gran[ad]o 1a 2ae [illegible] de poenit[enti]a, tract[atu] 2. disp[utatione]
4. n[umer]o 6. dum affirmat, q[uo]d valor for[mae] absolut[ion]is in eo casu e[st]: confero tibi aliq[ui]d,
q[uo]d q[uantu]m e[st] ex se, pot[est] delere pecc[at]um, et re ipsa illud deleret, nisi deesset [illegible]
q[uo]d m[odo] Suario concordet Gran[ad]o n[on] tm sus doctus, quantum capere possum: nam idem sect[ion]e
2. disp[utatione] 6. n[umer]o 26. ait expressè, minus probandum esse sensum eorum, qui nullus [illegible]
tur, asserentes idem scare, atq[ue] si diceret, confero tibi gr[ati]am, quae q[uantu]m e[st] ex se remittit
pecc[at]um: hunc Gran[ad]o damnat, et meritò, q[uo]d amplius [illegible]

Confutatur [illegible] iste sensus, q[uo]d quamvis mediante [illegible] remittant
[illegible]; imaò tm [illegible] quasi explicitè [illegible] absolut[ion]is e[st], remittere ipsa pecc[at]a
[illegible] remissi[oni]s [illegible] formiter, ut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Trident[inum] sess. 14. [illegible]
[illegible]
Et sanè [illegible] aliud [illegible]
atq[ue] extra illud; d. vbi absoluo scat extra sacrum remiss[ion]is [illegible]
[illegible] certa e[st] [illegible]
[illegible]

scant, ut Vba hum. pcise intra Sacrū; atq. extra Sacrū; q° Silit Vox absolvo.

Odavi petas, qd c q° absolvit, cū eigmi pecc.° absā, et remissa sint. Relic. Ægidius de Conink. tom. 2. de Sacrāty disp. 4. dub. 8. n.° 61. pecc. ipsa semp remitti de novo; q.ª semp manet aliqua obligāo ex ipsis, quātūvis post ablatā culpā, et remissā pœnā, manet semp aliqua indignitas, quā ceteris paribus ille qui peccavit, minus dignus ē alicuio dei beneficio peculiari, quā alius eque iustus, qui nūqm̄ peccavit: hoc aut impedimē auftr magis, et magis pt Sacrāty iterat. s. eadē pecc.°; qualis addita in dies m. grā impedit activitas pecc. pteriti reddentis hos indignos. D. fallit Ægidius 1°, q.ª illa indignitas ... ē pecc. alit hō absoluts pecc. plenè absous, adhuc pecc. heret. 2°, q.ª ... Beatis n. manet eigmi indignitas, ut ipse Ægidius fatet: q° si viator sequeret equalē grā, atq. het Beatus, qui equalia pecc.° atq. viator admisisset, ... pot; nequiret ille hō viator subiicere clavibus sua pecc.° antea ... ; cū n. remaneret in illo indignitas, qua p talē Sacrāty auferret. 3°, q.ª ... bonū opus augens grā hois antea peccatoris gauderet equali effū cū Sacrāto ... iterato s. eadē pecc.; qat i q.ª tolleret indignitas p augmentū grā: d. hoc falsū ē; p.° etc.

Opinor igr̄ cū Lugo, disp. 13. de pœnit.ª, sect. ... formulā absolut. ... etiā scare practicè remissū, et condonatū peccatorū; quod antea remissa st, ... pot ... se obligare ad ... ; ... idē ... pot ... injurias sibi illatas, et se obligare p iure ... ad nūqā utendū ... acquisito roē offensæ; nec novū ē in aliis tribunalibus ... ... gaudere beat, qui in hac, l. illa ... vincere ...

Ceterū urgies 2°, si aliqs eēt expedits ab vinculis corporis, qd antea ... , n. poterat pō cū verit.ª postea dicere

ego te absolvo à vinculis; neq. ad veritatem huius propositionis sat est, haec vo-
luntas solo di. illius, qui iam solutus est; quod similiter in nostro casu. Resp. de confessio-
anti, et negata con.; discrimen est, quia propositio illa obligatio habet pro obiecto ius
veritatis solutionis externa vinculorum, qua nova deficiente, falsa evadit illa
nova propositio: ast forma absolutionis sacramentalis habet pro obiecto voluntatem sacerdo-
tis absolventis, quam nomine Christi cedit suo iure acquisito ex offensa,
quod verum est, quamvis peccata sint iam prius absoluta.

Urges 2°: quod possent cetera sacra cum eandem ratio-
nem, et subiecti structione iterari; ac proinde Baptismus, Confirmatio, et ordo itera-
bilia erunt; quod inauditum est in Ecclesia [illegible]; neque vi quo iterum abluatur, cum
dicet aliquis, si ita proferat: ego te absolvo, vel te baptizo, quod idem est, et
sic in aliis duobus sacramentis non iterabilibus. Negant aliqui illationem, et me-
rito; rationem exhibent; quia eiusmodi tria Sacramenta imprimunt caracterem ex se indele-
bilem; ac proinde illa non sunt iterabilia; quae ratio si non admittatur, nulla a-
lia congrua reddi potest, ut plures probat Bellarminus lib. 2. c. 2. teste
Martino Vicano [illegible] sacramentis in com. q. [illegible] fine; [illegible]
et merito [illegible] [illegible] de Baptismo, [illegible] [illegible]
[illegible] à priori [illegible] voluntate Christi [illegible], [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] ex publico Ecclesiae [illegible]; neque [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] apud [illegible] [illegible]

Urges 3°: [illegible] sacrum matrimonium [illegible]
[illegible] celebratum inter [illegible], [illegible] mutuo [illegible] [illegible]
à prima valide fuerit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] proinde celebrare novum matrimonium, existente adhuc antiquo,
[illegible] matrimonium [illegible] [illegible] in illa traditione actuali [illegible] [illegible] tradit.
[illegible] introducit [illegible] [illegible] [illegible] actuali sui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] faciliorem, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Urges 4°: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

quod pecc.a futura, aut mere possibilia pertinerent ad mat. remota confessionis; d.
hoc quinquies falsum est; quod illud ex quo seq. Probatur vero sequela; quia potest quis
ex se remittere iniurias etiam futuras, et mere possibiles, et promittere, se nihil petiturum pro quacumque iniuria accepta, et insuper potest deus conferre gratiam ex se remissivam pecc.i futuri, aut possibilis quando illa existant; quod est certum. Resp. hoc argumentum non posse satis enodari priusquam doctrina sect.is seq.tis non tradatur, quod ideo propterea....

De prius spectat, utrum pecc.a praeterita, ideo oblita sint mat. confessionis. Resp. quod si penitus oblita sint, sunt mat. indirecte delebilis per confessionem; si autem non penitus oblita sint, d. maneant sub dubio, alia quaestio satis difficilis est, de qua disp. 7. et 8....

Utrum pecc.a praesentia actualiter, et futura, atque possibilia praecise sint mat. poenitentiae. Sect. 4.

Quod in praesenti petamus, satis planum est, nec magis arduum definire erit, quod de facto certum sit, cum omnes, universaliter quasi sa. docere debeat, quod neque pecc.a actu praesentia, neque futura ut possibilia, atque talia praecise se spectent, aut spectare possint, ratio sit nunc ad mat. remotam huius Sacri. Probatur 1.o quia negatur expiari per hoc Sacrum pecc.um de quo aliquis dolor sincerus non sit, et aliqualiter propositum cavendi ab illis nova peccata continere impossibile est, quod actus sit praesens pecc.i actuale, et talis dolor de illo; ac praeterea repugnat, quod recipienti confessionem ... impossibile est; quod de facto experientia eiusmodi pecc.a per Sacrum confessionis.

Probatur 2.o quia hoc Sacrum institutum est a Deo per modum iudicii; dominium est, absolvere reum, qui actu peccat, a pecc.o; quod actu remittit; ... condemnare illum pro pecc.o quod non remisit; quod commissurus est; aut quod possibile est, quod illud remittat a quo eiusmodi pecc.a non spectant de facto ad mat. confessionis. Probatur minor quoad ... quia oppositum asserere sapit errorem ...

semipelagianorum impiissime asserentium, quod Deus punit in homine peccata quae facturus erat, si viveret: ergo etc. Confirmatur 2°: si eiusmodi peccata possibilia essent mere futura esset materia confessionis, fere nullus, nisi aliqui homines barbari qui se de similibus et in omissis satis solide accusant, confessionem malis integram fecisset, quod iniquitatis et plurimum falsum: ergo etc. Confirmatur 3°, quia peto utrum ille qui fateretur peccata mortalia futura, et possibilia teneret postea illa subiicere clavibus quando reipsa in omissa venit: si neges, misere impingis; cum vix satis latis aperiar, ut semel facta confessione eius peccatorum possibilium; ac proinde futurorum in sequentibus, et non unquam ... largissime indulgeat absque onere novae confessionis: Si vero postea dixeris teneri illa iterum subiicere clavibus, ut prius inauditum asseris; cum certum sit, non teneri laicum subiicere clavibus directe bis eadem numero peccata: ergo chymericum est asserere, quod peccata actualiter existentia futura, et possibilia mere sunt talia, sint de facto materia Sacri poenitentiae.

Dum instauras argumentum ad calcem sectionis iteratis factum; formula absolutionis verificari potest de peccatis actualiter existentibus futuris, et mere possibilibus: ergo eiusmodi peccata sunt materia confessionis. Probatur antecedens, quia illae voces, ego te absolvo faciunt hunc sensum ex sententia probabili Suarez. Ego tibi confero gratiam remissivam peccati; ergo etsi peccata sint actualiter existentia, futura, aut mere possibilia, gratia collata erit illi homini vivo ex vi Sacri poenitentiae, quae gratia sit ex se remissiva illorum criminum, quae adsunt; et addita dispositione nova ex parte poenitentis sortietur suum effectum eiusmodi Sacrum, quod vere talium peccatorum erat validum, sed informe. Secundo facit hunc sensum ex sententia Lugo: ego tibi remitto peccata; et cedo meo iure; sed similiter formula in isto sensu verificari potest de criminibus mox relatis: ergo etc.

Urget 2°, quia omne Sacramentum extremae unctionis sit ex se etiam ordinatum ad remittenda peccata; conferri tamen potest illi, qui nunquam nec venialiter peccavit, ut contingit in Beata Virgine, cui sacra unctio collata est ex sententia Suarez et aliorum: ergo peccata mere possibilia sufficiens materia Sacri unctionis, ac etiam poenitentiae. Urgetur 2° ... caeco, et surdo a nativitate ungendis sacro oleo sedes illorum sensuum, a dictis

hac formula per istam s[an]ctam unct[ionem] etc. indulgeat tibi Deus quidquid peccasti per visum, per auditum, et ita fieri iubent libri rituales, et Doct. s. in talibus sensibus nulla fuerunt pecc[ata] nisi pr[aeter]ita; ergo pecc[ata] mere pr[aeter]ita sunt ma[teria], et quidem expianda per tales unctiones; ergo eti[am] pecc[ata] mere pr[aeter]ita, et a fortiori pecc[ata] futura erunt ma[teria] poenit[entiae]. R[espondeo] neg[ando] ant[ecedens]; ad cuius probat[ionem] resp[ondeo] quod cum illa s[anct]a sacra[menta] habeant duos, et esse iudicantis, et esse absolventis, qua absolvens est, neque cadere s[uper] pecc[ata] actual[iter] praesentia; quia iniquum est, quod reus absolvatur qui in suo crimine actu perseverat: ius, qua iudicans est, neque ferri s[uper] crimen nondum commissum, ut satis ostendimus; quia impossibile est, quod de facto etiam pecc[ata] sint ma[teria] poenit[entiae]; sensus igitur illorum verborum, quicumque ille sit, semper intelligendus est, ferri esse pecc[ata], in quae ex na[tura] sua potest ferri s[anct]a iudicantis, et absolventis; quamquam potest sensus s[uper] reatu, et si ut eorum vi forent; non tamen sub hoc addito.

R[espondeo] 2[o] instantiae resp[ondeo], hoc distare sacram unct[ionem] a poenit[entia], quod illud respicit pecc[ata] delenda non primario et per se; d. secundario, et sub conditione, iuxta illud Iacobi in Epist[ola] Canonica loquentis de sacra unct[ione], et si in pecc[atis] fuerit, remittent ei; quod multo secus evenit in poenit[entia], quae per se ordinatur ad pecc[ata] expianda: unde nihil urget ex[emplum] de Beata virgine, de qua S. Thomas cum aliis negat extremam recepisse unct[ionem]; d. de hoc alibi. 2a inst[anti]a ex data solut[ione] etiam elevatur, cum effus[ione] 1[ae], et adeo non sit delere pecc[ata] illorum sensuum; et quod cum possint caeci, et surdi peccare desiderio utendi, et fruendi flagitiose iis sensibus etiam pecc[ata] per tales unct[iones] remitti possunt.

R[espondeo] si opponas 2[o], posse contingere, ut quis, quod incipit formula absolut[ionis], actual[iter] peccet, et continuo pecc[atum] retractet, ante quam finiat absolutio: quia in eo casu, iam pecc[atum] actu praesens: coexistens actual[iter] absolut[ioni]; erit ma[teria] lucri fructuose recepti. Et ins[uper], quod quamvis pecc[atum] duret actu, et fral[iter] toto tempore quo absolutio confertur; dum tamen statim, aut paulo post illa expleta retractet etiam pecc[atum], erit fructuosum sacr[amentu]m; nam satis est coexistentia moralis, ut ad fructum docent: quia pecc[ata] actual[iter] praesentia toto tempore absolut[ionis] sunt ma[teria] remota poenit[entiae]. Resp[ondeo]

tam

hanc q[uo]d gravit[er] dicit difficillim[um] e[ss]e ac proinde sua[m] p[ro]pria[m] sede[m] infra tract[an]d[am]. inte-
r[im] in reo, q[uo]d q[ui]d sit de verit[ate] illi[us] doctr[inae], in eiusmodi pecc[ato] n[on] s[ine] p[rae]sentia, q[ua]do Sacr[amentu]m
h[ab]et su[u]m e[ffectu]m, q[uo]d satis nobis e[st].

Q[uo]d de p[ot]a. absa evenire queat. Sect. 9.

Post doctr[inam] statuta[m], erit fortassis, qui petat, utr[um] de p[ote]n[ti]a absa
p[otu]erit D[eu]s stingere, q[uo]d sint m[ateri]a huiusce Sacri pecc[at]a actual[ia] a[b]sentia, futura, et mere
p[ossibi]lia. Resp[ondeo], r[e]s e[ss]e utri[n]q[ue] disputab[i]l[em]; n[am] p[ro] 1[a] p[ar]t[e], qua id negat, hoc argu[mentu]m e[st]. Sacr[amentu]m
p[oe]nitent[iae] ex p[ro]pria sua r[ati]one actu[m] iudicij determinantis, l[ice]t absolvendi, d[icitu]r; negat actu[m] p[ro]prie iu-
dicis, nisi invertat[ur] illi[us] na[tur]a absolvere re[u]m a pecc[at]o q[uo]d actu committit; p[ar]te nec de p[ot]a
absa p[ote]st ferri in eiusmodi pecc[at]a; s[ed] s[ecun]da negat iudicij ferri absolutio[n]is, l[ice]t de[ter]min[an]do
in pecc[at]a n[on]d[um] commissa: q[uo]d implicat. q[uo]d hoc Sacr[amentu]m instit[utu]m sit p[er] m[odu]m tribunalis,
et iudicij ut di[ctu]m e[st]; et tu[m] q[uo]d h[ab]eat p[ro] m[ateri]a eiusmodi pecc[at]a; esto n[on] implicet, q[uo]d Deus
instituat aliud Sacr[amentu]m, n[on] tam[en] p[er] m[odu]m iudicii, in quo eiusmodi pecc[at]a condonent[ur]. Huic
fundam[en]to adiicere poteris fere o[mn]ia illa, quae initio sect[ionis] p[rae]terit[ae] adducim[us].

D. a[utem] p[ro]b[abilio]r opp[osi]ta[m] reicit hoc fundam[en]to, quo eti[am] o[mn]ia s[upra]d[ic]ta
solvit. C[u]m o[mn]is hoc Sacr[amentu]m sit instit[utu]m a Deo p[er] m[odu]m tribunalis, et iudicii; in
multis adhuc declinat a r[ati]one p[ro]prii iudicii: 1[o] n[am] ipse re[u]s e[st] testis in sua c[aus]a,
n[on] s[ol]o c[ontr]a se, s[e]d eti[am] p[ro] se. 2[o] testis singularis, et tu[m] semp[er] satis p[ro]bat. 3[o] nu[n]-
qua[m] e[st] testis ineptus, aut infamis, q[uam]vis sit mulier, l[ice]t mancipiu[m]. 4[o] n[on] l[ice]t ferre
s[ententi]a in absentes, eti[am] audita, et cognita p[er] scripta illi[us] c[aus]a. 5[o] n[on] l[ice]t p[ro]ferre p[er] scripto,
s[e]d voce o[mn]i p[ro]ferenda e[st]. et alia plura, quae sec[us] o[mn]ia evenire deberent, si norma iu-
dicij exterioris ad amussi[m] servaret[ur]: p[ar]te nihil obest, q[uo]d Deus de p[ot]a absa sta-
tuisset, q[uo]d iudicium sacrale ferret, eti[am] in pecc[at]a actual[ia] a[b]sentia, futura, et
mere p[ossibi]lia: esto sec[us] postularet rigorosa na[tur]a iudicij. Accedit, q[uo]d et in iu-
dicio externo rite fert[ur] s[ententi]a, q[uam]vis desit dolor intern[us] in reo de suo crim[ine], ita pos-
set D[eu]s stingere in hoc Sacro, eti[am] servata strictissime f[orm]a iudicij externi: unde p[ar]a-
r[um] referret, q[uo]d de pecc[at]is de q[ui]b[us] 4[o] e[st], n[on] posset fieri dolor.

Resp. 2[o], id n[on] repugnare ex s[ententi]a 2[ae] sup[ra] dist[inctionis]

7. de poenit. sect. 2. à n.° 126. docentis cum Suar. posse Deum de potentia absoluta condonare, seu remittere peccatum illomet instanti, in quo committitur; ac proinde in quo existit, et praesens est; atque etiam antequam fiat, ita ut solum sit futurum, seu possibile: quo poterit etiam condonare peccatum huiusmodi per Sacramentum Poenitentiae: non nihil auget difficultatem contenta in doctrina Patris Lugo, ex eo quod Deus, mediante hoc signo practico gratiae eiusmodi peccatum remittat; sed in eo quod remittat, defendit hoc postremum Lugo iisdem fundamentis, quae hic commode fulciri potest; sed in re parum theorica, et inutili tradendae doctrinae practicae huius Sacramenti; qui noster Scopus duntaxat est; non est, cur detineamur.

Utrum peccata aliena, imperfectiones, violatio regularum, et actus tantum materialiter mali sint, aut esse possint materia huius Sacramenti.

Disp. 9.

Quid de peccatis alienis opinemur. Sect. 1.

Certum, ac certissimum est, quod peccatum absque hoc commissum sit materia remota Sacramenti Poenitentiae, quod illi confitetur: sed controvertimur, utrum etiam peccata aliena sint, aut esse possint materia eiusmodi Sacramenti. Et sane si quaestio foret de ipso actu doloris eliciti à virtute poenitentiae, affirmarent Suar. tom. 4. in 3. p. disp. de poenit. disp. 2. sect. 2. n.° 9. et Conninck. disp. 2. de Sacramentis dub. 3. quatuor ex primis, seu Lugo, disp. 3. de poenitentia, sect. 4. à n.° 24. qui omnes asserunt, quod virtus poenitentiae possit dolorem ferri in peccatum alienum, prout illius peccatum est: sed obsistit communis Theologorum calculus, praeeunte Divo Thoma, in 4. dist. 21. q. 2. art. 4. cui subscribo, ut ex alibi dictis constabit.

Sed ut ad rem veniamus, sit conclusio: peccatum alienum non est, neque esse posset etiam de potentia absoluta materia remota Sacramenti mihi collati. et praetermissa alia infirmiori probatione, probatur 1.° conclusio ex natura huius Sacramenti, quae est, absolvere reum, qui sua peccata confitetur ab eiusmodi peccatis; quod solet non raro exprimi à Doctoribus; ita absolventibus: ego te absolvo à peccatis tuis; ubi satis tuis satis exprimitur, quod Sacramentum feratur duntaxat in peccata propria

ɔfitentis, et n' in aliena: q° etta. Unde stat, qd mat^e cād^x essā huig Sacri n' possint nec de pra absa spectare ad illud pecc^a alienā.

Obiic^s m^o 1°; poterat Deq instituere, qd in hoc sacro^e int'cederet alig 3^s ho, qui fungeret vice accusatoris pecc^i ab eo alieni, quo reus maculatq e; 2° qd id muneq accus^di incumberet ɔfessario: q° tųc foret pecc^s alienq ma^a poenitis: d. ans n' implicat: q° etta. ɔfr^o 1°, q^a quotiescųq qs q intųte sua pecc^a detegit ɔfessario, int' prei subiicit clavibq pecc^a aliena: q° iā de facto ss ma^a poenitis. ɔfr^o 2° ex usu quorųdq piorq, qui aliena etiq pecc^a n'nųquq detegunt in ɔfess^e, et satis utilit: q° etta.

R^x 1° n' posse illud instituere Deq, n' mutatā nā huig Sacri, quq ɔfess^s secretq, n' vō publicq q se postulat, qualis illa foret, si accusator naria adeet; pt^t quia qd ig pecc^a poenitq mentalia n' spectarent ad hoc Sacrq, siquidq illa hoi accusatori q se ignota ss: et insuper cq actus p̄cise externi ñ sint pecc^a, nisi actq internq adsit, fieret, qd accusator ille n' posset aliqd certo deferre ad hoc iudiciq. R^x 2°, omisso anti, et negatā coā; q^a etiq in tali casu illud Sacrq n' ɔferret accusatori rō cuiq pecc^a aliena ss, d. ɔferret reo, cuiq ss pp̄ria pecc^a. Hinc facile solvi 2ª ɔfr^o q^a absolutio n' ɔfert int'pti, d. reo, cuiq pecc^a ss propria. Ad 2^q ɔfess^s reo, cuiq omi usq eē piorq, d. barbarorq: esto aliqd necq sit pecc^a aliena detegere; q^a nequt aliter tųc delictq pdere, de quo alibi: d. tųc pecc^a aliena n' ss ma^a huiq absolut^is, ut iā explico.

Obiic^s 2°, qui suo ex° ɔsilio, aut alio mō ca efficax fuit, ut alt^r peccaret; tenet in ɔfess^e pdere pecc^s alienq: q° eiqmi pecc^a e ma^a ɔfess^is istiuq hois. R^x, dato anti, et dist^o coens: q° e ma^a ɔfess^is istiuq hois pecc^s alienq, quā alienq e, nego coq; quā pp̄riq e; ɔcedo coq: itaq, cq illud pecc^q heat duplicē cq liberq, aliq moralq, et aliq physica; e pp̄riq pecc^s utriqq, et ac p inde teneq det illud subiicere clavibq, q^a suq pp̄riq pecc^q e.

Urges; quā e pecc^q scandali, dm^e e in ɔfess^e; d. quā

Ɖ.B.

e pecc^d scandali, pecc^d alieny e: g^o qu^a e pecc^d alieny drī e in ofess^e: g^o dis^o s^a data nulla e. ℥x; ofessā bon^a; et neg^ta min^r; nq. pecc^d scandali n' e illud qd alig omittit; ac pinde n' e pecc^s alieny: d. mea actio, l. exortatio, ex qua nascit^r, q^d alig ruat; unde coa adversij eius ruit.

Neq imperfect^es s^t, aut ee poss^t ma remota huius Sacri.

Sect. 2

Appellamus imperfect^es illos actus, sive omis^s, sive omit^s, qui n' perfecti evadūt, ac possent, v.g. n' summa attent^e orare, n' rere Div^is inspirat^s se ad statu religionis, l. Cāo mera Dei Osiliao seq^da allicientib^s, et alia huiusmi. Hæc q oia, et silia censemus, n' spectare p se ad ma, neq sufficiens Sacri poen^e; Dixi p se; nq p accidens rōe voti, vg. quale aliqui q^i hoc quondq emiserunt effic^is semp qd pfectius foret, eiusmi imperfect^s, erut ma sonitis; a vis sm se ma n' sint, ut mo defendimus, pcunte Joanne Sanchez in Selectis, disp^a tota 1. a n° 4. et disp^t 6. n° 4. atq disp^t 7. n° 4. et 11. cui adhæret Tannerus 1^a 2^e, disp^t 4. q^e 10. dub. 4. n° 79.

Pro^d oc^o; q^a eiusmi imperfect^s n' s^t pecc^a, neq venialia: d. duntaxat pecc^a s^t ma remota ofess^is: g^o illæ imperfect^s n' s^t ma remota huius Sacri: pmissæ certissi s^t; unde coa liquet. Hinc vo etia inferre lt, qd eiusmi imperfect^s, nec de pot^a absa, possint ee ma huius Sacri; ut facile e. Pat^t; q^a implicat, qd aliqs accuset^r, iudicet^r, absolvat^r, et poena afficiat^r, nisi p pecc^is admissis; d. essa huius Sacri involvit accusat^s, iudiciu, absolut^s, et poenæ impositis: g^o implicat, qd imperfect^s, aus pecc^a nullatenus s^t, ptineant tanquam ma remota ad hoc Sacru.

In praxi tn^e observo, eiusmi imperfect^s, nuppe, ac laudabil^r detegi in ofess^e ad m^s animi demiss^s ociliandā, l. ut a ofessario osiliu, et medellā petas, qq illas declinas; nihilominus tn^e n' lt, illas exponere tanquam ma absolu^ds p hoc Sacru; q^a erit Sacrilegiu, pinde atq apponere

-ius somnorum, excercitiis, etiam mixtus cum vino uvarum; neque aliud intendunt. -
intendere potest Sugo. disp. 16. nº 102. et 103. et Fr. Leander de
SS.º sacr. tractu 5. de poenit. disp. 1. q. 9. aut. ostendunt nostri se docere vi-
dentur; neque Joannes Sanchez, qui reprehendit confessarios affirmat confessarios patientes, quod
poenitentes detegant in confessione suas imperfectiones; dictis n. hoc 5. res conciliantur.

Obiicies 1º, hoc dat actum indifferentem in individuo: nam quaecumque im-
perfectio saltem peccatum veniale est, cum non sit actus honestus, ac proinde erit materia confessionis:
quod communiter docetur à S.to Thoma 1.a 2.ae q. 18. unde communiter constat. Negatur quod 1º ex
doctrina Sanchez citati disp. 4. nº 10. 5. Dico ante medium, quod quisque resistere inspira-
tionibus divinis (secluso contemptu, scandalo, aut periculo peccandi) est actus ex se bonus,
et actus nolendi exequi consilia, est etiam bonus, quoniam importat implicite hunc actum
honestum, nolo parere consilio, quia ad id non obligor; vellem m., si obligarer. 2º, quia
est actus proprius caritatis sive utendi libertate propria, et eam conservandi indemnem, et occi-
dere conformiter propter eundem finem. Dico 2º, et facilius, negando antecedens ex sancto Alexandro
3. p. q. 35. memb. 3. Bonaventura in 2. dist. 41. art. 1. q. 3. Gabriele ibidem
q. 1. art. 2. et alterius Gabriele nostri 1.a 2.ae, disp. 92. c. 2. quos alii recentiores communiter
sequuntur. Cuius ~~opinionem communiter docent~~ ~~à recentioribus~~ probatio satis efficax communi Catho-
licorum usu, et sensu est, qui scalpere barbam, fricare manus, sputare, et alia huiusmodi
non existimant peccatum, aut opus meritorium: ergo etc.; unde totum argumentum solutum manet.

Obiicies 2º, qui non obedit inspirationibus divinis resistit Spiritui Sancto
vocanti ad maius perfectionem, quo proponit obiectum minus arduum: ergo peccat saltem venialiter. Pro contra-
rio Caietanus 2.a 2.ae q. 186. art. 2. illud tamen negat, et merito. Pater Suar. tom. 4. de religione
lib. 1. c. 4. n. 14. medio, quia resistere propter Spiritum Sanctum non vocantis ad perfectiora, non videtur
esse peccatum aliquod, si alias sit parvitas obsequii in illis, quae sunt sub praecepto; quia Spiritus Sanctus vocando
ad opus consilii, non imponit praeceptum sequendi vocationem; et ideo Christus Dominus ad perfectionem hortatus est
illis verbis: qui vult venire post me; et si vis perfectus esse, ubi nullam obligationem imponit, ut
patet per se. Nec ullum peccatum est, omittere obiectum tale minus arduum; nec peccaret, qui deliberato
animo statuit, non esse religiosus, propterea quod habet animum gaudendi obiectum multis divinis donis, quae ut

plurimum elargiri solent confessoribus ejusmodi status; quod non dicere: quo etta.

Obiiit 3o, saltem ejusmodi imperfectiones erunt peccata in religioso, quicque qui ex sententia verissima, et communi, quam defendit S. Thomas, 2a. 2ae. q. 184. art. 5. consistere statum religiosum, ad quem spectat contendere, et conari ad perfectionem, consequenter religiosum, qui imperfectiones admittit, suae obligationi non satisfacit; ac proinde peccat saltem venialiter; unde tenebitur imperfectiones aperire in confessione. Respondeo cum Suar. citato, n° suo 22. negando ans.; quamvis enim verissimum sit, teneri religiosum contendere ad perfectionem, servando consilia, quibus tamen satis adimplet, servando vota; et id, quod alias praeceptum est; nam quamvis per vota efficiat sibi praeceptum, quod alias erat consilium, nihilominus servando votum illud, implet etiam consilium, et tendit per viam perfectionis; alias servare castitatem, et paupertatem religioso voto confirmatam, non esset tendere ad perfectionem, quod plane absurdum est: igitur ad implendum obligationem religiosi tendendi ad perfectionem, satis esse videtur, quod religiosus intendat servare sua vota integre, prout in instituto regulari fiunt, etiamsi omnia servalia praecepta suae religionis plerumque omittat, et tota tota vobis sapientis Suar. cui subscribit Joannes

" Sanchez, disp. 2. n° 7. et disp. 4. n° 20. fine, ubi ita habet; ultra haec vero
" consilia, ad quae voto obstricti sunt, non obligantur ex praecepto, alia sequi, dicto vero ex
" consilio, sicut alii laici; nisi per accidens ratione periculi scandali, si forte subori-
" retur ex eorum omissione, erit tamen semper congruum religiosos consiliis obtemperare, et di-
" ligentiores esse, quam laicos ob vitam magis exemplarem illorum, quam laicorum. Haec
Sanchez. Ex quo satis soluta manet objectio.

De Episcopis vero difficilius est decernere, an teneantur fateri ejusmodi imperfectiones; cum non solum debeant contendere ad perfectionem, sed debeant jam perfectos esse. Quidquid tamen de his sit; uno verbo respondeo, quod casu quo ad ejusmodi actum perfectionis teneantur, illorum omissio jam non erit mera imperfectio, sed peccatum, ac proinde materia confessionis; quod nostrae doctrinae minime officit, affirmanti, quod imperfectiones merae tales non sint materia confessionis; idque posses dicere ad omnia alia argumenta hactenus oblata, vel quae objici possent, nempe si tenaciter contenderet, quod hic, vel ille actus non foret imperfectio, sed peccatum; ac proinde spectans ad materiam confessionis, extra rem esset conatus, cum deberet ostendere

qd etiā actio manens in specie imperfect. is, et secluā roe pecci, adhuc sit mā huius sacri, qd nequaquā poterit.

Qd de regularū violatē.

Sect. 3.

N° quærimus de transgressē illarū regū, l. cōstitutū, quæ in aliquā religionibus obligant ad peccū saltē veniale; nā certū ē, qd eiusmi violatē es ss. mā huius sacri, ut notū quæ [illegible] sint; inquirimus 1° de transgressione illarū regū, quæ ad nullū peccū, nec veniale obligant, quales sūt, quas ordo prædicatorū, et nostr. habet, teste sto Thomā 2ª 2æ q. 186. art. 9. ad 1ū vel suo Thoma Sairt° vide Suar. tom. 4. de religione tom. 2. c. 2. n° 12. et in 6° 4° nrarū cōstitū regulæ 5. caput.

Dico 1° Transgressio de transgre nrarū regularū ē peccū; q° ōis reg. ex nā sua det tenere nariò aliquā roē, et vi legis; d. ōis lex nariò imponit aliquā obligatē ondi; q° impossē ē, qd regū fractio n sit saltē veniale crimen. Pfr° 2°; q° seq. n differret reg. à cōsilio: ā qu discriminat, necī ē, qd quæ ōis reg. imponat aliquā necitē ondi: ac pinde qd peccet nariò, qui negligit regulā violat. Pbr 3°; q° si religiosus solitariè rō incumbat rebus capitūlorū. r. n censebit deficere à sua obligatē; seq. aute si n adimpleat aliquā ex suis regulis, cuius ro ē, q° illud, ut pote merū cōsiliū n obligat eiusmi religiosū; reg. vō ppria illū obligat; q° erit aliqd peccū, negligit regē frangere.

Pbr 2°; nā eo ipso, qd aliqs sit membrū alicuius reipublicæ, obligatus ē ad se cōformādū in observatē legū: q° peccat qui n observat regās quæ ōis. eius ex. relati. pbr 2° ex illo Aug.; turpis ē pars, quæ discordat à toto: q° turgit deformis, cōtinet violatio regularū; ac pinde peccū ē. Pbr 3°, et potissē; q° nulla voluntas humana, ac pinde nullus legislator creatus ut de Deo de ire ssi–naī; q° extra re ē qd potest invertere nā ipsarū legū, quas condit: q° si regū ex nā suā semp nariò obligant saltē ad veniale, parū refert, qd aliud voluerint legislatores;

auctores regularum condidissent, et non condidissent, quod aperta impietas est: quod etc.

Respondet hic fortasse Scotus in 4. dist. 22. q. 1. ait, eiusmodi regulas esse duntaxat consilia: ceterum id falsum est, ut satis convincit ex confirmat. 22 probat mox facta. Alii vero, quos tacito nomine recenset Suar. tom. 4. de relig. lib. 2. c. 3. n. 22. dixere, non excusari a culpa veniali religiosum transgredientem etiam minimam regulam ex relatis: displicet tamen hic modus dicendi Suario ibi. Et n. 8. dixerit, vix separari posse culpam venialem a transgressione eiusmodi regulae.

Explicat autem n. 22. quod asseruerat n. 18. et ait, id non posse demum accidens contingere, idest intercedere peccatum veniale non ratione praecise transgressionis regulae; sed ratione motivi, quo quis impellitur ad regulam violandam; nam si fuerit motivum bonum, transgressio mala non erit; si vero fuerit malum, erit etiam transgressio mala, et peccatum; sin autem motivum fuerit indifferens, etiam transgressio flagitiosa erit, quia otiosa: sit exemplum, omittit quis auditionem missae quotidianae, quam iubet omnibus non Sacerdotibus 4. pars nostrarum constitutionum, c. 4. § 3. et 4. propter studium necessarium, in quo honestissime distentus est; sane nullatenus peccavit, quia ex se motivum bonum est; et aliunde praecisa transgressio nullum peccatum est: si contra omittit missae auditionem, ut det operam confabulationi, detractoriis; et tunc transgressio regulae erit mala, quia motivum malum est; si denique non interest Sacro, ut otietur, et indulgeat quieti, in quo etiam casu erit omissio huiusmodi et transgressio regulae peccatum, quia ex motivo indifferenti, ac proinde otioso fuit; similiter prosequitur Suar. in omissione regularum.

Ceterum non solvit argumenta superius facta; nec illorum vim declinat Suar. sua hac solutione, quia ut ipse affirmat ad calcem illius numeri 22. eadem doctrina vera est in transgressione consiliorum, quae si ex malo fine, et otioso, violentur, nullum peccatum erit; sin autem ex bono fine, nullum erit piaculum: quo sensu hunc modum explicandi nihil peculiare habent regulae supra consilia mera, uti argumenta superiora ostendebant; unde vereor, ne male audiat apud aliquos constantia doctrinae Suarii: quo prorsus recienda est haec evasio.

Pdeo igr oes eiymi reges obligare in oscia ad poenã
subeundã vl. ibi taxatã, l. à Supe trãsgressis Scio iunctã; et in hoc sa-
tis salvatr ro reg., et distingr à mero Scilio. Probatr solutio, 1o ex eo qd
eiymi obligão ad poenã p trasgresse spectet ad na reg., et pcepti, te-
ste Sto Hieronymo ca Iovinianu, ubi ita het; qd suadet, imperat; qd
imperat, nece e fieri; qd si no fiat, poenã habet. Ctra qd in hoc
salvetr sufficientr ro legis, docet aperte à Pe Suar. citato, tom. 4. de relig.
lib. 1. ce 2. no 6. ex Sto Thoma 2a 2e, qe 186. art. 9. ad 1m, ubi post-
qua dixisset, qd ad nullu peccu obligat trasgressio reg. Pdicatoru, adiicit,
d. so ad poenã taxatã subeundã; accedit Vba Capituli 2i Geralis, ann. 1237.
relata à Caieto ibi ita statuentia, nolumus qd statuta nra obligent ad cul-
pã, d. so ad poenã, quasi id satis neciu, et sufficiens sit ad salvãdã ro legis.
Pbatr 3o, qa meru Scilij nulla roe obligat ad subeundã aliquã poenã p
sui trãsgresse; rursu ois Lex violata ad poenã obligat, sive eternã, seu tem-
poralẽ; qo in hoc salvatr sufficientr ro Legis. Psrto, qa aliter opinari, e reddere
inutiles, et irritos conatus SSru Legislatoru, qui noluerut Laqueos pecci,
d. so obligatio poenã sui iniicere; qo ita exponda e nra regularu. Accedit,
qd no modica oscitantia arguerett in Summo Eccle Pastore, qui eiymi regae
ut regas sub tali Sdite adversus impositi approbavit; qo etc.

Ex qq oibus colligo 1o trãsgress. nraru regula-
ru no ee mo Scfesis, siquidẽ nulla roe peccu e, eas violare; poterit tn crimen
ee, si sub pcepto obedis illaru observão iniungatr; rega tn oio invariabilis no
posse etiã de poa absa ee mo huiu Sacri reg. violatr: ita intelligdu e Aurt
de Mendoza dispe 77. de Incarne parte 1 § 20. et no in alio sensu; qn
imo Palao tom. 3. tractu de voto religiosi obedis dispe 4. punct. 3. no 3.
ait, ee actu meritoriu frangere regs ex bono fine.

Colligo solute argtoru, quæ roe dubitdi supa
formavyt. Ad 1m n. reo, qd ois lex, ac pinde ois vra rega imponit oblig.

saltē ad poenā, n̄ tn̄ semꝑ ad culpā: et in hoc satis salvat rō et nā legis, distinguit à mero consilio; unde soluta manet objectio ibi facta. Ad 2m argum resp̄, membrū obligari ad leges servandas eo mō, quo totū obligat, et n̄ amplius; qd si totū duntaxat obligat ad legē sub poena, et n̄ sub culpa, siliter obligabit membrū; et axioma illud Augustiniani intelligendū ē, qdo lex obligat sub culpa, n̄ tn̄ qdo duntaxat sub poena, ut recte monet Suar. n° 24. fine. 3m argum solvit affirmando n̄ spectare ad rōē legis obligare sub culpa, d. satis eē, si sub poena liget, ut in legibus politicis poenalibus, et n̄ poenalibus aliqui docent; unde legislator decernens ut n̄ obligent regulē sub culpa, nullam vim illarū rōi infert; manentē obligatē sub poena.

Occurritur adversiis. Sect. 4.

Ceterū opponis 1°, qui violat regulā, quae ad nullā culpā obligat, eā contemnit; d. contemptu regulae etiā minimae ē pecc. saltē veniale; g° violaō cuiuscunq regulae etiā n̄ obligantis ad pecc. crimen ē; ac proinde ma confessionis. R. x, dist. mā qui violat regulā, quae ad nullā culpā obligat, eā contemnit, intellū omittendo mā; volunt. nego mā. Unde cetera argti corruunt. Distinguit itaq Castro Palao, tom. 1. tract. 2. disp. 2. puncto 9. §. 2. n° 1. secutus Suar. duplicē contemptū, alterū in intellū, et alium in volunt.; contemptus in intellū ē, qdo indicat res aliqua, l. persona minꝰ estimatione digna, quam par ē; aut parvā estimatione dignā, q̄ talis ē: contemptus vō tūc ē in volunt., qdo qs vult personā aliquā, l. illius praeceptū pro nihilo habere, et ejusmodi contemptus semꝑ ē pecc., n̄ tn̄ 1us semꝑ pecc. ē; unde licet qs ex contemptu intellūs, l. ex prava consuetudine, aut aliā sili cā violet leges, n̄ ideò illas contemnit volunt., nisi regulā transgrediat, q̄ regula ē, seu q̄ ipsi, l. superiori subjici n̄ vult; quare ejusmodi contemptus tendit formalr, et directe ꝯa rōem legis, l. legislatoris superioritatē. Sic optime docet Thomas Sanchez in opere morali, lib. 1. c. 5. à n° 8. ex S. Thoma. Valencia, Vasq. et aliis.

Opponis 2°, qui violat votu obedie in quacuq religne absq dubio peccat: sed qui n obedit regis praecipientib, violat votu obedis: g peccat: g etia in Societe Jesu violão regus e mã offes. Rx, concessã mi, et negatã min, g ut benè ait Suar. tom. 4. de relige, tom. 2. c 3. religiosus n vovet servare regas, d. vivere sm regas, id e, obedire in iis, quae, acced te seriã insinuate Prelati, et praecepto fuerint sm regas, nã si ab illa exorbitent, n tenet obedire; unde S. P. Sanct. 6. p. Constit c 5. expresse affirmat nullas regas, l. praecepta Sup obligare ad pecc, nisi addat in noie Dni nri Jesuchri, aut in virt obedis. L. responde 2°, dist do maj, qui violat votu obedis, etta, in iis, in qq obligat ad culpã, peccat; conc do maj: in iis, in qq obligat merè ad poenã; nego maj; qualit obligant nostrae regae.

: Opponit 3°: ergo non peccabit nec venialr religiosus Dnicanus, l. Jesuita, qui habuerit aiu, praeter sua vota, et praecepta, nullas regas ex aliis servare, seclusio scandalo, et aliis incomodis extrs. Rx Suar. tom. 4. de relig; tom. lib. 2. c 4. n° 25. in illa intont g se, et ex vi obtis nullu pecc omitti vr. Quãvis (ut benè ipse paulo anteà monet)
» si moralr loquatur, inveniri n possit religiosus ita rectus in substantis, seminaris; ut illaesa illa servare statuat, qui in religne sit ita remissus, ut intendat, nullas oio regas, aut semper in omnib transgredi etta.

Opponis 4°, regae q nos lt n obligent ad culpã, obligant tn ad poenã: g ipsa erit pecc; ac pinde mã offes, n implere poenã. Rx, omit do totu, inde.n. n infr, qd praecisã violão regae sit pecc.

Oppones 5°: aliquae regae nrae versant tc circa actus merè internos, vg. cu desideriis subeunda iniurias, et censendi int homes deplorati iudicii; d. eiusmodi regae nequeunt, neq ad poenã obligare cu Ecclae hic pinde nec lex Ecclesiastica iudicet, l. poenã ferre possit in actu penitus occulta: g neq ad poenã obligant nrae regae. Rx, omissã mi, et min, de qq longa posset bee disputo; et dist do conc: nostrae regae ad poenã obligant

nre regl, si vi regl sint, habentes nq regE; neqo eoq, si n heant eiqmi indolq, ut contingit in relatis; qj n habent oia regtas ad legq Ecclesiasticq, omitto eoq; quq m nobis n officit.

Neq actus so malr mali posse attinere ad mq huius Sacri, et qd de actibq malr bonis: Sect. 9.

Appellamq actq dqtaxat, matr malq, illq qui in se dissonq e rectq rationi; omittitr tm s aliqua culpa etiq veniali ex ignorantia, inadvertea, aut ex alio ct excusante, v.g. si qs omittat periuriq; aut proferat blasphemiq c Deq, s. qd ille admittat absq ulla penitus adverta; et petimq, an eiqmi actq, qui in se quidq intre, d. malit tm mali sr, spectent ad mq remotq huiq Sacri: Si consulas usq plebis, aut illorq, qui vehementioribq scrupulis estuant, partq affirativq in usu positq invenies.

Ast dm e, eiqmi actus n ee, nec posse ee ma huiq Sacri, si illq esta n variet. Pbr 1o; qa eiqmi actes n sr, neq esse possi pecca, desite, v.g. os adverta: go n sr, neq esse posi ma huiq Sacri. Totq enthimema certq e, ac ex inde nra doctra. Pbr 2o; qa de eiqmi actibq n possumq suscipere verq poenitq, ut oppertunq pbat Joannes de Lugo disq 3. de poenit, sect 1. no 16. go n sr; nec posse ee ma Sacri poenitE, siquidq nequeut subiici dolori.

Hinc colliges, n ee mq, neq sufficientq huiq Sacri illa pecca etiq mortalia, et gravissa; quq ante os usq rois in infantili aetate omissa sr; quqvis postea pleno rois lumine affulgente enormia crimina huiusce aqnoscat, ut bene monet Joannes Sanchez in selectis, disq 2. no 22. quinqt peccat, qui illa subiicit clavibq remitta, si prudenq, et sciens hoc faciat: istio n raro excusent fideles a tali pecco, qui ambigut, utrq aliquā libere, et adverta pollerent, qdo eiqmi pecca pueri omiserunt.

De actibus vo dqtaxat malr bonis, fratr vo pecc. is v.g. qui Deiparae veneratione offerat eleemosynq ex se meritoriq, existimans autq per errorq

se in ea elargienda peccare; ecce eleemosyna illa mal[iter] bona e[st]; formal[ite]r v[er]o crimen. Iste ergo infelicissimus, quis fuerit, tenebit, suu[m] actu[m] bonu[m] subiicere clavibus remissionis, quamvis post datam eleemosynam cognoverit, eiusmodi actum fore ex natura sua honestum; ita docent expresse Ioannes Sanchez mox citatus, et apud illum Angles, Navarrus, Graphius, et Silvester; et probatur; quia quod est peccatum, est materia huius Sacramenti, dicigma collatio eleemosynae in eo casu peccatum est: ergo et materia confessionis est. maior, et consequentia est certa; probatur minor, quia operari contra conscientiam errantem, dum illa non deponitur, et cognoscitur ut talis, est operari contra dictamen rationis; ac proinde peccatum est, ut communiter docent Theologi, ita serio in materia de conscientia, ut omnes asserere, minus tutum esse asseverent; sed ille in eo casu operatur contra conscientiam dictantem, quamvis erronee, eleemosynam conferre, illicitum esse: ergo peccat, ac proinde ille actus materia poenitentiae est.

Dictorum esto corollarium, non attendendum esse, quod materialiter sit, quod factum est, ut illud teneamur asserere in confessione, sed potius, attendendum est, quod sit formaliter in ordine ad imputabilitatem vitio, vel laudi.

Utrum peccata interiora, et exteriora, atque effectus peccati sint, aut esse possint materia huius Sacri. disputatio 6.

De peccatis interioribus delirat Petrus de Osma, rectius sentit Ecclesia. Sect. 1.

Distribuunt Theologi peccata in ea, quae interna sunt, et illa, quae externa: appellant peccata interna, non ea, quae clam omnibus fiunt, ut furtum, vel pollutio voluntaria; sed actus voluntatis, ut propositum deliberatum occidendi alium, et mera voluntas surripiendi bona aliena. Contra vero illa peccata externa nuncupant ab Schola, quae non solo in opus exterius executa, sive coram aliis fiant, seu non; sed etiam actus spirituales, et gravi, qui ex imperio voluntatis fluunt, verbi gratia propositum furandi elicitum ex voluntate indulgendi Veneri, et sic in aliis similibus; quia quibus actus externa peccata dicuntur, quatenus ...antur actibus externis imperatis à voluntate.

Effectus vero peccati dicuntur ii, qui sequi oriuntur ex peccato exteriori posito, v.g. ex gravi vulnere inflicto, frequenter sequitur alterius mors; unde mors est effectus illius peccati vulnerandi; ex ebrietate sequuntur rixæ, et iurgia; ex breviario in flumen misso, sequitur omissio recitationis iniunctæ clerico; ex ignorantia studiosa præcepti, sequitur illius transgressio, dum occurrit, et sic in aliis exemplis. Quærimus ergo in præsenti, utrum omnia ista sint materia remota sacri poenitentiæ.

Ac primum de peccatis internis, nullus unquam dubitavit ferè, quousque in academia Salmanticensi, quidam Petrus de Osma, Doctor, et libro evulgato ausus est, docere pravas cogitationes sola displicentia deleri; quapropter saltem eas exclusit à materia necessaria confessionis, quantumvis peccata mortalia forent; imo nec materiam sufficientem illorum esse testatus videtur, siquidem prius docuerat confessionem peccatorum in specie, ex ullius Ecclesiæ statuto, non divino iure compertam esse: cum ergo Ecclesia solum vim Theologorum non possit designare, vel statuere, materiam etiam mere sufficientem sacramentorum, sequitur, quod eiusmodi peccata interna saltem secundum ipsum non sint materia, neque sufficiens confessionis. Ex deliriis huiusce Petri: quem alii eiusdem furfuris homines secuti sunt; ceterum Alphonsus Carrillo Archiepiscopus Toletanus ex iussu Xisti 4. coacto doctissimorum cætu confluti, et vocato eodem Petro cum suis, qui tamen nunquam comparuere; eiusmodi propositiones post diuturnum, et sincerum examen condemnavit; quam omnibus Xisto renuntiatis; ille suo diplomate extravaganti, et ea quod Toleti servatum est, et ex fide relatum à Castro, lib. 4. adversus hæreses, verbo confessio fine, desiisit, eiusmodi propositiones manifestam hæresim continere.

Et merito: 1º, nam sunt contra consensum Ecclesiæ sensum; 2º contra sacram Scripturam, Patres et Concilia, inter quos Tridentinum, sess. 14. can. 7. anathemate ferit eum, qui dixerit, in sacro Poenitentiæ ad remissionem peccatorum, necessarium non esse iure divino confiteri omnia, et singula peccata mortalia etiam etiam occulta, et quæ sunt contra duo ultima decalogi præcepta: videlicet alienam uxorem, et bona concupiscere; quæ quidem sunt peccata mere interna: Ergo res prius indubitata est eiusmodi peccata esse materiam necessariam poenitentiæ, si mortalia fuerint; si vero venialia esse materiam sufficientem.

Neq. dicq. Eccla n. posse iudicare de occultis: q. nec eiq. mi pecca occulta, et interna ponere mam huius Sacri, in quo Sacerdos noie Ecclae iudex e. Ans certissime: ... cu sua coa ... de illo pecc. n. pot iudex exterior ferre, ... nequit testibq probari: ... allegata, et probata iudicet: Pro dist. ans. Eccla n. pot iudicare de occultis iurisdict. contentiosa, et forensi cu strepitu iudiciario; concedo ans: iurisdict. sacrali, nego ans; nq in hoc foro ipse ho, et reus, et delator, et testis e; ac proinde n. opus e alia probatione, nisi poenitentis testimo. Nec gravamur concedere, qd huiusmi tribunal in multis discrepat à norma publici iudicij. Neq. te fugiat, qd huiusmi argum n. sio excludat à ma huius sacri quaevis pecca interna, d. etiq oia externa, quae n. fiunt coram testibus, qd satis falsu e.

Externa pecc. oio st ma huius Sacri. Sect. 2.

Sic tenet cois catholicorum oium sentia; ita firmit. ut opp. docere error sit, si credimus Montesinos 1.2. q. 20. art. 4. disp. 28. q. sua 9. n. 128. apud quem tm reperi notam inustam ... sent. mo; d. tabor, et opp. e à nullo fere facta oio adiri in exhibenda ... roe huius dc. cois, et ro diffic. is e, nq actus sive pecc. exterius nulla addit, l. minima parlam malitiae actui interiori: q. ... e, ut iste dumtaxat spectet tanqua ma ad hoc Sacrum; n. vo actus, sive pecc. exterius. 1o. pro ... coit docet à Thogis, praeunte Anglico Doctore 1.2. q. 20. art. 4. ... ibi Vasq. Valencia, Salas, Gran. et alios. Hinc aut illos adiecta liquet; ... ma confessionis sint dumtaxat pecc., qu. aliter confieri possit, n. mutata essa huius Sacri, qua de facto fruitur, ... vo externa n. augeant, l. minuant malitia pecci, fit, qd illa n. spectent necessario posse ad ma huius Sacri; unde satis erit, dixisse in confessione: habui volunts oio efficacem furandi qn opus sit, furtu exterius ... aperire.

Multiplr solvi pot propositus nodus. 1o, neg do ... illius ... n. obscuri negant qd actus exterior n. addat malitiam moralem

et demeritum actus interioris: ita opinantur Scotus quodlibeto 18. art. 3. Lorca 1a 2ae tom. 2. disp. 64. § assero igitur, et noster Rigaldus tom. 2. de ente morali, lib. 3. disp. 68. sect. 5. quibus procul dubio favent Ricardus, Durandus, Greg. et Gabriel, quorum sententia, 1a 2ae examinanda est.

Adhuc tamen illa admissa, non sufficit, quod actus exterior sit materia sufficiens confessionis, nisi modo probetur, quod sit necessaria, antequam vis dicatur esse malitiae mortalis, nisi ulterius adiiciatur, quod sit diversus specie à malitia actus interioris; siquidem circumstantiae aggravantes etiam mortaliter non sunt materia necessaria confessionis in sententia probabili. Difficillimum autem erit, in quo consistat ea diversitas specifica malitiae mortalis in actu externo: ergo etc. 2o posset aliquis vere ex sententia Scoti, mox citati; Ocam, quodlib. 2. q. 20. et Gabrielis in 20. dist. 42. q. 2. asserentium, quod actio exterior, et interior circa idem obiectum sunt dico peccatum, ac proinde utrumque dumtaxat esse in confessione. Ceterum haec sententia multis confutarit Theologi videndi, 1a 2ae q. 20. art. 3. quamquam non infirmum argumentum est communis omnium sensus existimantium ex peccato interiori, et exteriori, unum morale crimen componi; sed admisso illo 2o antiquo aliqui enodant eorum 3o asserendo, ideo peccatum extra esse materiam confessionis, quia sunt circumstantiae summopere aggravantes. Unde tamen isti explodendi sunt, quod quamvis certissimum negant peccatum exterius dumtaxat esse in confessione probari contendunt, ex quibus tamen probabiliter de obligatione fatendi circumstantias aggravantes quod potius infirmat substitutis veritatem.

4o alii difficultatem quamquam declinant docentes ideo peccatum extra subiiciendum esse clavibus, ut cognoscat Sacerdos, utrum aliquam censuram propter illa incurrerit; 2. an teneatur aliquid restituere propter damnum illatum, 2. ut medicinam convenientem adhibeat; aut denique, ut numerus peccatorum pateat, qui non raro per nostros actus exteriores multiplicantur. Haec tamen evasio inde satis ipsa elidit, quia dantur aliqua peccata mortalia, quae nullam habent impositam censuram, neque in proximi damnum redundant, quorum natura, et medicina satis explorata sunt; ergo in eiusmodi peccato mortali non erit necesse fateri actum exteriorem, quod falsum est; ergo etc.

5o nonnulli censent, eiusmodi peccata externa aperienda esse in confessione propter consuetudinem universalis Ecclesiae, quae iam in praeceptum abiit. Sed fallunt, 1o; quia

penes Ecclesiam nunquam fuit, et multo minus penes vult dominus assignare materiam huius Sacri. 2°, quia esto id daremus, non potuit Ecclesia assignare pro materia huius Sacri id quod in se malum, et proprie peccatum non est, siquidem absolutio nequit inde ferri. Quod si contra affirmes, peccata exteriora vere esse peccata, non omnino est recurrendum ad Ecclesiae usum; memineris tamen, quam ratione hoc concordet cum doctrina supra, ut certissima posita, et supposita, quod sint peccata externa nihil malitiae addant peccatis internis. Alias minores evasiones excludere contemnimus; quia ex dictis facile confutantur, et ut ad potiora accedamus effugia.

Post Vasquium, Conink, et Lugo reiectos nostrum modum tandem recudimus. Sect. 3.

6° retulit Vasq. l. 2. disp. 76. c. 2. n° 68. obligatus fatendi peccata externa oriri ex eo quod eiusmodi peccatum non solum constituit idem crimen cum interiori, sed etiam habet primam malitiam, quae quidem ex illo in actum interiorem derivatur: quare licet non efficiat magis sive augeat malitiam interioris actus; explavi tamen debet eiusmodi peccatum exterius, quia in eo consumatur peccatum interius, et ab illo ut à fonte accipit malitiam. Ita Vasq. qui non advertit hanc solutionem everti eodem argumento, quo immediate antea alios vexaverat; vel, quod probabile sit, aut saltem probabile non emanare malitiam moralem ab exteriori in peccatum interius, sed potius è contra: quia res certa, sit obligatus confitendi peccatum exterius probat, dumtaxat ex doctrina non certa. 2°, quia saltem si quis efficiat actum bonum (seu indifferentem) ex pravo fine, vel existimant per conscientiam erroneam eiusmodi actum esse malum non tenebitur illum fateri; quia talis actus non habet in se malitiam aliquam neque etiam [illegible], quae refundat in actum exteriorem, ut contra etc.

7° Tertium de Conink disp. 3. dub. 7. n° 90, ait eiusmodi actum detegendos esse in confessione, ex Christi Domini praecepto, qui ut [illegible] auctor ita potuit statuere, et merito id decrevit propter multiplex emolumentum, quod inde nascitur, multaque damna, quae ex peccatis externis non semel scatere solent, quae ibi recenset: consentit Pater Salas, l. 2. tom. 2. tractu 7. disp. 6. sect 7. n° 47. neque dissentiremus, nisi animadverteremus hunc modum dicendi insolutum relinquere superiorem difficultatem

mg. lo actq exterior otinet malitiq, l. n. si 2q nulla q. e., qquid ostat illq actq ee mq huiq sacri: si 2q pinde ita solvere, ac dicere, qd Chrq Dnq assignavit qma huiq sacri etq actus externos, quqvis n. eant pecca; ac pinde qd aliqd aliud qt pecca sit de facto ma remota illius, qd n. dicto abiq temerit, unde alio tibi qfugi est.

Sd. demq Dr Lugo de Pcenit. disp. 16. sect. 9. n. 457. opinat ideo explari dere in qfesse peccq exteriq, q. e. peccq spe partiali diversq, a pecco interno; qponens tri cq eo unq soq integrq pecci; et st in uno pecco qstante ex duabq malitijs partialibq spe diversis, v.g. in furto rei sacrq; oportet utraq. q. explare, nqe furtq, et rei sacrq, si qdo unq peccq qstat ex duobq subtis partialibq, quq in mo particip. malitq differut spe, oportet utrq explare; alioqui n. explat spes illq pecci tota, quq n. sumit so ex malitia, d. etiq ex subto diverso, mo illq participantibq: negari vo n. pot, diversq ee spe, mq quo actus externq participat malitiq, ab eo quo reperit in actu interno, in quo reperit imate, et fr.; in extro so mate, et denominative. Fere totibq Abbis ret Lugo, n. 456. fine, qui putat, idq censisse Suar.

D. hec solutio multis se implat qqri solubilq. 1o n. satis notq e., qd actq exterior, et interior distinguqt spe morali saltq partiali, si gaudeant eodq obto mali, et frali. Sin autq explet Lugo, quq ve id qtingat, esto detr diversitq phica in eiusmi actiones particip. malitq: et veluti actq desiderij, et qplacentiq cca furtq n. distinguqt spe morali, qvis in mo tendi, et particip. malitiq furti spe phica videant distingui; sic in nro caso; sequitr Castrq Pallao, tom. 2. tractu. 2. disp. 2. puncto 20. 2o aliis qtmissis, quqvis doctra Lugo va foret, adhuc requiendae, q. rq certq qbat argto qtrahat qdalis, qd impune negari pot.

Censemq igr, (nullo tn qcunte) ita solvdq ee argtq sectqe qteritq factq: qcedo illq qq: peccq exteriq nullq addit malitiq fralq pecco interiori: nego vo oio istq aliq qq: qo peccq exteriq n. e. ma remota sacri qcenitq: n.n. id

Sic è ma remota eiusmi Sacri, qd addit malitia frale pecc° interiori: i. etia qd uti-
tuit ma aliqua frale, uti iungit in pecc° exteriori; et à fortiori erit ma huius Suri
qi tale malitia reale claudit essal.

Qd ut explic. notdu e: hunc trip. complexu: pecc. exterius duo
nosse veare 1°, il actio, qd è actio exterior, ult° ipsa hoi externa, et corporea a-
cisa, l. rei aliena ablata. 2° veare etia not totu qdda Sslatu ex tali act. exteriori, et
volunt. interiori: qd totu proprie, et rigorose dr, et è pecc. exterius: unde pecc. interius
è veluti quedam fra, quæ diversa pecca stituit p variete suborum, quæ afficit, et à qa
trat: si. n. actus mere spuales, sive quâ actus eiusmi afficit, stituit pecc. cordis,
uti se het odiu Dei elicitu ex imperio deliberato volunt.; siuncti. n. illud appella-
+ l° pecc. cordis; quâ vo vba afficit, sive cu illis iungit, sponit pecc. oris:
quâ vo iungit, et imperat aliud opus externu, dr pecc. opis: divisio quide
celeberrima, et frequentissa apud Ptres, et Theogos, qui dividunt pecc. in illud, qd è
cordis, oris, et opis; unde n è qd calumnieris, cu res oio certa ex doctra certissâ
sbent.

Rg illustremus uno, l. altero ex°: eadē aia ralis n° informans cerebru,
nervos, et ossa, stituit quasi triplex totu diversu; na cerebru evadit totu intelligens,
qd tn n venit aliis membris: nervi sentientes evadut, qd n° quadrat in ossa: hæc
deniq si totu qdda rcise vehetans; q° n miru è, qd ab eade malita frali actus in-
terioris stitugt quasi diversa pecc. pecc. cordis, oris, et operis. Esto aliud ex° n°
cois aialis servsi syspta vi aial è; et tn stituit (si sui. plurificat in sa oby gbali,
na exemplaru n reg veritas, ut tritu è) diversa aialia p diversit. disfraru, l. aq. Straln:
neq tn ho addit aiali aliqd, qd frali aial sit; qui tn n poneret à p° rei reale,
quentyis totu aial hoi poneret, n poneret hoi.

Sic alit salvat, fatemur, ro ralis pecc in actu in-
terno volunt. deliberatz smit hoc, l. illud pecc.; hæc tn voluntas, sive actu internu
deliberatu, è quodq ini veluti ro opis stiniens cu his, ... illis disfriis, hoc, l. illud
pecc.: actu. n. externi cordis oris, et opis ss quasi disfris srhentes eiusmi malitia pecc

interni; neq tn occisio externa, v.g. addit actui interno aliqd, qd sit inre malitia spalis; cu m verè sit ostitutivu, quasi dispale pecc. ipleti opis; unde qui n aperiret in ofesse opus externu; n fateret pecc externu, qd sane e mã ofess.

Ofr. hec doctra ex n insignis. Qui occidit Clericu n satisfe. si dicat in ofesse, se occidisse hoe; d. det adiicere, illu fuisse clericu; q inde talis occisio sacrilega evasit: d. hoc pcise pratu, illu fuisse clericu, n e. ac pinde neq addit malitia morale, siquide fuisse clericu potius e aliqd bonu: q illud n e mã ofessis; ac pinde nec aperiendu in illa. Negabis cog, et merito; q quavis pcise illu fuisse clericu, n sit, ac pinde n addat malitia morale spale, ostituit tn illu, quatu oponit occisione sacrilega: neq id novu e in partibus heterogeneis, quaru nulli seorsi ovenit denoiao, que quadrat in ipsu totu, ut pat in hoc, et in aliis 3 q tis eiusmodi. Hinc Colliges 1o, multu e re claritis fore, si distinguas int pecc exteriu, et actu exteriore; q illud oplectit huiusmi actu exteriore, et insr pecc interius. Collige 2o, pecc exterius distingui so realr, ceteru inadeque ab actu exteriori; et ipsu eode gre distis, in gre moris gaudere ra pecc interioris, q illud includit, et addit aliqd aliud: qd si in hoc sensu s locutus e Scotus cu aliis, n illi repugnamq; d. alia vr illoru mens.

Colliges 3o, qd st, si duo hoes occidas, diversis temp ex imperio unius actus voluntis, teneris fateri, illu duplice occisu; esto illu occisiones, qua pecc externa si, distinguat so inadeque, q claudunt eunde no actu voluntis; ita silr pecc externu dm e, quavis distinguat so inadeque à pecco interno. Colliges demu 4o, quare n satis sit dicere in ofesse, habui volunt oio efficace furandi, si furtu reipsa admissu n aperias; q m sufficiat dicere, furtu externu, qualis actu interior, n explicet: ro. ut discriminis e, q pecc interiu pot existere, et reipsa sepe existit s actu exteriori; n tn pecc exteriu pot existere s pecco interiori, cu reipsa illud claudat.

Dd de actibus pecc. sent. d. sit.
Sect. 4.

Eorum esse mq remoto huius Sacri, ad te sentiunt Vasq. 1a 2ae, tom. 2. disp. 94. c. 3. Suar. tom. 2. de religione, lib. 3. c. 8. n. 9. Gran. 1a 2ae, 3va 6. tract. 4. disp. 3. n. 12. Bonacina de Legibus, disp. 2. q. 4. punct. 4. n. 8. Uriel. 1a 2ae, q. 72. art. 9. dub. 3. § 3. Joannes Sanchez in selectis disp. 20. n. 9. et alii, ad quale admittit Thomas Sanchez, lib. 1. in decalogum, c. 26. n. 46. cum sing. et ill. verig. amplectit Joannes de Lugo de p. acto poenit. disp. 16. sect. 9. n. 440.

[illegible] alii, qui ovinent, eiusmi actus d. esse in confess. si pecc. ... [illegible] ... novissime Pr. Fran. de Lugo in suo decursu ... ad Theolog. moralis. c. 2. c. 3. n. 28. secuti alios, c. q. vo, ... dist. 6. ... in 4. dist. 12. q. 2. art. 7. ... Medina 1a 2ae, q. 72. art. 9. dubit. ult.; ... 2. et 4. Valentia tom. 2. disp. 6. q. 2. punct. 4. dub. 3. Henriq. lib. 3. c. 52. n. 2. litterâ i. Sanchez de Matrim. lib. 9. disp. 45. n. 28. et 29. Salas tract. 13. disp. 2. n. 126. Castro Palao, tom. 1. tract. 2. punct. 3. n. 9. Villalob. tom. 1. tract. 9. diffic. 6. n. 4. Becanus, Tannerus, et Suar. apud Dianam. p. 3. tract. 6. resolut. 92.

Ali in ... Dd. divisi ... ; nq aliis sufficere putant, retractis ante actus secutus, cum tenearis illum in confess. aperire: nec requiri, quaeserit confessio ... illius pecc.; ita Castro Palao, Sanchez, Fran. de Lugo, et alii. 3ra vero aliqui ... , ad ... confessio ... illius Crim. ... ante actus secutus, cum non tenearis ... actus ... fateri. ... denique universis docent in omni eventu tutius esse aperire actus secutus in confess. ex pecc.

Suppono ... ex pecc. oriri actus malus, et bonus: v.g. ex lethali vulnere inflicto Petro, orit mors inimici illius, quae mala est, et nunquam orit ... a secutio qui in ipso ... aliqui ... est, et

sic in alijs ex.[is] Quo praeiudicio, sit 1.a dicto effectus bonus pecci non est materia confessionis, quia nihil mali sit.

Sit 2.a dicto effectus malus pecci antequam retractetur actus voluntatis ex quo peccatum oritur, est materia sacri; ita Suarez Senior cum suis contra Suarez Juniorem, et suos. Probatur, illius effectus ex se prohibitus est, et libere positus a voluntate: ergo ille effectus peccatum est: ergo est materia poenitentiae: utraque consequentia constat; antecedens vero probatur quoad 2am partem; nam de 1a constare videtur. Cuius causa libera est, etiam illius effectus liberus est; sed causa illius effectus libera fuit hominis: ergo etiam ille effectus liber est illi. Minor probatur; quia si pro suo libitu, ut potuit, non poneret causam, non esset effectus eiusmodi a quo vere: ergo ideo est, quia homo pro suo libitu voluit causam ponere. Adiicimus aliquas confirmationes, quae totum 2um antecedens satis ostendant, quod praecipue est illius partis, in qua probanda nunc sumus.

Confirmatur ergo 1.o; quia etiam effectus externus pecci reipsa prohibetur a Deo, et a republica, v.g. occisio iniusta alterius: ergo ille effectus malus est, et existit in potestate hominis potentis libere illum ponere, et ab illo abstinere, non enim aliter posset cadere sub praeceptum.

Confirmatur 2.o; quia iniquum esset aliquem afficere poena pro defectu illi non libero; sed poenae saepius imponuntur ratione effectus secuti ex pecco, ut irregularitas ratione homicidij reipsa secuti: ergo certum est, quod eiusmodi effectus liber sit. Accedit, quod poena capitali punitur iuste, non ille, qui omnia naria, ex se ad mortem alterius inique posuit, si mors non sequatur reipsa, sed illa reipsa secuta: ergo eiusmodi effectus pecci malus, et liberus.

Confirmatur 3.o. pugnat cum ratione primij, quod conferatur pro actu non libero, ac proinde non meritorio: sed aureola martyrij datur illi, qui reipsa mortem pro fide oppetijt; neque satis est, ex sententia multorum, carceres, grutias, et aperta mortis pericula subiisse ad eiusmodi insigne assequendum: ergo effectus mortis est liber: ergo effectus pecci liber est: ergo eiusmodi effectus est materia confessionis, si ante voluntatis satis retractatos contingant, ut docet 2a dictio.

De quo satis sit pro dictione 2a. Sect. 5.

Dices 2°, posito pecc° n. e in potest. peccatoris cohibere,
ne sequat. effus: q° effus pecc.i n. e peccatori liber, etiā si eveniat
ante sufficient. destruct. prioris volunt.is. prob. ant.; q. propinato veneno,
n. e in potest. Titij propinantis illud, cohibere, ne Caius moriat.; et
sic in aliis: q° etc. R. x, dato ant., qd tn. nunqua falsu erit, cu n.
raro possit Titius apparare Caio aliqd medicam. oio efficax c.a venenu
propinatu: et dist. cons.: q° effus pecc.i n. e liber Titio in sensu cpsto
apposit.is pecc.i, qd e ca illi effus, omitto cons.; in sensu diviso illi cs, nego cons.
et id satis e ad ros pecc.i, ut pat in ipsa veneni propinat., qua s. dubio pecc.
e; et tn semel posita volunt. effic. propinandi venenu, nequit ho se cohibere
ab eiusmi pecc°, quavis in sensu diviso possit: q° etc. Que doctra cons.
e in quol. pecc° exteriori, qua seise dicit actu exteriore.

Dices 3°, latissimu e discrimen int. pecc.i
exterius, et effus pecc.i: na q.mvis in sensu cpsto neutru possit cohibere vo-
luntas; ast pot voluntas tollere cs pecc.i exterioris, cessando a volunt. effi-
caci illud ponit.i, ac per cons. tollere pot, sive cohibere, ut illud sequat.:
nequit tn. idm prestare circa effus pecc.i; na pecc° semel posito, nequit ho illud tollere
quatus prius, et ca e illi effus gravi subsecuti: q° doctra superior n. satis diluit
ls insts.

R. scdo ant. quoad 1s illi ps, et dist. quoad 2s; na adhuc
posito pecc°, qd e ca illi effus gravi, pot voluntas p contrit., l. confess. ponere
sufficient. retract. illi pecc.i, unde tollet in ore morio, sive imputabilit. ca illi
effus gravi, qd satis e, ut volunt.i n. imputet. nec culpae vertat effus post
retract. secutu: esto nequeat voluntas tollere in ore physico illud pecc. ia
semel positu, sive ca illi effus: ac proinde ex illa naturo sequat. ille effus,
qd magis explico sect. seq.ti. Itaq. int. pecc. extru, sive actu exteriore atti-
nentis pecc.ti eiusmi, et effus pecc.i ea diversitas e, qd ho pot tollere n. so
moralr, s. etia physice pecc. extris, et p sufficient. dolore, et p physica cessat.

illij: cæterũ n̄ pot tollere in præ moris eũ rẽquẽ ponit influentẽ in illũ effũ.

Dices 3º, hō n̄ peccat, qdo reipsâ seqr mors alterius, ſ. peccat antequã illa sequat; si hoc ita fiet, qd si tũc dormiat hō, ſ. iã mortuus sit qdo reipsâ seqr mors, tũc peccet, qd satis ridiculũ e; et insr tũc amittat grã, qm tũc is prius se ɔfesse expiaverit; ... iã mortuus sit, cũ vã venit quæ oĩa satis absona sunt. 9º etta.

Sed si tm peccat, antequã alter reipsã moriatur, cũ 1º ponit peccũ, seqr qd effus pecci, etiã si eveniat ante retractũ ipsius pecci, ſ. crimen n̄ sit, qd aperte pugnat cũ 2ª dc. 9º etta.

Dices, multa in pñti satis falsa dicta fuisse ab antiquioribus, quæ ɔmisisti, ego autẽ sic opinor, et aristo reo. Gratiã amittit statim atq 1º ponit peccũ, et vm ē dicere tũc tm̄ mō peccat mortalr cũ imate ante fuisset in grã: peccat vo ... in ɔtinuatõe pecci, quãdiu illud idẽ durat, aut si hō persistat actu in eodẽ peccº; ſ. peccat novo peccº satis inadæquate distincto, si opi interno addat opus externũ, ſ. effus ipsius pecci, n̄ posita retractõe voluntis prioris; unde si somnus, ſ. mors n̄ interrupat moralr voluntẽ prioreẽ in tua sentẽ dm erit, qd in somno, ſ. etiã post mortẽ ille, qui in peccº discessit, quodãmõ peccet, si tũc ponat effus pecci; secus autẽ dm erit, si alit opineris de somno, et morte in ordine ad interrumpendã moralr, et destruendã voluntẽ priorẽ.

Sª dc. Statuitur. Sect. 6.

Cõia effus malos pecci sit 3ª dc; effus eiusmi secuti postquã nõ satis retractavit voluntẽ antẽ n̄ sũ mª sacri pœnitẽ. Ita doctores pro 2ª sa. allegati, et à fortiori illi, qui hæc eius patrociniũ suscepere; legite P. Thomã Sanch. lib. 9. de matrim. disp. 45. nº 29. Salas, Villalobos, et alios cũ illo allegatos. Probr 1º dc: illud n̄ ē mª huius sacri, qd n̄ ē peccũ, d. ita se habent effus pecci evenientes post sufficientẽ retractũ prioris voluntatis; casu quo n̄ ponat

alia nova voluntas) q n eet ma huius sacri, in eo casu. Prob minor: illud n e pecc. speciale, qd quando ponit e oio involuntariu ru aa; d. tunc eiusmi effus ponerent involuntarie: q n eent pecc.; ac pinde nec ma huius sacri.

Explat; positio illius effus involuntaria e Caio; qui etia ipso repugnante, obtingit: d. ita contereret in eo casu eiusmi effus: q prius eet involuntariu; ac pinde n imputabis moral ipsi Caio. Explat ulterius ex Procuratoris constituto a Caio ad contrahendum matrim. cu Titia. Si n. contingat, ad Caius revocet apud se volunts contrahendi; et tn procurator inscius eiusmi revocat. pergat contrahere cu Titia noie Cai matrim. eiusmi nullu erit, et si consequ sit ex comiss. Cai procuratoru mittentis; ut fert cois sa: n aliter in nro casu eveniet: effus n. n imputabit hoi, qui semel quantu e ex se retractavit voluntas, et pecc., qd e ca illius effus, antequa iste erumperet.

Hinc seq. 2o, qd qui p ebriet. voluntarie aptitudinem dedit causa rixis in ebriet. futuris, et aliis; et qui p breviaris voluntaria amiss. dedit ca omis. officii, v.g. p duos menses pois. Qui p voluntaria paratis veneni dedit ca efficax morti alterius. Quib. tactu, aut aspectu turpes dedit ca pollutioni inter dormiendu seq., et pariter pois, et sic in aliis similib., si antequa eiusmi effus reipsa sequut, eos poenituerat ipsi datis; n ee mag confessis alios effus postea devenientes: d. satis ee, si fateant se dedisse ca efficax huius illius effus grav: ita DD. Bsp, qq libent assentior.

Seq. 2o, sat ee ad retract. talis volunt. confess. sacrale existere, l. contritio perfecta; imo l quidquid doloris, l. poenit. etiam nalis, p qua ho vere, et serio de tali ca data resipiscat, sufficere puto, qd obiiciat Ioannes de Lugo disp. 16. de Poenit., sect. 9. no 444. no aliud e, qd requirat, ut deleat crimen, et offensa Dei expiet, qd fateor, fieri n posse, nisi p ve confess. sacrale, aut perfecta contritio: aliud vo longe qd sufficiat, ut ipsa productio illius effus sit involuntaria, et interna actis; et vi reluctante voluntate hois, qd ita erit, etia posita poenit. dumtaxat nali supra memorata de pecc. posito. Neq. hoc acum duru videri pot, cui notu e, probabile ee et sq. relatu, qui existimat

eiusmi effus n' ee mag poenit. j, quamvis nulla retractao fiat de pecc° admi^sso, qd e ca illius effus.

Obiectis obviat. Sect. 7.

Obiic 1°, negao retract^is n' facit volunt. magis influere in effus pecc; quam si retract° daret: neq retract° facit, volunt. minus influere in eiusmi effus: q° semper ille effus aeque voluntarius e hoi; ac proinde nunquam e ma. ... , simper e, sive fiat, seu n' retractao. ... ans; q^a totus influxus volunt^is in illius effus e semel posuisse p suo libitu ca illius effus; d. retract° n' minuit, nedum tollit positis illius ca, quam ipsa tollere n' pot, ut ... passi sumus; neq carea retract^is addit vires eiusmi ca: q° eodemmo influit voluntas in eiusmi effus, posita, l n' posita retract^e. ... dist. ans, negao retract^is n' facit volunts magis influere in effus ... ; influere ... ans; influere moral^r, seu imputal^r, nego ans: ... unicus influxus in illius effus e semper aequalis, et idem e: moralis vo n' semper idem e; nam ipsa posita retract^e effus involuntarie, et ... internus ... ag^tis seq, ideoq illi n' imputat^r; secus autem retract^e n' posita. ... etiam dist ... e cons; ad probat^s antis admitte illius maj, si loquat de influxu phico in effus: nega m^m de morali; q^a ... id, qd e, posuisse ... libere ca illius pecc^i, req^r, qd illa n' retractaverit: et hinc reliqua enodat^r.

Obiic 2°; q^m ... n' retractet volunts, ipsa illi n' e libera; ac proinde nec voluntaria positio illius effus; i° adhuc n' posita retract^e n' e imputalis: q° neq pecc: q° retractao inutilis e, qd e ... . dist^do ... quamvis ho n' retractet volunts, ipsa illi n' e libera positio illius effus ... phice, ... moral^r, et imputal^r nego ... ; unde nega ... . positio phica effus sit involuntaria nam, et n' libera hoi, sive accedat, sive n' accedat retractao: ast positio moralis, id e, p libitu, et beneplacito hois, qd censet durare, quousq prioris volunts n' retractet; datur, si retractao n' adsit; ac proinde illi ... eiusmi effus n' posita retract^e volunt^is ... .

Obiic 3°, et si Titius retractet volunts occidendi Caium ante

quia iste ex vulnere a Titio inflicto incubat; adhuc Titius cum illectus à Praetore si re ipsa Caius periit ex tali vulnere: quod adhuc posita sufficienti retractatione ille effectus secutus est; l. Ottavo 2ª sect. 4. nostri adducta inutilis erit, siquidem infligit poena propter ..re, quae peccatum non est. Dicebit aliquis 1º, scelso anti. et negata consequentia: tunc n. poena capitali Titius afficiet non in poenam; quia mors secuta praecedente retractatione non est peccatum, d. in aliorum exemplum, l. ne ipsorum eadem committat, non omnino placet solutio.

Resp. igitur 2º, scelso similiter anti, et negata consequentia; quia si Ecclesia non iudicat de occultis, quanto minus Iudex laicus, qui non potest constare de veritate illius retractationis? S: quia multo aliter constringit in Dei tribunali: unde ex sententia Henriq. lib. 5. c. 5. n. 5. litt. A. Taviens. de excommunicatione 5. canon 1º; et Cosmus cum aliis, cum eius qui de sententia excommunicat. ante sequitur Layman, tom. 1. tract. 2. dist. 1. quaest. 3. et alii, quos refert et sequitur noviss. Machado de perfecto confessario, tom. 1. lib. 1. p. 3. tract. 2. docum. 10. n. 3. litt. O, ac libenter consentio. Ex sententia, inquam, horum omnium, qui voluntatem satis retractatam fuit ante secutum effectum, cuius ...
... generis excommunicatio, l. alia censura non incurrit saltem in foro interiori: quod quia Deo constat de veritate eiusmodi retractationis; quod à qualibet alia poena liberandus est Titius, si constaret Praetori de vera illius voluntatis retractatione.

Et quaeres 1º, an similiter puniendus est Titius, si constaret Iudici per aliquam revelationem divinam de sua retractatione voluntatis ante mortem Caii secutam: idemque inquiri potest de quavis alia poena à quolibet homine iudice exteriori infligenda propter hoc, l. illud crimen. Resp., licet esse inutilis Theologo morali; adhuc non res, iudicis deberi pronunciare secundum sententiam allegata et probata; non vero sententiam revelata, et neque sententiam propria et privata scientia.

Quaeres 2º, an eiusmodi effectus post veram retractationem secuti esse possint saltem de potentia absoluta remota huius Sacri. Resp., quod existente eadem essentia huius Sacramenti non possint eiusmodi effectus in tali hypothesi spectare ad illud, cum non sint peccata, quae vere nascantur ex peccatis.

Utrum peccata sacrificialia globalia, et dubia sint materia Sacri poenitentiae: Disp. 7.

De pecc.is conditionalib. et qualib. decernit sect. 2.

Pecc.m pot appellari conditionale dupliciter, aut ex modo illa comitt.di; aut ex modo ea confit.dr. V.g. haec qo apud se hujmi, l. siles actus: si furtum n. eet pecc.m, illud admitterem, l. si furtum n. eet infame pecc.m, furarer, l. si leve mendacium, aut furtum etiam grave nario faceret eem, eligerem furtum; qui actus et pot eê intls, et volunt.ris: ac rursus volunt.ri n. so ita decernentis, d. sed delectantis in ejusmi pecc.is, quae oia spectant ad modum comitt.di pecc.a conditional.r; qd dignit discutere ita implexum, et prolixum e, ut n. audeam in psenti de iis disputare, ne brevit.r, et insto minutis sim: quapropt sat e lin psenti monere à vobis posse vuli P. Thomas Sanch. lib. 1. decalog. c. 2. n.o 24. Pallau, tom. 1. tract. 2. disp. 2. punct. 10. § 3. legite etiam sect. 4. disp. 15 de poenit.a Eminentiss.i DD. Joannis de Lugo Hispalensis S. R. E. Cardinalis è Societ.e Jesu assumpti, cujus in Sacrum Collegium cooptat.s hodierna luce, quae Kalendis Februarii devota e anni 1644. n.s cum magno totius urbis Boeticae plausu accepimus.

De pecc.is q.o conditionatis ex modo confit.di illa in psenti disputamus, mos e. n. ext qqdam indoctis piis pecc.a sub condit.e in confess.e aperire, hac roe: me reum fateor Dbi ottori, si illud patravi, furti, si illud comisi, et sic in aliis; quae quidem pecc.a tripliciter possit pot. here; 1.o ita ut re ipsa tibi constet illa comisisse, et tn. ea sub condit.e tegas; et in hoc casu confessio illorum criminum inutilis e, psertim si mortalia sint nunquam antea subiecta clavibus; si eis alit oio pecc.a dicas, ac re ipsa si in conscia. 2.o contingere pot, qd n. tibi constet, utrum illa pecc.a feceris, necne; ideoq. illa sub condit.e dicas, quae conditio dupl.r pot accipi; 1.o ita ut aequivaleat dubio, et proinde sit, ac si dicas, dubius sum, utrum Dbom ottori patraverim, in quo sensu eas conditionales intelligere hoes insto scrupulosiores, nihil certum e. Sed de his peccatis dubiis postea sermo erit.

Deinde ita se pot here illa conditio, ut sit pura conditio: sl existens eius certit.de, sua scias te ejusmi pecc.m n. comisisse: et pecc.a conditionata in hoc sensu n. si, neq ee possunt materia huius Sacri: q.a certum e poenitens se ejusmi pecc.a n. admisisse: unde qui tales materia suggerit clavibus exposita,

sacrilegium procul dubio omittit, siquidem frustrare intendit Sacrum: ac si lapides, quos certo sciat esse materiam ineptam Eucharistiae consecrationi adhiberet sacrificio sub hac conditione, si forte materia apta est. Excusabit nihilominus a formali sacrilegio, quia ducitur ignorantia eiusmodi peccatum fateatur.

Deinde peccata probabilia illa in praesenti appello, quorum esse peccatum non certum est, sed solum probabile: et de his potissimum, an sint materia confessionis, quae solent dici peccata dubia positive, neque alia, in quibus non formamus aliquod iudicium prudens, et probabile circa illorum existentiam dicuntur peccata dubia negative, de quibus infra. In peccatis probabilibus mihi certum est, quod si probabiliter iudices, illa non fuisse peccata, aut non fuisse mortalia; vel proprius fuerint mortalia, illa tamen iam rite expiata fuisse per confessionem; quamvis oppositum omnium horum sit etiam probabile, non teneris eiusmodi peccata fateri; sed ea pro tunc non esse materiam necessariam poenitentiae. Ita expresse docent Pitigianus in 4. sent. tom. 2. dist. 27. q. unica art. 11. Suar. in 3. p. tom. 4 qui est de poen. disp. 22. sect. 9. n.° 6. Thomas Sanch. in Summa tom. 1. lib. 1. c. 10. n.° 76. Henriq. lib. 8. de Eucha. c. 49. lit. P. Alvarez in addit. ad 3. p. q. 6. art. 4. §. quaerit 3°. Fran.° tom. 2. in 3. p. 3. p.te 7. tract. 9. disp. 7. n.° 2. utergue Hugo, Joannes tom. de Poenit. disp. 26. sect. 2. §3. n.° 98. Fran. in suo pio decursu, n. q. 29. n.° 189. et apud hunc alii; ac denique omnes, et praesertim Diana tom. 3. tract. 4. resolut. 107. Probatur 1.° quia nemo obligatur ad aliud, quam ad sequendum opinionem probabilem in suis operationibus. Quod recte operatur, qui existimans probabiliter, nisi actus non esse peccatum, vel non esse mortale, aut iam rite expositum esse in confessione, non illum fatetur: quia existimant non esse materiam necessariam confessionis. Antiquis probabilis longiores invenies traditas a theologis tract. de conscientia opinante. Probatur 2.° quia in omnibus sua opinio probabilis quae certo me excusat a violatione formali praecepti ecclesiastici; ergo opinio probabilis me excusabit a violatione praesenti confessionis. Illius actus: antecedens notum est, et consequentia patet. Confirmabitur satis firmiter haec omnia ex infra dicendis pro peccatis dubiis; neque aliqua illorum possunt his aptari non inepte.

Obiectionibus, et petitionibus satisfacit. Sect. 2.

Caeterum o statuta de peccatis probabilibus omnibus 1.° possunt contingere, ut opinio probabile sit, actus a non esse peccatum mortale, vetus, adhuc tamen probabilis sit oppositum, quod sit cri-

crimen lethale sit; d. tyc illa actio erit ma naria Ifessi: q° n' satis ē pbalitas, ut n' tenearis ei[illegible] actu fateri; unde doctra. illa gēralis falsa ē. Ite, ocessā m: et negtā minori, uti illā ante nos negarunt Sanch. Silvig. et Gran° ad calcē sect. is pteritis adducti; qq. adde Alteratis tract. de poenit. disp. 26. sect. 3. n° 4. P. Fagundez precepto 4° Ecclesiast. lib. 3. c. 4. n° 7. Coninc de Sacris, disp. 7. Dub. D. n° 68, et Duvallius 1a 2e de hum. actibus, q. 4. art. 22. qui postremus etiā existimat, fatetur ee pecc.; q. vis pbalius sit, illud n' fuisse Imissum; d. cū Sanch. et suis sent. dye; nā cū mr pbalitas unius, l. illius que n' reddat illū certū; nec oppositū incertū, ex eo qd minus pbalis sit; tutus ē, quoqū ipsū sequi; unde poteris illa pecc. omittere, quae pbalit. indicas n' ee mortalia, aut rite purgata ee per sacrū poenit.; esto. opptū sit pbalius: legat Dr Machao de Chaves, qui novissē tom. 2. in suo discursu practico fois ad art. 3. hanc doctrinā Alltis, et rōibus mirè locupletat.

Obiit 2°; illud, qd minus pbale ē, minus tutū ē: asminus pbale ē illa pecc. n' ee mortalia, n' demus ea omittere in Ifessē, ne aliqd minus tutū faciamus; ac pinde peccemus; pat. cōa; q. qui seq. minus tutū, exponit se periculo pecc.; q° qui se obiicit tali discrim., peccat: q° ille peccavit in Ifessē, seq.do id, qd minus pbale ē. Ifr. 2°, q. in illis in art. mortis n' licuit sequi q. minus pbale, ne incurramus discrimen pterus damnat.is.

Nolle, ut de via pbali extra instū disputemus; adhuc in dictis brevit. reo; neg. do ans; q. si loquaris de periculo incurr.di pecc. finale, gale in tutū ē, sequi opinē magis, l. minus pbalē; cū utrobiq. operetur x.a dictamen prudens ... Si autē loquaris de periculo incur.di pecc. male; seqe eveniet, qd sit minus pbale, id qd magis tutū ē à tali periculo, et ē I, v.g. nullū periculū incur.di etiā pecc. male ē in reddendā re aliquā pxo; quale periculū in illa n' redd.da videtur ee; et m seqe pbalior ē opinio, quae te excusat à reddit.e talis rei: q° etiā nullū etiā discrimen timeri pot, in eo qd aliqd pecc. subiicias clavibus; qd m periculū in opp.o ē ... est: et hic nisiqū pbalius ē n' subiic. ... vel illud pecc. nario clavibus; q° etiā. Hinc ne... cōa

6.

2° ad cuius probat. nego ant. si loquamur de periculo incurr. peccati formale. Ad 3. dico etiam recte, tutius, et rectius illum operatum esse qui ut morte sequatur opin. probabilem, esto hoc ita explicite indigeant, quae alibi tradimus.

Obiicit 3°. non licet sequi opin. probabilem in administrat. sacrorum, deinde qui omitteret peccatum aliud grave in confessione, quam probabile esset, non esse mortale, uteretur opin. probabili; in suscept. Sacri Poenitentiae peccaret. Resp. 1°, negando absolute ant. cum Castro Palao, tom. 1. tract. 1. disp. 2. de Scia. punct. 5. à n° 5. secuto aliis Doctoribus, quos sibi allegat; quod non existimat semper, nisi interveniat peculiaris prohibitio Ecclesiae, qualis in genere non datur; huius est, quia gravissimo onere immineret ministrantibus, si non liceret illis uti opin. probabili; de illis certis deberent adhibere.

Resp. 2° distinguendo maiorem; non licet sequi opin. probabilem in administrat. Sacrorum, circa ea, quae spectant ad integritatem formalem Sacri, concedo maiorem: circa illa, quae tantum attinet ad integritatem materialem, nego maiorem: uti contingit in nostro casu. Ratio discrimen est, quia cum Sacrum possit validum esse, quamvis integritas materialis illius non servetur, si tamen servetur integritas formalis; unde est, quod liceat ex opin. dumtaxat probabili tegere, vel illud tamen clavibus subiicere non tamen alia non praestare, quae spectant ad integritatem formalem, de quo infra latius.

Ad 3. vetus Reg. quod sententia est, casu quo sit tamen probabile positive quod actus admissus fuerit peccatum mortale: contra vero si sit probabile positive per aliqua rationes sufficienter id suadentes, de quo sit quasi negative probabile, quatenus non constat esse iniquum, et sic in aliis de quibus supra diximus. Videatur Ioannes de Lugo, illa disp. 16 de poenit. n° 50. fine; in ea hypothesi eiusmodi peccatum esse materia necessaria confessionis, quia tunc non est homo iudicium probabile positive quod sequatur ad omittendum illud in confessione.

Quod autem nos circa hoc opinemur, in sequentibus aperiendum est.

Petet 2°, si re ipsa illa opinio opinatur existimans probabilius eiusmodi actum non esse peccatum; aut non esse crimen mortale, ... in satis curatum esse confessione, si inquam, eiusmodi opinio foret falsa, ut contingere potest et tamen illum sequeremur ex auctoritate. et rationibus adductis; quod tunc dicendum foret. Respondeo casum difficilem esse, si quidem moraliter certus foret, quod eiusmodi peccatum non admisit, et tamen re ipsa admittat, ut non raro contingit; et tamen in omnibus excusatus est à confessione eiusmodi peccati, dum talis certitudo

F. 2

viset. Quapropter in hoc et alio casu rendum erit, eiusmodi pecc. manere subiecta absolute et absolutum indirecta illorum; si quis dolore generali animi recipiat sacrum poenitentiae subiens clavibus alia pecc., quae re ipsa talia esse credit. Quod si poenitens postea non recipiat, nihilominus in Eucha., vel extremaunct. rite susceptis eiusmodi pecc. delebunt in sua probali, vel contritione affecta, aut alio medio, quod suggeret divina providentia, generes quae est hominis sincere operanti, efficaciter opitulari.

De pecc. dubiis certa supponimus, et dubia proponimus.

Sect. 5.

Constat, pecc. in se ipsis semper certo esse, aut certo non esse: dubia tamen appellari solent pecc. dumtaxat subiective ratione hominis dubitantis de illorum existentia, vel non existentia, gravitate, vel levitate, etc. (idque notatum velim pro pecc. conditionalibus, et probabilibus, de quibus mox egimus) petimusque in presenti utrum sit materia confessionis pecc. dubia.

Et dubitatio multiplex potest esse. 1o circa ipsa pecc. 2o circa gradum, sive gravitatem quam subeunt. 3o circa modum ipsum dubii. Et 1o circa pecc. ipsa dubitare possumus utrum hic, vel ille actus fuerit pecc., nec ne. 2o quamvis constet fuisse pecc., dubitare interdum possumus utrum ita grave aliquod fuerit, ut inter pecc. lethalia sit reponendum, vel secus. 3o denique quamvis certi simus, quod fuerit pecc. etiam mortale ambigere nihilominus possumus, an illud fuerit rite expiatum per sacram confessionem, vel secus res devenerit. Sed ista dubitare possumus circa gradum materiae, quam eiusmodi pecc. subeunt: utrum sit pecc. aliquo ex relatis modis dubium sit materia dumtaxat sufficiens, aut etiam necessaria, vel propria inventa huic Sacro.

Ut cum Thomistis communiter distribuunt dubium in illud, quod negativum est, et in dubium positivum, sciendum est, dubium positivum ibi valere apud aliquos, atque dubium grave: in quo et si formetur iudicium positivum adhaerens huic, vel illi parti, infirmum tamen iudicium est, sive cum formidine saltem virtuali partis oppositae: dubium vero negativum eiusmodi adhaesum positivum ad alterutram partem, non importat, d. potius suspensionem ab assensu. Sit exemplum, satis vulgare numerus stellarum an sit par, vel impar, de quo pro neutra parte assensum aliquis etiam formidolosum hemus.

Quo breviter praemonito haec dubitatio supponit, quam negat

esse quoad partes contradictionis non uno duntaxat modo contingere potest; nam primo potest utraque pars opposita esse dubia positive, ut patet in distinctione vel non distinctione reali relationis a suo termino, aliorum utrique probabile est, sive dubium positive, et hoc fere contingit in omni conflictu opinionum duntaxat probabilium esse utraque parte contradictionis. Deinde potest dubium esse negativum de utroque extremo oppositionis, ut contingit in imparitate vel paritate numeri stellarum; de utroque enim horum negat esse ambiguum, et dubii sumus. 3° denique evenire potest, ut neque dubium positivum de altera parte, de alia vero dubium negativum. v.g. si reperiat rationes positivas, quae tamen suspicans pro hac parte, ac proinde formes iudicium opinativum illius; pro altera vero parte nullas rationes positivas habeas, ac proinde nequeas elicere assensum etiam vacillantem illius, ut saepe contingit. Ut autem clarius deinceps procedamus, appellabimus in sequenti dubium positivum probabile, dubium autem negativum absolute dubium dicemus. ~~D. antea~~

D. antequam hinc discedas, nota primo impossibile esse, quod una pars contradictionis sit tibi duntaxat probabilis, et contradictoria sit tibi etiam probabilis quia tamen nam eo ipso, quod altera esset tibi evidenter falsum, aut evidenter verum impossibile esse, quod opposita esset tibi duntaxat probabile, quia necessario esset certitudine falsum, aut certitudine verum; nam illud est certo, et evidenter verum cuius oppositum est certo, et evidenter falsum: et rursus illud est certo et evidenter falsum, cuius oppositum est certo, et evidenter verum. Porro quia implicat eundem hominem assentiri duabus contradictoriis cognitis ut tali: quod si tibi evidenter certum est Petrum currere, et est duntaxat probabile, Petrum non currere, certum est, et non est certum; tibi eidem Petrum non currere et Petrum currere. Omitto alia dictu satis similia, quae infra magis necessaria.

Nota 2°, quod quotiescumque adhibetur sacro materia, quae probabiliter tamen est inde negative, sive positive esse magis satis sufficientem absolute adhibito in suo contradictione ad magis tacite nominata necessarium exponat frustrat.

His fundatis certa ab incertis separemus. Dico primo igitur si dubium est, utrum aliqua actio sit peccatum veniale, vel nullum peccatum sit: sive utraque pars opposita sit probabilis: sive utraque dubia; seu altera dubia et altera probabilis, universim sententia est, quod ille actus non sit materia necessaria confessionis, siquidem neque peccatum veniale certum est materia necessaria illius. Dico secundo sententiam est, quod sit materia sufficiens confessionis ea ratione, qua de peccato dubio

dubiu. 2º si dubiu sit, utru aliqua actio contineat malitia mortale, l. nullu,
ut contingere pot in iis pecc[atis], in qa ex sua parvitate negat dari parvitas ma-
teriae in odio Dei: sit, inquq, ita contingat dubiu certu mihi e 2º, qd si utraq pars
contradict. relati dubij sit probabilis, l. utraq dubia, l. alia probabilis, et alt. dubia, detur
nihilominus ma sufficiens confessionis sub condit. absolutione, ut constat ex supra dictis. Certu
mihi e 2º, qd si utraq pars contradict. relata sit probabilis, l. saltem illa, quae negat ejus-
mi actu fuisse pecc. mortale; relatu actus n e necessario subiic. clavibus, ac proinde n e ma
necessaria confessionis, siquidem probabile e, te n peccasse mortaliter, ut constat ex sect. 1a et 2a
huius disp. manet tn ambiguu, an sit ma necessaria confessionis praefatus actus, casu quo
utraq pars contradict. sit aeque dubia, l. saltem illa pars, quae affirmat ejusmi actu n fuis-
se crimen lethale, stante pte opposita probabili duntaxat eadem ratione, qua toto hoc §. dixi-
mus certa, et ambigua ... eadem roe, si dubites, utru aliquis actus fuerit noxa
mortalis, l. venialis; intercedit tn illud discrimen inter hoc dubiu, et mox
aliud relatu, qd cu certu sit, eiusmi actu fuisse saltem crimen veniale in hoc
postremo dubio, erit confitendus actus certo ma saltem sufficiens confessionis; ideoq
sub absolvendum condit., qd n quadrat in 1o dubio, quo ambigis, utru aliqua
actio fuerit pecc. mortale, l. nullu.

Demu, si dubiu sit, an aliqua actio, quae vere constat, fuis-
se pecc., rite sit expiata per confessionem directam, erit nihilominus ma sufficiens directe absolvenda
ejusmi actio; sive dubitatio sit positiva, seu negativa, sive actio sit pecc. mortale, l.
veniale, cu pecc. semel certo dimissum per confessionem, possit iteru pro materia subiici cla-
vibus, ut constat ex dictis disp. 4. sect. 1. controverti tn pot, utru ejusmi pecc. sub
tali dubio sit ma necessaria confessionis: in quo 1º certu mihi e, qd si actio fuit pecc.
veniale, nullo mo e ex se ma necessaria confessionis. 2º mihi certu e ex supra traditis,
qd si actio, de qua ambigimus, fuit pecc. mortale reipsa, et tn probabile e, qd fuit
rite expiatus confess., l. tn oppositum sit dubium, l. etiam probabile, aut probabilius, n dat obligatio
iteru fatendi ejusmi pecc.

Anceps tn, et plenius altercat. e, an ejusmi pecc. sit ma confessionis

ex-

casu quo utraque pars contradictionis sit dubia, vel saltem dubia sit una, quis aptat sibi praxibus esse necessarium, opinionem tutam existentem etiam probabilem.

Quaestio. Sect. 2.

Ut clarius et res satis obscura expediamus, oportet prius hic colligere ex omnibus praedictis, quod restet discutiendum, ut mens casuistis Doctorum suffragia. Examinandum ergo restat, utrum tenearis te confessioni sacramentali sistere, quoties dubitas 1°, utrum crimen admissum fuerit lethale, necne? 2°, aut si deliberate nequaquam, illud fuisse mortale peccatum, dubites num etiam consenseris, an illud effeceris. 3°, si certo te reum esse cognoscis peccati mortalis, ambigas num utrum illud in sacramentali confessione aperueris, ut oportet. Quia dubium dubium potest contingere 1°, ita ut utraque pars tam affirmans, quam negans sit omnino dubia, et anceps negative, ita ut pro neutra efficias judicium etiam cum formidine, sed omnino pendeas. 2° ita ut pro una negativa, quae te excusat ab obligatione, judicium omnino sit pro opposita vel hic assensus probabilis?

Quod si roges, utrum eiusmodi dubia futura sint practica, vel speculativa, respondeo, speculativa futura esse, non practica, id est non circa exercitium et praxim, seu actum hic et nunc exercendum, sed circa obligationem hic et nunc conficiendi; sed circa ipsa obiecta in se: quod certum est, quod reipsa in praxi debet unusquisque operans habere apud se conscientiam, sive dictamen saltem probabile, quod existente hoc vel illo dubio huius vel illius peccati, non teneatur facere hanc actionem, quod deponere dubium appellant Theologi; et in eo ultimo inquirimus, utrum existentibus praedictis dubiis speculativis possimus tutam conscientiam formare dictamen probabile excusans nos ab obligatione fatendi; ac proinde deponere dubium.

Sit exemplum in doctrina ita varia: dubitat quis, an emiserit votum, necne: nihilominus non adhuc permanente eiusmodi dubio, quod adhibita sufficienti diligentia expungere non valuit, potest tutissime formare conscientiam probabilem, dicendo quod in tali dubio non teneatur, eiusmodi votum adimplere: unde permanente dubio speculativo non datur dubium practicum, sive circa praxim.

Alii statuunt 1a sententia, cum communi apertissima apud antiquos

doret, in oi dubio et relato, te oio obligatum ee, sufficere clavibus signum pecc.; n. ut certa d. ut dubia; poteris tn. in 3o dubio qdo ambigis, an pecc. lethale certo commissum rite expiaveris in confess.: illud absq. fateri, n. premonito confessore de tua dubit.; siquidem pecc.a etiam certo abolita, per signum Sacri; possumus absq. suggerere clavibus, n. detecta antiquâ confess.: ita coit docent Theologi.

Aggs. 2o, qd sciant, subobscure dixisse Pr. Sa, Verbo Eucha n.o 23. ubi in antiqua edit.e ita het. loquens de disposo ad coionem req.ta; n. dr cu. Scia pecc. accedere, qui dubitat quidem, et n. putat, et in edit.e correcta addat: d. n. putat, practice dubium deponendo.

Deinde Pr. Aegidius de Coninc de Sacris. disp.e 7. dubio 8. n.o 69. ita het: sc.o 2a qui 3o mo dubitat an aliqd fecerit, qd credit ee pecc.m, n. tenet confiteri: appellaverat autem n.o 67. 3m modum dubit. dc.: qdo neutra occurrunt sufficientes roes, ut possint de ea pbale iudicium ferre, ideo quotiescumq. n. e pbale, te peccasse mortal., t. qn. dubitas negative, utrum pecc.m, qd admisisti, sit mortale; t. utrum admiseris id qd mortale e, censet Aegidius, ibi n. ee reqm. nariam confess.m; qa. ad hoc, inqt ille, ut pecc.m tenear confiteri; req.r ut saltem pbalit.r possint iudicare, me peccasse.

Pr. Paulus Laiman lom. 2. lib. 2. tract. 2. c. 5. § 4.
" n.o 37. paulo ante finem ait. Sin vo, seu aegr. vinguente periculo mortis, seu indecur-
" su vite alia pecc.a sua, quorum Scia het, confiteat, tacito illo, de quo post diligentem in-
" quisitionem dubitat, an commiserit, t. an fuerit mortale; tunc pbale apparet, n. incubere ei
" confit.di obligatm. - Itaq. s.o indirecta absolut.e illius pecc. dubii postulat Laiman, ne
ho exponat.r periculo dgnat.is eterne; qd si ... dmit.m, et efficiam cognovisset, n. eet
cur id peteret Laiman; unde ex illius ca ei... pecc.a n. si ma naria confes.ni. Addit tn., ut par erat in ma ita ..., et ...: vm in hac re nihil detro, d. aliorum iudicio committo.

Pr. Joannes Lugo 3a p.e q. 5. de integrit.e confes.is, dubit.e 3. n.o 227. relatus a Diana p.e 4. tract. de Scia dubia resolut.e 5. in qua Antoninus querit, an qui dubitat, utrum commiserit pecc.m mortale, necne, teneat illud confiteri: ubi cum opinione

ne

negativus post affirmativus, sive vel P. Opposita addit; unde ego expono, oppositum de illa, sive nos excusat ab obligatione confitendi, sentiens mihi visa est speculativi probabilis, licite et lenio, et quia ali a me consulti. Addit modo in fine: dicit etiam hanc opinio sit ut dixi speculative probabilis, non iudico in praxi, recedens a priore opinione.

P. Carolus Lambertus noster novisse in casibus conscientiae Bononiae disputatis, anno 1637. mense septembri casu 3. fol. 33. scribit, quod speculative loquendo probabile videtur aliquando, quod de iure divino positivo non adsit in viaere obligatio confitendi peccata mortalia negative dubia. Et Filibertus Marchinus de "Sacro ordinis tract. 2. p. 3. c. 1. nº 17. ita ait, quod si dubius ante celebrationem, licet omnino "deponat, secundum doctorum opinionem probabilem, quod in dubio aequali possit ac deponere conscientiam, et "licet non fateri eiusmodi peccata dubia. Ita etiam censuit Reginaldus tom. 2. lib. 29. c. 6. nº 99. teste Diana 6. p. te. tract. 6. resolut. P.

Nemo apud P. Gran. tom. 2. in 3. p. q. 5. vel q. de poenitentia, tract. 9. disp. 7. n. 8. et alii viri docti a me consulti probabile iudicarunt sententiam excusans ab obligatione confitendi illius, qui vere dubitat negative an peccaverit lethaliter, quia dubitat, utrum actus a se commissus fuerit mortale crimen, vel an illum actum admiserit.

Habet aliqualis ansam, ut adducatur pro ista sententia P. Henriquez lib. 2. de poenitentia, c. 4. §. 5. et magis ad rem lib. 8. de Eucharistia, c. 45. §. 3. in Glossa, litt. L. ubi Paludanus, Antoninus, et Tavienus allegat, imo ipse Gran. inclinare videtur in hanc sententiam, ut suspicari licet ex iis, quae tradit in materia de Eucharistia tract. 10. disp. 7. nº 13. fine, quoniam ipse Henriquez a recentioribus fuit ipse Gran. ait: quod in vero dubio an habeat peccatum lethale, possis accedere ad Eucharistiam non praemissa confessione; ac proinde ex recentiori asserit, quod eiusmodi peccatum dubium non sit materia necessaria confessionis, quia relatis, et unico fundamento probabilis ipse Gran. illum non improbat, nec reiicit.

Prior assertio. Sect. 9.

Asserendus in praesenti ea fere, quae ante decem annos opinatus sum

F. 4.

et bis publice impugnatus; neque post ita diuturnam penitus eadem mihi, ut veris arrideant. Sit igitur 2.da concl. probabilius speculative est, quod ille non tenetur completo confessionis illa vice, et prudenter iudicat, utrum peccaverit mortaliter, necne: si quando ambigit de gravitate peccati, sed dubitat de illius commissione, quod in se mortale esset, certum habet. Ita docet expresse L. Monitum, confessionis, et illi viri docti, quos tacito nomine proposui, et ego retulimus, sect. superiori; quae penitus dubio suffragatur Coninc, Laiman. et alii a nobis ibi relati.

Ante huius concl. probationem duo observes: 1. non frustra additam illam particulam vice, quia in praesenti agimus de vera dubitatione utriusque generis; neque de improbabilitate, sicut de probabilitate hoc egimus. De dubitatione vero partium excusantium a obligat. d., et probabilitate alterius partis infra dicemus. 2. Observes, hunc probabilitati innuere quod homo indoctus, et parum in scholis versatus non debet suo cerebro definire, an dubium adsit, necne; sed prudentes consiliarios adeundos esse, quo facto si dubium adesse constet, concl. assignata locum habet.

Probabatur olim mea concl., ex eo quod non potest dari dolor de peccato dubio: quia eiusmodi peccatum non est materia confessionis; patet consequentia; quia illud non est materia confessionis, de quo nequit dolor fieri; ant. probatur ex Sa Vasq. tom. 1. in 1.2. disp. 49. n.o 9. quem secutus P. Hurt. edit. 6. disp. 24. de anima a §. 4. et Gran. in 2.3. contra 2. tract. 4. disp. 2. n.o 2. Alarcon de Volunt. et alii, qui omnes asserunt, non posse dari in voluntate actum conditionatum: quia neque actus doloris esse malitiam dubiam obiectivi, quia aequivaleret huic actui: doleo, me id commisisse, si peccatum est.

Ceterum hanc rationem intermitto 1.o, quia Cardinalis de Lugo, disp. 25. de Incarn. n.o 24. et disp. 4. de poenit. a n.o 22. non improbabiliter argutias omnes et suorum elevat. 2.o, quia ea probatio infirma est, cum quo certum sit, actum fuisse peccatum veniale, dubitet modo an pertigerit ad malitiam mortalem. 3.o, quia nimium probat eiusmodi argutias, cum non solo excludat peccata dubia a re materiae necessaria, sed etiam sufficientem absolute conditionatam exprimendo, ad inaudita est, et quod nimium probat nihil probat. 4.o denique, quia sic possumus elicere actum generalem doloris ante recordationem peccatorum, per quem dolorem comprehendamus etiam peccata, de quibus non recordamur. Extendi etiam pote-

rit eiusmi dolor ad pecc.a dubia, an certa illa sint.

Prob. igr 1° 2° ex divo Greg.o apud nrum Comitolum lib. 4. q. 47. n° 3. §. 3a dubit.r, ubi S. Doctor sic loq.r, grave satis e, et indecens, ut in re dubia certa det. sna: q.o pecc.a dubia mortalia n. s. ma. naria Sacri Confess. quippe qd nihil indecens ctineat. Prob. ex Trident.o, sess. 14. c. 5. ubi ita habet. " Ctat n. sacerdotes iudicium hoc incognita causa exercere n. potuisse; neq. equitatis quidem " illos in poenis iniungendis servare potuisse: q.o pecc.a dubia n. s. ma. naria huius Sacri sunt: nam alit.o iniquum iudicium de illis ferre, et iniustam poenam iniungere, necess. oret.

Prob. 2° 3° à priori: Q.a ex nullo textu Sacre Sc. Conciliorum, aut PP. ctat, qd Christus Dnus determinaverit p. ma. naria huius Sacri eiusmi pecc.a dubia: q.o n. s. ma. naria illius: qad velint reliqui DD. sunt coa, q.o ut supra diximus, tm. penes Christum Dnum est assignare ma. huius Sacri. Lg.o ans mihi certum erit, quousq. adversarij ostendant oppositum, quibus id probare incumbit.

Prob. sanis efficacius potius Concilium Tridentinum, qd ita luculenter ma. huius Sacri versavit, ut pecc.a dubia exclusisse a ma. naria huius Sacri: q.o etta. Prob. ans, q.a sess. 14. c. eius ma. nariam huius Sacri statuit; ac frat, oia mortalia cfit.r dna. ee à Catholicis, quorum, post diligentem sui discussionem ccia habent, et infra oia, quae memoriae occurrunt. Et post aliqua: ac se Deum, et ... mortaliter offendisse, meminerit; excludit autem ab oblig.e cfessionis reliqua pecc.a, quae diligenter cogitanti n. occurrunt; et demum in eadem sess. 14. can. 7. damnat negantes oblig.em cfitendi oia, et sing.a pecc.a mortalia, quorum mem.a ... debita, et diligenti pmeditatione habeatur; ergo quoties dubij sumus pprio dubio de cmiss.e pecc. mortalis; toties n. meminimus, sive habemus ccia, aut memoriam illius; qm potius memoriae n. occurrit: q.o n. tenemur eiusmi pecc.m fateri: mr, et coa certum est. Prob. minor.

Lg.o q.a ccia dubia, ccia n. e: q.o de pecc.o dubio n. habemus ccia; ac q. coens nec ccij sumus. Prob. ans ex Sto Bern.do, lib. de Ccia, c. 8. ubi ait; ccius ee, quasi cordis scius; q.o peccatorum, quorum n. e ccia, salis mortalis n. e ccia. Ro q.a teste Machao tom. 2. de pfecto Cfessario, dicuntur

practico §vio, art. 2. §. 4. n° 2. asserit Bartholg volum 2. verbo 9956. referente Solorzano de iure Indiarum, tom. 1. lib. 3. c. 3. n° 8. id m̄ reperire n̄ potui apud Solorzanum) scia dubia n̄ dr̄ scia, qui totus legendus ē cum Baldo, l. 2. n° 6. C. de falsa cā adiectā legi, et Grabeta verbo 412. n° 1. 3° q̄ ex Sā sessii mox citdo, et aliorum possessor adhuc ē bonæ fidei, q̄m̄ vis incipiat ēē dubius; nec obstat cap. si virgo 34. q. 4. ubi dr̄, oportet, ut qui p̄scribit in nullā temporis parte heat rei alienæ sciam; q̄ubessius lib. 2. de iustit. et iure, c. 6. dub. 3. n° 4. ait, dubius, n̄ ē sibi scius rem ēē alienam: q̄ scia dubia scia n̄ ē, adoquidem n̄ reddit hoc scium. 4° q̄ dubium ab ignorante n̄ distat ut fert axioma iuris 73. n° 4 apud Barbosam, qui illud p̄bat ex iure: q̄ etc.

6. Od si hæc oia parum curas, q̄ n̄ in foro interiori, d. in exteriori intelligenda ēē, attias; memineris 1°, forum interiorem convenire, et concordare debere cum exteriori, qdo iste n̄ nititur falsæ p̄sumptioni, ut in p̄sesso ē apud nos: in nrō autem casu ita contingit; memineris 2° P. Laiman tom. 2. lib. 2. c. 3. n° 3. dum de interiori foro disputat asseverare sciam dubiam n̄ ēē sciam, q̄ n̄ fiat aliquod dictamen practicum: q̄ hō dubius de mortali à se commisso n̄ tenetur illud fateri, p̄ doctrinam Trident., siquidem n̄ het illius sciam, nec meminit, sive mem̄ het, l. memoriæ occurrit eigm̄i pecc. mortale, q̄ contra. n. de illo dubitat.

Cōfr 1° q̄ qui sub illo dubio meminit pecci, n̄ potius meminit existens pecci, quam n̄ existens: et n̄ magis occurrit pecci, quam illius c̄dict. d. n̄ dices, qd utrumq. c̄dict. illi occurrat, aut utriusq. meminerit, l. utriusq. sciam heat: q̄ nullius meminit etc, cum n̄ sit mr rō unius, quam alterius: q° ex Sto dicto n̄ obscure colligr, exclusa ēē eigm̄i pecca dubia mortalia ab oblig. c̄fitdi. esto venialia expssius exclusa sint.

Cōfr 2°, q̄ saltem ambiguum ē, utrum Concilia generalia Tridenti definierit, qd eigm̄i pecca mortalia dubia sint mā necessaria p̄nitentiæ: q° censendum ē id n̄ definisse; sit in dubio utrum censura monitoria sit lata, l. ferenda sit, censenda ē ferenda, ut tradunt p̄bal. Avila de censuris, Coninc, Hurt. et alii apud Dianam tom.

4. tract. 3. resolut. 16, q. ita presumendum est de potestate Ecclesiae: quo multo magis id credendum est de benignitate Christi Domini in revelata ambiguitate, presertim cum eiusmodi peccata quamvis revera ipsa mortalia sint, possint expiari via contritionis, et absolutione indirecta illorum: ergo etc.

Accedit quod si aliter instituisset Christus Dominus, plena scrupulis et anxietatibus Ecclesia incidisset: ergo etc.

Probatur 3º etc. quia homo antequam suboriretur illud dubium possidebat suam libertatem, et immunis erat à precepto confessionis: ergo per dubium subortum de peccato mortali omisso, non debet exspoliari sua libertate ab obligatione illius precepti: stat enim, quia in dubio, melior est conditio possidentis: et per dubiam obligationem non restringitur (?) ... innata extinguitur ius certum. Nec dicas, eam doctrinam non valere in materia sacramentorum; nam innumera exempla, et ... reperies apud Dianam, tom. 4. toto tract. 3. quorum aliqua hic suggessimus, quae magis ... et confirment vos facimus.

Probatur 2º casus non censetur reservatus, quando dubium est, an sit reservatus; ac proinde non est necesse, illum fateri superiori aut alicui de illius licentia peculiari: quia neo adire est obligatus fateri coram aliquo sacerdote peccatum, de quo dubium est, utrum sit mortale: nam eo, quod sit dubium reservationis cum certitudine gravitatis mortalis peccatum excludit à peculiari iurisdictione fatendi; ita dubium gravitatis mortalis, ac per consequens certitudo non reservationis, peccatum omnino excludit à quavis obligatione confitendi: ergo etc. Ita communiter docet cum Emanuele Saa, Ochagavia, Gaspare et Hurtado, Henriquez, Filiucio, et Suar. quos refert, et sequitur novissime Portel in dubiis regularibus, verbo casus reservati, nº 7.

2º qui adhuc dubius est, an votum emiserit, necne, non tenetur illud adimplere: ergo nec tenetur fateri peccatum, de quo dubitat an sit mortale; ita docet à Laiman, lib. 1. tract. 1. c. 5. §. 4. Villalobos, tom. 1. tract. 1. diffic. 21. nº 2. qui pro se allegant alios Theologos Proceres; esto suis limitationibus impedita sit haec resolutio.

Probatur 3º, quia in dubio iuris nemo obligatur, ut expresse docet Ioannes de Salas, 1.2. tract. 8. disp. unica, sect. 17. nº 154. fine; inde colligens non obligari ad recitandum illum, qui ambigit, an ob tenuitatem beneficij obligetur: sed qui dubitat de peccato mortali habet dubium iuris, et legis obligantis ad illius confessionem: ergo non tenetur fateri eiusmodi

crimen. Imò neq. etiã in dubio facti existimandũ esse aliquẽ excomunicatũ, sentiunt cõmuniter Sanc. in Summa, tom. 2. lib. 2. c. 20. n° 55. et Laiman lib. 2. tract. 5. c. 5. §. 4. n° 38. et alii q° citt.

4° denique non teneris impetrare veniã, nec satisfacere alteri; cũ dubitas. an illi iniuriã irrogaveris: q° neq. teneris accedere ad Sacrũ Poenitẽ, in quo venia impetrat, et satisfactio Deo exhibet, pro dubitas de tua pecc° mortali. Relitto alia exãe eiusdẽ rõis, illo duntaxat cõmonito, qd dicta n. ut oiò va., s. ut saltẽ pbabilia adducta sr.

Pbr 4° 2c° ex illa verissĩa, et vulgatissĩa iuris regulã: favores sũt amplĩandi, poenã vero, et odia restringenda: s. detectio peccatorũ ẽ aliqd odiosũ, et satis poenale: q° n. extendenda ẽ obligao eorũ detegendi etiã cõfessario, s. potiũ coarctanda, quãtũ licitẽ fieri possit.

Nec dicas 1°, sacrũ poenitẽ ee maxĩ favorẽ, quo suã Eccliã affecit Christus Dñs; nã hoc admisso tanquã verissĩ°, nullatenus negandũ ẽ; qd onus detegendi peccãa etiã sub sigillo unico hoĩ sit satis grave, et arduũ cũ potuerit Christus Dñs alio medio pecc° remittere; unde hoc Sacrũ, quo abolitio peccatorũ ẽ, erit extendendũ, quãtũ licuerit, q° cõtinet eximiũ favorẽ, et grã; quã vo ẽ obligao detegendi peccãa ẽ restringenda quãtũ licuerit; q° res satis ardua, et plena difficũe, atq. poenã ẽ.

Nec dicas 2°, eiusmi pnunciatũ vim ee in foro exteriori duntaxat; nã si hoĩ pietas ita decrevit de suis favoribus et poenis; qd mĩ ipsi speremus, et sentiamus de ipso Deo, qui pugle creaturã benignitẽ ita intẽ lugat. Cõfr; q° si in iudicio humo, et tribunali n. lt aliquẽ poenã afficere ẽ sufficienti pbate, quã crimen saltẽ pbabilr suadeat, debuit oiò, ut in Dei tribunali piissimo, quale ẽ Sacrũ poenitẽ n. intricarent° nario, et oblekrent ea pecc°, de quorũ exista moralr n. cõstaret.

Pbr 5°, q° ex sñã coitẽ, et verissĩa Theologorũ n. tenet adhibere mẽ dubiũ, neq. totalẽ, neq. partialẽ cõfitendi Sacris, nisi in casu summe necitatis, cui nequeat occurri, nisi p illud mediũ: q° negat dari pceptũ obligans ad subiendã coitẽ pecc° dubia clavibus, nisi casu quo, n. eet aliud mediũ occurrendi periculo qd imminet, si forte pecc° dubia in se, et à pte rei certo mortalia crimã forent, cũ ea hõ decedere devitat; s. dat°

me-

medium contritionis generalis, absolutionis indirectae, sacri unctionis, vel eucharistiae cum attritione generali susceptae: quod non credendum est, adeo ejusmodi obligationem, ne quaepiam sacra sibi omnino contraria cohaerentia sint: a contrario scio, licet jam non generaliter ab omnibus recipi, satis tamen est ex doctrina probabili argumentasse.

Ex hac porro, et reliquis in hac sectione dictis, colligo sufficere speculative, ad hoc moriens habeat affectum contritionis cum peccatorum in generali; aut attritionis generalis cum receptione debita eucharistiae, vel unctionis, vel cum confessione sacramentali reliquorum peccatorum mortalium, si certo sint, vel alicujus venialis, aut mortalis jam remissi, an teneatur fateri peccata dubia mortalia, quae tamen deleta manebunt, adhibitis ejusmodi remediis.

Solvit obiectiones. Sect. 6.

Obiicies 1o in dubio tutior pars eligenda est: sed tutius est fateri peccata mortalia dubia: ergo id eligendum est. Confirmatur et explicatur hoc argumentum, quia quamvis nostra sententia sit probabilis, contingere tamen potest, ut hic dubitans, re ipsa peccaverit mortaliter: sed si ejusmodi peccatum non exprimat confessione, procul dubio damnabitur: ergo adhuc tenetur illud subiicere clavibus, ne se exponat tanto periculo, quod manifesto subest, etiam admissa, ut probabili nostra sententia. Respondeo 1o, hoc totum argumentum cum sua confirmatione instaurari posse, quando probabile est, et non solum dubium negative, ad peccaveris mortaliter, et etiam quod non peccaveris: nam tunc etiam videtur tutius fateri ejusmodi peccatum, siquidem casu quo re ipsa peccaveris mortaliter, procul dubio damnaveris, nisi ante mortem exprimeres illud peccatum: ergo te exponeres periculo aeternae damnationis, omittendo confessionem illius: unde hoc argumentum vel utrobique habet vim, vel nullibi. Respondeo 2o, concessa majori, et negata minori; nam id tutius est, ubi non est periculum peccati formalis, quale hic est, secundum opinionem probabilem, qualis est ista: ad confirmationem similiter concedo majorem, et nego minorem, si loquatur de confessione sive absolutione directa talis peccati; nam sufficit absolutio indirecta, ut contingit in peccatis oblitis, vel sufficit actus vel contritionis generalis: ejusmodi enim peccata dubia quinde se habent quoad hoc, ac si prorsus memoria excidissent. Respondeo 3o, illud prius pati multas exceptiones, ut in vero dubio, et aliis similibus memoratis: quia generaliter id mirum est, si in praesenti materia fallat. Respondeo 4o, majorem illam argumentum ad summum probare, quod re ipsa in praxi consultius sit, fateri ejusmodi peccata

dubia, qd n' negamus, n' tn pbat: nrā sq eē speculativē impbabilis.

Obiit 2°, qui scit, se peccasse, et iō dubitat, an attigerit ad malitiā mortalē; cognit se heré aliqd subiicē clavibus; dubitat tn de gravit illius; g° illi stat de pcepto ofessionis: g° possidet eiusmd pceptum: g° n' expoliandus ē pcepti suā possess ppt dubius subortus, ut sp in sili dicebamus. ofir, et pbr hęc cōa, g° eis obligat hō ad aperiendum sua pecc. nisi certa, d. tn ut dubia n' obligat ad aliqd excedens dubii limites; g° defendenda ē possessio pcepti, in casu dicto. Rx. 1°, dist do ans, qui scit etta, cognit se heré aliqd subiicē clavibus, nario, nego ans; sufficient, cedo ans; unde cetera solvunt. Rx 2°, dato anti, et negatâ cōa; nq illi n' stat, nisi de mā existā augtu ofessionis; unde utraq cōa inanis ē. ofrao satis infirma ē; nq ad aliqd certum obligaret hō, neque ad fatendum pecc mortalia saltē ut dubia, qd affatus grave ē; et si minus grave, quq illa ut certa aperire. Rt quq qd st ad nihil tenet. hō post sufficientis diligentis adhibitis, si adhuc dubitet, an ptalius sit suus, etiā si magis appendeat in eā ptem, quq existimat, eē alienum; neq. n. tenet ad illud totum, neq ad ptem valoris illius restituendo, et sa satis pbabili Thes Sanch. Molina, Valencia, et Pallao, tom. 1. disp 3. punct. 2. n° 11. qq adhęrent Laiman lib. 1 tract. 1. c. 5. §. 3. n° 21, et aliqui ita sili in nro casu ad nihil etiā n' excedens limites dubii teneris, quinimo satis excedit limites dubii, ad id certum obligari.

Obiit 3°, ōia illa dent aperiri in ofessione, qq auditis ferret valde diversum iudicium sacerdos, qui harum cārum arbiter ē: d. ita se hent pecc mortalia dubia: g° illa si mā naria ofessionis. Rx, neg do adsa [illegible]; alit innra etiā pecc venialia, quq hō nnquq in vita prorsus, frequentissime omittere solet, nario fatenda eent, ut pote quq valde immutant iudicium sacerdotis; qd n' dices: its circumstantias aggravantes, et minuentes: atq pecc pueglis mortalia, qdo pbale ē, illa omissa fore, etiā si opptum pbale eēt, cū ōia illa satis omoverent, iudicium sacrum: g° huius argtum n' ppmit.

Obiit 4°, hoc sacrum instm fuit p mis remedii ubi ad ōia pecc hōis baptizati eluenda: g° etiā ad pecc mortalia dubia: g° illa teneamur fateri. Pessimè infulsisti; nrq inde fieret, qd pecc mortalia pbabilia, et etiā venialia forent mā

naria poenitis, quę medella ē ulțs etiā ru illorū.

Obiic 5ò, ad Tribunal dei invisile tā in lege veteri, quā in nova sistenda fuere pecc^a mortalia dubia: ḡo ad tribunal visibile Eccles., quale ē ↄfessio Sacralis adducenda nariò sū pecc^a mortalia dubia: pbr cons.; q^a hoc tribunal visile vice illi fung^r potest, atq̄ erat potestas illius; cū Sacerdos vices gerat eiusdē dei, quoad has, et siles cas. Pbr ans. 1°, q^{to} de suis pecc^{is} mortaliḃ dubiis tenet^r unusquisq ↄteri, et à deo efflagitare veniā: ḡo etiā illa deferri tali iudicio invisili. Pbr 2° ans; q^a evolutū huiusce vite curriculo unusquisq sistendus ē ante tribunal Chri Dni, ut de pecc^{is} mortalibus etiā dubiis strictiss^a in eo exerceat^r q°: ḡ dm̄ ē, qd talia pecc^a sū clavibus subiicienda. Ita ferè Cardinalis de Lugo n. 67. post spreta alia aliorū fundamenta.

Rx, m ↄcesso anti, et negatā cons; nā etiā pecc^a venialia semp aliquomō sistenda fuere divo tribunali invisili, ut illorū veniā; nec m̄ ideò eadem fuerunt m̄a naria Sacri Poenitis: ideq̄ à fortiori dm̄ ē de circūstiis aggravantiḃ, siquidē m̄ poenā aeterna à deo qui mille, quā qui octo dm argenteos furatus ē, et in eiusmi circūstis in sā Satis pbali n̄ sū m̄a huius tribunalis visibilis. Ad utrāq̄ pbatē antis reo 1°, illas vī instaurari posse in pecc^{is} mortaliḃ utriusq̄ qualitatis; quia pptē st n̄ intr, qd pecc^a plia sint m̄a naria ↄfes^{is}, ita nihil colligr de pecc^{is} catholicis dubiis. Reo 2°, ↄcesso 1° anti 2ā pbat^{is}, et negatā cons; rō ē, nā sine dolore nequit quis (saltē de pon ordinaria) purgari à pecc° mortali, si reipsā illud heat; pot m̄ sine illius ↄfes^e, ut pat in pecc^{is} mortaliḃ oblitis, et in oiḃ aliis mortaliḃ, quę sine ingti incomodo detegi n̄ poss ↄfessario. Ad 2ā pbē reo, qd in futuro iudicio nullū pecc^m dubiū futurū ē; ↄ. oia certa; ideòq̄ argtū nullū ē quoad pñs attinet ab illo ad hoc iudiciū. Oro potiū eā pbē sic retorqueo in adversū; in illo iudicio ult° dei nullū pecc^m dubiū supplicio afficiet: ḡo neq̄ in hoc tribunali poenitis iudiciū nariò exercendū ē sup pecc^a dubia; siquidē istud tribunal subit duntaxat illius vices.

Obiic 6°, fideles oes semp tali se eiusmi pecc^a dubia

mortalia, existimandus illa esse necessario exprimenda, quia usus, et praxis totius Ecclesiae ita constans, et antiqua est, ut illius exordium non agnoscatur; unde ab Apostolis id manasse credendum videtur; quo ea peccata sunt materia necessaria confessionis, ne dicamus per tempus totam Ecclesiam deceptam fuisse circa materiam necessariam huius Sacramenti: quod etc. est.

Resp. 2°, hoc argumentum ad summum probare (si aliquid convincit), quod practice, sive in praxi non sit probabile eximi peccata omittenda esse, non tamen suadet, id non esse probabile speculative, quod sufficit defendimus in nostra sententia, nullatenus oppugnatam; unde nobis inimicus non est. Resp. 2°, id etiam fere communiter observari a fidelibus in peccatis probabilibus, quippe qui fatentur, id quod probabile est, fuisse peccatum, quamvis etiam probabile sit oppositum; nec tamen ideo sequitur, illud esse materiam necessariam confessionis, ut patet ex dictis supra; idemque fere contingit in circumstantiis aggravantibus, quae tamen in sententia probabili, non sunt materia necessaria confessionis. Resp. 3° antecedens non posse probari ab adversariis, quos penitus latet, quid tot retro saeculis fecerint, et censuerint fideles ubique gentium commorantes circa peccata mortalia dubia in confessione aperienda; cum nullibi extet, unde illud antecedens satis convincatur. Resp. denique 4°, non pauca de novo definita fuisse ab Ecclesia, de quibus antea nihil constabat; neque propterea ideo deceptus est Ecclesia Domini, id est, de novo instructus ab Spiritu Sancto; hoc autem argumentum pugnat fere contra omnes opiniones de novo inventas, pervertens circa mores, quam temporis ratione, et Doctorum authoritate apertissime falsus esse reperitur; quapropter cum illis easdem aliis libentes subimus.

Obiicitur 7°, quod est speculative probabile, etiam practice probabile est; quo si meminerimus, esse probabile speculative, quod peccata mortalia dubia non sint materia necessaria confessionis tenemur defendere, quod id sit probabile etiam practice. Resp. antecedens falsum esse plerisque Iuristarum apud Ioannem Sanch. in Selectis, disp. 44. n° 63. et etiam illud reputat falsum Pater Thomas Sanch. lib. 7. de matrimonio, disp. 32. n° 17. hic tamen locus importunus est, ut de antecedenti aliquid ex propria sententia definiamus, usque dum ex materia de conscientia, quod verum dum sit, statuamus: interim tamen vellem sufficiat, negasse antecedens ex sententia probabili; non bene stat, quod attentis rationibus et aliis principiis sententia aliqua probabilis videatur et si appellet improbabilis in usu, quia non licet ea uti, propterea quod sit contra omnes usus; id est de hiis nihil definio.

Obiicitur 8°. censura Dianae, qui 4a parte tract. 3. resolut. 9.

Sort. mediu, et 6. p^e tract. 6. resolut^e 32. hanc nrã opin. appellat im-
probabilẽ. q^o illa opinio n' sustin^da e'. Cæteru dicans censura carvi vienda e', ut p-
sequi studio q^tu satis illiberali ipse agat, ut certũ e'.

Gravius sanè e', qd asserit Pr Belarm. tom. 2. Co-
ntrov. lib. 3. de poenit., c. 2. §. ita, ubi refert qd Lutherus serm^e de poenit^a do-
cuit n' e' confit^da venialia, neq' oia mortalia, s. ea quæ tm̄ st manifeste mor-
talia. Dubitari autẽ solet (addit Cardin.^s et seq^ti) qd p manifeste mortalia
quæ sola ad confess. ptinere voluit, Lutherus intellexerit occulta; et postquã aliq'
exposit^es reiecisset, tandẽ ipse addit; quare id so restat, ut de dubiis intellexerit;
qui certè n' parvus error e': q^o ex sa doctiss^i Belarmini error Lutherus e'
docere, qd pecc^a mortalia dubia n' st natio confit^da, uti nos hactẽ propugnavimus.
Nego ergo, 1° q^d Lutherus negavit, qd eiusmi pecc^a dubia mortalia, essent mã etiã suf-
ficiens poenit.; et idem asseruit de venialibus, in quo egregiè mentitus e', à quo nos
longiss^e distamus, q^a eiusmi pecc^a mortalia dubia posse subiici clavibus, et absolvi conce-
dimus; et si negligimus ee' obligã illa fat^di dũ manent dubia. Nego itẽ ergo 2° q^d Lutherus
intelligendus e' de pecc^is pũo internis, qd aliter exponat Belarminus, nrã n. explic. colligit^r
ex Concilio Tridentino, ita adversus Lutherum definiens sess^e 14. c. 4. ex his colligit^r oporte-
re à poenit^bus oia pecc^a mortalia occulta in confess. recenseri, etiã si occultiss^a sint. et q^ae
duo ultima decalogi præcepta omissa occulta, ideo repetit Can. 7. ergo nullã
censurã digna e' nostra sententia: nego 3° candẽ ergo, q^a ratio, et c. confessio, q^d Lu-
therus dixerit pecc^a mortalia dubia n' ee' mã narius poenit., id n' potuit latere Tri-
dent^s, in quo Theologi Primates totius orbis coacti st; ac proinde Theol. Germani, qui
apprimè nota erat oia Lutherica dogmata, nec tn̄ Concilium eiusmi doctrinã de pecc^is mortalibus
dubiis damnavit, qd faceret: si erroneã crederet aut maxa ignorã, et socordia laborasset, ita
sedula, et docta Synodus, qd absit dicamus: q^o si ea n' fuit mens Lutheri, illa doctrina error
n' e'; nec ẽ n. oia quæ Lutherus protulit, meri hæreses, et errores st. Nego 4° nrã doctrinã
erroneã ee', qã docuerit Lutherus, q^a ille de praxi, et usu confit^di loquebat; nos vo tm̄
asserimus speculative probabile ee, n' dari obligã fat^di pecc^a dubia mortalia. Nego denique

5° q' ecto eg qq. erronea existimet doctiss. Bellarm. sit alii aliter Theologi recati sect. 3. etiā iis oppugnent, et falsū iudicent; eg qq in pr̃enti opinamur, ut ostē fit.

Assertio posterior: sect. 7. 11.

Sit 2ª dc°, qdo qs certus e, se admisisse pecc. mortale, dubitat tn̄, utrū illud recte expiaverit confessione, tenetur sub mortali illud de novo subiicere clavibus; ita fere oēs DD. etsi aliqui subobscure videant inclinare in oppositam: nihilominus tn̄ in sententia e. Prob. dc° 2ª; q. in dubio melior e cōditio possidentis de reg. iuris in 6. d. in tali casu, praeceptum confessionis possidet: q° melior e illius cōditio; ac proinde illud obligare censendū e. Mir cōstat: prob. minor; q° cōstat se antea peccasse mortaliter, ac proinde cōstat, se fuisse obligatum ad subiic. dū clavibus eiusmodi crimen: q° dū n̄ cōstiterit, se iā fecisse satis tali obligat. tenetur fateri illud pecc. Prob. cōa utraq, q° ut ex multis colligit bene probat Franc. de Lugo in decursu praevio, p. 2. q. 11. n° 66. eiusmodi iuris partis n̄ so valet in mā Sacramēti, d. etiā in aliis materiis ia citato.

Prob. 2° ex eodē iure ubi prudentissime, et verissime decernit, qd debitū certū n̄ exting. p solutū incertū: q° si cōstat, te obligatū fuisse ad confessionē illius pecc., et dubitas, an tali obligat. satisfeceris, teneris iterū fateri eiusmodi pecc. ita tradit ... Tiris Doctores, diggestis delegatis, et ānris Theologis, quos refert, et sequitur Lugo Senior citatus, q. 3. n° 29. q. citato.

Dices: 5ª obiic. 2°. in pari delicto, i. cā, reo potius favendū e, quā actori: q° in dubio relato, reo peccatori, qui reus e, favendū e, et fat. dū illū eē immunem ab obligat. iterū fat. di, n° vo favendū e' pcepto confessionis: qd actoris vices gerit: ans Iuris reg. certa, et recepta e', unde cōa liquet. Rx, dist. ans, si possessio n̄ stet p actore, secus ans; si p illo stet possessio, nego ans: ing eo ipso, qd actor possideat cā n̄ e par, d. impari; in nrō vo casu, ut cōstat, possidet pceptum.

Obiic. 2°, qdo lex possidet dubitat tn̄, utrū in hoc, l. in illo casu obliget, rōe circūstāe de novo occurrentis, censendū e illū n̄ obligare, ut expresse docet Pr Salas, 2ª 2ª. tom. 2. tract. 8. disp. unica, sect. 29. n° 299: q° p̄mis vis pceptum ...

sideat, si de novo admisimus, utrum illi satisfecerimus; ac proinde utrum lex, et nos obliget, censendum est non obligare, sed eam; quam nostra libertas possidebat ante ipsius legem confessionis. Prob. 1°, neque dicendo ante ex sententia utriusque Sanch. nostri lib. 2. de Matrim. disp. 41. n° 37. alterius in selectis disp. 43. n° 4. Suar. de legibus, lib. 6. c. 25. n° 7. Villalobos in summa, tom. 1. tract. 2. diffic. 21. n° 4. et aliorum apud hos; unde eorum nulla est. Prob. 2°, omittendo ante, et neque eorum; quia numquam dubium fuit apud aliquos catholicos, quod peccata mortalia certa teneamur fateri; sed dubium in posito facto est, an tali obligationi sit factum satis; numquam non est dubium de lege, aut illius possessione; in quo dubio procedere videtur doctrina Patris Salas; sed dubium est de nostra operatione, an plene satisfecerit eidem legi.

Sed urges; qui dubitat, an rite explicaverit sua peccata in confessione; dubitat, an satisfecerit legi; rursus, qui dubitat, an satisfecerit legi, dubitat, an lex illum obliget: ergo qui dubitat, an rite explicaverit sua peccata, dubitat de obligatione legis: ergo si in hac dubitatione doctrinam Patris Salas admisimus, in 2° casu etiam eam tenemur admittere, quando dubitamus, utrum legi confessionis satisfecerimus. Respondeo concessa maiori, et negata minori; quia neque in eo casu non dubitat de lege illius obligante ad exprimendum in confessione sua peccata mortalia certa, nec rursus potest dubitare de alia 2a lege, quasi reflexa, statuente, quod debitum certum non extinguitur per solutionem incertam; ac proinde nec debitum certum confitendi mortalia per confessionem dubiam: unde neque dubitare de possessione utriusque legis; doctrina vero Patris Salas nititur locum, quando ex ignoratione ingruente, aut aliis causis similibus de novo emergentibus, ambiguum est, utrum lex a principio se ad omnes illos eventus extenderit.

Obiicies Tertio in dubio praesumendum est pro valitate actus ex c. Abbate de Vor. sent. et ex l. Quoties ff. de rebus dubiis: ergo praesumendum est, quod confessio peccati prius instituta fuerit valida, ac proinde non tenetur quis fateri iterum eidem peccatum mortale: ita docet, et recipitur a Riminaldo, lib. 3. consilio 275. n° 17. et lib. 5. consilio 562. ~~Dub.~~ n° 26. quem citat, et sequitur Sanctarellus variarum resolutionum tom. 1. q. 59. inferentes inde dispensationes obtentas existimandas esse validas si dubites de illarum valore: Respondeo

1 2

Sed prius illud iuris intelligi debere de privilegiis, et favore Principis, ut patet ex loco citato Juris Canonici, lib. 5. decretalium, tit. 40. c. 25. & potius tit. 41. ubi glossa vid.; non igitur favet confessioni dubiae, ut de se patet.

Unum petit, et alterum colligit ex dictis sect. 8.

Non raro contingit, ut quis sit ambiguus, utrum peccatum mortale commiserit, necne; vel quia dubitat, an illud in se sit mortale, vel quia pendet anceps, utrum illud, quod reipsa est mortale sit a se ipso perpetratum, ut saepe diximus, vel denique dubitat an peccatum a se vere admissum valide, et sufficienter confessione expiatum sit; in qua ambiguitate quid teneatur unusquisque praestare, quando utraque pars contradictionis tam affirmans, quam negans, dubia improprie sive positive est; ac proinde probabilis, vel saltem pars, quae te excusat, diximus initio huius disputationis, quid iure factum sit, quando utraque pars contradictionis dubia proprie est, sive probabilis negative, docuimus sectionibus sequentibus.

Restat ut petamus in praesenti, quae sit nostra obligatio si pars, quae nos excusat in his omnibus casibus sit proprie dubia, ita ut pro illa non possimus formare iudicium probabile, contraria vero sit improprie dubia sive probabilis positive v.g. si dubium sit proprie, te non commisisse mortale, probabile vero sit, te illud commisisse: et insuper dubium sit, te debite expiasse peccata mortalia, probabile autem, te illa non satis eluisse confessione; in hoc, et similibus casibus, ad quid, quaeso, homo tenetur. Et sane, quando dubium est de sufficienti confessione mei criminis lethalis, stante opposito probabile, mihi certum est ex dictis tota sectione proxime elapsa te obligari ad iterandam confessionem illius peccati. Quod aperte patet ex ibi adductis, et ex eo quod si eiusmodi obligatio viget, quando utraque pars contradictionis mere dubia est, quanto magis ad idem tenearis, quando probabile est positive, quod non rite expiaveris tua peccata mortalia.

Quo statuto restat ut inquiramus, quid sentiendum sit quando probabile positive est ex hoc, vel ex illo capite, te commisisse crimen lethale contrarium vero est probabile negative, sive proprie dubium: in quo casu P. Fr. Torrentig. loc. 12. de poenit. c. 4. § 5. fine, et Gaspar Hurt. disp. 9. de poenit., diffic. 6. cum

cum

Joanne de Lugo opinari videntur, quod in relata hypothesi teneatur unusquisque ligni pecc.^o subiicere clavibus. Quod probari potest, quia in eo casu probabile est, se admisisse mortale; et non est probabile oppositum, sed duntaxat dubium: ergo tenetur sequi id, quod probabile est, dum oppositum non apparet probabile. Probatur consequentia, nam sim^o vecig probabile oppositum dubium est, si oppositum non sit etiam probabile: ergo in eo casu omnino urget obligatio faciendi examinis criminis.

Quia 3^a ratio aragia occurrunt probabilitas opinionis unius quod non reddit illam certam: neque oppositum quoque incertum: ergo utrumvis tuto amplecti possumus, siquidem nihil incertum, sed certo stamus in quavis earum illarum reperitur. Quia, quod de ratione opinionis probabilis est non adiacere hominem ad sui sequelam, sed relinquit hominem liberum; quo hoc ipso tacit illi potestatem amplectendi oppositum etiam. Confirmatur, quia unum est discrimen reperitur inter opinionem mere probabilem et certam: nam certa omnino adigit hominem; illa vero relinquit liberum, ut quovis in opinionem sequatur: quo licuit in casu relato sequi quam, quam malueris:

Fundamentum vero pro Henrico. Aurt. et Lugo in iactum erit qui ita solvat; secundo sit tres ann., et neg. secundo con.; ergo omnino in eo casu non sit positive probabile quare quis non excusat; non tamen est improbabilis, sed probabilis negative, quod sufficere videtur et ad probabilitatem negabit ansam distinguet de probabilitate positiva et negativa, asserendo, qualis sufficere. Adhuc tamen nihil de firmo, sed doctrinam eorum quoniam omitto, rata utrosvis dixerim non officere nostris decisionibus positis, ut videri potest quod est.

Ex omnibus tota hac disputatione traditis illud colligitur satis notandum, quod quotiescumque non est certum moraliter Titium omisisse peccatum mortale, quaecumque ratione incertitudo se habeat, nulla obligatio est subiiciendi illud peccatum clavibus, casu quo Titius amplectatur non solum sententiam hactenus a nobis statutam, sed etiam quam Henricus et sequaces opinentur in petitione mox discussa: quod si cum illis sentiat exceptis dubitationibus hac ubi reg. relata duntaxat dubitatione, et probabilitate sufficiente.

Cuius corollaria appendix esto; quod si Titius, aut quivis alius dubitet, an vere dubitet de omissione pecc. mortalis, aut legitima illius purgatione, hic quoque est inter homines scrupulosos numerandus erit, et eisdem medicamentis expiendus.

Utrum peccatum mortale dictum in confessione sacrali, ut dubium ex praescriptis ex c̄ois. quod tunc dubium erat, debeat postea, cesso dubio, dici ut certum in alia confessione. Disp. 8.

Nodus, et duplex illius enodatio q.4.ta Sect. 2.

Opportunissime, asserere hanc disp. q. mo discuss. q. q. viis opineris cuj. coibsa nario agerda ee in confess. pecc. mortalia dubia; adhuc porro neq ambigere, utrum illis semel ut dubiis explatis, q. hyc dubia erat; restet obligas, illa iterum fat. ut certa, si antiquo dubio cessante, iq de illorum conmiss. certo constetur: l. sat sit, illa semel dixisse ut dubia, qual. hyc erant in mem.; qd. sit ośo nario ee opineris: adhuc restant inquir. da dico 2o. utrum eigmi obligao sit sub mortali, l. tm sub veniali. 3o, utrum ośo necij sit, qd in 2a confess. postqm devenit dequibus e, pecc. dicant ut certa, l. suffiat, si in confess. annua id fagamus, l. in art. mortis. D. his ducabq dubit., ut pote minoribq ad calcem disp. rejectis; ad 2o, et ściqua diffic. accedamus.

Eigmi q.o nodum dusc. a DD. extricatum invenio; aliqui n. affirant, pecc. mortalia dubia dicta ut talia in confess. deinde iterum explanda ee ut certa; si iq de illis certo constiterit: ita expsse docent Thomas Sanch. lib. 2. decalogi, c. 20. no 69. Luisius de Torres de poenit. q. 9. art. 2. disp. 29. dub. 6. et Gaspar Hurt. de poenit. disp. 9. diffic. 6. qq accessit Diana 3. p. tract. 4. resolut. 92. et alibi; neq alios AA. typis excusos reperi, qui hanc qd aperte docerent.

At. 3a hos DD. et alii, qui relatum nodum secij exalicent, et existiment, neminem teneri eigmi pecc. mortalia priq dubia, et ut talia dicta in confess. iterum dicere ut certa, si iq certa sint. ita expsse et noviss. docent Thomas de Ellerba in suis disp. theologicis tom. 1. disp. 3. c. 3. dub. 2. Corollario 23. no 551. et 559. apud Dianam p. 4. tract. de Scia dubia; resolut. Fr. Leander de S.to Sacro vir sane doctus qui lucem vidit 1642. p. 2. tract. 5. de poenit., disp. 5. q. 37. qui adde, et plane docet, n. ee iterum dic. da eigmi pecc. mortalia. Inr. P. Dr. Martinus Bresserg. nrs. societ., nuperrimus Scriptor, de Scia lib. 4. c. 8. no 196. relatus a Diana, p. 6. tract. 6. resolut. 32. postquam retulisset sria opinm. Thae Sanchez, et Surry asserentium, iterum dnd. pecc. mortale iq certum, adjecit; vm. et si hoc sit, multo tutius, et probabilius, oriq n. vr impoite.

Denique nunc dictum meum probavit et iudicavit Reverendus Pater Nicolaus Ricciardius Sacri Pallatij Magister, et alij viri docti consulti à Patre Joanne de Lugo, ut ipse testatur, disputatione 26. de poenitentia, sect. 2. n° 92. ubi ille anceps omnino manet, et neutri parti suum praebet suffragium, ne facilè recedat à communi sententia: et quia nullum invenit Scriptorem qui hanc partem; docuit non vidit Merolam, et Leandrum, nec videre potuit: et in re à paucis ante paucos annos discussa, ut ille fatetur; non mirum foret, nullum pro illa Auctorem invenire, inclinat tamen ipse Lugo vehementer in hanc partem.

Ad. uriusque quaque ulterius procedamus, connotandum est, posse Poenitentem eiusmodi peccatum mortale sub triplici dubio, dubitant, 1°, utrum ille actus, quem se commisisse cognoscit, sit in se peccatum mortale, necne. 2° an illud, quod reipsâ illi constat, esse crimen mortale, et à se perpetratum, iam anteà detexerit in confessione, vel secus. 3° denique, an eiusmodi actus, qui reipsâ lethale piaculum est, sit à se commissus, vel non sit commissus. Et contingere potest, ut omnia ista dubia occurrant circa eandem culpam, vel unum, aut duo illorum: et quod talis sub omnibus his dubiis, vel sub uno, aut duobus suum crimen aperiat in confessione.

Quo praenotato certum est 1°, quod si dubio 1° fatearis peccatum non teneris, cessante dubio, iterum adire confessarium, ita ut quamvis certum iam sit, illum actum, quem reipsâ commisisti fuisse peccatum mortale, aut veniale, vel nullum peccatum fuisse, non sit monendus confessarius de hac certitudine superventa. Ratio est, quia si actus commissus nullum peccatum fuit, non est materia poenitentiae; si fuit tamen veniale, non est materia necessaria: si denique fuit mortale absolutè semper fert indicationem, quod sufficit, cavisque quod illud sit, quod non obstet ignorantia etiam sacerdotis, perinde ignorantis (quamvis docti) utrum hoc, vel illud peccatum fuerit mortale, necne; nam impossibile est cognoscere etiam homini doctissimo singulorum criminum gravitatem. ita expressè Thomas Sanch. in sum. lib. 1. c. 10. n° 69. Cordub. in summa q. 9. et Suar. disputatione 28. de poenitentia, sect. 2. n° 12.

Insuper si peccatum dixisti sub 2° dubio an scilicet illud antea detexeris in confessione; cessante eiusmodi dubio nihil tibi restat dicendum: quia si constat te illud dixisse in 1a confessione, fecisti in 2a confessione id ad quod tenebaris: si autem experiris postea, nunquam antea illud aperuisse in confessione alia; non est, quod repetas illud in alia confessione; quia

n. e de substa ɔfessi., qd Sacerdos noscat, necc.a ee prius, q. n. ee prius subiecta clavibus, ut alibi latius dicemus, et patet ex praxi fidelius docta, et oia: repetentius n. nuqua in ɔfess.e, aliqd pecc.um prius dictu, n. pmonito Sacerdote de antiqua illius ɔfess.e ɔfecta, et in doctra huius ignotati nullus hactus dubitavit, q.m assequor.

Deniq si cesset 3us dubiu, q.a tibi iam ɔstat, eiusmi pecc.um mortale, te n. ɔmisisse, ad nihil teneris, cu 1.a illius ɔfessio extiterit citra hoc obligat.e; neq si forte illa 1.a ɔfessio nulla fuit, q.a nullus aliud crimen subiecisti clavibus pt. hoc, qd iam ɔstat, n. fuisse, nec veniale, ut fingere potuit, iteru firma erit, aut aliqd emolum.ti importabit illius pecc.i nova ɔfessio, q. monitio facta Sacerdoti de illius actus na. n. mala iam cognita.

~~[illegible]~~

Tota igr. q.o va devolvit ad 3um dubiu, sub quo fatearis, te ambigere, an admiseris illud pecc.um, qd reipsa e mortale, si deinde certus sis, te eiusmi pecc.um mortale admisisse, utru tenearis iteru te sistere Sacerdoti, ut eiusmi pecc.um de novo fatearis; itaq dubiu hoc versari det. ca. ɔmiss. ipsius pecc.i, posito, qd illud in se ve mortale sit; et cessante tali dubio de ɔmiss.e, q.a iam notu e, te illud ɔmisisse, in pnti disputamus.

Funda.ta pro excusantibus hos ab eiusmi obligat.e. Sect. 2.

Sa.ro Merolly, Leandri, et Bresseri, cui alii ibi relati ita asserte favent, suis nitit.r fundis, ques in hac sect.e ppmere libuit. 1us fundus e, qui ɔfitet.r eiusmi pecc.um dubiu mortale, ut tale bona fide, q.a tunc dubiu e, absolv.r directe ab illo: q.a n. tenet. si postea certus sit, illud iteru subiicere clavibus. Pbr. ans, q.a si n. absolveret directe ab illo, n. teneret. eius illud aperire in ɔfess.e, qd dubiu e; d. sufficeret, qd aliud veniale certus explaret, ut ab illo mortali dubio etiam absolveret.; ut bene pbat in sui Stirt. de Mendoza 2.a ɔtrov. 64. sect. 7. § 262. secutus Alex.drus in 4. p.e q.e 268. memb. 7. art 5. § 2. unde ille, qui ppt. scandalu, aut alia vo. ca, sive necitas tenet. ɔfiteri Sacerd.i n. habenti potestas absolvendi à reservatis, n. obligat. illi explare pecc.a reservata, q.a io indirecte absolvit e

ab

ab cigni pecc.[ti]: qd ut probale cla docet Purpuratus Lugo de Euchã, disp. 14. sect. 9. n. 86. cu multis. Imò Vasq. apud eundē Lugo, n. 85. addit, n̄ licere explare cigni pecc.a apud relatos sacerd. carentes potest.e cc.a illa: q.o si inderis pecc.a mortalia dubia explare in 9fes.e, signu e, qd ab illis directe absolvaris, q. n̄ teneris illa iterũ, qdo iã certa sũ, clavibus subiicere. Probat hęc coa, quę eadẽ e cũ alia — enthimem.is; q.a nauiq inauditũ fuit in Eccla, q. aliquis teneret, eadẽ pecc.a subiicere duplici absolut. directę; qd i ex nã ipsiq precepti 9fes. is: q.o si antea absa sũ directe, postea iã certa n̄ dent iterũ subiici clavibus. Accedit illustre Benedicti 9. testim.o in extravag. int. cunctas de privileg. ubi ita het: absurdũ e, qd q poenit.s dimissa pecc.a 9fiteri deat; et qd liberatus debitor adhuc absolv.dus maneat obligatus: q.o etia. Mitto, depellere calũnias 9.a hoc testim.s, q.a leves.

Urget 2.o, q.a i. tale pecc.ũ mortale dubiũ, qdo iã ut certũ subiit clavibus, absolv.r directe; l. n̄ absolv.r directe tũc: si hoc 2.ũ, n̄ teneris illud explare in 9fes.e, in quia sõ directe absolv.r: si 1.ũ, n̄ erit absq directe, qdo ut dubiũ explatũ e; unde n̄ erit obligao ulla explandi illud pecc.ũ dubiũ in 9fes.e; siquidẽ, nec qdo ut dubiũ explat.r, nec qdo ut certũ, absolv.r directe, l. deniq bis erit absolv.dũ directe, qd 1.o reiecimus: 9.o etia.

Urget.o 2.o; q.a mortalia pecc.a peritũ oblita, ac pinde nullatũ dicta in 9fes.e, si adsint alia req.ta, absolvũt.r indirecte: q.o pecc.a mortalia dubia dicta sub dubio aliqd amplius here debuerunt; qd n̄ aliud vr ee, nisi qd directe absa maneant: 9.o id hent: ac pinde n̄ repet.da sũ nario in 2.a 9fes.e, q.m vis cesset cigni dubiũ.

Dicet aliqs argũ factũ dutaxat ovincere, qd nemo teneat.r subiicere bis eadẽ pecc.a ut dubia clavibus absolv.da, qd libent.r admittit, neaat tn, qd n̄ teneat.r pecc.a mortalia semel ut dubia aperire in 9fes.e, q.m dũ dubia sũ; et si postea certa fuerint, iterũ illa ut certa subiicere clavibus, q.a ut talia nũquã subiecta sũ, qdo 9tendit cois sña; nec argũ.to ovincit probatio facta. 9.a n̄ e, q.a ut 1.o dicebũ, inauditũ semp fuit in Eccla, qd idẽ n.o pecc.ũ mortale deat bis directe subiici clavibus, sia q diverso

illius statu, periurij cum iurantes statum non augeant, nec minuant illius malitiam, d. so sint quidem acium mem. magis, l. minus certi: ergo etc.

Dico 1. funtur. Constat ex sa Suar. in 3. p. tom. de poenitentia disp. 22. sect. 5. n. 38. Vasq. ibi q. 92. art. 2. dub. 6. Conninc. disp. 7. de integritate confessionis, dubit. 7. n. 62. Vega, 2. p. c. 63. casu 22. Hi de Sedormia in sum. tom. 1. c. 27. Villalobos in summa, tom. 2. tract. 9. diffic. 33. Soto in 4. dist. 18. q. 2. art. 4. Sa v. Confessio, n. 32. et aliorum. Constat, inquam, quod si quis dicat in confessione periuravit decies plus, minusve, quia de numero certo illi non constabat, et postea certus sit, quod duodecies iuraverit, non tenetur iterum confiteri illa duo iuramenta, quia iam sciunt in illa particula plus minusve; d. undecimum periurium non dictum est ut certum, d. sub dubio: ergo etiam si unicum periurium dumtaxat fateretur, et illud sub dubio, quia tunc dubium erat; non teneretur postea certior factus eiusmodi periurium, ut certum confiteri: sin autem reddatur discrimen;

Urgetur efficacissime; quia in omnium sententia, certum est, quod si in tali casu fiat homo postea certior, quod falso iuraverit decies; non tenetur talem confessionem repetere; et tamen sub dubio confessus est numerum denarium iuramentorum, siquidem addidit decies plus minusve; hoc enim minusve relinquit illum numerum denarium ambiguum: ergo etc.

Erit qui reat 1o; quod ideo illud 11. periurium dictum sub dubio in 1a confessione non debeat repeti in 2a, quamvis iam certum sit, quia non cum aliis periuriis certis dictum fuit in 1a confessione, quod secus omnino faciendum esset, si unum dumtaxat periurium fateremur, et illud sub dubio. Verum non assequor discrimen; nam pone, me ita dicere in confessione; fateor, me reum esse decem periuriorum, de quibus certus omnino sum, et rursus fateor aliud periurium de quo dubito: tunc sane seorsum me accuso de isto periurio dubio; et tamen non teneor repetere illud in 2a confessione quamvis postea, ut certum occurrat; quia illa accusatio aequivalet huic: fateor, me commisisse decem periuria, plusve; siquidem mox se accusat de decem ut certis, et de aliis ut dubiis; quia si in isto modo accusandi non manet obligatio, iterum adeundi confessionem, quamvis undecimum periurium certum iam sit; ergo neque manebit, si periurium dubium dicat seorsum acceptum.

Erit qui reat 2o, neque dici esse iam illam, quorumcumque illa sit, et improbandam praxim illorum, qui rursum non se accusant, de periurio 11. iam certo, quod

prius ut dubium bonâ fide dixere. Obiiciab isto quaeras, quare res quoad illius doctrinam, et iam hactenus ita sanctus, et tutus; probabiliter fatebitur velit, nolit; quia ex ea aperte sequatur, quod intendit Merola cum suis; fatetur quod argumentum insolubile esse aliâ viâ; rationem vero non exhibet, ut oportebat, cur ista recepta doctrina respuenda; unde audiendus non est.

Dum fundamentum. 1ª si propter aliquam rationem teneretur repetere cuiquam peccatum mortale prius dictum, ut dubium, maxime, quia tibi iam certo constat, quod admisisti peccatum mortale, sed ex hoc capite non sufficit eiusmodi obligatio: ergo etc. Probatur minor; reliqua non constant; 1ª si quis reipsa absolvat à peccato mortali, cum ignorantia invincibili suâ, et confessarii de gravitate mortali illius criminis, ille non tenetur, iam cognitâ malitiâ mortali illius peccati, rursus repetere illud in 2ª confessione, ut iam supposuimus, et probavimus ex Corduba, Thomâ Sanch. et Suar. sect. 2. huius disputationis, § quo instatio: Ergo quando dubitans, utrum consenseris peccato mortali, et sub tali dubio confessario te sistis; non teneris postea, quamvis iam certus sit, fuisse crimen lethale, iterum illud fateri. Probatur consequentia, quia dubitare, an tale crimen fuerit mortale, vel an illud feceris, quod reipsa mortale est; proinde se habet, atque dubitare, an sis reus peccati mortalis; quia ex quocumque capite illa dubitatio nascatur, eadem est, quantum spectat ad hoc sacrum; sed quando talis dubitatio oritur ex eo quod ambigis, an crimen admissum fuerit mortale necne, non teneris illud repetere in confessione, etiam adveniente certitudine de illius gravitate mortali: ergo neque quando dubitas de commissione peccati, cuius gravitas mortalis tibi comperta est, non teneris illud repetere in confessione, etiam si de novo affulgeat certitudo de illius commissione.

Occurrit 1º, dubium in 1º casu, versari circa gravitatem entitativam peccati; in 2º vero circa existentiam consensus in illud crimen, quod certo mortale est; quapropter adveniente certitudine in 1º casu non requiritur confessio; secus tamen in 2º. Video veritatem huius, non tamen assequor, neque hactenus ostensum est, quâ ratione ex illa haec 2ª inferatur; siquidem utrobique dubitatio est de existentia consensus in mortale.

Occurrit 2º rationem discriminis esse, quod absolvat indirecte peccatum dubium, quando ambigimus, utrum illi consenserimus necne, siquidem absolutio sub conditione, quod non contingit in alia dubitatione; haec tamen propositio absolute falsa est, quia eadem absolutio conditionalis eveniet, quando dubium fuerit, utrum peccatum sit mortale, vel nullum peccatum sit, ut in odio Dei, et aliis similibus aliqui

admittit; in qq vero pecc.m veniale requirit. Etsiq qd semp vr futura confitibilis absolutio in pecc.i mortalis, de qo cuiq exista in utroq dubio semp ambig.

Occurrit 3o multis variari indicium confessarij, quo illi constat, me vere consensisse mortali, l. dumtaxat id dubium e; ea autem via fat.da ss, quae notabilit variant indicium confessarij, penes quem e equum sensum ferre de pecc.is, et iustam infligere poenam. Qd inde: cum enim variet valde eiusmodi indicium, si constet, l. dumtaxat dubium sit, qd pecc.m admissum reipsa laboret malitia mortali, l. secus. Unde explat, et urget amplius 3us punctus mox positus; qua adveniente eiusm certit.de cc.a consensus in mortale repet.da e confessio, qa nimis variat indicium confessarij. cum iam constet de commissi mortalis criminis: d. id pot constare ex duplici c.a, s. ex eo, qd constet de consensu in pecc.m, cum prius constiterit de malitia mortali illius, l. viceversa, ex eo qd de novo constet de malitia mortali pecc.i, cum prius constiterit de consensu in illud: d. in isto casu n. e repet.da confessio ex sa. Ths. Sanch. et Suarez: qo neq in 1o.

Occurrit 4o, falsum ee discrimen: nam 1a ignora cc.a consensum in mortale spectat ad esse confess.is: n. vero 2a ignora cc.a gravitat mortalis actus admissi: unde adveniente certit.de cc.a 1as dubitat pecc.i varius narrio fat.ds e; n. autem adveniente certit.de cc.a 2as dubitat. Ca.a m e: qa neutra ignora ex relatis vitiat integrit.s veras confess.is; alit nunquam daret confessio integra format.r, posita aliqua illarum, qd falsum e; siquidem ho etiam sub iis dubit.s pot legitime absolvi; alit n. teneret subiicere clavibus pecc.m mortale sub iis dubit.s, siquidem ab illo nequiret legitime absolvi. Contra quo ex iis ignorantiis minuere vr integrit.s mat.s huius Sacri. Pat, nam si poenitens sinceret, se aliquam illarum dubit.e laborare, cum secus res eveniret, vidit peccaturum ee mortal.r; pares sunt, quoad p.ns punctum, ille duo dubit.s; unde sit cessante dubit.e cc.a gravit.s pecc.i admissi, qa iam constat, fuisse mortale, n. tenet.r qs varius instituere confess.m illius: ita sil.r cessante 2a dubit.e, ex eo, qd iam constet, se reipsa admisisse id, qd vere mortale e.

Occurrit 5o, neq.s ee, et neq.s dd. Cordubam, Sanch. et Suar. relatos; caeteris iam hic aperte fateri legitime ex illa inferri placitum Averoly, Leandri, et aliorum; cui

mo

mo opin^di satis, sq^ce ita plane colligi ex opin^e gbali et ita in praxi vigente.

4°, et ult^o punctum. Potuit Eccl^a Dn^s ita instituere hoc sacrum, ut pecc^a mortalia semel dicta, ut erat in scia, ac proinde etiã ut dubia, si tunc ita erant; n^o deberent, postea cessante dubio, repeti in alia 2ª confess^e d. nullum tamen punctum sufficiens, ut asseramus, hanc eã, et m^s obligat^s imposuisse; quod potius ut credamus, cogunt, faventibus fidelium praxi, et DD^s gbaliter hic in re sili, ut iã vidimus. Igitur haec obligatio penitus amandanda est.

Mom^ta pro adstruentis oblig^e repet^di in 2ª confess^e pecc^a mortalia iã certa. Sect. 3.

Explat^ur etiã suas acies 1ª ratio his verbis armatas. 1° ratio pecc^m mortale aperiendum est in confess^e eã ratione, quã est in scia: ergo si postea quod semel dictum est ut dubium, cesset dubitatio, ac proinde iã sit in scia ut certum, dm^is est ut tale in 2ª confess^e. Confirm^r, quia si prius fuisset certum, foret dm^m ut tale: ergo 4° excusatum sis ab oblig^e dic^di illud ut certum, quamdiu certum n^o est; postea tamen, quando iã illud certum est, teneris illud ut certum dicere. Confir^r 2°, quia inauditum est, quod si aliquid sit de integrit^e mali confess^is, aliquando n^o spectet ad eandem integritatem mali.

Sed haec ratio n^o urget. 1°, quia instaurari potest in pecc^o mortali, de cuius gravit^e antea dubitabat, sed quod dubit^e dictum est confessario, quod tamen n^o tenemur repetere, quamvis iã certum sit, fuisse mortale, et ita est in undecimo perjurio dicto sub dubio, et nota quod ratio verbis subiicitur, nulla n. est, quae n^o possit in his ex^is instaurari. 2° vis illud 1^m veri est, si loquamur de pecc^o, quod obtinet absolutio directa illius; falsum vero si loquamur de pecc^o iam eiusmodi directam absolutionem obtentam, nam iã parum refert, quod aliter sit in scia, atque antea erat, vel ut certum.

Juxta istam ratio concedenda vero, et tacitã confirmatio; quia cum defectio pecc^i mortalis in confess^e ordinet^r ad sequendam absolutionem directam illius; si hanc sequamur dicto pecc^o ut dubio, quia tunc dubium erat, n^o restat alia nova obligatio illud confitendi, et si de novo iã ut certum occurrat. Alias mirum est, quod in diversis circumstantiis contingat, ut ibi pecc^a

n̄ nariō aperiendū sit in ɔfesse, qđ antea nariō aperiendū erat, aut ē ɔ; et ɔtingere pot, si pecc.m idē mortale transeat de cognito in oblitū, l. de ꝓbali in n̄ ꝓbale, aut ē ɔ.

2a ro. Circūsta pecc.i mortalis mutans spē, si in 1a ɔfesse penitus oblita ē, nariō dicda ē in 2a ɔfesse, si tūc occurrat memē: ꝑ certitudo pecc.i mortalis omissa in 1a ɔfesse, q.a tūc dubiū illud erat, dicda ē in 2a ɔfesse, si tūc illa adsit, et certi simus de pecc.o mortali priūs ut dubio dicto. l. vm hec etiā ro recalet in vitiis prioris, ut pote pecc. instauratū patiat ɔa suoo. Resp. P.ꝰ quia qđ ex illo anti vo eigm.i cōa n̄ inpr., q.a certitudo n̄ ē aliqđ se tenens ex ꝑte pecc.i, neq ut substa neq ut circūsta illius; d. sō ex ꝑte memē ꝑvenit ꝑ m.is l. minoris. Accedit, qđ in casu antꝰ n̄ obtinet absolutio directa illius circūstæ mutantis spē, et tūc oblitæ, unde n̄ mirū ē, si illa postea occurrente insurgat nova obligaō fatendi illā; qđ secꝰ ɔtingit in casu, de quo loquimur.

3a ro ex cone certitudis l. incertitudis pecc.i lethalis sumē variat iudiciū ɔfessarii; d. oē illud, qđ in pecc.o mortali multū variat iudiciū ɔfessarii, nariō dm. ē: q.o eigm.i pecc.m aperiendū ē in 2a ɔfesse, si tūc certū sit; mr. ꝑbaq qđ ꝑse pat; ꝑbr ex eo qđ multō minor satisfactio iniungit ꝑ pecc.o mortali dubio, quā ꝑ certo; unde saltē ut hic defectus satisfactionis suppleat, dm erit in 2a ɔfesse pecc.m mortale iā certū: ꝑ.o etc.

Neq ista ro caret instātiā, quā alii duo laborant: et instātia instaurari pot in sña negante ꝑbabilē obligē aperiendi in ɔfesse circūstās aggravantes; cū tn̄ n̄ nūquā sumopere variet iudiciū ɔfessarii ex hac circūsta detectā l. n̄ detectā; itaq certitudo pecc.i mortalis admissi dicda ē in ɔfesse, in qua directē ab illō pecc.o unquā absolvitur; si tūc adsit illa certitudo: absolutē tn̄ directā semel collatā n̄ opus ē, eigm.i certitudinē de novo advenientē aperire q.vis iudiciū ɔfessarii, et satisfactio iniungda multū variet.

4a ro: n̄ pot qs absolvi directē à pecc.o sub roē ɔditis, ut si dicat; me reū ꝑdo furti, si forte illud ɔmisi; itaut si postea ɔperiat se

iuratũ reipsa fuisse, nĕ amplius teneat illud fateri: ergo nec à pecc.° dubio directè absolvi potest: ergo postea cum certus est de eiusmodi pecc.° mortali admisso, tenet illud aperire in confess.e Erit qui probet ans. ex puncto, quo P.r Sugo n.° 83. utit., absolut. à censuris, et dispensat.r voti etiam in statu post; quare cas. is ab illo puncto, quod etiam ipse Sugo enervat, n.° 86. cc.a fine, et meritò, cum absolutio à censuris conferri possit etiam hoi renuenti, quod longe secus est in sacrali absolut.e: dispensatio etiam voti satis dissimilis est absolut.i crim.is Quod autem de his sit hec 4.ta ro insto supè relatam etiam patitur, et facilè solv.r; siquidem quaevis ans vim sit. con ñ legitimè sciudit; neq impossibilis est va, at propria accusatio de pecc.is meri possibilis, ut per se manifestum est; cum nemo possit esse reus illorum, quaedia merè possibilia sunt; ast de pecc.is dubiis va accusatio est, et quae sufficiat, ut aliqua poena iure meritò quis afficiat: unde pot in hoc casu sistere sacrum poenitentiae: l. si id neges, propterea subscribendum tibi est cum P. positi, et aliorum, qui disertè pxè elapsã docuere, quod pecc.a mortalia dubia ñ sunt nario fat.da

9.°, et ult.a ro: praxis coi fidelium ea pecc.a mortalia dicta prius ut dubia, postea repetit, quae iam certa sunt; ergo apud oes constitutum est, dari eiusmodi obligatio: ergo ea obligatio datur. Erit qui neget conseq. hanc, quia multa ex piet.e sunt introducta sunt à fidelibus, quae postea per errorem, credimus esse obligare; cum tñ in hac mã, de qua disputamus, neq voluntas fidelium, neq totius Eccliae potuerit ea pecc.a statuere mã nariam confess.is, quae ex Chri Dni instit.e, talis mã ñ sint. P.t quo quod porro praxis fidelium opposit. servat in explando nõ dubio peccatoris, et in aliis pecc.is, in quibus dubitamus, an in se sint mortalia; cum tñ certi simus de illorum gravitat.e, ut satis effectum est.

Noster calculus. Sect. 4.

Itaque posita, et librata sunt utrinque puncta; et expectatis scire in utriusque illarum eamus: inveni duos DD. typis recent. excusos, qui defendunt absolute negativam excusantem ab oblig.e dicendi in 2.a confess.e pecc.a mortalia iam certa, quod

ang desiderabat Sugo, ut subscriberet huic sq: alii etiq viri gravissi teste eodē Cardinali id ꝑbale dixere; quia et asserimg cū nrō Confessiero ex eī imꝑbalē Merolē, et Leandri. Ista offta me ssule, semꝑ amplectda sit in usu.

Qd si roges, qd opinemur de aliis duabꝫ ꝗ contentꝫ initio huy dispi ꝑꝗ, quarꝫ 1a petebat, utrū casu quo obligemur dicere in 2a ꝗfesse eigmi pecca mortalia ꝗ certa, illa obligaō sit sub mortali, t. sub veniali tm: et rō dubitdi ē, qa si in ma huiꝫ pcepti explandi in ꝗfesse pecca mortalia, admittda ē parvitas mē obligans so ad veniale; nulla alia vr aptior, quā obligaō exponi pecc mortale ꝗ certū, qd antea qa dubiū erat, ut tale expositū ē: qo eigmi obligaō vr urgere tm sub culpa veniali. 2a dubitaō erat an satisfieret eigmi obligati ꝑ ꝗfess annuā, in qua talia pecca ut certa dicerent, qm vis ꝑriꝗ semel et iterū suscipda foret sacra Eucha. Ad id inquirdi ē 2o, qa si so ꝑmeret illa obligaō sub veniali; satis vr, qd in ꝗfesse annuā illi fieret satis. 2o, qa cū ꝗ eigmi pecca subiecta fuerint directè clavibus, et ꝑ ꝗ directè dimissa, qd ut dubia dicta ss; sat erit si in ꝗfesse annuā dicant ut certa casu quo ad id teneamur.

Vm qm vis hec ita sint, qꝗ alia n stemnenda adiici pot, nihil in psenti desire audeo, quoadusꝗ à Doctioribꝫ docear.

Deniꝗ nota, qd de no, spe, circūstiis aggravantiꝫ, et mutantibꝫ spē, mō n disputamꝫ, ut si n importunꝫ locꝫ videbat; qa ssulius existimavimꝫ de iis inquirere infra, ubi de ꝗfessis integrite dicertdū ē.

De essa doloris, qui est ma pxa huiusce Sacri. Disp. 9.

Qd sit poenita et qd illiꝗ obiū mate. Sect. 1.

Diximꝫ multa de ssa remota Sacri Poenite; ita ut nihil ad momtꝫ ꝑt miserimꝫ: pgimꝫ ad mā pxā illiꝫ serutdꝫ actꝫ slt ipsiꝫ poenitis inter quos pcipuꝫ ē actꝫ doloris de pecc it admissis, qui oīo nārius ē, ut hoc Sacrū ssitat. d. ꝑriꝗ doloris nā, et essa investigda ē breviꝗ ē, ut opto, uti-

nꝫ

nq succedat; nq res valdè impedita, et complexa ē, cũ unã, l. altã disp.e comprehendere decreverim, quã alii viri Doctissimi multis, et fusissimis qq vix se exposuisse autument.

Poenitentia igr, sive poenitere ē (definitore Sto Thomã, 3. p. q. 85. art. 1. corp.e) de aliquo prius à se facto dolere: quã definitionem, si membratim enucleet, multa compendia tradent. Et 1o poenit. dolore, n' ille sanè, qui residet in appetitu sensitivo, quippe qui n' fert in malũ absens, d. tm in praesens: tũ n. debet actu concurrere ad excitandũ eiusmi doloris in appetitu sensitivo, expressa Sti Aug. com., et verissima, ut refert, et approbat Suar. de Angelis, lib. 8. c. 13. no 9. fine. 1o reqr laesio Carnis per dissolutionem qualitatũ, aut divisionem continui, ut loquntur Conimbric. de aia, lib. 2. c. 11. q. 2. art. 2. § adverte. 2o reqr perceptio eiusmi laesionis; qq positis, seqr in appetitu corporeo fuga quaedã, et displicentia, quã dolor corporeus ē; et cessante tali laesione dolor cessat: go eiusmi dolor n' fert in praeterita.

Intr dolor, per quã constituit poenitentia ē cõis oĩ agenti creato intellectuali: d. n' oẽ agens eiusmi capax ē doloris residentis in appetitu: go ~~alt de~~ dolor residens in appetitu n' constituit poenitẽ, de qua hĩc loquimur. Praeterea, g ut constans, et verã Theoriã sã tenet; pot unusquisque effectivẽ contritẽ here, qn sensibilr doleat in appetitu corporeo: go talis dolor n' ē de roe poenitẽ. Demũ, quia ille dolor ē passio, poenitentia vo. tm qd ē passio, n' ē virtus, ut docet Sus Thomas citus ad 2um: haec autẽ poenit., de qua loquimur, ē apta constituere virtũ: go n' ē dolor residens in appetitu corporeo: constituit go poenitentia, de qua in praesenti per actũ doloris, displicentiae, sive fugae residentis in appetitu rationali, idẽ voluntatis.

Dolor intr iste det ẽẽ de aliquo prius à se facto. Unde colligo 1o, qd de operibus alienis n' possumus proprie poenitere; ac proinde de pecco originali, qd a nobis sanè factum n' ē, lt eius macula infecti nascamur: Adamus tm potuit de illo proprie poenitere, uti de pecco à se proprie commisso.

Colligo 2o, qd de pecco, qd actu committimus, aut committere

possumq, nequaq.m poenit.s here valemq; quavis vm sit, qd aliquo dolore, aut displi-
ceā inefficaci tangat nonnuquā hō, dū actu peccat, aut peccare intendit: eiqui
dri dolor nullatq poenit.a abse appellandq ē, cū n sit dolor efficax.

Colligo 3.o, qd n sō pecc.a, s. d. etiā bona opa posi ee ma
poenit.; neq n raro poenitet caiū, qd Titio benefecerit, quippe qui in inimicū
ipsiū Cai posteà evasit. Quapp.t cū hic poenit.is actus inhonestū plerūq sit, demq
illq defin.s, additā aliquā limitat.e recudere, hac voe. Poenitere, sive poenit.a ē
de pecc.o prio à se commisso dolere.

Unde colliges 4.o qd sit, l. n sit obiū male virt.is poen.is
de quo fuisi.e Suar. totā disp.e h. de poenit.a. Gran. tom. 2. in 3. p.s, 2.o va.a 1.
de poen.a, tract. 2. disp.e 2. et Lugo, disp.e 3. de Poen.a, à n.o 6. 1.o n. pecc.s ori-
ginale, et pecc.a aliena p ut aliena spicie sū, n spectant ad obiū poen.is, qa ab
hoc poenit.te n sū facta. 2.o imperfect.s, qus neq.e veniale pecc.s sū, et malus
poenū; atq act.s tm mal.r male, n spectant ad obiū male virt.is poenit.is, q.a pecc.a
n sū. Oia tm crim.a ppria, sive iā dimissa, sive n, attinent ppriis.e ad obiū huiq
virt.is, quqvis aliqui repugnent.

Deniq vos moneo, qd ppe. Aū abutqt hac voce Poenit.a
nonnuquā n. aiunt, Titiū poenitere de felicitate Cai, sui inimici: imò et Deq
ipse, poenitet me fecisse hoē sinnuquā dixi, ut hum.o loq.di mō se accommodaret; d. oia
ita nihil obst.t, ut ppriet.s huiq vocis vir Theolus in qventi trutinet, et expendat.

Obsit; esto oia hactū dicta legitimè colligqt ex defin.e à posita:
qt immeritò illi, ut prio constitut.e ita firmit.r adhæremq. Dic, qd in q.e de nōie sufficiū,
et quippy facitq ē authoritq veterū Theologorū, et inrotū S.ti Aug. illorū principis, qui va-
lorū illiq vocis pdictū ee tradit ex sano, et publico oiū usu, qn alia vocū mom.da ex-
postul.da sint.

An det.r poenit.a, qus sit virtq Sect . 2 .

Poenit.a pprie dicta, ut à monui, ē de pecc.o prio à se facto dolere, quo

cognita, scrutatus venit, utrum eiusmodi poenitentia virtus sit; nec ne. qui nodus apud me ea prius solutus est; cum existimo notissimum, non semper esse virtutem dolere quomodocumque de peccato à se prius commisso. Patet, nam si quis doleat de furto omisso, quo impedivit occisionem inimici à se tum temporis committendam; constat quod eiusmodi dolor, et poenitentia ita longe distat à ratione virtutis; quod potius peccatum sit ipsa etiam.

[illegible] igitur erit, qui ominatur esse actum virtutis, si quis poeniteat de peccato admisso propter aliquem finem indifferentem, ut de occisione inimici, quia enim fugit, dum illum occidebat; aut quid simile. d. de hoc alibi.

Porro non minus mihi certum est, quod poenitentia nunquam sit actus honestus, et studiosus. Patet, tum à Sacra Scriptura Ecclesia, et Patribus saepe adigimur ad poenitentiam nostrorum criminum, et laudantur qui illi operam dedere: tum quia manifestum est, quod nunquam sit actus honestus. Accedit, quod dolere de peccatis propter honestum finem est aliquid Deo gratissimum: quod est actus honestus, et studiosus.

Quod si petat, utrum non solum detur actus honestus poenitentiae, d. eius habitus verit. affirmativè. Ratio est, quia viri qui non raro in se ipsis experiuntur novam facilitatem ad suscipiendum dolorem ex honesto fine de peccatis admissis: quod indicium non leve est, suadens quod detur habitus poenitentiae honestus, vel à Deo infusus, vel acquisitus.

Opponitur 1° Aristoteles 2. Ethic. c. 7. et lib. 4. c. ultimo docens, quod verecundia virtus non est; quia supponit turpitudinem in eo, qui verecundatur: ergo nec poenitentia erit virtus propter eandem rationem. Respondet 1° Joannes de Lugo de poenitentia, disp. 2. sect. 2. n° 5. discrimen esse inter verecundiam, et poenitentiam, quod verecundia non est actus efficax nec efficaciter excludit turpitudinem; quod est de ratione actus virtuosi, ut videre est in poenitentia, quae efficaciter turpitudinem et peccatum excludit. Sed Lugo post aliorum solutionem confutatam, cum in ipsa manifeste pateat contrarium, quam vel non vidit, vel dissimulavit: 1° nam contingere potest, quod ita vehementer quis verecundetur, ut prius excludat peccatum: et è contra ita inefficaciter poeniteat, ut peccatum non declinet. 2°, quia actus inefficaces virtutum boni, et studiosi sunt. 3°, quia verecundia de turpitudine de peccati saepe imperat actum efficacem poenitentiae: ergo illa saepe excludit efficaciter per medium studiosum turpitudinem peccati. Respondet 2° Vasquez in puncti dub. unico; deceptum fuisse Aristotelem. Respondet 3°

Salas tom. 2. in 1. 2. tract. 12. disp. 4, sect. 7. loqui Phi. ibi de verecundia, quā passio physici ē, et actus indeliberatus. Uterq. placet; d. magis Vasq.

Opp. 2º, oīs virtus expetibilis ē, ut pote bona: d. poenit. n'ē expetibilis, siquidē supponit pecc. g. poenit. n'ē virtus. Rx. concessā m. distinguo min.: n'ē expetibilis, quā habitus ē, nego min., quā actus ē, subdistinguo; n'ē expetibilis absē; omitto min.: sub condit., idē, casu quo labaris in pecc.: nego min.; sic nec medicam. expetibile ē absē; d. ex supp. morbi: neq. n. alia expetibilitas opus ē ad rōē virt.

Opp. 3º, in Deo, l. in chro Dno n'fuit, nec potuit eē poenit.: g. poenit. n'ē virtus: nego cōq.; g. neq. in Deo potuit eē fides divā, quae tn. sine dubio virtus ē.

Opp. 4º, obtus virt. dēt eē bonus; d. obtus poenit. ē peccatus, ac proinde aliqd. sumē malus: g. poenit. virtus n'ē. Rx, dist. m., obtus virt. prosequendus dēt eē bonus; concedo m.; obtus fugiendus à virt., quale ē istud, de quo disputamus, dēt eē bonus; nego m.: quin potius dēt malus eē: n. n. foret virtus, d. vitius, si obtus bonus fugeret.

Vm. quaerit, utrus poenit. sit mera fuga, et displicentia obti mali: Rx. utrumq. posse defendi à geminā DD. classe, de quibus late Lugo, disp. 1. de poenit. sect. 2. à nº 9. Ego uno vbo dixerim, posse utrumq. distingere, ut et mera fuga sit obti mali, et inhonesti; et n'sit mera fuga, d. etiā prosecutio, et amor obti honesti oppositi: quando g. mera, et formalis fuga ē offensae Dei, ē virtualis prosecutio obti oppositi honesti, quod in pace, charit., l. amicitiā cum Deo reperit.: quando vō ē etiā formalis prosecutio huius boni honesti. Poterit etiā distingere, ut sit solū formalis prosecutio boni honesti oppositi; et tunc erit virtualis fuga pecc.: sic distingit in actu formali carit. g. Dei, qui virtualr. fuga ē pecc., et offensae in Deum.

De unit. virt. poenit.; ac de illius obto formali Variant Theologi. Sect. 3.

Cū possit, unusquisque poenitere de pecc° propter multiplex motivum tum generale, quam particulare; ambigunt Scholastici in p̄senti, utrum detur aliquod motivum ita peculiare, ut proprium duntaxat sit ipsius virtutis poenitentiae; itaut n̄ conveniant, nec convenire possint aliis virtutibus; ac p̄inde detur una peculiaris virtus poenitentiae; nam sine hoc motivo, sive obiecto formali, uno et peculiari unitas virtutis poenitentiae consistere nequit; cū virtutum unitas sumatur cōiter ex unitate obiecti formalis.

Et quidem sunt aliqui Theologi n̄ contemnendae authoritatis, qui negant dari unicam, et peculiarem virtutem poenitentiae, per quam doleamus de pecc° commisso; ac p̄ consequens negant, dari unum motivum speciale, et proprium illius, quo feramur in dolorem, et detestationem criminum prius admissorum; ita docent expresse Joannes Maior in 4. dist. 24, q. 3. Altissiodorensis lib. 4 summae, tract. 6. q. 3. et inclinat Scotus in 4. dist. 14. q. 1. alii vero DD. cōiter oppositum tenent, censentes, dari speciale motivum, sive obiectum formale proprium poenitentiae; ac p̄inde esse unicam, et peculiarem virtutem: ita Suar. disp. 2. de poenitentia, sect. 3. n° 4. Gran° cōtra 7. de poenitentia, tract. 1. disp. 3. et alii apud illustro-ro n° 3. Quibus adhaeret Joannes de Lugo, disp. 2. de poenit., sect. 4. ubi id tamquam ferè certum supponit. Circa alios refert, qui videri possunt apud Gasparem Hurt. de poenitentia, disp. 2. diffic. 4.

Caeterum mirum est, quantum laborent, et quam infructuose hi postremi Theologi in eiusmodi obiecto formali uno, et peculiari assignando, explicando, et defendendo: longissimum esset, et p̄ter institutum omnia referre, et reflectere, praecipuos tamen recensebo, et discutiam.

Primo Suar. disp. 2. de poenit., sect. 3. n° 4. docet motivum peculiare poenitentiae esse resarcire divinam iniuriam, sive divinum ius, quatenus ex peculiari debito iustitiae servandum est. Verum confutat Suar. 1°, quia n̄ erit poenitentia peculiaris virtus, sed quaedam species iustitiae, sicut iustitia commutativa, et distributiva n̄ sunt peculiares virtutes. 2°, quia n̄ omne peccatum iniuria Dei est, ac p̄inde nec laedit divinum ius; iniuria contingit, quando Deus aliqua iubet, ut merus legislator est; n̄ quando oppositum facere vergat contra ipsum Deum, ut contingit in furto rei sacrae; quod resarcire divinum

iniuriam, n̄ ē motivū gerale virt.ꝭ poenitē, ut se extendit ad oīa pecc.ª

3º, q.ª si q.ºe pecc.ᵘ lederet.ᵘ div.ᵘ ius, et c.ᵃ iustitiā peccaret.ᵘ; obligād. fo-
ret repar.ᵈⁱ statū illū iniuriā, et ꝯtingit, qdo c.ª pxy p iniustitiā pecc.ᵘ
ē. Sta obiicit Lugo c.ª Suar. d. in hoc n̄ urget 2º, q.ª saltē aliqū pecc.ᵘ
ē c.ª iustitiā, et ledens div.ᵘ ius; et tn̄ nullū pecc.ᵘ. quia ꝑ ꝑse pecc.ᵘ ē, sta-
tū tenemur retractare: g.º quāvis oīa pecc.ª ius div.ᵘ lederent, n̄ ꝑmeret hoc ꝫ
argtū Pⁱˢ Lugo. Pᵗʳᵃ n̄ urget, q.ª quottanis dūtaxat (seclusā aliquā nec.ᵗᵉ
urg.ᵗⁱ) tenemur oīū peccatorū mortaliū ꝯfessē inire ex declarat.ᵉ Eccl.ᵉ: g.º usq
ad illud tempus potuit Deus spectare p suo iure resarciendo à peccatore: et in
debitis pecuniariis, et furtis ꝯtingere pōt, ut creditor spectet debitorē, et furē
p unū, aut duos annos.

P.ʳ Vasq. Lᵃ 2ᵉ, disp.ᵉ 221, c. ultimo, et 3ᵃ p.ᵉ
q.ᵉ 85, art. 2. fine, et art. 3. quē referūt, et sequūt.ᵘ Luisius de Torres, tom.
de poenit.ª q.ᵉ 85. art. 3. dispᵗ 6. dub. 5. Gran.º c.ᵃ citatū, et apud hos
alii: Vasq. inquā, ferè docuit, qd bonū ꝯpensat.ᵉ ē motivū peculiare poe-
nitē: itaq bonitas ꝯpens.ᵈⁱ iniuriā Deo illatā p pecc.ᵘ, atq adeò, qd ꝯpenset ei-
mi iniuria, seu resarciat ius div.ᵘ lesū ē motivū peculiare virt.ᵗ poenitē. Cterū
si hęc sñā coincidit cū illa, quā ꝑxl elapso retulimus, ut vr̄ sentire Suar. citatū;
iisdē impugn.ᵇ evert.ᵈᵃ ē, qq ista adiicit P.ʳ Lugo voluntas ꝯpens.ᵈⁱ, et bonū ꝯpensat.ᵉ
ex se formalis.ᵉ n̄ important dolorē de pecc.º admisso: g.º eiūmi bonitas ꝯpensat.ᵉ negt ēē
motivū peculiare poenitē. Pbat ans. q.ª stat, velle satisfacere debito; nec tn̄ dole-
re de illo ꝯtracto; qn imò gaudere, ut pat.ᵉ in illo, qui vult solvere ꝑtiū palii, qd
libentis.ᵉ emit; d. fallit.ᵘ Lugo; nā qqd sit de anti abīē dicto, ꝯpensatio hęc peculia-
ris p pecc.º admisso, de qua loquimur, nariò importat detestat.ᵉ, odiū, et dolorē de
illo pecc.º admisso; et ꝯpensatio p iniuria facta, l. famā pxi denigratā, alia lō-
gè nariò importat, atq ꝯpensatio p furto bonorū; g.º ettā.

Neq magis ꝑmit Lugo, cū addit, qd potuit Deus pete-
re, à Titio p ꝯpensat.ᵉ sui pecc.ⁱ eleemosynā, n̄ vō dolorē aliquā: g.º ex se amor

ꝯ-

ꝯpensat.ⁱˢ n. importat dolorē; n., inquā, ꝑimit Sugo; neq. 1º omit.ᵈʳ e, qd in illo e-
ventu, ita possit ꝯtingere; de facto tn̄ ꝯpensatio eiusmi ab ipso peccatore exhi-
bita importat dolorē pecc.ⁱ admissi; q.ᵃ ille varius e: sicut caritas, qt amor pxi im-
portat eleemosynā, si ille tūc pauper e; n. tn̄ illā importaret, si dives foret;
neq. ideò dic.ᵈʳ e, qd eleemosyna n. spectet ad caritā. Et quā qd forte inutile
ē, qd hō possit ꝯpensatā exhibere pro suo pecc.º s.ᵉ aliquali displicentiā de illo.

Itaq. hoc bonū ꝯpensat.ⁱˢ, qd pro obto. frali. ponit
2.ᵃ Sa., inde repellendū e; q.ᵃ spectat ad virtē iustitiæ, n. n. ꝯpensat, nisi ubi iu-
stitia læsa e, ac pinde hoc bonū ꝯpensat.ⁱˢ n. e peculiare obiectū pœnitē.

Gaspar Hurt. disp. 1. de pœn.ⁱᵃ diffic.ᵉ 3. opinat. ee
motivū frale peculiare pœnitē, bonitē, quā regerit in detest.ᵉ pecc.ⁱ, ut e offen-
sa Dei ex ꝯplacentiā ipsius pecc.ⁱ. Vm n. satisfacit Hurt. q.ᵃ illud motivū spectat
ad virtē religionis, pro quā colimus Deū: q.º n. e peculiare motivū pœnitē. Por-
ro, q.ᵃ sicut pietas in parentes detestat crimĩᵃ ꝯ.ᵃ 4.ᵐ præceptū, quatenus sʃ Pa-
rentū offensio: ita similit.ʳ religio, pro quā tendimus in Deū et cultū, detestat pecc.ᵃ,
quatenus sʃ Dei offensa ex ppria ꝯplacentia; q istud n. e speciale motivū.

Eminentiss.ᵘˢ Lugo postquā istā disp.ᵉ 2. de pœnit.ᵃ
aliorū sentᵃ latissè exagitaverat; tandem sect.ᵉ 4. n.º 49. asseveravit, motivū frale, et
peculiare virt.ⁱˢ pœnitē eē æqualitē moralē cū Deo, quā n.º 50. fine, inqt, mirè p-
priè posse appellari pacē, n. illā, de qua agit S. Thomas 2.ᵃ 2.ᵉ q.ᵉ 29, quæ e effect.
caritē, d. pax quatenus tollens querellas, et offensiones rōnabiles aliorū; eiusmi offensa
erit, si negem amico librū meū ꝯmodatū, quo ille summè eget, et quē s. incomodo meo possū
illi ꝯmodare. D. pace tanti D.ⁱ, eiusmi pax, et æqualitas moralis, lt n. illa fralissᵉ sit, de
qua disputat Anglicus D.ʳ loco cit.; q.ᵃ ex motivo am.ⁱˢ Dei, l. pxi n. dēt fieri ista pax,
icti necē e, ad hoc ut int. effect. charitē ibi relatos à D.ᵒ Thoma recenseat.; e tn̄ quædā virtē,
quæ ferè coincidit cū ꝯcordia tendens in hoīe, et cuiuscunq. entis intellē tā creati, q.ᵐ increati
ꝯsensū, ut subobscurè innuere v.ʳ Hurt.º de Mendoza, de carit.ᵉ disp.ᵉ 155. fine, quæ virtē
importat n. sō. declinare alterius iniuriā, d. etiā tollere q.ᵐlt. iustā cā querellarū, et iustē offensiᵉ.

unde poenit.a, si ex hoc motivo assignato q. P. Lugo ducat, erit virt. subalterna paci, sive concordiae: ad eand. n. concordiae, sive pacis spectat dolere de ea exhibita querellarum et offensionis iniust., atq. imperare, ne iusta offensio, et querellarum causa det: g.o etta. Quaqz nihil efficit Cardinalis Lugo hac sua nova sententia. Restat igr, ut expendamus, qd nos opinemur circa unit., et obiectum formale peculiare poenit.; qd sect.e seq.ti brev.r statuimus.

Bonitas retract.di pecc.i commissi obiectum formale peculiare poenit. e.

Ubi enumerantur actus illius, et praecipuus assignatur. Sect. 4.

Aliorum sentiis explosis, sit nra 1.a co.; quaevis virt. peculiaris pot. elicere actum poenit. ex suo motivo peculiari de pecc.is contra illam commissis. Co. certa e, et pat., q.a ad eand. virt., ad quam spectat, actum [illegible] studiosum propt. hoc motivum bonum, attinet odio here propt. id. motivum actum opp.tum; ergo et poenit. concipere de tali pecc.o propt. suum motivum peculiare. Neq. de hoc aliqs, quem sciam, facta dubitavit; ideoq. ulterius n. agendum e in pte.

2.a co., pot. elici actum verae poenit. ex motivo gnali oium pecc.is, d. spect.ti ad unam virt. peculiarem. Prob. co., q. quodis pecc.m ledit obedientiam Deo debitam: g.o possumus here odium qdlt. pecc.i divisive, et il. cum aliis ex am.e, et motivo obedientiae; g.o ex motivo gnali oibus pecc.is, qd tn. peculiarit. spectat ad unam virt. obedientiae. Co. stringit, qdo poenitet nos peccatorum, propt. poenam metus, aut amissi comitis: sic.n. amor sui, sive concupiscentiae e motivum gnale contra oibus pecc.is, spectans tn. ad virt. peculiarem. Idq. perfectius evenit, quando propter Deum summe dilectum de pecc.is dolemus; sic.n. ex motivo gnali ad oia pecc.a, d. proprium carit. dolorem concipimus. Ultra detestari omnia pecc.a, sive oia simul, seu divisive, q.a sunt contra rectam rom, l.e fiat ex motivo gnali rei oium peccatorum; spectare tn. vr. ad quandam virt. peculiarem innominatam, quam admittit, et adstruit P.r Suar. disp.e 2. de poenit.a, sect.e 4. cuius virt. munus e, gnal.r ferri in oes actus honestos, quia e conforme rectae rom; ac proinde detestari oes actus turpes, quia e contra rectam rom.

Demum in hoc sensu vera e sententia P.is Lugo, sect.e superiori relata, et in alio sensu refutata; poenit.a n. propt. bonum equalit. moralis cum Deo, sive pacis, e actus alicuius

Ex

ex motivo generali ad omne peccatum, spectanti tamen peculiariter ad virtutem pacis, sive concordiae; ut in Tractatu explicuimus. Hinc autem poenitentia dici non poterit in sua specie, virtus peculiaris distincta à quavis alia virtute.

3a Conclusio; datur tamen poenitentia, quae sit virtus peculiaris distincta à quavis alia virtute; ac proinde gaudens proprio, et particulari motivo: quod positum est in bonitate, quae relucet in retractatione peccati commissi. Probatur haec conclusio 1o, quia nullum aliud motivum peculiare assignari assignabile est: ergo etc. Probatur 2o; quia assignatum motivum honestum est, et nulli alii virtuti convenire potest, nisi poenitentiae: ergo est illius motivum peculiare. Probatur 3o, quia quodvis aliud motivum assignatum, vel assignabile, aut in se non est honestum; ac proinde non est motivum virtutis: aut si in se honestum est, commune etiam est aliis virtutibus: aut denique non immediate, et primo fertur, et impellit ad concipiendum dolorem de peccato; quod triplex vitium longe distat à motivo, quod supra assignavimus: ergo illud est proprium, et peculiaris ratio formalis virtutis poenitentiae. Amplius probari posset longius inductione si vacaret: probatur tamen breviter. 1o malitia peccati, et alia foeditas, atque incommoda non possunt esse motivum virtutis proprium, quae nihil bonum sunt; sed poenitentia, ut potest virtus non solum debet fugere malum, sed etiam prosequi aliquod bonum: ergo illius motivum bonum debet esse; Sed obedientia, caritas Dei, et sui, pax, sive aequitas moralis non sunt motivum peculiare poenitentiae, quia pertinet ad alias virtutes: ergo etc. Contra eiusmodi motiva non primo impellunt in dolorem de peccato, sed in alios actus honestos: ergo etc. At honestas retractationis peccati admissi, quam assignavimus pro motivo peculiari poenitentiae, est motivum bonum, et proprium huius virtutis: et 2o, atque per se inducens ad eiusmodi dolorem: ergo habet omnia requisita, quae merito peti possunt ad rationem proprii, et peculiaris motivi virtutis poenitentiae.

Hinc valde proprium est, colligere, poenitentiam esse virtutem peculiarem, et unam, atque distinctam à quavis alia virtute particulari, et generali, cum gaudeat suo obiecto formali peculiari.

Contra opponitur 1o, nulla virtus potest se ipsam habere pro obiecto formali: sed si obiectum formale poenitentiae foret bonitas retractationis peccati commissi, virtus poenitentiae se ipsam haberet pro obiecto formali: ergo illud negatur esse motivum huius virtutis: minor certa est; probatur

minr; qa retractao pecci commissi fralis e e actq poenits: q° etta. Rx, omissa mi, et negdo mins, qa hitus sive virtus poenits n sua bonits, d. sui actq honestats 𝔭 motivo frali het: st contingit in aliis pleriq.

Urges: q° saltē ipse actq poenits hebit se ipsq 𝔭 motivo frali: pat coa, qa hebit bonits retract is pecci comissi; d. ejqmi retractao et bonitas illq e ipse actq poenits: q° se ipsq 𝔭 motivo frali hebit. Rx. 1° da-tâ illat e: qd. n. vetat, qd hō Deum amet ppt bonits, quq e in amdo Deo: unde bonitas am is div i, erit motivq frale illq actq am is; ac qinde ipse actq, quâ bo-nq, erit motivq frale sui ipsq. Rx, 2°, dist do illats: q° ipse actq poenits hebit se ipsq 𝔭 motivo fral r; nego illats: real r ccdo illats: itaq cq illis bonitas distin-quat fral r, n vo real r (ut hoc demq adversiis) ab ipso actu, hebit utiq se ipsq real r, n vo fral r, et adequatè 𝔭 motivo. Erit qui reat 3°. bonits n ee adequè intrq, quâ dicit imputalits, sive honestats ipsi actui, ac qinde hiturq semq aliqd real r distq à se ipso 𝔭 motivo frali: d. hqc doctra accurats postulat disqs.

Oppr 2°; ad virts poenits spectant alii plures actq, qui n posst gaudere motivo assignato: q° illud n e proprium motivq virt is poen s, siquids n e coe oibq poenits actibq: coa pat; ans ppr; qa ad quqlt virt s ptinent isti actq. 1° amor simplex, seu complacea inefficax. 2° amor efficax. 3° desiderq, 4° intentio; 5° electio mediorq, 6° gaudiq; 7° displicea; 8° odiq efficax; 9° detestatio; 10. dolor: 11° ppsq vitandi (illud, qd priq e; et deniq in virte poenits, et in virt e Justitiq volitio satisfac di 𝔭 omisso; d. qvis aliqui actq ex istis possit elici ppt honests retract is, ut pat in displicea, odio effic; detest e, et dolore: ast de reliqs id difficillimè dici valet: q° etta. ppr hqc minr, l. in uno ppto vit di deinceps pecca; quâ n. roe istud ppsq, pot elici ppt bonq retract is; cq potiq obsit exits retract is; negt. n. dari retractao de pecc o, si pecc q n det prq: q° etta.

Rx, n opus ee, ut oes relati actq possint elici 𝔭 se imatè, et directo ppt motivq poenits; ut illa sit virtq complela, gaudens sven ti obio frali; hqc

n. virt.s suos actus elicitos, et etiam imperatos: hent silit actus quos immate, et directe respiciunt, et alios hos ex consenti; indirecte, vel tamquam complem.s operant; hinc e, qd actus [illegible], potissi, et directus poenit. e dolor de pecc.o admisso ppter bonum retract.s, ut pat ex def.e poenit. supra posita; displicentia vo, odium, et detestatio eius mi pecc.i offere coincidunt cum actu doloris, l. illi pxa sunt. Sui amor, desiderium, intentio, electio mediorum, et gaudium de eiusmi dolore hito, l. hendo spectant quidem ad poen., p se, d. minus pcipue, et directe, qa quasi reflectunt supra pcipuum opus ipsius poen.; et illud supponunt, aut pcunt. Denique pptus n. pecc.di de cetero, et satisfac.di p omissis spectat ad complem.vi, et efficaciam doloris; qa eiusmi efficacia p sui pfecte, et complem.to importat, qd ho apud se statuat, deinceps vitare illud, qd tantopere ptes e, et debitas poenas subire, ut admissam culpam eluat; qui n. effic.r dolet de pecc.is, nullus n. lapidis movet, ut pecc.a, et illorum maculas deleat; atque ut deinceps in tantum malum n. incurrat. Hinc maxe friget argutia illa, qua adversarius excludebat pptum n. pecc.di de cetero a nro actuum spectantium ad poen.; pptus. n. n. fert in pecc.um iam admissum; d. in pecc.um n. omissum. Consulite Suar. hic disp.e 3. sect. 1. et 2a, et Lugo disp.e 4. ubi multa alia discutiunt circa actus in obt.e relatos: nam dicta in psenti satis sit.

Corollaria. Sect. 5.

Ex dictis colligo 1o, dari hitum virt.is poen., a quo relati actus eliciantur. Ppt, ex nova facilit.e, quam experimur post diuturnam eorundem actuum frequent.m

Colligo 2o, eiusmi actus, et hitus n. reponendos esse inter virt.es Theologicas. Pat, nam neque obtum formale, neque salus male illorum Deus e: qo nullatenus induunt nam actus, l. hitus Theologici. Con.a bona e ex publico Scholae suffragio; pbr. ans, qa pecc.um, qd e obtum male poen., satis distat a na Dei: ratio honestas retract. pecc.i admissi, qd e motivum formale, x.a nrum sit, etiam n. e Deus: qo etta. Dei ppria dilector, futurus ee actus poenit. Theologicus doloris de pecc.o prius admisso, qui heat ppter Deum summe dilectum; esto eiusmi actus n. spectaret ad puram poen., d. etiam ad caritatem, et n. eet actus specialis virt.is poenit., de qua in psenti disputamus.

Collligo 3º, relatum habitum spalem poen. esse acquisitum: et posse esse infusum, et in cæteris virtutibus moralibus communiter admittitur. Thomist. habitum acquisitum, et alium infusum: quorum neutrum modo adhereo, res alibi altius indagatur.

Colligo 4º, eiusmodi habitum imaginarium, et spalem inesse animæ, sive volunt ex cuiusque opinione in libris de anima; neque aliquid certum apud me habeo, cum utrumque possit facillime oppugnari, et neutrum possit satis solidis rationibus convinci, nisi mera vaticinia pro demonstrationibus venditemus.

Colligo 5º dari specialem virtutem pœnitentiæ infusam in iis, qui possunt elicere actum specialem proprium huius virtutis pœnitentiæ: quamvis auxilio speciali transeunti id præstare possent, tamen minus connaturale est, eiusmodi operationem ...., quamquam habitus infusus ponendus est.

Colligo 6º, non inferri existentiam habitus naturalis huius virtutis pœnitentiæ, ex eo quod possit aliquis elicere proprium actum naturalem pœnitentiæ, nisi aliquam facilitatem in se ipso experiatur. Et, neque sic actum naturalem huius virtutis elicit sine habitu naturali illius secundum communem ....: posse eiusmodi actum elici, non probat dari talem actum naturalem.

Subiectum habitus specialis pœnitentiæ statuitur. Sect. 6.

Denique erit, qui roget, quod sententiandum sit, et statuendum circa subiectum ubi de facto residet habitus supernaturalis virtutis pœnitentiæ. Cui respondeo, 1º certum esse, residere in omnibus iustis, qui possunt elicere actum pœnitentiæ etiam unicum, quamvis non possint alios actus eiusdem virtutis elicere. Ratio præsto est; quia aliter ponendus esset seminibus in eiusmodi iustis, quod satis incongruum, et indecens foret; cum natura semper ornet creaturas iis potentiis, quæ nequeunt in exercitium prodire secundum omnes suos actus ratione alicuius impedimenti, quod residet in ipsa creatura.

Hinc erit qui inferat, quod Adamus in statu innocentiæ, Beati, et Angeli viatores (quamvis sint arbitrii inflexibilis) Virgo Sanctissima, et Christus Dominus gaudeant, et gavisi fuerint eiusmodi habitu pœnitentiæ: motivum erit: quia omnes relati potuerunt et possunt elicere saltem aliquem actum ex motivo peculiari virtutis Pœnitentiæ, v.g. actum ...tiatum dolendi de peccato propter bonum retractandum, casu quo illud commisisse: sive alium actum ex relatis: quod etc.

Dº infantes recens nati, et baptizati habere videntur eximii habitus ex hoc argumento; quia sunt isti viatores in gratia existentes, et pro illo statu complectuntur cum aliis habitibus infusis, quos tamen tunc nequeunt exercere; neque apparet specialis ratio, ut habitus poenitentiae pro illis deneget.

Dº peccatores tamen damnati, quorum qui viatores sunt non gaudent eximii habitu speciali infuso, quia de fide, et spe constat, esse in viatoribus, deficiente Tridentino; tamen illa virtus per se requiritur ad iustificationem; non tamen poenitentia specialis virtus; cum actus detestationis conceptus ex amore Dei sive ratione in re iustificationis potius sit, quam hic habitus caritatis ponendus etiam foret in peccatore, quod falsum est. Tandem damnatus vero facilius excludit habitum poenitentiae, quia nullius capax est, ex quo ad illum ponendum in eximiis habitibus adigamur: alioquin ii, qui habitum fidei audent concedere in damnatis, mire sugillantur a religiosis DD, cum tamen in nullum sententiam hanc vibrant, quod omnino a presenti abest.

Utrum autem Deus habeat virtutem poenitentiae, consideratio est alterius subsellii; nec pars negativa tam certa est, ut haec vera fuit. Plura alia minutiora circa hanc peculiarem poenitentiae virtutem congerunt, et discutiunt DD. quorum otium est; quod unum in presenti desideramus. Consule Suarez. dispositione 7. de poenitentia tract. 2. Disp. 5. et 6.

De contritione, et attritione praecipuis poenitentiae actibus. Disp. 20.

Quid et quotuplex sit Contritio. Sect. 1.

Multum a nostro distat instituto disquirere nunc et alia, quae ad quaelibet actum virtutis poenitentiae attinent; cum satis sit eorum actuum indolem scrutari, qui una cum peccatorum confessione, et absolutione constituere possunt sacrum poenitentiae; quod unum nostrum opus, et labor est. Neque existimes, me contendere in titulo disputationis, quod contritio, de qua sermo in presenti, agendum est, sit ipse virtutis specialis poenitentiae, cuius nunc, et otium in disputatione proxime elapsa habiti: Dico immo me velle actum contritionis esse effectum virtutis poenitentiae, abstrahendo a peculiari, vel communi poenitentia, ut id ex dicendis constabit: neque est extra rem ita disputationem cum anteriori disputatione de virtute poenitentiae etiam generali, et communi aliis virtutibus

dixeri n. pauca.

Coit.a, et verisse dictitat, qd 9tritio sit pars huiusce Sacri, quae sic definiit sacra Synodus Tridentina sess.e 14. c. 4. 9tritio e. aii dolor, ac detestao de pecco 9misso cu pposito n. peccandi de cetero. Vnd ex sensu totius Eccle. 9tritio duplex ee pot. alia pfecta, altera imperfecta; 1a, quae absee, et simplr 9tritio dr: 2a, quae attritio cont nuncupat: quaru illa ita efficax e., ut etia ante receptu Sacri se sola alt., et 9plete disponat ad gra, et remisse peccatoru assequenda: haec vo postrema dutaxat e disposo partialis ad gra, ita ut navio dbat 9iungi alia qd poenitis Sacralis, ut q illa hoi gra indat. Vnde ipsu 9cilius eade e differao adiecit, q quas illas duas 9trites discriminat: na de pfecta dixit, ee relatu 9tritis carite pfectu; de attrite vo docuit, ee relatu 9tritis, qd l. ex turpitude pecci viderate, l. ex gehenna, et poenaru metu 9cipit: et can.e 5. fere ide inculcat de attrite, addendo multitu, et gravitu peccatoru inter motiva attritis.

Ceteru quavis ista ex 9cilio certissa sint, plenu adhuc salebris e explare in quo fralisse 9sistat essa pfectae, et imperfectae 9trites; ac proinde in qq illa duo differat, et 9veniat: qd oportet altius indagare; ut res adeo obscura, et quae gravite 9modis, et necite nulli huiusce mu cedit, innotescat.

D. antequa hic discedamus, disquir de e, utru illa parla, ac, quâ utit 9ciliu in defe 9trit.is ut sic 1a positâ, retineat ibi copul.di vi; l. fungat munere disiung.di, ita ut, et dolor, et detestao si requirat ad 9trite, l. satis sit alt.u illoru; aut denig illae voces synonimu valore ibi regt. Si. n. eigni voces nas accuratius scrutemur, detestao pecci e., odiu, sive fuga pecsa pecci: dolor vo de quo hic disputamus, fuga etia pecci e.; d. cu inquietude, et poenâ, teste Cardinali Lugo, disp.e 4. de poen.a, sect.e 1. n.o 5. et pat, na in Beatis adhuc pmanet detestao crimu, quae dum viatores erat, admisere; cu m.n in eis n. maneat dolor, q.a in Patria non erit, neq luctus, neq clamor, neq ullus dolor. Sic dolor, et detestao in eo discordat, qd detestao pot. ferri in pecca nondu 9missa, secus vo dolor, ut pse pat.

Vg brevr ꝑnotatis, multiplex pot ee DDꝰ placitis, qui
vel ꝓ me valeat, uno n. vbo dixerī: ꝯstitui ꝯtritꝫ ꝑ utrūq actꝫ il doloris,
et detestat diversa sciantꝫ; unde parla ac copulatē cogit in relata defe.
Ita vr opinari Lugo citatꝫ, nº 6. eo qđ in Beatꝫ ñ det poenā, cū tñ det
detestaō pecc: gº ñ suffit sicia detestaō. Sed dolor sumit suā libertꝫ à de-
testē ꝑ quā imperat: gº ñ satis ē dolor ad ꝯtritꝫ, d. utrūq, reqr.

Displicet tñ Lugo; nā actꝫ fidei desumit suā libertꝫ
ab actu piꝫ affectꝫ in sa pluriꝫ, et tñ actꝫ fidei ñ ꝯstit, neq partialr ꝑ
ipsū piꝫ affectꝫ, ut utar ꝯa Lugo exº, quo ipse utit ꝑ sua sa. Neq
ullꝫ actꝫ imperatꝫ ꝯstituit ꝑ actꝫ imperātꝫ. Pr̃tra, gª dolor eodē Lugo
teste ē essalr fuga, et odiū pecc, st ipsa detestaō, gm vis addat inquietꝫ,
et poena: gº ñ opꝫ ē, ut ꝑ aliꝫ distꝫ detestꝫ ꝯstituat ꝯtritiō etiā in
ꝑbe libere et meritorie.

Amplector igr statutꝫ ꝯcꝫ, d. hoc puncto. ꝯtritiō ñ sō inclu-
dit dolorꝫ pecc admissi, d. etiā ꝓpositꝫ fugiendi pecc, ut ꝯstat ex defe Tri-
dent ꝯ igꝫ ꝑmissā; d. hāc fugā delabendi in crimen nariō includit detestꝫ pecc
ꝓdiū, quā detestaō ñ importat ꝑ dolorꝫ: gº ꝑ utrūq ꝯstituit ꝯtritiō. mr
certaē; minr pbr, gª dolor, ut ꝯa notaui, vō detestat, et odit pecc iā admissa;
detestaō vō ꝑpsie talis etiā ad pecc ꝑpia se extendit: gº ultra ꝯfr, gª si dolor ꝯtinet
odiū sive fugā pecc, ut ꝯstat ex defe ꝯa tradita, neqꝫ ē, ut eo ipso, qđ importet dolor,
afferat detestaō, neq in re ita levi diutiꝫ hꝫrere oportet.

Nulla in qq ꝯveniunt, et differūt ꝑfecta, et imꝑfecta ꝯtritiō. Sect. 2.

Brevitꝫ studiꝫ nos cogit multa levisse discutere, d. illa minꝫ naria cē nrō
insto, ñ leve solatiū cē. Utigr apprime calleamꝫ naꝫ ꝯtritꝫ ꝑfectꝫ, et imꝑfectꝫ, et il-
las internoscamꝫ, disputꝫ in ꝓnti ē, in qq illꝫ duꝫ nariō ꝯveniūt, et in qq discor-
dent. Qđ ut brevꝫ, et enucleatꝫ ꝓsteqꝫ, qđ dr ē defiō ꝯtritꝫ ꝑfectꝫ, quā ex publi-
ca Theorꝫ doctrā, pater Didacꝫ Granō ita architectatꝫ ē tom. 2. tn 3. ꝑꝫ ꝯvā

" 7. de poenᵃ, tract. 2. dispᵉ 7. nᵒ 3. ɔtritio perfecta e; actus voluntⁱˢ liber, ho-
" nestus, et supnalis detestans effic.ʳ pecc.ᵃ oïa saltē lethalia ɔmissa, quatenus ɔ ɔᵃ
" Deus s. oïa supnalʳ dilectus, cum firmo, et supnali pp.ᵗᵒ ñ pecc.ᵈⁱ saltē lethalʳ, et ipse
" etiā supnali veniā. Longa defiō, utinā ñ longè absit in plerisq à verite.

1ᵒ ɔtritio det ēē actus voluntⁱˢ, et merito, nā actus intellᵘˢ, l. appetitus sensitivi sūmè distant à nā veræ poenⁱᵉ, de qua disputamus, ut in ɔfesso e apud oēs, et nos sᵃ notavimus. Et in hoc ɔcordat attritio cum ɔtritⁱᵉ, quippe quæ etiā actus voluntⁱˢ nario det ēē.

2ᵒ ɔtritio pfecta libera oīō futura e; pbt 1ᵒ, qᵃ det ēē actus humⁿˢ; qᵒ actus liber; pbr ans, qᵃ det ēē actus retractans culpā liberè ɔmissā: qᵒ det ēē actus humanus: ac pᵗ coens liber. Pbr 2ᵒ, qᵃ si ɔtritio pfecta e actus meritorius saltē de ɔgruo remissⁱˢ pecc.ⁱ, det ēē actus liber: qᵒ si nos opinemur cum Thologis, qui 1ᵘˢ censent, 2ᵘˢ etiā sentire demus, siquidē ñ ē meritum sᵉ libertᵉ; et in hoc attritio simillima e ɔtritⁱ. ɔ. nota pᵗ utraq, qd satis e, si maté sint actus liberi, vlt in actu honesto, illos imperante, ut asseverat Lugo dispᵉ 19. de poenᵃ, sectᵉ 10. pertz nᵒ 236.

3ᵒ petit Granᵒ, qd ɔtritio pfecta sit actus honestus, idē ñ vitiatus intrè, neq extrè, ut vᵃ ɔtritio sit. ɔ. fallit Granᵒ, nā actus ɔtritⁱˢ, et attritⁱˢ pprie tales posš vitiari saltē venialʳ ex fine aliquo extrō, l. ex alio cᵗᵉ, ut cum plerisq tuet effic.ʳ Joannes Martinez de ente supnali, dispᵉ 90. nᵒ 11. 12. 29. 31. et 32 cui subscribo ex punctis opportuniori loco tradendis.

Dices, erunt inutiles eiusmi ɔtritⁱᵉˢ ita deturpatæ, ut mediis illis ɔsequamur grām. Rᵒ, 1ᵒ omitᵈᵒ illatum, nā satis nobis foret, qd esse veræ ɔtritⁱᵒⁿⁱˢ, et attritⁱᵒⁿⁱˢ ɔsisterent, quamvis evaderent aliquā maculā saltē levi infectæ; unde illa particlā honestus expungᵈᵃ erit à defᵉ Granᵒ: sit exᵘˢ, qᵃ actus iustitiæ ɔmutativæ pōt dari, qᵐ vis hōᵉ ducat malo fine; unde actus evadat infectus ñ ē exigᵈᵘˢ in defᵉ huiusmi iustitiæ, qd debeat ēē actus honestus. Nisi Granᵒ supponat ɔtendat, qd ɔtritio ex gñe suo sit actus honestus, in quo verisⁱᵘˢ docet, qd

en

etiã quadrat in attritis.

Ad 2°, ergo inutiles eigni (?) Ctrit. Vetto: ut mediis illis consequamur grã intra Sacrũ, nego añs, ut expressè negat Ripalda, n° 22. cũ aliis. extra Sacrũ, omitto illatũ.

Dicebit aliqs 3° neg° abiè illũ illatũ; nã Ctritio pfecta etiã deturpata aliquo crim. veniali sufficiens ẽ extra Sacrũ, ut grã assequamur, mediã illã dũtaxat: qd pbabit 1°, q. illa Ctritio in roẽ ultimã, et plenã disposit. iuvat ad grã cõseqd., et hãc roẽ Ctritio etiã vitiata ab extro ẽ ult. dispos° ad grã etiã extra Sacrũ, ut docent Salas. et Sumel citati à Ripalda suo n° 32. vel Ctritio in roẽ meriti grã extra Sacrũ adsuñe asseq.; et hac etiã roẽ id hẽbit eignũ Ctritio ex grẽ suo pfecta, d. labe veniali infecta. 2°, q. id videntur pbare ea, quæ congerit Ripalda ex ppria sn. n° 32. 2°, q. si malitia venialis satis foret ad exspoliãda merito bona opa; sequeret. qd multa merita perirent iustis; siquidẽ n rarò fines veniales inhonesti impellunt ad opa virt. hoẽs n ita ex aio deditos piet. Lege Ripaldã, disp. 50. n° 41. 42. et 43. nec omittas evolvere Lugo, disp. 25. de poen. sect. 10. n° 238. fine, et n° 239. qui dictis repugnat.

Vm in psenti nihil definio cẽ hanc 3ã solutã; d. tm̃ te monitũ volo; 1° nihil ex dictis Vm eẽ, si pecc° lethali infecta evadat Ctritio, qũvis ex suo grẽ pfectis.ª sit; nã qua roẽ illã extra, l. intra Sacrũ disponit ad grã, si Deo invisa ẽ, apponitq. obicẽ in ipsa poenit.te. Nec sile ẽ, qd absolutio pfert à Sacerdote ex fine lethal.r pravo, illa n evadit valida ad cõfer.dã grã: nã discrimen ẽ, qd pecc. mortale. in poenit.te vẽ impedimẽ, et obex grẽ ẽ, secũ aute in absoluẽ, et absolu.te, qq grã n ẽ cõfer.da. 2° adverte et collige ex dictis n ẽe cõrãs actũ Ctrit. impfectũ, aut etiã pfectũ, qd imperet ab actu meri nãli, siquidẽ pot imperari ab actu vitioso venial.r, ut cõstat ex dictis.

4° teste Gran°, Ctritio pfecta, ut vẽ talis sit, supnalis futura ẽ; id tñ n ẽ certũ de attrit.; nã Sotũ in 4°, dist. 18. q. 3. art. 3. et de na, et grã lib. c. 3. fine, Cano relect. de poen. p. 5. Valencia in 3. p. 3. q. 8. Gaspar

Hurt. disp. 6. de poen. diffic. 6. qui quoque se allegat Vasq. 1a 2ae, disp. 204. c. 4.
Victoria in summa, q. 210, alias 212. Vegg. lib. 6. in Trident. a c. 27 ad 30.
et lib. 13. c. 29. qui docent, quod attritio ordinis nalis suffic. in Sacro ad delenda
pecca. Bonacina vero de poen. disp. 5. q. 5. sect. 2. punct. 3. n. 12. et q. 3.
punct. 2. n. 9. et apud illum Henriq. lib. 4. c. 26. n. 2. cum pleriisque aliis
vetustioribus admittunt, quod attritio mere nalis sufficiens est ad valorem sacri, quamvis non
ad effectum: quod idem admittent omnes isti de ipsa contritione imperfecta nali cum Sacro, siquidem
imperfectior est attritione nali.

Relatis DD. non invitus subscribo. 1o, quia confessio pec-
catorum est aliquid ex se nale, et tamen illa juncta aliis partibus sacralibus constituit sacrum
validum et formatum: ergo etc. 2o, quia ut constat ex supradictis confessio sacralis vitiata, quae ex
aliquo gravi sive veniali facta est, suffic. ad assequendam gratiam, quanto magis attritio mere nalis
ex se bona, et studiosa satis erit. 3o, quia populus etiam bene instructus nunquam monitus est de super-
nalitate naria in actibus contritionis, quod necesse erat, convenire: ergo etc.

Quod si opponatur 1o dilectio, et ecclia docens quamvis contritus donum esse
Spiritus Sancti; id libenter fatemur, sed donum est ordinis nalis: nemo enim (teste Paulo) etiam potest dicere
fructuose nomen Jesum nisi in Spiritu Sancto: esto non excedat vires nales oratio ut cum illius
nominis: ergo similiter intelligendum est dilectio in nostro casu; accedit, quod unumquodque opus studiosum etiam nale dicitur et
est donum Dei.

Si opponatur 2o, ad eiusmodi contritio disponit ad gratiam; imo illam meretur; resp. 1o,
illam mereri in de congruo, cum opus nale possit de congruo mereri aliquod donum supernale, si fides
habenda est pluribus Theologis veteribus, et recentioribus apud Ripal. disp. 17. quod si haec solutio
non placet, licebit cum Pe Vasq. 1a 2ae, disp. 219. c. 1o negare, quod contritio mereatur etiam
de congruo infusionem gratiae; esto disponat ulterius ad illam.

Si opponatur 3o: ergo contritio ex uno capite entitative nalis, et ex alio
vitiata venialiter ab extra, satis erit ad remissionem pecci extra, neque dicendum satis intra Sacrum; erit qui concedat
illationem, quia in confessione ipsa peccatorum id idem utrumque reperiri potest, quin collationi gratiae impedimento sit.
erit etiam 2o, qui neget illationem, quia nullum caput bonitatis erit in eiusmodi contritione, siquidem nec superna-

nec

nec bona erit; unde carebit aliquo titulo ex quo Deo placeat ad tm opus efficiendum.

Nec terrearis censuris aliquorum DD. in hunc nostrum diem eiaculatis; nam in urgentissimis principiis fundato aliorum opinionis notis inurere, puerile est; ideoque contemnendum.

Hinc colliges, idem censendum esse de peccato non peccandi de cetero, sive venia, et aliis actibus, quos alii requirunt ad contritionem, vel complendam contritionem, quoniam, de quibus infra: nam non sufficit, quod actus doloris sit naturalis; et quod non sit undequaque honestus; ut constat ex § 3o petit, quod in idem alteramus de reliquis actibus minus decipuis.

Quo detestans efficaciter peccata omnia saltem lethalia, debet esse contritio ex sententia Dris Granadi; qui sane loquitur, casu quo poenitens infectus sit peccatis mortalibus non deletis; nam ut certum est, valide potest concipi contritio de peccatis duntaxat venialibus: dum in omnino exigere videtur Granadus, quod contritio ut valida, et perfecta sit, feratur in omnia peccata mortalia, quibus actualiter homo infectus est, dum conterit, et merito sane id exigit; nam cum perfecta contritio sit perfecta conversio cordis ad creatorem, non foret talis, si aliquod mortale adhuc vigens non retractaret, et detestaretur; siquidem sub uno mortali duntaxat manente homo consisteret omnino aversus a Deo, et conversus ad peccatum: quare etc. neque opus est in re ita certa ulterius progredi.

Unde colligitur 1um, id verum esse, quod sit de motivo ex quo debeat elici contritio. Colligitur 2um non exigi ad perfectam contritionem peccati lethalis, quod criminaliter detestetur venialia; quia illa non proprie avertunt a Deo, nec reddunt hominem Deo infensum. Colligitur 3um, non requiri ad veram contritionem, quod prius homo recogitet omnia peccata, de quibus contritionem concipere intendit; 1o quia de hoc nullum praeceptum est. 2o quia sic exigeretur, vix posset homo verum concipere dolorem de peccatis commissis: quare etc. Legite Lugo, disputatione 4. de poenitentia, sectione 7. no 90. etsi sit consilium saluberrimum, singula crimina prius menti obiicere; ut facilius, et efficacius concipiat cor dolorem.

Colligitur 4o, non esse de ratione attritionis, quod in omnia peccata venialia commissa feratur, ut certum est; secus autem foret dum de peccatis mortalibus, si vellet ea expiari confessione sacramentali.

Itaque certe est utriusque contritionis, quod sit dolor, et detestatio: ut supra iam explicuimus: et insuper quod sit efficax, et aliquis dolor, et non solum contritionis. Dum arduum est, explanare, quomodo actus contritionis possit.

§. 2.

esse efficax, et absque; eius ferat in detestationem peccati sub ratione impossibilis: de qua difficultate multa tradit Granadus de poenitentia, tract. 2. disp. 4, et plurima Lugo, disp. 4. sect. 2. quae non attinet, expendere. Uno enim verbo res dixerim, vitiatis ambagibus: contritionem quamvis appellari, et esse actum efficacem, quando eius energia est, ut per se posita possit destructionem efficere peccati commissi, sufficeret affective ad faciendum, ut illud factum non foret: quod patet ex eo quod omnia reliqua, quae sunt in hominis potestate, exequitur poenitens, ex vi illius detestationis, ut propositum non peccandi deinceps, et fugiendi occasiones peccandi, atque satisfaciendi pro peccato, et praestandi reliqua necessaria, et illi possibilia ad peccati destructionem, sive compensationem. Absque alia modo efficacia, et absolutio a contritione requiritur in contritione etiam perfectissima.

Quo sensu debeat utraque contritio esse super omnia. Sect. 3.

Efficaciae contritionis finitima est alia parte, quae ex communi sententia adiicit publicis definitionibus Martinus Bonacina de poenitentia, disp. 5. quaestio 5. sect. 2. punct. 2. n.° 2. quod sit eiusmodi actus detestetur peccatum super omnia detestabilia. Quarta igitur parte, sive conditio perfectionis contritionis haec est; quam recipiunt Suarez. disp. 3. de poenitentia, sect. 9. et Lugo, disp. 5. sect. 2. n.° 29. ex communi Theologorum sensu; quae colliguntur aperte ex illo Matthaei 10. qui amat patrem, aut matrem aliquam me, non est me dignus; et ex iis locis, ubi iubemur, diligere Deum ex toto corde ex tota mente, et ex omnibus viribus. Subscribo.

Particula super triplici modo accipit, l. de excessu intensivo, l. extensivo, aut appretiativo; sive doloris, l. amoris, quos serimus in alia obiecta. Excessus intensivus rursus duplex est, aut gradualis, et divisibilis, aut per se entitativus, et indivisibilis, v.g. octo gradus caloris excedunt 4.or caloris excessu graduali, non vero entitative, quia sunt eiusdem speciei physicae; sed vero octo gradus frigiditatis excedunt 4.or caloris excessu entitativo, non vero graduali: et similiter Angelus hominem superat entitative, non vero gradualiter, dicitur enim et est perfectior entitate homine, non vero gradualiter.

Rursus excessus extensivus geminus etiam est, aut temporis, sive durationis, aut multitudinis obiectorum, sic duo actus si durant per se aequali tempore, non se superant extensione durationis; sin autem plus unus, quam alter persistat, excessu extensivo alterum superabit. Quod si ferantur in obiecta omnino aequalia, gaudebunt aequali excessu extensivo tamen; secus vero si aliter res eveniat.

Ex

Demum excessus appretiativus tunc datur, quando actus praefert hoc obiectum aliis, quod secundum comparationem dupliciter potest contingere, aut formaliter, aut virtualiter; amor, sive dolor appretiativus huius obiecti supra alia formaliter, et exemplis satis notus, et exemplis est; quod autem sit amor, sive dolor appretiativus huius obiecti virtualiter supra alia, subscribere ex parte
Deo: nam ea virtualitas non colligitur ex motivi formalis actum impellentis excellentia; nam neque motivum omnium perfectissimus nullatenus consequimur amorem: quo etiam poterimus illud amare et non pro sua dignitate, ac proinde neque illud praeferre alicui obiecto etiam vilissimo. Erit igitur excessus appretiativus obiective virtualiter supra omnia, quando ita efficax, et firmus est actus; ut illo in anima vigente nequeat conservari amor alius obiecti cogniti, ut oppositi obiecto, in quo dolore, sive amore illo virtualiter appretiativo fruimur; et ita Joannes de Lugo, disp. 5. de poen. sect. 2. n. 22. cui libenter adhaereo:

Hic notatur, sit 2a conclusio, ad esse verum, perfectum contritionem, non requiri, quod dolor gaudeat excessu graduali intensivo supra illum actum, quo in alia obiecta tendimus. Atque a fortiori censendum est de attritione. Probatur 1o, quia res plena falliatis, et scrupulis foret contritio, si id exigeret: quod etiam. Probatur 2o, quia sive dolor Caii de suo crimine lethali debet esse maioris excessus intensivi gradualis, quam alter actus doloris, quem prius ipse Caius habuit de aliis obiectis, sive quem potest habere ex vi huius auxilii, quo Deus facto iuvat; sive denique, quam omnes actus illi possunt; neque enim alia comparatio utilior est. Si dicas primum: infertur, quod si nullum actum doloris etiam valde remissum prius habuit Caius circa alia obiecta; satis erit Caio ad contritionem quivis dolor valde remissus; quamvis Caius infectus sit multis, et atrocibus criminibus, quod non satis erit in secundo unius tunc peccati lethalis reus, si forte antea habuit intensissimos doloris actus circa alia obiecta; quod per se satis falsum videtur, cum iniquissimum sit, ut non gravitas peccatorum, et illorum numerus attendatur. Deinde dolor prius habitus ad eosdem poenitentiae circa alia obiecta, ad postulandum nunc sive illum intensum, ut dolor huius peccati evadat contritio.

Si dicas 2um: fere idem infertur, cum eveniret contingere, quod qui heri pauciora peccata adipisceretur uberius auxilium, quam alius vir peccator; unde ille tenebitur elicere dolorem magis intensum; iste paucioribus, et minoribus peccatis deturpatus sit.

Si deniq. reas ... re impedita peccati, cui impulsus sit dolor, fuit omnium maxime, ut constat ex dictis lib. 3. Ethic. de bona ...

Probatur igitur à priori nostra 3ª conclusio, quia dolor appretiativus peccati super omnia salvat in quacumque intensione; sed ille dolor appretiativus contritionis est, ut constabit ex infra dicendis: quo circa maior intensio gradualis non requiritur. Esto valde laudabilis, et utilius sit ad criminum poenas minuendas. In quo sensu intelligendi sunt PP. et Sacra Scriptura, dum videntur postulare intensissimos dolores, aut quod simile; id enim consilium est pro suppliciis peccatorum minuendis.

2ª conclusio: perfecta contritio superat excessu entitativo quemlibet alium dolorem diversum; probatur, quia in id fertur, ut destruat rem omnium detestabilissimam scilicet peccatum, et fertur ex motivo omnium perfectissimo, scilicet Dei amore, ut infra probabimus: quod certe non verum est de attritione, quamquam illa ex aliis motivis minus perfectis ferri potest in peccatum, ut infra constabit: quo certe. Ex dictis reiiciendi sunt admittendi sunt Adrianus in 4. q. 2. de poenitentia, Dominicus Soto lect. 24. et 25. de poenitentia, et alii, qui asserunt contritionem necessario futuram esse intensiorem aliis actibus; in sensu enim 2æ conclusionis id falsum est; secus vero in sensu 2æ conclusionis.

3ª conclusio: ad esse cuiuscumque veræ contritionis tam imperfectæ, quam perfectæ, non requiritur excessus extensivus in duratione supra alios actus; cum satis semper sit, quod per unicum instans duret. Probatur, quia actus contritionis cuiusque non deficit, nec constituitur duratione, quia si totus actus integer existit, etiam per unicum instans non requiritur diuturnior duratio ad illius esse. Unde reiiciendi sunt illi, quos refellit Suar. disp. 4. de poenitentia, sect. 5. Neque dixeris requiri illam durationem, ut contritio disponat ad gratiam, nam satis est, quod adæquata dispositio existat in instanti immediato ad infusionem ipsius gratiæ, quod si tunc satis non disponit, neque si protractetur per annum disponit, cum ex duratione non augeatur illius energia, quæ tamen formalis est, et non in gratiæ efficientia, ut suppono ex doctrina certissima.

4ª conclusio: neque exigitur ad veram contritionem imperfectam, aut perfectam, ut superet quemlibet alium actum excessu extensivo obiectorum. Nam stat vera contritio, et perfecta de unico peccato, quod dumtaxat admisit Titius (ut suppono) si illud detestetur, quod satis est; cum tamen passim dentur alii actus, qui ferantur in omnia mala poenæ, et culpæ, aut in de eius possibile, vel impossibile.

Gª 3º; Itio igr quivis dbt detestari pecc^m s^r oia mala excessu appitiativo. Pbr: q^a n' restat aliq excessq, quq intelligamq q illq superetq 5º: gº etta. Pbr^r ani ex quaduglici sic s^a statuta.

Aliqq postulatis doctrina sect^is prxq illustrat. Sect. 4.

Rogat 1º: an eigmi excessq appitiativq s^r oia deat ee explitq, et fralq, aut sufficiat, qd sit implitq, et virtualq. Rº, nec dere, nec expiq expedire, qd sit explitq, et fralq: q^a sepe hoes oiq dilect^i minq affecti n' eliterent actq Ctrit^is, si explitè, et fral^r destructq, et huoq offensis diuq pferre tenerent carceribq, extremq paupert^e, et mortè cuilt etiq atrocisse. Hinc autq colligr, illq excessq virtuali appitiativq (cuiq neq sect^e pterita expli- cuimq) sufficere etiq ad Ctritq perfectilq; neq aliq exigi, cq id qd glenq periculq damnatione, n' sit existimdq postulari à Deo.

Rogat 2º. quq sint illa mala, s^r quq dolere deamq de pecc^is. Rº 1º n' ee supra oia mala culpq: pbr, q^a minq pecc^m n' e fugiendq salusquq maiq, d. si altq eligdq eet, minq pecc^m deres amplecti: q^a n' dolendq he de pecc^o s^r oia mala culpq, siquidq nullq vr ee pecc^m, quo cuiq n' sit yole aliud maiq. Pbr 2º q^a minq numq peccatoq n'e magis fugiendq quq cumulq innuq criminq gravissimorq; d. quqyes pecc^a hois collata ad oia pecc^a illi yolia minora st: qº etta.

Adhuc in certq e, magis dolendq ee de pecc^o mortali, quq de veniali excessu appitiativo: ptra magis de veniali ppria volunt^e ctrahso, quq de pecc^o mortali oio alieno, aut de originali ctrahso volunt^e Adami; rō e, q^a qmvis inse qdvis pecc^m mortale, ac pinde originale (qd mortale sanè e, qqd alii dixerint) sit magis detestale Deo, quq meq veniale; ast ego deo potiq in me tegere meq veniale, quq vitare mortale alienq: q^a n' deo videre etiq levit amq Dei, ut n' ledat aliq grav^r eundq amq. Accedit, qd meq pecc^m lt^o veniale me facit reprehensibilq, ad in fr facit alienq mortale.

Rx 2º petit qȝ s.ᵃ facts dolorȝ debet ee s. oia mala poenȝ. Lᵒ. qᵃ cȝ n. debet ee s.ᵃ oia mala culpȝ, ut pbatȝ e, restat, ut s. oia mala poenȝ debeat ee, l. falsȝ erit absē dicere, qd debeat ee s.ᵃ oia mala, ut ex Bonacina, et alijs diximȝ, sectᵉ 3. in fronte. 2º, qᵃ ix recta roe plus fugiendȝ unicuiq e qdvis peccȝ etiā minimȝ, quā poena qualet maxīa; qᵒ s.ᵃ oia mala poenȝ dolendȝ e de peccᵒ admisso, ut vā ctritio cōsistat.

Rogat 3º, utrȝ s.ᵃ mala chymerica debeat ee detestaō pecci, v.g. an ad vā ctritȝ magis dolendȝ sit de peccᵒ quovis, quā de intra Dei destructe, si illa nariā foret, ut evitares peccȝ, ita ut à te n. ppetraret. Rx. qd si supponamȝ, peccȝ manere in roe talis, et destructȝ Dei n. ee peccȝ, dolendȝ utiq e de peccᵒ qualet s.ᵃ hoc etiā malȝ dolendȝ ingm, saltē virtualr. Legat Lugo, disp 5. de poenᵃ, nº 20.

Rogat 4º, utrȝ s.ᵃ ppriā privatȝ grē debeamȝ dolere de peccᵒ qualet. Rx affirmativē, cȝ privaō mera grē n. sit peccȝ, ac pinde minȝ malȝ sit, quā qdvis peccȝ minimȝ: unde Beata V. Maria pelegisse incurrere peccȝ originale, nē cōmitteret culpā venialē, ut bene pbat Lugo c. nrȝ Florentiȝ, quē tacito noie allegat, nº 59, dispii 5. citatae.

Rogat 5º, utrȝ s.ᵃ ipsȝ infernȝ, et dānatȝ æternā dolendȝ sit de peccis. Rx affirmativē; nā infernȝ, et damnaō æterna peccȝ n. e, d. illiȝ effus, ac pinde minȝ malȝ qualet crimē minimo; qd satis firmari pot ex vbis Sti Anselmi pēligentȝ infernȝ, ut declinaret peccȝ.

Rogat 6º, quale debeat ee eiqmi odiȝ pecci s.ᵃ peccᵃ aliena, et poenas; atq alia hactȝ relata. Rx, dbē ee odiȝ practicȝ, qd correr pposito, quo qs apud se statuit, qd si aliqd illi eligendȝ foret, potiȝ quavis poenā eligeret, et pmisse pecci alieni, quā ppriȝ peccȝ amplecti. N. tn reqr, qd eiqmi dolor, sive detestaō sit etiā speculatē talis correspondens desiderio, qᵃ licitē pot unusqsq cōplacere de peccᵒ anti, n. sm se, d. qᵃ occasionalr ppt illud vitavit aliqd grave dānȝ, l. aliqd maxȝ cōmodȝ reportavit; cōtri n. possit peccȝ pcurare, aut cōsulere; sic. n. Eccliā

gaudet de pecc° Adami propter bonum redemptionis, et redemptoris; adeat Vasq. 1.2Ę disp. 222, c. 3. et 4°; atque seq. Lugo, disp. 5. de poen, sect. 3. à n° 34. quo non opus est, ut aliquis desideret potius quodvis malum ex relatis sustinere, quam leve pecc. committere.

Ceterum occurrit. quod vel attritus ringuerus dolemus fructuosè de pecc.
propter reatum poenae propter illa incursum, ut constat ex Trid°, sess. 24. c. 4. quo tunc magis dolemus de poena, quam de pecc°: quod non est necesse ad quemvis contritus, ut doleamus de quibus pecc. potius quam poenas. Patet hoc con. 2a; quia 2a, quod propter quod unumquodque tale, et illud magis: quo con. Explat; quod ex vi illius actus non dolerimus de illo pecc°, sine timeremus eiusmodi poenae. Sint retractare, et dolere de pecc°, assumitur ut medium ad poenas vitandas: quod con.

Respondet 1° Joannes de Lugo, disp. 5. sect. 9. n° 138. fere succumbendo argto. Dicit aliquis 2°, argtum verum esse in contritione imperfecta, non tamen in contritione perfecta, atque propria est; d. non placet; nam ipsa doctrina tractatus generaliter tradita in hac 6a parte falsa erit. Respondeo igitur 3°, secludo anti, et distinguendo consequens: quod tunc magis dolemus de poena, quam de pecc°: si pure sensus formalis rectus attendamus: omitto consequens: si sensus formalis, et virtualis etiam attendamus, nego consequens; nam ille dolor virtualiter talis est, ut dum viget in aia non permittat secus actus contritionis, contritus ut tale; et davum non excludat alia motiva generaliora, et meliora, sit quod ad infinitatem, et quasi virtualiter detestet pecc. potius quam poenas. Explico explicite, et formaliter tunc impellat voluntas ad eliciendum eiusmodi fugam ex timore illius poenae. Respondeo 2° Cu saiman, tom. 2. lib. 5. tract. 6. c. 1. n° 9. eiusmodi poenae sive timorem illius se habere in nostro casu instar causae impulsivae, non vero instar motivae; idem impellit quidem hominem ad dolorem deinde de pecc°, non ita ut poenitens apud se statuat, quod si istud motivum deficeret, quamvis alia meliora adsint, non doleret. Ex quo satis soluta manent reliqua.

De motivo formali utriusque contritionis. Sect. 5.

Denique ex explicatione definitionis supra traditis, sect. 2. huius disp., ut multiplex discrimen, et concordia, quae viget inter perfectam, et imperfectam contritionem deprehendatur, et post alia

discussa, modo servatis verbis venit motivum proprium utriusque contritionis, certum quod 1° mihi certum est perfectam contritionem debere habere pro motivo formali, et immediato dilectionem Dei, sive ab illa debere efficici, et imperari; 3° vero reliqua motiva honesta quidem, dummodo quaevis non sit Dei amor, pertinent ad attritionem, ut infra enucleatius tradimus. Ita docent expresse Suar. tom. 4. disp. 4. sect. 2. n° 14. Vasq. de poen.a, q. 86. art. 2. dub. unico, n° 49. Auct. Complutensis de poen.a disp. 2. diffic. 2. Byssolo sect. 14. de poenit.a. Molfesius tract. 7. c. 7. n° 13. et 19, et Ioann. de Lugo disp. 5. de poen.a, n° 20. et communis contra Vasq. hoc ita verum esse opinetur, ut oppositum sententiam iudicet erroneam; aliter sentiendum videtur; nam illa quondam plures apparuit Patri Suar. citato, n° 13. fine, et consentit Lugo, ostendens fuisse, quae sese tribui illa posuit: habet quoque patronos non contemnendos solus vel, dist. 17. q. 2. art. 2. Bonacina de poen.a, disp. 5. q. 5. sect. 1. punct. 1. et Gran. tom. 2. in 3. part. disp. 7. tract. 2. disp. 7. n° 9. communis non parum in nos inclinare videatur. quod tamen de his sit:

Probatur nostra conclusio 1° authoritate Scripturae sacrae, et Patrum praesertim Aug. ut videre est apud Lugo, n° 20, et alios DD. a nobis adductos, in quibus testimoniis aperte postulari videtur dilectio, et caritas Dei ad gratiam illius consequendam, et peccatum ab anima expungendum. Verum eiusmodi testimonia non levi explicatione egent; siquidem per sacrum Poenitentiae homo recipit gratiam, quamvis dilectionem, et amorem Dei non eliciat. unde in praedictis testimoniis, sub nomine amoris Dei dumtaxat venit observatio, seu quaevis efficax executio Dei iussa, et praecepti, ut solent a Theologis non postremis explicari duo prima praecepta diligendi Deum, et proximum; seu intelliguntur relati textus de amore Dei interpretativo, et arguitivo, qui non odio habet, et detestatur alicuius offensam, intelligitur illius amore, et caritate prosequi.

Probatur 2° conclusio, et mihi omnino efficaciter ex Sacra Synodo
„ Trident.a sess. 14. c. 4. sic definiente: docet praeterea, et si contritionem hanc aliquando caritate per-
„ fectam esse contingat; hominemque Deo reconciliare, priusquam hoc sacramentum actu suscipiatur; ipsam ni-
„ hilominus reconciliationem ipsi contritioni, sine sacramenti voto, quod in illa includitur, non esse adscribendam.
„ illam vero contritionem imperfectam, quae attritio dicitur, quoniam vel ex turpitudinis peccati consideratione, vel ex gehennae
„ et poenarum metu communiter concipitur etc.; et can. 5. eiusdem sessionis his postremis concordat. in quibus nobis satis aperte distinguit Concilium contritionem perfectam, et imperfectam, sive contritionem ab ea-

tale, et attritus, et l. appellat carit.e affectus: 2o vo, ait, dici attritus, qui ex pecc.i turpit.de, aut metu poenarum, l. amiss.e aeterne beatit.is concipit.r: quod illa motiva sic propria contrit.is, et attrit.is.

Pat con.a 2°, quod sic explicat.r antiq.e doctrina dilig: Pat 2°, quia ita intellig.r, quia vere contritio sit affecta conversio ad Deum, eique gaudeat motivo perfectis, scilicet am.e, aut am.de Dei imperet: et quia vere attritio sit imperfecta conversio ad Deum. Unde contritio dignit ult.de, et adequate ad gratiam, l. ipsa per se formal.r sanctificat, cuius causa; secus vero attritio. Pat 3° illa con.a, quod ita communiter docet, et tradit a doctis, et piis, doctis etiam, et nunquam actus contrit.is, et attrit.is e suggestu explicant dicendo: quod sit eorum essentia, et motivum formale: ne dicamus, decipi populum ad ecclesiam, l. non satis instrui de re ita necessaria; de utroque, satis absonum est. Ergo etiam non me fugiunt evasiones, quas excogitarunt adversarii ad eluendam vim huius testim.i, quia nullius sunt momenti; d. eos bene impugnant Suar. Vasq. et Albertinus citati, et secuti a P.e Lugo, disp. 5. de poen.a, n° 134.

Obj.ta, et corollaria sc.is sectionis. Sect. 6.

Opp.r 1° ad verum iustificationem sufficit dilectio Dei s.e formali detestat.e pecc.i; quod ad iustificationem per contritionem sufficit detestatio pecc.i sine formali dilect.e Dei; quia in tali dolore l.t non tacito continetur amor Dei salvabit vero verum contrit.is, cui soli convenit iustificare extra sacramentum. Antecedens docet a plerisque Theologis, vide Suar. disp.e 6. de poen.a, sect.e 1. Vasq. q.e 86. art. 2. dub. 1. n° 18. Valencia tom. 4 disp.e 7. q.e 3. puncto 2. Coninc, disp.e 2. de Sacris, dub. 6. Lugo. disp. 5. n° 93. qui postea cum Gaspare Hurt. disp.e 2. de poen.a, diffic.e 5. et Vicano de Sacris, c.e 3. q.e 3. n° 12. sc.e 3. addit, doctos antiquos nunquam esse; quibus occurrant dilig.ri Deum pecc.a lethalia, quae reipsa commisit, et nunquam expiavit. Pro illis est, quia forte non adest necessitas poenit.di tunc: l. si non detrectet elicere contrit.m de pecc.is, casu quo illa esset necessaria tunc: quod iunior con.a vera est. Pro, omisso ant.i, cuius examen alterius insti est; et negatâ con.a. Discrimen est, ipsa natura, et essentia actus dilect.is, et contrit.is; nam illa constituit essentiam ipsa

prosecut. obti, quae ad summum virtualr includit dolorem criminis omissi s[uper] obm ama-
tum: ctrio vo formalr, et nario importat dilectum dei, aut tamquam motivum, quod exisse at-
tingit, aut tamquam imperium, a quo fluit.

Oppr 2o: quia si ex actu amis dei s[uper] oia imperante, e-
liciat deinde actum doloris de pecco, iustificatus erit in hoc, quod adveniat actus doloris, cum
praecesserit actus dilectis dei s[uper] oia, qui se solo satis iustificat ex doctrina antis s[upra] omissi.
Rndo, concedo totum in ea sa, neque n. inde ullum absurdum emergit.

Oppr 3o: nimis arduum e hum. imbecillit. elicere actum dolo-
ris de pecco per motivum ita excellens, ut recipiat vim contritis: quo id falsum e. nego consequentiam;
nam iustificare impium, res e oium difficillima, et quod mirum e, si actum valde difficilem ad illum
exigat, praesertim cum non procise viribus, s[ed] gra dei oio opitulante, tm opus aggredi-
endum e. Parco aliis, qui hoc argtum dissolvi posuit, cum facilius videat, amare obium opt.
quam non ita bonum.

Oppr 4o: pot contingere, ut ex metu gehennae moveatur quis ad suiendum contrits
perfectis ex motivo carits, v.g. ex i metu imperante: quo actus imperans non e in re ad-
verit. confectis contrits, quod disting. ab attritione. Rndo, concesso anti, et dist. consequens; si actus
doloris heat pro motivo intro ipsum amem dei s oia, omitto consequentiam: si non heat tale motivum,
nego consequentiam; nam tunc deberet saltem imperari ab actu amis dei, siquidem illum pro motivo non het;
alit non evadet perfecta ctrio, de qua in praesenti.

Ex dictis collig. 2o: ctritio, et attritio differre spe; siqui-
dem l. gaudet motivis spe diversis, l. procedunt ex imperiis spe discrepantibus, ut
constat ex hactenus dictis. Ita Granado, s[upra] 7. de poena, tract. 2o. disp. 6. no 22. Bo-
nacina ibi, disp. 5. q. 5. sect. 1. punct. 4. no 22. Lugo, disp. 5. de poena, no 232.
Becanus, Nunnez, et noviss. Castillus contra Scotum in 4. dist. 17. q. 1. art. 5. qui ctrit.
et attrit. discriminat per maiorem, vel minorem intentionem, l. diuturniorem, aut leviorem durationem, et cum
Caiet., qui docet, illa solo differre per acceptationem, l. non acceptationem divinam; ac denique Lau-
danum in 4. dist. 17. q. 1. art. 1. conc. 3. Sotum lib. de na, et gra c. 14. fine; Durandum art.
3. qui putant, unum, et eundem actum doloris ee ctritionem, si gra informetur; ee vero, et

di

dei contritio, si gratia adsit.

Colliges 2°, actus attritionis non posse converti in contritionem, unde illud vulgare dictum, quod homo ex attrito fiat de attrito contritus, intelligendum est, Lugo modo 1° quatenus aliquando soleat per attritionem disponi homo, ut tandem divina adiuvante gratia, eliciat actum perfectae contritionis 2°, quoad effectum conferendi gratiam idem est attritio cum sacramento, atque contritio de sola: ita docent S. Thomas in 4. dist. 17. q. 2. art. 1. q. 3. Suar. disp. 5. de poenitentia, sect. 3. Henriq. lib. 4. c. 25. Granado de poenitentia tract. 1. disp. 8. n° 13. et Lugo, disp. 5. sect. 9. n° 145. et alii plures apud relatos: contra Caietanus tom. 1. opusc. tract. 4. q. 1. Cardinalis Sarnanus in Summa Theologica, loco 6. pag. 141. et alios opinantes, solam contritionem semper posse attritionem fieri contritionem. Et denique contra Victoria, in relect. 1. de potest. Eccles. q. 2. n° 9. et in summa, n° 121. et Ledesma 2. p. 4. q. 20. art. 1. qui censent, attritionem posse fieri contritionem, solo per alicuius actus exterioris additionem.

Colliges 3° haec duo corollaria vera esse, si loquamur de actibus contritionis, et attritionis, quatenus includunt non solo actum doloris de peccato, sed etiam peculiaria motiva, quae attingunt, vel peculiaria imperia, ex quibus proficiscuntur, ut loquendum est, si rem non attendamus: nam si mere accipiatur actus ipse doloris bene stat, quod idem numero actus primo producatur ex vi huius imperii odientis gehennam; et deinde servetur ex vi amoris dei imperantis eiusdem doloris; in quo casu, et sensu attritio abibit in contritionem, et non differet essentialiter contra doctrinam aliquorum DD. ex recitatis: ac denique per additionem alicuius actus exterioris, ut dicebant Victoria, et Ledesma, contritio, et attritio discriminabuntur.

Colliges 4°, actus nunc, et perfectae contritionis, quatenus talis formaliter, non posse stare sine amore Dei, vel imperante, vel tanquam motivo se habente: ita docet Murcia in addit. ad 3. partem, et aliquando, sect. 5. relatione § 1. quorum aliqui notant, et satis opportune, non opus esse, quod actus dilectionis distinguatur realiter ab ipso dolore: dicunt quod iste elicitus ex amore dei, erit et actus amoris Dei, et detestationis peccati.

Nulla rogat esse motivum formale statutum utriusque contritionis. Sect. 7.

Quærit 1º, an amor Dei, qui non sit amicitiæ, et caritatis, sed concupiscentiæ, id est, amor, quo Deum prosequamur, ut nobis utile, et bonum, non vero ut in se bonum, dignumque dilectione satis sit, ut dolor elicitus ex vi illius tanquam imperio, vel motivo, evadat perfecta contritio. Resp. id minime sufficere. 1º, quia Concilium, sess. 14. c. 4. appellat hanc contritionem caritate perfectam: quo amor caritatis, et non alius concupiscentiæ, requiritur, et sufficiens est ad contritionem; cum vox caritatis intelligenda sit in sensu proprio, si nihil aperte obstet, ex regula generali exponendi scripturam, et concilia. 2º, quia dolor conceptus propter amissam gloriam, ac proinde ex desiderio illius consequendi est actus attritionis, ut patet ex Tridentino supra allegato: et tamen motivum, sive imperium illius actus est amor concupiscentiæ Dei, quo Deum ut mihi bonum prosequor tanquam objectum visionis consequendum in quo Beatitudo consistit: ergo amor concupiscentiæ Dei non satis est ad perfectam contritionem. 3º idem etiam plane suadetur ex iis, quæ congessi hac eadem disp., sect. 5. § pat. con. 1º.

Quærit 2º, utrum dolor conceptus propter bonitatem virtutis, quæ cedit in Dei cultum, vel ex odio criminis, quia divinum honorem lædit, sit contritio perfecta. Ratio dubitandi est, quia illud motivum videtur spectare ad caritatem Dei; amare enim est velle alicui bonum, ac proinde conari ad destructionem cuiusque rei amato infensæ. Resp. eiusmodi dolorem non fore contritionem perfectam, quæ distinguitur ab attritione: ratio est, quia eiusmodi motiva, et imperia supra assignata non sunt caritatis Dei; esto sæpe nascantur ex Dei caritate, qua homo prosequatur, et amplectatur talia objecta, quamvis id non sit omnino necessarium. Patet, quia nonnumquam servus Caio inimicus est, et tamen nonraro abstinet à detractione, quia honorem Cai lædit, non quia amat Caium, sed præcise, quia fugere vult inhonestatem illius detractionis deturpantis bonum nomen Cai. Item optat non raro Caium reddere servo superiori suo debitum cultum, quia superioris cultus est; cum tamen non amet servum, sed odio non modico prosequatur. Ergo similiter poteris detestari crimen perjurandi ex odio læsionis honoris divini, vel ex amore cultus Dei, quin proinde præcise amore caritatis Deum diligas: quia ex relatis Caius non erit contritionis actus perfectus. Unde colliges, relata motiva in hac quæstiuncula spectare ad attritionem, deinde abest una caritas Dei, quod accurate notes, velim.

Quæritur 3º, an dolor evadat vera attritio, si habeatur ob metum purgatorii tormenti: negare videntur Vasq. de pœnitentia, q. 92. art. 2. dub. 3. et Gaspar Hurt. disp. 6.

S

diffic.e 5. subobscure; exigunt n. qd pro poena aeterna eiqui dolor deijciat. d. Cō-
trarii docent Suar. de poen.a, disp.e 5. sect. 2. n.o 15. Fragund. p.e 2. Eccl.; c.e 5.
n.o 2. et Lugo, disp.e 5. n.o 137. His assentior, et assero, qd ad attritio e dolor ...
cepis n. so pro poena gehennae, et sensus, quam damni; unde poena illa aeterna exigitur
... Scilicet, d. etiam pro poena purgatorii.

Rō Lugo ē; qm terrore ignis purgantis pōt qs diipere
dolores n. sō de venialibus, d. etiam de mortalibus, quae post iustificationem purgatoria flamma
puniuntur: ... D. miror, hoc fuisse placuisse Lugo, siquidem illa labefactat doctrinam
qm infra n.o 139, 140, et 141. ipse tradit, negans, qm poena ee sufficiens ad vam
attritionis dispositionem, nisi aliquo mō respiciat ipse Deus, ut potens infligere eiqui poenas:
et tn ex terrore poenae cuiusvis sine rū ad Deum possumus diipere dolores, n. sō de
veniali, d. etiam de mortali, qd solet puniri eiqui poenā, ut ipse Lugo mox ar-
gumentabat: qo circa illius doctrinā n. immerito desideramus. Haec igr rō, quae assignat Lu-
go, Comili nihilominus utilis ē, quippe qui terrorem cuiusvis poenae etiam sine rū ad Deum
satis ee autumo ad vam attritionis dispositionem, ut statim dicam cum aliis Theologis. Accedunt verba
ipsius Trident.; qd sess.e 14. c.e 5, ait, suffire ad attritionem dolorem, qui ē gehennae, et
poenarum metu disp.r: qo nōie poenarum merito intelligimus alias distinctas ab ipsa ge-
henna: qo lo loco veniunt cruciatus purgatorii; qui inter alias precipua poena sunt.

Quaer. 4o, an aliae poenae temporales à Deo immissae, ut ..-
prehendo, fames, pestis, ..., sint sufficientia motiva ad attritionem. Affirmat Lugo citatus,
et merito, uti mihi suadent rōes, quas alcaltem ... clausi possumus.

Quaerit. 5o, utrum valeat Trio dolor ille, qui elicitur
ob terrorem mortis, infamiae, aut alicuius poenae à iudice humano infligendae sine aliquo
ordine, l. rū ad Deum. Negant abs. Vasq. de poen.a, q.e 92. art. 2. dub. 3. Suar.
disp.e 20. sect. 20. Reginaldus lib. 3. sect. 2. Negant cum limit.e hac, casu videlicet
quo nullus rus, aut ordo ad Deum interveniat, ē motivum sufficiens attritionis eiqui poenas tempora-
les: negant, ing.m, Coninc, disp.e 4. n.o 39. Ochagavia tract. 1. q.e 18. Hurt.o ...
disp.e 6. diffic.e 5. Hieronymus ... 2a p.te methodi, c.e 2. § 6. quos n. citatos sequitur Lugo

disp. 5. de poen.ª n.º 242.

Movent 1º, q.ª malum temporale pot. e.e motivum doloris tam de malo, quam de bono ope perpetrato, ut si doleas de eleemosyna pie data mulieri pauperi; q.ª propterea tua fama male audit apud plerosq., q.d omne motivum e.t aut q.ª inde intellexisti tibi e.e inimicum, q.d malum motivum e.t: q.ª etta. 2º, q.ª talis dolor n. excludit affum ad pecc.m, uti postulat Tridentum. 3º, q.ª eiusmodi motivum duntaxat excluderet actum exteriorem, n. vo interiorem; siquidem propter illum sm. intelligo humanum pot, et solet infligere poenam: q.ª n. excludit id, q.d pcipuum e.t in pecc.º vlt. actum internum: 4º, q.ª dolor attritionis debet e.e aversio à pecc.º, et conversio saltem imperfecta ad Deum, st. pecc.m fuit aversio à Deo, et conversio ad creaturam; d. attritio n. erit conversio ad Deum etiam imperfecta, nisi ob timorem Dei, ac pinde ob poenam ab eo infligendam habeat, eâ rõe, quâ contritio het ob amorem Dei; q.ª e.t pfecta conversio ad Deum: q.º saltem requir.r, q.d attritio nascat.r ex terrore poenae cum aliquo ordine ad Deum: oppositum n. vr omnio absurdum, ut ait Lugo supra citatum, n.º 139. 5º, q.ª dolor ille ob motivum mere hum.m pot. heri solum nris viribus: q.º n. pot. e.e vera attritio, quae utilis sit ad iustificationem. Probr. con.r à Paulo Laiman. tom. 2. lib. 5. tract. 6. c.e 2. n.º 9. § igr. ex concilijs Trid. Milevitano 2º can.e 3. et seqq., et Arausicano 2º, can.e 7. unde id defendi iam n. posse affirmat.

Vm. Sotum in 4º, dist.e 18. q.e 3. art. 3. et Canum relect.e de poen.ª p.e 5. opinant.r suffire ad veram attritionem dolorem concептum ex metu, et terrore cuiusvis poenae etiam hum.e, et temporalis, vlt mortis, infamis, etta. subscribunt Corinc, et alij quos s.ª retulimus, § quaer.r 1º, addit.e necessarium e.e aliquem ordinem ad Deum, tamquam poenarum Auctorem; quem tn. ordinem n. petunt Sotus, et Canus; neq. nos illum exigimus. Fundamentum e.t, q.ª concilium Tridentum, ut s.ª vidimus, assignat p sufficienti motivo ad attritionem n. so metum gehennae, d. etiam aliarum poenarum, qn eiusmodi rum, et ordinem ad Deum insinuet: q.ª ille rum n. e.t necessarius: alit n. satis docuisset Eccla. necessarium ad veram attritionem. Confr. hoc pbao ex ijs, quae ad finem huius sect.is § quaer.r 6. trad.da sunt.

Neq. oppta argta premunt: n. 1m, q.ª etiam confessio peccatorum q.a e.t ex se pot fieri ex iactantia; et absolutio sacralis pferri pot aio illud.di sacro; nec propterea

di

dices confess., et absolute non spectare ad sacrum, quod debito modo fiunt: quoniam sic illud motivum humanum satis erit, si dolor debitus de peccato admisso ex vi illius recipiat. Ad 2um nego intentum: neque qui vere dolet de peccatis, ex illo motivo, vere etiam aliquis est a bono affectu ad peccatum, quamvis non ita affecte, atque ex amore Dei peccatum detestet. Ad 3um resp. ex illo motivo extrinseco posse nos detestari actum internum, ut pote qui nos impulit in peccatum externum, propter quod admissum subibimus periculum poenae temporalis; nec vero plus requiritur [illegible] huic argumento; ad 4um dic, attritum etiam propter motivum humanum modo sit relato acceptum, esse conversum ad Deum, non in actu signato, ut sic loquar, sed in actu exercito, quatenus qui vale dicit peccato, reipsa Deo accedere intelligitur. 5um autem argumentum solves, si dixeris 1o, posse dari veram attritum, quamvis in se sit ordinis naturalis, ut docuimus hac eadem disputatione, sectione 2. § relatis doctoribus. 2o si absolute dixeris, quod quamvis motiva sint naturalia, spectant tamen actus quoad substantiam supernaturalis, ut vera attritio evadat: neque non impulat obiectum naturale attingi actu supernaturali: nec curandum sit censuris aliquorum DD. contra hanc nostram sententiam, ut poteque nullo fundamenti fulta nixus sit.

Quaeritur 6o. cum sacra synodus Tridentina docuerit, quod attritio sit dolor ortus ob peccati turpitudinem; restat inquirere, an satis sit turpitudo furti, aut homicidii v.g. contra aliquam rem, neque ordine ad Deum, ut vera attritio evadat relatus dolor; quae sane quaestio similima. Negat Lugo id sufficere disp. 5. de poen., n. 242. 9 quo se allegat Valentia, Pesantius, et communiter fundatur hac ratione, quia attritio debet esse conversio ad Deum, et non ad regulam rationis: ergo non debet respicere turpitudinem peccati, prout est contra regulam rationis, sed prout est contra Deum: ergo etc. nego consequentiam utramque, quia ut supra ad 4um memini attritio est conversio imperfecta ad Deum in actu exercito, et reipsa, quod sit de actu signato; quatenus qui abiurat peccatum, adhaeret reipsa Deo, etsi non exprimat formaliter ipsum Deum.

Sentio igitur cum P. Suar. disp. 5. de poen., sect. 3. no 19. sat esse turpitudinem peccati contra illam rem ad constituendum motivum verae attritionis. Probatur est; quia ut supra dixi, concilium Tridentinum non postulat eiusmodi rem, sed praecise turpitudinem peccati; affirmat esse sufficiens motivum verae attritionis: ergo etc. Sed occurrit Lugo, turpitudinem peccati, ut peccatum est desumi in ordine ad Deum; ac proinde ex ipsis Tridentini verbis postulantis turpitudinem

pecc.i motivo, collig.r, postulari rem aliquam ad Deum. Accute sane si generali, quo unum duntaxat desiderat. Nam Concilium non iubet heri motivo attrit.is turpitud. pecc.i ut offensa Dei e sub ea reflex.e 2.o q.a in mentem Concilij non venit, nisi vaticinemur, eam peculiari sa nri Cardinalis de turpitud.e pecc.i, ut talis e. 3.o q.a l. fat.e ipso sup.o, pecc.um het duplicem turpitud., et prout pecc.m e, et prout opp. recte roi. Concilium autem de ea generali.r locutum e, q.n rel.t turpitud. exigere omisit pro elic.da attrit.e: q.o etta.

Contritionem non pecc.di de cetero reg.tur ad Contritionem examinat. Sect. 8.

Defin.o s.a tradita sect.e 2. huius disp.is q.a na Contrit. enucleanda, post alia hactenus a nobis examinata, hanc tm partem addit cum firmo, et s.nali propo.to non pecc.di saltem lethal.r. Cc.a qd quidem mihi certum e, illud ee de essa vg Contrit. perfect. q.m imperfect. ex sensu Concilij Trid.ni, qd ut s. retulimus, sessione 14. c. 4. initio, sic definivit Contrit. in coi prout se extendit ad utramque Contrit.; etiam dolor et detestao cum pp.to non pecc.di de cetero, idque prius docuerat Florent.a Syno.dus in instruct. Armenorum: q. pp.um req.r ad vg Contrit.; neque de hoc ambigere lt post Concilium Trid.m; neque incidi in aliquem Aum, qui oppm mo doceret; qqd sit, an ad Confessionem Sacram.lis eiusmi pp.tum exigatur, de quo infra.

Quo statuto, dubium in qo.ne e, utrum requirat, qd eiusmi pp.tum sit fale, et expressum, l. suffiat virtuale, et implicitum Contentum in actu ipso doloris. Pp.tum fale, et expressum oio exigunt S. Thomas, 3. p.e, q.e 90 art. 4. Alensis in 4. p.e, q.e 69, memoro 9. art. 2. quos refert, et seq.r Toledo, lib. 3. c.e 4. § quinta pars e. His accedunt Medina, C. de Confess.e, q.e de Confess.e ficta iter.da; et Caiet. tom. 1. opusc. tract. 4. q.e 2. Sotus in 4. dist.e 19. q.e 1. art. 2. vers. ad hec adhib.i ubi addit, oppm neque ee vm, nec tutum, nec evulgandum in populum; Canus relect.e de poen.a p.te 2. Belarm. tom. 2. lib. 2. de poen.a, c.e 6. quos refert, et fere seq.r Gran.o 1.2.e, contra 8. de gra, tract. 9. disp.e 4. sect. 3. n.o 13. Sufficere vo suffire pp.tum implicitum, et virtuale, propugnant Navarrus in summa, c.e 1. n.o 6. Vega lib. 3. in Trid.m c.e 22. Suar. de poen.a disp.e 4. sect.e 3, n.o 6. et disp.e 20, sect.e 4. n.o 33. Fagun-

de 2 praecepto 2. Eccl. lib. 2. c. 3. n.o 23. Villalob. tract. 9. diffic. 29. n.o 8. Staut. Cysplatensis disp. 6. diffic. 7. Laiman lib. 5. tract. 6. c. 4. n.o 6. Lugo disp. 24. de poen.a, n.o 54. et alij, licet aliqui horum non ita aperte videant, ab hac sa stare.

Nos vero cum his posterioribus opinamur, censentes sufficere propositum virtuale, et implicitum non peccandi de cetero ad rationem veri contritionis, sive perfectae, seu imperfectae. Probatur 1.o, quia passim in sacra scriptura, et PP. tribuit remissio peccati dolori, qui exprimatur propositum, aut petat: quod signum est, quod formale propositum ad minus non requiratur, sed illud duntaxat, quod virtualiter continetur in ipso dolore, qui si verus dolor est, semper illud propositum claudit, ut mox patebit. Probatur 2.o, quia votum recipiendi sacramentum poenitentiae, sive propositum includitur in ipsa contritione ex communi DD. calculo: quod et propositum non peccandi de cetero in illa includitur. Patet consequentia; quia magis connexum videtur propositum hoc cum contritione, quam votum, sive propositum sacri suscipiendi; siquidem ante legem gratiae, quando non erat eiusmodi sacramentum, dabatur vera contritio in aliquibus, et non dabatur eiusmodi votum, sive propositum sacri: propositum vero numquam peccandi, numquam potuit includi in vera detestatione peccati: quod etiam non exigunt docetur a Trid.o, sess. 14. c. 4. ubi ita habet: ipsam nihilominus reconciliationem, ipsi contritioni, sine sacri voto, quod in illa includitur (adverte) non esse adscribendam etc.: quod si propositum sacri includitur in contritione, etiam propositum non peccandi: quod si aliquando non exigi videtur contritio ad remissionem peccati, signum est, quod propositum virtuale in illa contentum sufficiens sit ad eiusmodi effectum.

Probatur 3.o, quia concilium Tridentinum agens de contritione perfecta in capite citato, non petit ad illius constitutionem aliquod propositum; nam sess. 14. supra citata, c. 4. ita habet, docet: propterea etsi contritionem hanc aliquando caritate perfectam esse contingat, hominemque Deo reconciliare, priusquam hoc sacramentum actu suscipiatur etc. ... sat est ad veram contritionem propositum virtuale, et implicitum, quod necessario includitur in contritione perfecta, quae actus talis est, et appellatur; secus doctrina concilij mille pateret calumnijs.

Dices 1.o, statim post verba relata agit Trid. de contritione imperfecta, sive attritione, et non solum exigit expresse ad illius actum dolorem de peccato; sed etiam propositum non peccandi de cetero, sive exclusionem voluntatis deinceps peccandi: quod propositum virtuale non sufficit ex sententia eiusdem concilij. Respondeo neg.

K. 2.

hanc coq, admisso ante, ex quo potius vr. Ostimari mea prbao; neq ut opt. probat Lugo disp. 24. de poen., sect. 5. n.° 52. n. in quolt dolore de pecc.° includ. virtualr. pptus n. pecc. di de cetero; ideoq. fideles monendi erunt, qd. attrio satis dolor eet, q. secret eigmi pptus aut fral., aut virtual., qd advert. dus n. huit p. indolore, et hinc ppt. deus summe dilectus, quippe qui semp claudit eigmi pptus virtuale. Erit etiq. qui reat, id dictus ee a Dn.io m.i ex plat. p. gra, n. vo, quia existimaret, qd pptus virtuale n. sufficeret.

Dices 2.°; nullus vq. dolor e de aliquo pecc.°, qui n. sit pptus virtuale, n. omit. di deinceps tale pecc.u: q.° in oi dolore eigmi stinet. tale pptus: q.° pcipua solutio obt. is mox facts, nulla e. Rx, dato 2.° enthimemate, et neg. do. ultus coq; q. n. suffit pptus limitatus n. omit. di tale pecc.u, d. gerale n. pecc. di de cetero mortal. qd pptus n. semp includ. in quovis dolore. Pat utrq: neq 1.° si aliqs heret aiq. omit. di furtus grave, n. reciperet gra, etsi doleret, et firmus heret pptus n. omit. di piurius, qd antea ptulit; indispositus n. accederet ad hoc sacrus: q.° eigmi pptus gerale n. omit. di de cetero aliqd mortale req. Pluris dolor de piurio admisso ppt. malitia spesicq. sq. ls. stentus in ipso piurio; n. claudit etiq. virtual.r pptus gerale n. admit. di alia pecc.a, que n. inficiunt tali malitia: q.° n. semp in quovis vo dolore alicuiq pecc.i stinet. l. virtual.r pptus gerale n. pecc. di deinceps. eshat.

Dices 3.°, pptus feale n. pecc. di de cetero n. includit virtual.r dolorq crim.is antea omissi: q.° neq vice versa, dolor fralis pecc.i stinet virtual.r pptus n. omit. di de cetero talel. pecc.u. Sedit Lugo ans, et negat coq, disp. 24. de poen. sect. 5. n.° 56. et reddit discrimen, qd tn. n. satis capio; neq it pot stare pptus n. pecc. di deinceps pecc.° luxuriq in hoc iq senio ofecto, qui recipiscat de Venere, cui antea impensie operq dedit: ita nuqqpeq dolere pot ho de piurio, qd antea ptulit, q.° magnus dedecq illi pperit; qui pmat deinceps n. omittere piurius, etiq. cum quo illeso honore, possit spicrare: q.° etta.

Dedo igr ans; si loquamur de ppto n. pecc. di deinceps litus ppt. ipus motivus doloris; et nego coq: ro discrimq. e, diversitus ipsa, quq intercedit int neq doloris, et ppti: neq pptus ex sua indole, neq fert, neq ferri pot, in pteritus, q.m vis quo-

dgmo videat involvere. deteitz animj i ast dolor, et dertaõ ex vi sua pot
extendi ad pecc[9] futuru, et põle, et si efficax sit, intẽtative extend[r] ad oĩa illa,
quia ɔtinent eandẽ malitiã, et posĩ exere in aĩa egdẽ ɔtrãq; alia pecc[9], q̃ deter-
gatur ipsa hõ ɔtrũs ẽ; unde in dolore pecc. ɔteriti n̄ raro ɔtinet pp[m] n̄ peccãdi
de cetero, mõ potius explato: n̄ vero in pp[to] ɔtinet dolor. pecc[ti] quiq[;] admissi.

Gemina petitio. sect. 9.

Erit cui scrupulũ moveant ea verba quæ tradidimus, sect. p[re]a; § dices 2°;
ac inde roget 1°, utrum ad vera ɔtritiõ requirat pp[tũ] positivũ saltẽ virtuale n̄ ɔmitt[di]
deinceps q̃odvis aliud pecc[9] lethale, l. satis sit, q̃d eĩgmi pp[tũ] positivũ, aut quasi
positivũ ferat dũtaxat in illa pecc, quæ reipsa tũc ɔmisisti. et de qq ɔtritiõ deipsis,
et ad alia pecc[a] mortalia n̄ ɔmissa sufficiat pp[tũ] negativũ, idẽ n̄ habere aĩũ illa
ɔmitt[di]. Coit Theologi ad ɔtritiõ de pecc[o] mortali exigunt pp[tũ] positivũ, etsi vir-
tuale, n̄ ɔmitt[di] deinceps q̃dvis aliud pecc[9] lethale, sive ex tũc ɔmissis, sive ex aliis
nũquã ppetratis: n̄ mi vacũ ẽ, q̃d etiã extendat ad pecc[a] venialia tale pp[tũ]; ita int.
alios docet Pr Lugo, disp[e] 14. de poen[a], sect. 9. n.° 127. secutus oes anos Theologos.
Q. 0. sita mihi occurrunt. 1°, q̃t n̄ ẽ necc ad vera ɔtritiõ, & de genio.
q̃d habeas dolorẽ de quovis alio mortali, etiã nũq[m] à te ɔmisso, l. iã p poenitẽ deleto, ut
bene ostendit Gasp. Hurt. disp[e] 3. de poen[a], diffic[e] 9. ex Vasq. Suar. et aliis, ut p se
notũ e: quare postulabit pp[tũ] positivũ de n̄ ɔmitt[do] pecc[o] lethali, q̃d nũquã ɔmi-
sisti, et n̄ satis erit pp[tũ] negativũ. 2°, q̃ scilicet Trid[9] sess. 14. c. 4. exigit ad ɔ-
tritiõ in generali vitæ novæ pp[tũ], et inchoatiõ: et postea requirit ad vera attritiõ, q̃d voluntẽ
pecc[di] excludat: d. ad ista duo satis ẽ, q̃d renoves pp[tũ] n̄ peierandi v. g. si istud ĩm
emarcuit p iuram[9] falsũ antea ɔlatũ, et excludas voluntẽ peier[di], si quidẽ quoad
observatiõ reliquarũ legũ, et preceptorũ nec mutasti pp[tũ], nec voluntẽ illa frangendi
suscepisti: q.° ex dictis scilicet id pp[tũ] positivũ generale n̄ colligi, d. sufficit parlare. 3° q[a]
in sensu ɔpto huius pp[ti] negativi generalis n̄ pecc[di] lethal[r], neg[tur] de pron abs iungi

K 3.

voluntas, et ppsitu pecc^di lethal^r in aliqua spe: q^o id ppsitu suffit^a ea pecc^a spe n^o omis-
sa.

Q^d si aliqua testim^a sacrae S^e, Cciliorum, et PP. forte occurrant, quae suspice-
re deamus, et petant ppsitu gerale, exponda sc de ppto salti negativo; q^d gerale
é, et cõe oi actui ctrit^s, tã pfecto, quã impfecto, siquidem ctrid^s in fronte c^ii
4^i, sess^is 14. pties allegato, de ctrit^s in cõi desens^s geral^r decrevit ad illius esse
pfectare ppsitu n^o pecc^di de cetero; q^o satis é ppsitu negativum gerale n^o omit^di alia
pecc^a, spe, l. nunquam antea omissa. Cum in re ita gravi nihil statuo, quorum
idoneus d^s hea.

Rogabit^r de alius, utrum ad v^a ctrit^s requirat^r etiam ppsitu recip^di
sacrm suo temp^e, et obediendi in oibus nariis Deo, et Cfessario; et quale ppsitu illud
deat eé. Affirmant coit^r Theogi, illud ppsitu requiri, existimat tn^o Suar. de poen^a disp^e
20. sect. 4. n° 29. § ult^o, cui adhaeret Gran^o. l^o 2°, o^da 8. de gra, tract. 9. disp^e
4. sect. 4. n°. 19. illud ppsitu includi in alio ppto n^o pecc^di de cetero, sive potius eé p^s
illius, qui n. ppnit n^o peccare deinceps, eã roe, quia illud ppnit, cm statuit re-
cipere sacrm suo temp^e, et obedire mandatis Dei, et Cfessarii in rebus nariis, neq
expsum ppsitu exig^r.

De actibus fidei, spei, et timoris ad ctrit^s petitis quaerit Sect. 10.

Restat ut de actibus fidei, spei, et timoris, quos nulli exigunt
ad v^a, v^e ctrit^is, disquiramus: eos postulat Gran^o in sua des^e s^a relata, subscri-
bit Auct. Cplutenses, disp^e 6. de poen^a, diffic^e 6. et 8. censens, requiri ad iusti-
ficats expressum actu fidei, et spei, p^s quorum 1^m expsse credat peccator, Deum eé
iustificatorem, et p^s 2^m speret veniã ab illo remiss^s pecc^i; et eandem doctrinam incul-
cat tract. de fide, disp^e 8. diffic^e 11. cui favet Lusius de Torres. de fide, disp^e
32. dubit^e 2. C. ppsitu docent Azor lib. 8. c^e 7. q^e 6. et lib. 9. c^e 2. q^e 6. Va-
lencia tom. 1. disp^e 8. q^e 5. puncto 4. Sotus lib. 2. de na, et gra, c^e 13. Vega, lib.

6,

6. in Trid. c. 29. Filiucius tract. 22. c. 9. n° 259. Bonacina in praecepto 1. decalogi, q. 2. punct. 2. n° 9. et Trullenc lib. 1. in decalog. c. 2. dubit. 6. n° 7. quod-cumque aliqui asserunt, requiri eiusmodi actum explicitum 1a vice, in qua homo iustificatur, non tamen deinceps in aliis iustificationibus; alii vero absolute negant, tales actus unquam requiri explicitos.

Cum his opinamur; neque satis est continentia virtualis eiusmodi actus in contritione; qui enim vere dolet de peccatis admissis, ut a Deo eflagitet veniam, et dum firmiter credit, illum esse Deum veniae, et sperat, se ab illo remissionem, et condonationem criminis obtenturum; alias non conaretur ad illam desperatus adsequendam; neque actus magis explicitos fidei, et spei exigere demum; quod quidem ex nullo fundamento sufficienti ad eiusmodi actus explicitos postulandos adigimur; sicuti in proposito non praecedit de ceteris, quod ita necessarium est ad veram contritionem sufficit, cum ut constat ex dictis, propositum virtuale continens in actu doloris.

Denique nullus actus timoris servilis, aut filialis exigitur ad veram contritionem; cum perfectissima contritio nunquam nascatur praecise ex actu ardentissimi amoris, quae deinceps evenire possit, ut ex timore praeconcepto excitemur negotium nostrae salutis, ut bene monet Trid.

His, quae diximus annectant disputationes de effectibus, et praecepto contritionis, et attritionis, de quibus in tract. 2. tradituri sumus pro omnibus effectibus Sacri poenitentiae, ibi conveniens erit examinare effectus virtutis poenitentiae, et quia tract. 4. de praecepto nos premente ad Sacrum poenitentiae recipiendum, disputandum est; ibi etiam de obligatione eliciendi actus virtutis poenitentiae, satis opportune disputabitur; quapropter in praesenti ab iis omnibus recedendum est, ut essentia contritionis, et attritionis prout pars Sacri est examinemus.

Indolis, et necessitatis doloris hactenus enucleati, prout pars Sacri

Poenitentiae est, discutit Disputatio 21.

An et qualis dolor sit pars huius Sacri; et confessionem praecedere debeat. Sect. 2.

Non satis est attentius indagasse duabus disputationibus proxime elapsis naturam, et essentiam contritionis, et attritionis, nisi statim scrutemur, an, et qua ratione eiusmodi dolores, et detestationes

sint pars Sacri poen.^s, quod nost. Scotus, et omnes in presenti supponunt. Et sanè dubitari nequit, nisi spretâ fide catholicâ, quod dolor de pecc.^s sit pars Sacri poenit.^s Tridentinum n. sess. 14. can. 4. et Leo 10. in Bulla c.^a Lutherum apertè definiunt, contritionem esse partem et gerere materiam huius Sacri: Legite c.^a varios Scriptores Belarm.^m, Ruardum, Lindanum, Roffensem, Canisium, et alios, qui id ex professo c.^a hæreticos ostendunt: ac tandem Mar. disp. 18. de poen.^a, sect. 2. et 3.

Altercatio tn̄ n̄ levis ē int. Theologos, discutere, quâ ròe dolor sit pars huius Sacri; nam alij videntur asserere ēē duntaxat partem integralem, eâ ròe, qua satisfactio se habet rē huius Sacri, l. dolor rē Bapt.^i in adulto; siquidem docent, posse consistere totum hoc Sacrum integrum, et perfectum quoad essentiam absque ullo dolore, et propterea, dum tn̄ n̄ adsit complacentia actualis in pecc.^is præteritis; nec propterea omittendi illa; ita videntur loqui Rosella verbo confessio 1.º § 1. Silvester ibi 1.º § 24. qui eandem sententiam tribuit Scoto in 4. dist. 14 q. 4 et dist. 17. q.^m ... etiam dixerit, quod eiusmodi Sacrum s.^e dolore inutile ē, et infructuosum; id n. contingit in Baptismo adulti, n̄ adhibito dolore de pecc.^is præteritis; et tn̄ Baptismum integer ē; unde immeritò Pr Lugo, disp. 14. de poen.^a, sect. 1. n.º 3. ostendit aliter censuisse Scotum. Id etiam apertè pro hoc modo dic.^di Ledesm. 1. 4.^ae 4. q. 31. art. 2. Vega, lib. 13. in Trid. c. 25. affirmant, eamque ēē sententiam comm.: accedunt Almaing in 4.º dist. 14. q. 4. Bernardus de Ganaco in impugnatione Gotefridi, quodlib.º 5. q. 14. quod tn̄ de his, et alijs Theologis sit, quos refert Mar. disp. 20. de poen.^a, sect. 3. n.º 7.

Sit 2.º Contritio aliqualis, sive perfecta, seu imperfecta ē pars essentialis: ac proinde intra Sacri poen.^s: ita communiter, et verè Theologi: inter quos hoc probat novissimè, post missis alijs Junioribus Joannes de Lugo, disp. 14. n.º 6. et 7. his verbis: 1.º, quia cum hoc Sacrum institutum sit per modum iudicij, requirit accusationem; accusatio verò n̄ ē nuda narratio peccatorum; ac proinde debet ēē cum dolore, et ex odio delicti perfecta, alioqui esset narratio historica; quare ipse dolor ex parte modi, itaque id quod constituit accusatio in ròe accusat.^is, consequenter, nisi recurrat Cardinalis ad peculiarem ròem huius Sacri, nihil concludet; siquidem essentia iudicij n̄ petit doloris, et

de-

detestat' delicti ex p[te] accusantis id. vg narrat', et delat' in ord[ine] ad pun[iend]' l. absolo[ven]dy iuridicè.

Neq; magis placet ro[atio] num[er]i 7; ex eo qd hoc Sacry reconciliati-
ōis sit cū Deo: q[uia] includit (infert Lugo) reduct' duary voluntat', ut quæ prius
in discordia abierant, deinde in concordia redeant: q[uia] includit reduct' volunt[ati]s
humanæ ad Deū, quæ reductio fit p poen[itentia]: n[on], inquā, hæc rō placet; nā idē
ferè omniū instaurari pōt in Bapt[ism]o adulti, qui sua volunt[at]e aliqdo lethal[ite]r
lapsus ē; et tn̄ dolor de pecc[at]o actuali, n[on] spectat tāquā pars essentialis ad Bapt[ismu]s:
g[ratia]o ettā.

Rō igr, quæ me movet sic se het. Otrio ex sa[nctorum] doctrina, PP. et
Conciliis Eccl[esi]æ ē pars Sacri poen[itentiae], ut alibi iā vidimus: q[uia] diverso mō se het atq
dolor ru[ptur]o Bapt[ism]i adulti: pat[et] con[sequentia], q[uia] dolor n[on] ē pars eiusmi Bapt[ism]i, siquidē
quolt dolore defic[ien]te, subsistit integrū Sacry Bapt[ism]i, ut ex doctrina certa, et
catholicâ constat. Rursus n[on] se het ut pars integralis huius Sacri: q[uia] pars
essentialis, et intra, cū int[er] hæc mediū n[on] reperiat. prob[atur] ant[ecedens], q[uia] si se heret do-
lor, ut pars integralis Sacri poen[itentiae], sequeret[ur], qd sit defic[ien]te poen[itentia] Sacrali,
maneret nihilominus Sacry integrū n[on] so[lum] quoad esse, d. eniā quoad effect[um]; ita
defic[ien]te quovis dolore, maneret hō real[ite]r, et pleni absolut[us] à suis pecc[at]is, et
grâ insignitus: qd plusq[ua]m falsū ē: g[ratia]o ettā.

Opp[onitu]r; dolor sive ctrio n[on] ē perceptibilis sensu a-
liquo externo: q[uia] neqt eē pars intra componens hoc Sacry. ante constat, prob[atur] con[sequentia]
q[uia] oē Sacry ē signū sensibile invisibilis gr[ati]æ, ut fere coit defin[iti]o: q[uia] neqt hoc Sacry consta-
re aliquâ pte, quæ n[on] sit sensibilis: q[uia] neqt constare dolore. R[espon]det Lugo à n[umer]o 50. cū ple-
risq Theologistis fieri sensibile confess[ion]e ipsa Sacrali, quatn[us] confessio Sacralis indiciū ē, qd poe-
nitens doleat de suis pecc[at]is, eo ipso, qd pecc[at]a fateat[ur] in ord[ine] ad absolut[ionem]. Hæc
tn̄ solutio coit reiic[itu]r 1o ex eo qd dolor n[on] erit pars dista à confess[ion]e: siquidē n[on] ē
sensibilis, nisi distinct[us] à confess[ion]e. 2o ex eo qd dolor erit pars p accidens, quoquidē
fit sensibilis p accidens: ad hoc vō ut sit pars req[uisi]ta, qd sit sensibilis p se. 3o ex eo

qd nunquam poenitens hēt dolorem etiam fructuosum post absque confess. peccatorum co-
ram ante absolut. sacralem. 9° etc.

R. ad 1um horum rnt Suar. n° 9. bene stare, qd per eandem fictionem sen-
sibilitatis denominentur sensilia duo entia realiter dista; sicut ab eadem unione denominantur duo ex-
trema unita; et ab eadem actione denominantur duo facta, actio scilicet ipsa, et term. Ad 2um ne-
gat n. satis esse; ut aliqd sit pars per se sacri, qd sit sensile per accidens; siquidem cor-
pus Christi Dni in Eucha. est vere pars intra illius sacri, et tamen non est sensile, nisi sub illius
speciebus duntaxat rone colorum vicrantium; ac proinde per accidens sensile.

Ad 3um rnt Coninc, disp. 4. de poen., dub. 6. cui fave-
re videntur Laiman lib. 5. c. 4. n° 4. et Ochagabia, tract. 1. de confess. q. 4.
n° 5. dolorem necessario debere praecedere etiam tempore ipsam confess. sacralem, ut sit pars sacri:
ac proinde, ut sacrum subsistat. Sed respuit hic evasio iure opt° ex eo qd heat contra
se fere oes alios Theologos, videndos apud Suar. disp. 14. de poen., n° 13. et praxim
doctissimorum, et piorum, qui sufficere volunt, qd dolor heatur ante absolut., quamvis iam con-
fessio peccatorum facta sit. Quapropter alii volunt reddi dolorem sensilem, etiam conceptum post
confess. absque, quatenus poenitens spectans absolut., vel subiiciens illa pecca iam prius
dicta clavibus, quasi illa iterum virtualiter fateatur: hoc tamen aliis non placet. Su-
ar. ibi n° 17. ait, dolorem latentem, l. subsequentem post ipsam confess. absque reddi per illam
sensilem; quatenus qui aperit peccata aio obtinendi absolut., hoc ipso sciat, se posuisse,
aut velle ponere oia, quae necessaria sunt ad absolut. obtinendam; ac proinde se dolorem
habuisse, l. habiturum esse, quippe qui est unum ex requisitis essentialibus.

Nos vero opinamur, non opus esse, qd oes partes essentiales ali-
cuius totius sint sensiles, ut totum ipsum sensile dici, et vere dicatur, ut patet in hoe,
qui vere dr totum compositum materiale, corporeum, et sensile, quamvis altera, et precipua pars
non sit materialis corporea, aut sensilis passive: unde verum erit, qd sacrum poenitentiae sit
signum sensile, quamvis contritio non sit aliqd sensile; ne in tot angustias, et angustias
quales sunt relatas dixi, sed aliqua necessitate incurramus; praesertim cum absolutio, et confes-
sio sint partes per se sensiles. Respondeo, satis esse, qd quaevis pars sacri sit

sen

sensilis, actu 1°, quatenus illius existentia potest cognosci ex aliquo effectu, cum namque, aut verbis, quo opus sit, ut in actu 2° sentiatur, quod constituit Sacramentum: si n. attentius expenderimus verba definitionis, dicemus, sacramentum est signum sensile, in quo non importatur, quod actu sentiatur, sed quod est in illo, sed quod sentiri possit. Mitto examen multorum, quae h[abe]t reliquimus ex Lugo, et aliis.

Qualis, et quantus debeat esse dolor requisitus tamquam pars ad Sacramentum poenitentiae. Sect. 2.

Semel statuto, quod dolor aliquis sit pars intrinseca, et essentialis huius sacri; ordo igitur et methodus doctrinae expostulat, ut qualis, et quantus debeat esse relatus dolor, investigemus: in qua quaestione multa scitu dignissima, sed brevissime expedienda continentur.

Hic 1° quaeritur, utrum contritio perfecta non solum sit sufficiens, sed omnino necessaria, ut cum Sacro gratiam consequamur. 1. e contra satis sit attritio ad contritionem aliter affectus Sacramentum. Magister, Divus Bonaventura, Scotus, et alii quos referunt Suarez, Vasquez, et Gaspar Hurtado. mox allegandi, docent omnino requiri contritionem, nec sufficere attritionem etiam cum Sacro. Quam iam obsoletam esse benigni placitum, et minus tutam, postquam Sacrum Concilium Tridentinum, sessione 14. c. 4. ita de attritione decrevit: et quamvis (attritio) sine Sacro Poenitentiae per se ad iustificationem perducere peccatorem nequeat: tamen eum ad Dei gratiam in Sacro poenitentiae impetrandam disponit.

Quod autem ea dispositio non sit remota, sed omnino propria, et adaequata; nam etiam sine Sacro poenitentiae, attritio, et quivis dolor honestus de peccato, disponit remote, et inadaequate ad Dei gratiam assequendam: quod ecce. Appellat autem attritio dispositionem iure meritò, quae se tenet ex parte subiecti, neque est forma iustificans. In hac igitur sententia reliqui theologi post supra relatos, iam omnes uno agmine abiere: legatur Vasquez in 3. p. q. 92. art. 1. dubitatione 2. n° 1. Suarez. tom. 4. de poenitentia, disputatione 20. sect. 1. n° 3. Gaspar Hurtado. de poenitentia, disputatione 6. difficultate 2. Lugo disputatione 5. de poenitentia n° 130, apud quos alii communiter idem docent.

Valde affine est huic dubio, quaerere, an satis sit attritio cognita ut talis; 1. omnino necesse sit, ut sit attritio existimata contritio ab ipso poenitente (ut ego opinor) neque de existimatione sacerdotis non videtur curare nisi Lugo forte, minus consequenter. At-

tritᵉ existimatā Ɔtritᵉ oīo exigi ad Sacrū integrandū esse, defendūt morti
cū Scotū in 4. distᵉ 18. qᵉ 3. art. 2. fine, Victoria, Vega, Corduba. et alii
relati apud AA. supᵉ dc.

Ceterū oppitū vrū ē, et quidē ita vrū, ut improbabilitē notū incurrat
Scotice, et suorū. et quod hac nrā opinatē plures Dᵒ Thomæ typis excussi,
imò ut uno vbo rē dicā, cōis sēa ē, legite Fagundez. præcepto 2. Ecclē, lib. 2.
cᵉ 4. nᵒ 13. et 14. et cᵉ 5. nᵒ 14. Granᵒ tom. 2. in 3. p. q. 3. 2ᵒ vā 7. tract. 3. disp.
2. nᵒ 10. et alios apud Leandrū, 1. p.; tract. 5. de pœnitᵃ, disp. 7. qᵉ 9.

Nec mihi ē 1ò, qᵈ Ɔcilium Tridᵘ nō exigit eigmi existimē
ut attritio cū Sacrō. heat suū effm; quia id nō requirit; alioquin doctrina Ɔcilij minus recta
foret, dū satis eē, absolutē adhibē cū sacrā præciperet, quod falsū credūt opptⁱ DD.
2ᵒ quia mea existimaō cū sit pīcia actū intū, nihil augēt, l. minuit de efficā attritᵉ in
Sacrō: quò si illā existimᵗᵉ additā efficax ē attritio cū sacrō. ad grā dicendā, illa etiā existimⁱ
defectē attritio gaudebit energiā eādē. 3ᵒ quia secus spectaret ad efficaciā attritᵉ, et illā
quodāmodo Ɔstitueret actū quidē falsū, et erroris, per quē ego existimarē attritionē eē
Ɔtritᵉ, cū tn̄ reipsā alitʳ se haberet; atq dicere, qᵈ actū erroris sit oīo nāriū ad cōsequendū
grā, quod adē attritio, plusquā falsū vr: quod ettā Ɔsulto addidi, quod adē attritio
nēq in aliquo eventu actū erroris nāriū ē ad cōsequendū grā, quod sic̄ hō accedit ad Sacrū ta-
cens bonā fide peccᵐ mortale; quia per errorē existimat, nō eē peccᵐ saltē grave; tunc n.
error illū excusat ab integritē mali Sacri; ac proinde à præcepto iubente eigmi integritᵉ;
at in nrō casu attritᵉ nullū datᵉ præceptū iubens, qᵈ Ɔtrio adhibeatʳ ad Sacrū vali-
dū efficiendū; unde discrimen satis liquet.

Qᵈ si quærentes aliqᵘ 3ᵒ, utrū ille, qui suscepit Sacrū pœnitᵉ
cū attritᵉ cognitā, licet tali, deatʳ nihilominus sub mortali haberē Ɔtritionē in artᵒ
mortis de peccⁱˢ lethalibus admissis, et meri attritᵉ cognitā in Sacrō dimissis; duplex
DDᵘᵐ agmen occurret illi; quorū 1ū affirmativā pro se tuetʳ, ita Suar, dispᵉ 15. de
pœnitᵃ, sectᵉ 4. nᵒ 17. et 18. Thomas Sanch. in Decalogo. cᵉ 9. nᵒ 34. Va-
lencia, 3. pᵉ, dispᵉ 7. qᵉ 8. punct. 4. Lambriaꝰ de casibꝰ occurr. in tempᵉ mortis,

c. 4. dub. 2. nº 4. Granº l. 29 Opᵉ 2. de actibus humanis tract. 22. disp. 4. sect. 4. [illegible] 36. et alii. Negativam vero quam defendunt Coninc de Sacris, disp. 3. dub. 14. nº 5. Becanus de Sacris, cap. 29. nº 3. Laiman, lib. 4. theologiae moralis tract. 6. c. 2. nº 6. Fagund. de praecepto 2º Eccl., lib. 2. c. 4. nº 13. Salmant. tom. 1. in 1.2 [illegible] tract. 3. disp. unica, sect. 10. nº 3. quos et alios refert, et sequitur Joannes de Lugo, disp. 9 de poenitentia, nº 262.

His postremis adhaereo, 1º, quia in praxi fere nullus confessarius, aut concionator etiam doctus, et pius est, qui moneat populum de hac obligatione habendi contritionem in articulo mortis, quamvis adsit attritio cum Sacramento, quin potius scrupulorum aculeis male vexari illum credimus, quia aliquando id doceant poenitentes, quae etc. 2º, quia nemo tenetur ad medium salutis aeternae adhibendum, quod metaphysice, aut saltem physice certum sit, sed sufficit, quod moraliter, seu prudentum existimatione certum existimetur; sed eiusmodi est attritio cum Sacramento, attritio, inquam, ut talis cognita; quia quamvis non sit expresse definitum, id sufficere ad iustificationem assequendam; adeo tamen certum est, ut oppositum improbabile sit apud aliquos DD. qui aliis censuris adversum afficiunt: quia satis, ut erit, adhibere attritionem cum Sacramento etiam in articulo mortis: minor, et consequentia constant; minor autem probatur, quia nullum medium in praesenti est, quo adhibito, possimus manere certi metaphysice, aut saltem physice de nostra iustificatione; alioquin possemus, seclusa revelatione peculiari in hac vita, nosse, nos esse in gratia, quod abhorret, asseramque repugnantiam [illegible], et Synodo Tridentina; ergo quocumque medio adhibito, manebimus certi ad summum moraliter.

4º Confirmatur, quia etiam si ex [illegible] opposito, conetur aliquis ad contritionem [illegible] in articulo mortis; adhuc nequiquam omnino certum, physice, aut metaphysice, quod illam reipsa habuerit: ergo tenebitur conari ad perfectum, quousque certum omnino sit de sua vera contritione; quod irrito semper conatu intendet: alioquin poterit certo aliquando scire (seclusa peculiari revelatione) se in gratia esse, quod falsum omnino est, l. scientia esse poterit certitudine dumtaxat morali; quam etiam habebit, adhibita attritione cum Sacramento: ergo etc. Ex quo soluta manet praesenti ad[illegible] versum, siquidem adhibita attritione s. cum Sacramento, certitudo moralis suae salutis non vano homo concipit; quamvis dumtaxat certitudinem tantum consequi poterit, quamvis conetur ad contritionem perfectam, ut habent,

et percipiunt adversij.

D. stat; inquir^d 4°, an dolor req^s ad ꝯfess^m nariò deat elici à pœnit^te ex intent^e ꝯfit^di pecc^a; l. ea intentio n' requirat, ut fructuosum obtineat Sacrum. Petijt eiusmi intent^s Bonac. disp. 5. de pœn^a, sect. 4. n° 29. et Candid^s disquisit. 24. art. 6. n° 2. Repugnat tn Reginal. lib. 5. n° 94. et Lug. disp^e 24 de pœn^a, sect^e 4. n° 37. ubi id late, et bene pbat.

Ptis suffragor 1°, q^a usus fidelium n' infrequens e, ut concepto dolore de pecc^is, deinde cogitent de illis ꝯfess^e: ȷ° dolor n' det elici ex intent^e ꝯfit^di pecc^a; alioqui haec intentio semper prius supponeretur. 2°, q^a sincerior arguit ãi, si qs ex dolore pecc^i ferat in illis accusat^m, et veniae impetrat^m, q^m si e ꝯ^a, desiderio veniae ꝯseq^de doleat de pecc^o: q^a ille est mus nobilior, et liberalior dolendi. n' vitiat ipsum dolorem in ord^e ad ꝯfess^m. 3°, q^a nusq^m ꝯcis exegere in dolore eiusmi relat^m ad ꝯfess^m, itaut ex voto ꝯfess^is dolor incipiat; q° id n' e nariu. 4° q^a in ipso dolore ꝯtinet^r oppositu ꝯfit^di mortalia, et ꝯstandi reliqua naria ad salut^m; q° satis in opere ꝯ, et ꝯsue^m e, ut id oppositu eius ꝯsupponat, et ptat ante ipsum dolorem: q^d etc^a.

Uno alia posset aliqs hic scicitari; 1° an dolor novus semper requirat^r ad novam ꝯfess^m pecc^i instit^d? d. disp^e 4. sect. 2. docuimus ex ꝯa plurium n' requiri novum dolorem. 2° ꝯscicitari pot aliqs, an dolor debeat nariò precedere ꝯfess^m pecc^rum; l. satis sit, si precedat absol^m: cui q^stio facimus satis s' preced^ti huius disp^e

Atine tn quasit gravissimum dubium; D. satis sit, qd ꝯtrio, sive dolor sufficiens ad Sacrum existat vel physice cum tota absol^e; l. cum q^a post illius: l. statis aliqs, aut parum post hanc absol^m, itaut moral^r cum illa dicat esse, et existere.

Circa postremum difficultas nemo, quem sciam, disputat pt unum Gran^a, 5° v. 7. de pœn^a, tract. 3. disp^e 3. sect. 1. n° 7. ubi ait, nullum fieri eius Sacrum, si existat dolor immediate post formulam absol^is plane; cuique ego ꝯ opinionem. Rõ mihi e, q^a cum verba absol^is ferant pmus iudicij suppt accusat^m legitimam factam, qualis n' est in hoc iudicio, si dolor abest; cum dolor sit de substantia ad accusat^m legitimam huius fori, patet ex ꝯfess^e inst^e; idq^e sunt dij e de dolore n' prius real^r exist^ti, quia expleat absolutio, et eius principium incipiat, q^m vero de his duobus postremis n' ita certus sim, ac de priori.

Nec mom^ti e, si opponat et, qd in Sacro Bapt^i suffic^t ad illius valorem unctio moralis nõ, et phys, itaut parum referat absolutio precedat; sect sequatur vba ipsa, q^a etc^a. Rõ n' qd q^m ꝯs ex na Sacri ut sit ea unctio sufficiat, et satis

sit

sit, qd ma pxa Bapti, sic ablutio existat sial post formulā plat, re-
pugnat tn nr huig peculiaris Sacri ponē, qd dolor dūtaxat existat plicē
post absolut, qui vox qm sa deriji; it ē sa ponē Sacri validū erit, q-
vis cfessio, et dolor pcedant plicē absolut ḡ horū integrz v.g. qd tn n
eveniet in Bapto, sl illi irritat, si ablutio pcedat q quadratū hors ipsū
formulæ, ut certū ē: cui rō fortasse ē, q formula Bapti sciat ablut
de psenti factū, ac pinde n suffic ablutio pterita, qd n ita evenit in
cfesse. Mitto alia difficillima.

An aliqs dolor minor attritē sufficiat cū sacro ad iustificat.

Sect. 3.

Quæri q°, an sufficiat ad integrit Sacri n sō attritio pualis, d. etiā
quidā dolor aliquā roē minor, q quis pp doleat, se n hīre dolors peccatorū.
Autumant suffire Paludanū in 4o dist 27. qe 22. art. 4. Navarro c 1o summæ
n 1 et 18, et c 10 n 4 Saa verbo ctritio n 5 Emanuel Rodrig tom 1 sum
c 50 et favet Leander tom 1 de Sacramtis ttr. 5 de pœnit. de 7 qe 12 qua-
tus oppositū duntaxat appellat pbabilius, neque aliqua nota inuslū
invenio hanc sq apud ddes sil. ūris Llamas excipias. loco infracitando, qui eā indignā ee, tq doctis et pijs viris ait. Senecant pinde
oppositū Enriq lib. 4. c. 26 n 5 Vasq q e 92. art 1 dub 3 Bonacina de pœnit. d. 5 pe 5. sec. 1. puncto 3. n. 7. Faguindez de 2o pcepto Eccle lib. 2 c. 5 n 13 Filiucio ttr. 7 c 6 pe 2 Llamas
2a pte sue methodi c. 2. § 4. et alij apud hos.

Opinor 1o ee pbabile cū sq
fat. suadente sufficere dolorē, quo doleas te n dolere, de peccatis admissis, et
3 q. pbari potē ex doctrina Ripaldæ tom 1 de ente supnali lib. 3. tota de
64 pcertim n. 5 ubi desiderare amorē dei, sive amorē dei amare pbat
ee amare ipsū deū pcurrite Augno ttr. 9 in Epist cū Ioan c 4 versus fine

Ubi ipsa habet: diligendo dilectionem Dei diligit. Probatur 2° conclusio nam qui dolet quod non detestetur peccatum, vere detestatur illud; sed sufficit detestatio peccati ad confessionem, ergo sufficit dolor non dolendi sive non detestandi. Probatur maior, quia detestatio peccati est aliquid oppositum, et destructivum illius, sed nemo desiderat malum, et destructivum alicuius nisi illud odio habeat et detestetur: ergo eo ipso quod doleat se non detestari peccatum, illud re ipsa detestatur. Confirmatur, ex illo Fulgentij Epist. 5. a se ipsa sive charitas diligit nec diligit nisi habeat ergo qui diligit charitatem eam illam possidet: ergo a simili similiter, qui dolet quod non detestetur peccatum, et detestationem illius desiderat, eam illud detestatur; sive detestationem illius re ipsa habet.

Nec momenti est si opponatur 1° quod aliud est dolor de peccato; aliud vero longe diversum dolor de non habendo dolorem illius: ergo cum ad sacramentum exigatur dolor de peccato non satis erit dolor de non habendo dolorem. Respondetur 1° formaliter est aliud omitto, virtualiter etiam aliud est nego: et satis videtur dolor virtualis de peccato, sive attritio virtualis, ut constat sacramentum, et ratione qua sufficit amor virtualis in contritione, et etiam dolor virtualis in amore Dei super omnia contentus ad iustificationem etiam extra sacramentum et ideo est in proposito non peccandi de caetero, cuius virtualis continentia sat est ad iustificationem cum sacramento. Respondetur 2° (ut hoc demus adversarijs) omisso antecedenti, et distinguendo consequens: ergo cum ad sacramentum exigatur dolor de peccatis, non satis erit dolor de non habendo dolorem, si id praecise daretur omitto: si detur ille dolor cum omnibus alijs, quae requiruntur, includit, scilicet illum circumstant, nego consequentiam: nam dolor de peccatis, scilicet includit scilicet necessario praesupponit ad ipsum dolorem non dolendi.

Nec momenti est si opponatur 2° dolere quod non comedas non est comedere; alioquin implicaretur quod ullus fere famelicus pateretur famem, siquidem omnes fere dolent, quod non comedant: ergo dolere quod non doleas de peccatis, non est de illis dolere; atque illa detestari, ans firmari potest alijs innumeris exemplis. Et caetera. Respondetur dato antecedenti et negata consequentia,

ratio est

1 91

vo e. q ipsum n comedere psupponit nario aliqua rone ad v3 do
lorem suscipiendum den comedendo; 2a V. dolere, q n doleas de peccatis
q admo psupponit odium ipsorum peccatorum. quae etiam rone solvenda
sunt alia exempla, quae obiici possunt, itaque videndum e in oibus actibus reflexis
aut quasi reflexis, qd supponant, (qd virtualiter contineant, aut n con
neant. Ex qq oibus constat satis probabile esse id q Paludani et alio
rum: consulo tamen oibus, ut in praxi oppositum placitum sequantur, illa q sa
utilis e scrupulis dumtaxat cedandis, aut fere.

Denum sunt q petant, V. ad venialium confessionem sufficiat do
lor aliqs inefficax illorum. ita nonnulli rogant, quos tacito noie refert Lugo
de poenitentia d. 14 n 65 q etiam augi sunt affirmativam ptem tueri. id.
illos arma corripit Lugo citatus n 106 e q mirum mihi e illum
pit Pr Suarez d. 20 de poenitentia sec 6 n. 2 cum tamen d. 12 sec. 2 n. 9.
dixerit sufficere ad remissionem venialium, q qs recipiat sacramentum sine
actuali complacentia peccati venialis, q remittendum e, et cum volte, ac
desiderio recipiendi sacramentum, et effectum illius, ubi pro se alegat Sotum
et Ledesmam.

Quapropter oppinor sufficere ad remissionem venialium in sacramto
dolorem inefficacem illorum, cum carentia actualis complacentiae in venialia remi
tenda: imo hanc carentiam complacentiae actualis dumtaxat sufficere
existimo addita semper volte recipiendi fructuose sacramentum. ita
ddes q alegati, et q plures ceteri mihi e Pr Suarez d. 12 de poenit.
sec 2a n 9 alegatus ~~pro q si attritio~~

Pr 1o q si attritio va exigeret ad remissionem venialis p sacramentum
peteret ipm remissum veniale, ut idem veniale remitteret p sacramentum, id hoc
absurdum e: ergo e q attritio vu exigat ad remissionem venialis p sacramentum. pr
maior, q attritio se sola sufficiens e ad remissionem venialis: ergo si peteret attri
tio va ad remissionem illius p sacramentum peteret ipm remissum veniale, ut remit

teriat veniale per sacramentum: — Pr 2° quia ad remissionem etiam gravissimi
mortalis per sacramentum, attritio videtur sufficiens esse: ergo aliquid minus postulandum
est ad expiationem venialis per sacramentum. Confirmatur quia venialis culpa ita leviter
deum offendit, et amicitiam cum eo initam laedit, ut illam integram relinquat: ergo
incredibile est, quod non satis sit dolor inefficax sine complacentia actuali in pec
catum: sed duntaxat carentia complacentiae actualis cum voluntate recipiendi fru
ctum huius sacramenti, ut peccatum ipsum veniale expurget.

Pr. 3° quia in satis probabili sacramentalia ex opere ope
rato delent venialia; dummodo absit complacentia actualis illorum: ergo a for
tiori ea poterit delere sacramentum poenitentiae, si absit complacentia actua
lis peccati venialis expurgandi, addita voluntate recipiendi fructum huius
sacramenti.

Obstat tamen Concilium 1°. scilicet Florentinum et Tridentinum, quae docent
contritionem esse partem huius sacramenti. ergo impossibile est, quod eiusmodi sacramentum consis
tat si absit omnis dolor, et solum detur carentia actualis complacentiae de peccato
veniali expiando, quamvis addat voluntatem recipiendi sacramentum et illius
effectum. Respondetur concilia non intelligenda esse de stricta, et perfecta contritione; siquidem
ut supra satis effecimus, contritio imperfecta, sive attritio satis est ad constituendum
hoc sacramentum perfectum et utile: unde licet nobis in praesenti idem intelligere
de dolore, et attritione virtuali; qualis continetur in illa voluntate recipien
di fructum huius sacramenti cum carentia complacentiae actualis in peccatum
expiandum; ut explicant Soto et Ledesma approbante Soario vbi supra.

Firmatur ista responsio, quia satis probabile est suf
ficere ad constituendum hoc sacramentum, dilectionem Dei absque dolore forma
li; sufficit ergo dolor virtualis qui continetur in dilectione, ut docent plures
apud Leandrum tom 1 tractatu 5. de poenitentia d. 1 q. 23 et 24 inter quos
videri poterunt Suarez disputatione 9 de poenitentia sect 1. Gasp. Hurt d. 2 difficultate 5
et Cardinalis de Lugo d. 5. n. 93. ergo si nimis actibus, et dispositione a

nobis

nobis supra relata continet virtualiter attritio, id satis est ad doctrinam Concilii tuendam, et sequendam.

Obiicit 2° incredibile est, quod Deus remittat peccatum etiam veniale homini habenti duntaxat dispositionem cum qua bene compati potest complacentia in ipsum peccatum remittendum; sed talis est ~~attritio inefficax~~ dolor inefficax: quo ille non est sufficiens dispositio etiam cum sacramento ad veniale expurgandum: quo multominus erit sufficiens dispositio, si eiusmodi dolor etiam inefficax absit ut nos docemus. Respondetur omisso antecedenti, et negata consequentia quoniam semper ego postulo carentiam complacentiae actualis ad remissionem culpae venialis, sive absit, seu adsit eiusmodi dolor inefficax: nequit autem etiam de facto absit coniungi talis carentia complacentiae cum ipsa complacentia: unde totum argumentum corruit. De proposito requisito ad sacramentum sectio 4

Satis claret quod titulus ingratus: nec minus liquet ex dictis d. 10 sec. 8 quid nos in praesenti opinari debeamus, quod hac sectione brevissime elucidemus. Scotus in 4° distinctione 17 quaestione 1 art. 2 et Paludanus quaestione 8 quibus alii adherent: docent non requiri ad valorem sacramenti ullum propositum etiam virtuale non peccandi de cetero: addit tamen Scotus id esse verum dum poenitens detegat confessario defectum sui propositi.

Ceterum quis non videat quam apte sibi coniungit Scotus? nam si propositum saltem virtuale est necessarium ad sacramentum (ut si hoc 2m) ut quid opus est manifestare poenitens confessario, quod propositum absit: cum solum peccata mortalia illi teneamur revellare, si vero quod non satisfecerit ad valorem sacramenti, sed dicere reum apud confessarium propositi non habiti, sed propositum habere ut subsistat sacramentum: alias quam liceret etiam confiteri peccata nulla dispositione debita praemissa: dummodo confessarium moneremus de nostra indispositione, quod est plusquam falsum: quod etiam

Alensis. 4ª pte q. 69 membro 9 art. 2º et

D. Thos 3ª pte q. 90 art. 4º quos citat allegat et sequitur Toledo in

in summa lib. 3 c. 4 § 5 porro qq subjungit Medina codice

de confess. q. de confess. sola iteranda; ita abhorrent a p̄fata sno

ut censeant oio requiri ad valorem sacramenti propositum explicitum et formale,

neque implicitum et virtuale sufficere.

Alij medium viam tenuerunt, quos sec. 8ª disp. 10 citavimus

censentes requiri sane propositum ad valorem sacramenti; sufficere tamen

propositum virtuale, sive confessio sit de venialibus, seu de mortalibus, sive

advertat penitens se non habere propositum formale; sive id non advertat, quod

repugnet Pr Suarez d. 20ª de penit. sec. 4 n. 33. fundamentum horum DDrum est

quia absta efficax detestatio peccati est de essentia huius sacramenti: sed eiusmodi

detestatio nequit stare sine proposito non peccandi; nec tamen requiritur proposi

tum formale: quia virtuale propositum sufficit, et requirit; siquidem petit ille

dolor qui eiusmodi propositum virtuale includit. maior certa est et minor

pr ex ijs quae late tradidimus sec. 8 disp. 10 sup. cit.

Caeterum sna haec postrema a nobis ad

mittenda foret si admitteremus quod absta et efficax detestatio pecca

ti requiratur semper ad valorem sacramenti, quamvis so fateremur pecca

ta venialia uti illa sna docet. Verum cum sec. prima dixerimus sufficie

re ad remissionem venialis tantum per sacramentum dolorem inefficacem cum ca

rentia complacentiae in eiusmodi peccata venialia delenda; licet etiam suffi

cere carentiam complacentiae cum desiderio recipiendi fructuose hoc sa=

cramentum.

Dicendum mihi in p̄senti est sufficere ad remissionem mortalis propo

situm contentum in dolore efficaci; ad remissionem vero peccati venialis sufficere

propositum virtuale, aut quasi virtuale, quod in eiusmodi dolore inefficaci

et carentia complacentiae in peccatum continet, [quod continet in carentia

complacentiae

displicentiæ, et desiderio recipiendi fructum sacramenti, quod quidem propo-
situm vel negativum est vel virtuale, neque aliud videtur requiri. ratio est, quia nul-
lum urget fundamentum ut maius, et expressius propositum pro peccato veniali postu-
lemus: ergo non postulandum est cum sine fundamento urgenti non augenda sint
præcepta et obligationes. accedit 1.° quod si Soto, Paludano et aliis li-
cuit asserere non peti ullum propositum pro confessione etiam mortalium, ut in 1.a
ea vidimus: quid absurdi, obsecro, erit si nos propositum negativum, vel
aliqualiter virtuale putemus sufficere quoad venialium dumtaxat
confessionem præsertim cum dolor negativus, sive carentia displicentiæ actualis
in peccata venialia simul cum desiderio recipiendi fructum hoc sacra-
menti satis sit ad peccata venialia duntaxat expungenda.

Accedit 2.° quod in ea pluribus quos
pro 3° placito 1.a adduximus sufficit ad valorem sacramenti illud propo-
situm, quod continetur in contritione, sive attritione, cum ista potissimum requiratur
et tantum ex communi videatur requiri propositum: ergo similiter sufficiet propositum quod
continetur in contritione imperfecta, quam nos sufficere putavimus secunda
ad valorem sacramenti pro venialibus: esto eiusmodi propositum sit nega-
tivum sit et valde imperfectum: id quod communiter asserit aliorum vestigiis
inhærendo.

Post hæc conveniens erat ut disputaremus singillatim de casibus
et eventis, in quibus unusquisque iure existimat habere propositum sufficiens
non peccandi de cætero. sed quia res longissima est et non nihil exorbitans a nostro pe-
culiari instituto, ut pote quæ immate, et vario dependeat ex priis satis
diversis, id omittendum duxi, ratus sufficere, quod vos ad legendum remittam quod
novissime 1.a parte tractatu 5 de pœnitentia disp. 7 a cap. 34 ad 56 quibus late versatur.
de examine item peccatorum ad confessionem prærequisito agendum erit infra ubi de
integritate confessionis egerimus. denique non omitto disputationem vel dari possit confe-
ssio valida et informis defectu doloris aut propositi; id quod de effectibus huius

sacramenti disputabit opportunissimus locus erit regetur tamen, ut præsenti sec seg.tes afferamus. An et quale peccatum sit fateri crimina absque ullo dolore et proposito. sec 3

Multipliciter evenire potest defectus doloris (idemque proportione ser vata de proposito oppinandum est) dum ad sacramentalem confessionem accedimus i° etenim desideret dolor non totaliter, sed in aliquo gradu l intensione requisito, et tunc disputari solet an possit dari sacramentum quodque validum, quando adest aliquatus dolor, sed informe, id est, non conferens gratiam, quæ effectus, sibe sacramenti dicit, fro ingm ab illo producta: quæ sane quæstio pridem maximi bito apud DD.es disputanda tamen alibi, ut quæstio monui.

2° contingere potest, ut de quovis peccato confitendo omnino dolor absit, de quo in præsenti sermo instituimus. in quo eventu constitutissime apud chatolicos est quod eiusmodi sacramentum nullum omnino erit, siquidem caret parte essentiali ullo dolore, l proposito, aut utroque sil, non tamen ita videtur constare an foret peccatum, et quantum sine ullo dolore, aut proposito peccata fateri: quam propter subiiciendis conclusiones rem totam enucleabimus

Sit 1a conclusio: fateri l unum peccatum mortale nunquam antea directe dimissum per confessionem fateri; inquam, illud sine proposito et dolore requisitis, quamvis alia crimina tunc debite fatearis peccatum mortale est reddens sacramentum nullum. nullus est qui de hac conclusione dubitet, nec aliquis chatolicus de illa dubitare potest. probatur quia formula sacramenti tunc inanis redderetur, et sacerdos deciperet in re gravissima. quod peccatum mortale est id per agere data opera: neque inadvertentia, aut ignorantia invincibilis, hoc ita operantem excusaret ut in aliis similibus contingit quod est.

2a

2ª dic. nullum e peccatum nec veniale fateri ali-
qd l aliquot venialia absque ullo dolore, aut pposito; dummodo tamen in eadem
confessione saltem aliqd veniale detegas, cum debita dispositione, et idem sentien-
dum e. de peccatis mortalibus iam legitime confessis ita docet Suarez d. 20
de pœnit. sec 6ª n. 2º. Fagundez de 2º pcepto eccl. lib 2 c. 1º n. 12
et c. 8º n. 15. Gasp. Hurt d. 6 difficult. 7 Lugo d. 14 a n. 118, et
alii comm. et sic defint apud Suarez q mortale crimen ee existimet
ita fateri. pr tamen contra dc. multis ab pe Lugo, qui forte posset facili-
time elevari, qd alii pstabunt. qq valet. nos 1º dcm pbamus 1º ex
eo qd nullum peccatum veniale e mª naria confessionis qm nullum peccatum erit
ita fateri venialia, ut maneant adhuc mª inepta confessionis. 2º in talica-
su nulla iniuria irrogat sacramento; neque frustrat l falso redit
fra absolutionis: qm nullum peccatum tunc mitteret. pr con. q si pptr
aliqd n liceret venialia l mortalia iam rite expiata ita fateri maxime
qd irritaret sacramentum, et formulam frustraret, ac p inde iniurius
fores sacramto an v. pr 1º qa 1mq e tunc dicere ego te absolvo siqdem
ve absolvit tunc pœnitens saltem ab uno peccato veniali, et pro a fra
tiva indefita in mª stingenti uno singulari dentale: nec repugnat
qd unum l plura peccata etiam mortalia remittant p hoc sacramentum ali-
quo l aliqq venialibus n remissis qm ettª qui dc. etiam ve e demortalibus
iam prius directe expiatis p confessionem.
Scisitabit tamen nemo. v. advertem
huius dcis regrat qd pœnitens moneat confessarium, se n here dolorem de
hoc l illo veniali, qd tunc fatet. Plct aliqq id placuisse existimantibus
qd alitr committat mortale Lugo tamen, qui refert et seqt Leander 1ª pte
com 5 d. 7 q. 27 putat ee adminus veniale id n dicere sacerdoti, s dopr
Suarez d. 20 de pœnitª sec 6 n 7 ait qd sit veniale dumtaxat si eiusmi
peccatum absque dolore supponat clavibus tamen in mª sacramenti dº e

q^a illud e parvitas m^e in re sacrilegij: nullus v^r foret crimen, si n^i
ut m^a absolvenda, sed ad humilitatem fovendam, et propter capiendum consilium
aut alios honestos fines dicat eiusmodi veniale absque debita dispositione
Nos v^r haec opinamur. 1° nullum esse peccatum, si eiusmodi crimen absque debita dispositione dicat monito confessario
de sua indispositione cum illud peccatum non sit, q^a ut bene monet Lugo
citatus d^e 14 sec 8 n 126 cessat penitus [?] 2° nullum esse crimen [?]
leviss[imum], si etiam non monito confessario de indispositione eiusmodi peccatum illi
aperiat non animo, ut sit m^a absolutionis, in quo adhaeret P. Suarez
fundamentum mihi est ea, quae produxi dicta 2^a, quae sane dico veriss[ima] est in hoc
duplici s^u.

3° sentio esse mortale illud peccatum veniale subiicere
clavibus ut m^a pro illis absolvendum. ratio est q^a ~~non~~ conatus ad sacrilegium mortale crimen est quin attendenda sit levitas m^e circa quam versat sacrilegium: neque oppositum docere pot[est] Lugo, qui pro quo eadem d^e 14
n° 110. oppositum bene suadet: esto Pr Suarez d^e 20 de penit^a. sec 6 n^o
7, et d^e 22^a sec 10 n 7 apte doceat esse veniale, et dari parvitatem m^e
in tali sacrilegio, quod et probabile sit propter auctoritatem tanti d[octo]ris ad tamen
mihi displicet ~~non~~ in p[rae]senti: esto ex alijs capitibus possit admitti parvitas
m^e in sacrilegio.

3^a dico lethaliter peccat quisquis fassus unum vel plura venialia, nullumque dolorem, aut dispositionem habet circa aliquod illorum quae tunc fatet, ita ut m^a
totalis illius confessionis subiiciat clavibus absque requisita dispositione. ita sentimus cum communi s^a, quam tradunt Suarez de poenit^a. d^e 20 sec 6 n° 2 Fagundez 2° praecepto eccl[esiae] lib 2° c 1° n° 12 et c^e 8 n° 15 Candidus disputatione
24 art 5 dub 3°, et Lugo d^e 14 de poenit^a. a n° 109. quos noviss[im]e refert et sequitur Leander de SS^o Sacramento p^te 1^a tr^u 5 d^e 7 q^e 25. probatur dico
q^a frustrare, et nullum reddere sacramentum aliquod maxima iniuria, et
piaculum

piaculum; sicque verba formae, quae Christi Domini verba sunt falsa, et irrisoria reddunt quod id peccatum grave est: pro ansa, quia in praedicto casu nulla est ratio in qua verificetur forma; et consequenter quamvis sacramentum sortiatur suum effectum, quod etc. Confirmatur quia si haec frustratio non sit peccatum grave, neque tale peccatum erit si quis sciens, et prudens rebaptizet: vel si femina mentito habitu conetur reci pere sacramentum ordinis, et sic in aliis sexcentis. quod etc. Obiectiones declinat sec. 6

Obiicit 1. 1.a et 2.a sententiae non sibi coherent: quia altera ad minus falsa est pro ansa quia peccatum lethale est fateri vel unum mortale numquam antea dictum sine debita dispositione, quamvis de reliquis peccatis, quae tunc dicimus habeamus sufficientem dispositionem, et ista docet 1.a sententia, 2.a vero sententia affirmat nullum esse peccatum, fateri absque dispositione aliquod veniale dummodo cetera debite dispositi dicamus: quod non sibi constat haec doctrina. pro consequentia quia vel frustratur formula sacramenti, et falsa redditur in utroque casu, vel in neutro: atque per nos formula non redditur falsa in 2.o casu, dum fatemur aliquod veniale sine dispositione quod neque in 1.o Respondeo negando ansam: ad cuius probationem concesso ante negatur consequentia, et ad huius probationem reddo frustrari formam in casu 1.ae sententiae, non autem in casu 2.ae sententiae ratio discriminis, quia cum virtute huius sacramenti, nequeat vel unum veniale remitti quin simul remittatur mortale, quod est in confitente, mortale quod perseverans est obex ad gratiam sacramentalem recipiendam: potest tamen contingere quod simul remittatur per hoc sacramentum mortale peccatum vel veniale quin aliud veniale expietur sicque neque unum neque plura venialia impedimento sunt pro gratia recipienda delente alia peccata, quo sit ut fit quod in casu 1.ae sententiae formula falsificatur non autem in casu 2.ae sententiae. unde argumentum solutum est.

Obiicit 2.o quod 2.a sententia etiam comprehendat peccata mortalia quamvis non indi

44.5.

recte prius absta. [duntax purgata p. v.] et effectus dimissionis, siquidem eiusmodi peccata nequeunt iam esse impedimentum gratiae recipiendae; ac proinde perperam limitavimus 2um dictum ad mortalia solummodo, quae directe per confessionem expiata iam sunt. Respondeo poenitentem dupliciter se posse habere 1o advertendo eiusmodi peccata mortalia quamvis ex aliis capitibus expiata; non tamen fuisse directe subiecta clavibus, ac proinde tunc obligationem esse sub mortali, subiiciendi illa clavibus 2o v. ita ut hoc non advertat si 1mo se habeat certa est (contra eos haeteros, de qua alibi) doctrina dicti 1i dimittit quod revera mortale non subiiciendo tunc clavibus directe et cum debita dispositione illud mortale aliunde dimissum, et in hoc casu, supposita sufficienti advertencia suae obligationis loquitur 2um dictum de his so peccata mortalia sed directe absoluta iungit peccatis venialibus. quod si est 2o supponamus poenitentem non advertere suae obligationis non erunt impedimentum ad gratiam recipiendam eiusmodi peccata mortalia siquidem nec per suam malitiam, quae iam purgata est nec per novum crimen lethale, quod in eis non subiiciendis directe dimittat.

Obiicies 3o per nos v. est formula absolutionis, quamvis non habeamus dolorem de aliquo vel aliquibus venialibus tunc dictis, duntaxat de reliquis doleamus, quia v. est dicere te absolvo, quamvis ab unico peccato revera absolvas cum sit propositio indefinita et affirmativa in materia contingenti, ut supra notabamus: quod similiter v. erit formula, quamvis non accedamus dispositi circa aliquod mortale tunc 1o directe dictum; ac proinde nulla irrogabitur iniuria sacramento unde 1a dictum falsa erit ex doctrina 2a. Respondeo negando consequentiam ratio est: quia cum non possit absolvi, neque unum veniale per sacramentum persistente aliquo mortali, quod gratiae obstaculum est, inde satis falsificat in casu 1i dicti formula absolutionis v. tamen est doctrina 2i dicti quia bene stat, quod aliquo vel aliquibus venialibus non dimissis caetera peccata purgentur per sacramentum.

Obiicies 4o

Obit 4° l. Strahere matrimonium absque inten-
tione strahendi si aliquis invitus omnino cogat strahere per sum-
mam iniuriam, sed tunc smittet irritatio frequens sacramenti illius
ac proinde sacrilegium: quia cuius frustratio et irritatio non est intrinsece
mala, ac proinde saltem in aliquo casu et urgenti necessitate
idem licebit in sacramento poenitentiae, unde 1a et 3a dico non ubique
Rent Herrig lib 12 de matrim
c. q. n° 6. Thos Sanchez lib. 1 de matrio d. 12 n° 2 quos refert
et sequitur Joan de Lugo d. 14 de poenit. sec. 8 n° 116 fine, discrimine
esse inter sacramenta matrimonii et poenitentiae quod Christus Dominus noluit cogere
consentientes ad hoc ut propter reverentiam sacramenti matrimonii
curarent ne unquam irritum esset sed reliquit eis facultatem quam prius habebant
fingendi consensum, et reddendi contractum irritum, quia post contractum est, necessarius
non esset hic contractus propter rationem sacramenti, si ea occasione cogerent
homines praestare consensum iniquum praejudicium, quod extra contractus ad id non te-
nebant. Sed pace tantorum virorum haec solutio mihi vehementer
displicet 1° quia cum irritatio sacramenti non erit intrinsece mala, idem licet
ex aliqua urgenti occasione: unde idem licitum erit in aliis sacramen-
tis permanente eadem necessitate. 2° quia cum sacramentum poenitentiae exerceat
per modum iudicii licebit ex causa fateri mortale, immo omnino mortalia
absque aliqua dispositione, quod falsum omnino est l. non in iudicio externo ta-
cere per aequivocationem crimina etiam gravissima l. aliud fingere.
Resolutio: in nullo sacra-
mento licere irritationem illius, ac proinde neque in matrimonio, inde
nec l. adhibere materiam ineptam ut acetum loco vini ad consecrationem, et vinum
loco aquae Baptismi, et sic in aliis, ad exemplum de matrio in quo Christus numquam
quam licite fingit. Nam ratio mutui consensus relevari ad rationem sacramenti
nisi supponat quod vere mutuus sit, ac proinde quod sit verus consensus, unde

gondiu n dat. Vis 2tus nec fra, nec ma illius sacramti dant, ac pinde
nec sacramentum irritat; qn imo impole e qd frustret; siquidem
eo ipso, q n det Vis 2trachis nil illius sacramti dat. qd multo
secus evenit in sacramto pnitie, et aliis, quorum fra n raro existere
pot sine ma.

Obit 3 formula absolute pfert sub 2ditionali: qo
nulla irreverentia saltem gravis irrogabit sacramto, qm vis tota
ma exponat absolutioni absque dispositione cum tamen raro n
2tineat peccatum mortale, alitr eiusdem gravitatis erit mortale, e
veniale crimen, qd hereticum e, pr 1um ans, qa si formula absolu
tionis n 2tineret sum 2ditionalem, sd absolutam falsa eet in casu 2i
sci, ac pinde tunc sacrilegium 2mitteret, siqdem efficiant hec sum: ego te absolvo
ab oibus peccatis tuis, que modo fateris: qd nequit absolvere a peccatis venialibus
de qq n dolet hic poenitens, qd illa formula efficit hunc sum: te absolvo. à peccatis de
qq doles. 2frat qa semp multa occurrunt in 2fessione; aut fere
semp. ppter que necesse e pferre formulam sub 2ditionali cum
sepe dubitemus an aliqua excedant rem meram imperfectionis
que tamen ne ma huius sacramti et sic de aliis qo opportet vt
formula sub 2ditionali pferat. insup cum pbabilis sit nra 2a
sci dubitare fere semp licebit an pnitens careat dispone cca
aliqd veniale, qd intr alia peccata tunc fatet: qo lt admimus
lt formulam pferre 2ditionaliter: qo lt pnitenti subiicere mam
totalem venialem absque aliqua dispone siquidem fra n erit falsa
qa efficit hunc sum 2ditionalem ego te absolvo a peccatis tuis, si de
illis sufficienter doles, e dispositus e, 2ditio 3 de psenti licite adit
formulam, vt alibi diximus.

Ret. neg. to toto 1o entimamate ad pbat.
cor, nego qd sint eiusdem gravitatis veniale, e mortale qm sed
nihilominus

nihilominus tamen v.e nra 3.3 c. q. sacrilegium sit huius sa-
cram.ti n metimur ex gravitate vel levitate me remotis, idex irrev.
facta sacram.to certum est, q. odium capitale dei, gravius peccatum sit qm
q.libet furtum, et tamen poterit omittere equale sacrilegium q. q.libet
peccatum ex illis subiiciat clavibus tanquam me totalem absque debita
dispositione. probatio primi antis, et reliqua que deinceps adduntur
solvi poterunt asserendo sui absolutionis materialem illa que supra diximus
et infra latius dicemus. ego omnem e ex me tibi remitto, et dono in
iuriis deo illatas. q. v. e sive ora sive nunc duntaxat peccatum absit ci
q. v. dispovesset: neque ipse sus conditionalis e. plura alia obiicere
possem sed ea mitto, q. leviora sunt.

De externa confess. peccatorum. 2.a pars. me prox.
me sacram.ti poenit. d. 12.a

C. E. praemissis de fo confess. tradit sec. 1.a

Abundant que dd.is 10. et 11. tradidimus
de contritione 1.a et precipua pte. me proxime sacram.ti huius; ut nihil
la reiicierimus ad opportuniorem sedem: nunc pgimus ad alteram me
proxime ptem discutiendam, que confessio externa e.: dicit autem externa n.
quia ut distinguitur a confess. auriculari, et secreto facta confessario; illa
etiam confessio externa, sive exterior e.: sed quia ut discriminat a confess. mere
interna, que tantum corde fit apud deum, ut heretici placuit.
Sane confess. externam in se explato ee ptem essentialem
huius sacram.ti certissimum chatolicum e., aep coens, eiusmodi confess. ee
institutam a xpo dno, ut de 1.a breviter docuimus et latius tradit alle
larm. Valent et alii apud P. Lugo. d. 15 depenit. sec. 1.a

q. ut asserit quod confessio huius veritatis spectat ad theologos controversistas, ipse nihilominus satisfacere a nobis contendat, quod omittendum est, dum nos brevitati consulimus, quod id spero eq benigne consuletis.

Confessio quae exterior, sive externa ex S. Thoma in 4. distinctione 17 q. 3 art. 2. et q. 7 art. 1. Valent. 3 parte q. 9 puncto 1. Suarez d. 21 de poenit. ante sect. 1. § atque hinc Gran. de poenit. ... d. 2. et aliis sic definiri potest: est accusatio peccatorum facta legitimo sacerdoti ad obtinendum illorum remissionem beneficio clavium. ita proprie aut deffo, ut omnis commentarius sufficiat. multa tamen, ea quae gravissima sunt quae in praesenti dgnuti solent, et debent.

Obiicit. valet absolutio collata moribundo qui neque vocibus, neque signis, neque ulla alia ratione peccata confessus est ergo confessio exterior non est pars essentialis huius sacramenti. Resolutio huius argumenti sibi vindicatur totam d. 23.

V. valeat et liceat confessio exterior facta etiam per voces sec. 2a.

Ambigunt theologi an verba ore prolata necessario adhibenda sint ut confessio sit et dicatur exterior, vel sufficiant nutus, aut scriptum aliquod continens peccata; et traditum sacerdoti a poenitente, vel denique sufficiat ad confessionem externam fateri per interpretem. in qua difficultate omnes theologi ad unum conveniunt confessionem exteriorem esse accusationem, quae fit aliquo signo externo, quodcumque illud sit, quamvis non dent voces: ac proinde per nutus, vel scripturam aut interpretem fieri sufficienter confessionem exteriorem quod videlicet produnt exterius peccata, nec solo est confessio cordis quae etc.

Supposito tamen duo ... servianda sunt, est: V. liceat aliquando fateri peccata non vocibus, sed nutibus, scripto, aut per interpretem, si aliqua necessitas adsit, conveniunt omnes esse licere, etiam nunquam laudabiliter fieri, ut

si pœnitens sit nutus, l. sacerdos oio surdus, aut si pœnitens ægritudine prohibente nequeat aliter exponere sua peccata sine maxo in modo: aut denique si duntaxat calleat peregrinum idioma: quod tonum praxi oium fidelium, et consuetudine diuturna ecclæ iam pridem approbatum e. Ut etiam, quod his, addunt et merito; sufficere ad eiusmodi confess. sine vocibus peragendam, quod vis in modum vitandum vel ruborem, quo puella suffunditur, aut quod sile.

(Difficilius explanatu e. an æquale peccatum sit fateri peccata et non voces, sed per nutus etc. absque ulla ca. Granus de pœnitentia tract. 9 d. 3. n° 1 ait cum coi sa idee peccatum mortale consentit Lugo d. 15 sec 5 n° 86 esse minus spontaneæ ratum nihilominus certum ee, quod sit ad minus peccatum veniale; quod tamen videtur ee, quod cum sacramentum institutum sit per modum iudicij et tribunalis, et in hoc accusatio tripliciter fieri soleat, aut immediate ore ipsius rei; aut scripto, l. medio procuratore, quod prohibet ut idem fiat in hoc tribunali consuetudo nulla etiam urgente ca.

Nihilominus tamen triu senseo 1um ee peccatum veniale sine ulla ca fateri peccata per scriptum, nutus, aut interpretem, voce quod temere invertit mutat et deserit ordo oium fidelium quod etc. senseo 2um ee mortale ita fateri sine aliqua ca si adsit consensus tanti sacramenti ... quæ statuunt quid per se in illo recipiendo agendum e: quod per hoc nege... inde in isto casu evaguum sacramentum nullum certum videtur. senseo 3um coiter non futurum peccatum mortale, quamvis sine ca voces omittant in explicatione criminum, et adhibeant alia signa externa, per quæ peccata explicemus ro e quod non datur præceptum graviter obligans ad utendum vocibus cum liceat præterea non uti vocibus etiam cum lt ma incapax videtur gravis obligationis quod etc. sit per hac ... Villalobos tom 1° tract. 9 difficult. 32 n 1° Bezonius de fuga pestis c. 5 Ledesma in summa c 21 de pœnitentia ... 2a et Sotus in 4° distinctione 19 q. 2a art 6

Obiit absolutio sacra

mentalis collata pœnitenti non vocibus, sed per nutus aut scriptis nunquam

Ut imo nunquam valet quod similiter confessio exterior per nutus aut scriptis non valet vel saltem non licet in ullo eventu, ars alibi Castrus probabit: con- probatur 1.° quia nutus et scripta quæ aptasset explare peccata pœnitentis, atque sub iudicio sacri quod cum scriptis et nutus inutilia sint ad absolutionem, inepta etiam erunt ad explationem peccatorum 2.° quia sicut reus in tribunali exteriori non nunquam prodit aptissime suum delectum nutibus aut scripto ita iudex apte sub pronuntiat scripto; et in re sertim labi nutibus potest illum pronuntiare valide, et licite quod similiter in hoc sacramento Ret omissa- anti de quo alibi; et negata con, cuius geminum probatur uno verbo solo- afirmando sacramentum hoc esse totum quoddam artificiale a Christo Domino pro suo libi- tu inventum, et his vel illis tibi constitutum ac proinde nullum esse paritatem ex una parte ad aliam, quia hic fuit pro voluntate voluit Christus Dominus ut confessio per nutus, scriptis aut interprete valeret ut constat ex communi et praxi ecclesiæ: noluit autem ut id valeret in absolutione, ut ex eadem ecclesiæ doctrina constat, quæ sæpe docuit deberetur formulam esse verbalem, nec potest aliter centiendum quia non asequamur consequentias, et voces, et voces quæ Christum Dominum re ipsa impulerunt ad hæc ita digilia decernenda in confessionis absolutione.

Tria dubia circa confessionem per scriptum sec.ª

1.° Ambigit an satisfiet postquam legerit pœnitens sua pecca- ta audiente sacerdote adiiciat hæc verba in his omnibus me accuso, afirmat Navarrus, Medina, Soto, Suarez et Lainus apud Lean- drum de sacro sacramento parte 1.ª tractatu 5 de pœnitentia, d. 6 c.e 14 quod ad- herent Lugo de pœnitentia disputatione 19 n.° 80 et 84 Betronius de fuga pestis c.° 5 cum Vega 1.ª parte summæ c.e 63 casu 37 omnis casu 41 videant doctores recantare in ecclesia sibi nec magis constans

videt

f. 91.

videtur Vasq.z de pœnit.tia c. 9 2 art dub 4 n 6 et 7. Cæ
terum quamquam de istis dd.9 sit pars affirmativa ita certa est ut non invene
rim auctorem qui illum expresse reprobat: quapropter opinor eiusmodi confessionem
sufficere: ratio est, quia ille verbo et proprie se accusat exterius coram sacerdote adiciens
illis verbis post lectam confessionem: quo satisfacit præcepto.

Ambigitur 2.o utrum et quando sufficiat ad valorem confessionis si pœni
tens antequam legat illum dicat sacerdoti: me reum esse fateor in his peccatis
quæ in hac carta scripta sunt, et postea illa legantur quin aliud verbum ad
iiciatur: negant id sufficere Sotus in 4.o distinctione 18 q. 2.a art 6, et eã
dideus distinctione 24 art. 9. dub. 2.o Oppositum tamen tuentur Vasq.z de pœ
nit.tia q. 91. art 4 dub. 4. Suarez d. 21 sec 3 n 4 Ledesma in summa
c. 21. de pœnit.tia 2c. 2.o et alii: medium tamen sic defendit Cardinalis de Lugo
d. 15 de pœnit.tia a n.o 82 quatenus docet eiusmodi confessionem sufficere quidem quo
ad præceptum obligationem sacramenti non vero quoad obligationem præcepti. Verum non satis capio
quomodo moveri posset Lugo ut istam distinctionem hic adstrueret, et si non nihil
satis longe petitum subodoror.

Existimamus quod omnino sufficere tum ad valorem sacramenti
quam ad obligationem præcepti. si quis ex aliquali causa, fateatur per scriptum, et
1o ante peccata lecta dicat se de omnibus iis accusare, quamvis postea nihil
adiiciat. pr. 1.o quia in tali casu se exterius reum fatetur illorum criminum quæ
etc. pt ans quia ex modo illius accusationis post lecta peccata certo cog
noscit sacerdos pœnitentem esse illorum criminum patratorem quæ etc. pr 2.o
quia in accusatione verbali semper, aut fere semper præcedit accusatio ipsam
manifestationem peccati hac ratione accuso me perjurium commisisse. et non num
quam sub una accusatione annectuntur omnia peccata, quin de novo addatur
iterum verbum accuso: quod id etiam sufficit in accusatione facta per scriptum

Neque urgemur ex eo quod si quis sa-
cerdoti præsenti diceret accuso me de peccatis, quæ post absolutam confessionem

mittis ad re scripta, l per nuntius referens confessio illa non sufficeret at V. si prius per scripturam l nuntius manifestasset sacerdoti absenti peccata, et postea sacerdoti praesenti accusaret se de illis peccatis, quae per scripturam l nuntius noverat sacerdos; valeret utique confessio: quo multum interest quod subsequatur l praecedat accusatio verbalis. non, inquam, urgemur. nos confessio ante distinguo conseq: si confessio compleat praesente sacerdote, ante absolutionem collatam nego conseq: si non compleat ante absolutionem concedo conseq. id autem non provenit ex eo praecise quod praecedat l subsequatur accusatio verbalis lectionem ipsorum peccatorum, sed ex eo quod compleat l non compleat accusatio sacramentalis ante absolutionem.,

Itaque non loquimur ergo in casu necessitatis, in quo certum est quod satis sufficere quae sit praecise illa accusatio verbalis, quamvis non sequatur particularis notitia etiam per scriptis illorum criminum, ut alibi latissime dicemus. 2.o sermo est de peccatis mortalibus, quae sunt materia necessaria confessionis non de venialibus non curandum est quoad praesens attinet. 3.o sit accusatio verbalis praecedens complet per lectionem peccatorum subsequutam; ita est 3.a accusatio verbalis in fine addita constituit et integrat per peccata prius lecta l alio modo manifestata. videtur Ioan. de Lugo citatus praesertim n.o 83. qui nobis favet quamvis oppositum doceat.

Ambigitur denique 3.o an sufficiat ad valorem sacramenti, quod non solo ipsa peccata, sed etiam ipsa accusatio scripto fiat et dicat sacerdoti praesenti: nam de absente postea disputandum est. Ratio semper in poenitente dari aliquid aliud praeter scriptum per quod innuit se velle hic et nunc subiicere clavibus ea peccata: unde mutus sciens scribere, et accusationem, et reliqua peccata scripta tradere potest sacerdoti praesenti: ipsa vero traditio scripti apto cum et flexis genibus, aut aliis signis exterioribus adhibitis, quae dum accusatio non scripta est per quam se reum fatetur illorum peccatorum et veniam postulat si quidem nil horum aut similium det nullatenus erit accusatio sacramentalis ut per se manifestum est; quapropter si sacerdos nec sentiente, non consentiente

tiente muto subripiat et legat scripta peccata et accusationem ejus scriptam, nullatenus erit accusatio sacralis nec confessio absolutio valida ut notissimum est cum debeat esse actus humanus et liber etiam ex parte ipsius penitentis

V. Aliquando obligemur fateri per nutus aut scriptum sec 4a.

Cum ex dictis satis constet quomodo valeat, et quando liceat confessio sacramentalis, sine voce et verbis facta sed per nutus scriptum, aut interpretem, consequens est ut inquiramus V. aliquando obligatio detur fatendi penitenti sacerdoti per scriptum, nutus, aut interpretem quae dubitatio procedit sine dubio de confessione mortalium, nam illa dumtaxat est materia necessaria penitentiae

Et 1o circa nutus et scriptum fere nulla controversia est, nam in confessione apud omnes debere nutibus sua peccata mortalia explicare, qui aliter nequeunt integre fateri, sive confessio instituatur quando urget praeceptum confessionis sive ex devotione spontanea penitentis: ita communiter theologi, et patet in muto, qui secundum ecclesiae antiquam praxim ita obligatur fateri: et merito cum talis confessio nullum per se involvat inconveniens, aut gravamen notabile.

Cum quo etiam bene stat ad id non obligari penitentem, quoties sacerdos nutus et signa non capit, nam illa labor inutilis omnino foret: et praeterea si nequeat penitens ejusmodi signa facere, quin ab aliquo alio videantur et intelligantur: [?] sit periculum ut illa intelligat aliquis alius praeter sacerdotem, siquidem confessio publica, qualis foret illa [?] periculum publicationis illius penitentem liberum ab obligatione fatendi. Quando si mors ingruat, et non sit moraliter certus peccator de sua contritione circa mortalia, non facile est statuere, quo remedio uti debeat infra tamen, sec. sequenti remedium facillimum aperiemus.

De confessione per scriptum non leviter digladiantur theologi, nam 1º alij absolute negant teneri unumquemque hominem ad fatendum sua peccata per scriptum, quamvis urgeat praeceptum, quod nequeat alia via expleri ita opinantur Sotus in 4º dist. 18 q. 2ª art 6º Caietanus verbo confessio conditione 11ª Ricardus dist. 17 art. 2 q. 5. Navarrus in summa c. 21 nº 36 Victoria nº 173 Medina et Ledesma citati a Suarez disp. 36 de poenitentia sec 6 n 5 ita etiam sentiunt Valentia 3ª parte d. 7 q. 12 puncto 1º Barbosa in decretis Graciani parte 2ª de poenitentia distinctione 2ª c. 89 nº 3. Naldus in summa verbo mutus nº 2º Vega 1ª parte summae c. 63 casu 37 hancque tanquam probabilem defendit Fagundez praecepto 2º ecclesiae lib 1º c. 6º n 9 cui subscribit Diana benignus doctor 5ª parte tr. 6º resolutione 4ª

Alij obligant poenitentes ad fatenda mortalia per scriptum, quando praeceptum confessionis urget, et nequit alio faciliori modo impleri, non pauci neque ignobiles doctores, quorum agmen agit S. Th. in 4º dist. 17 q. 3ª art 4 quaestiuncula 3ª ad 2um alegatore et asecla Silvestro verbo confessio 1º q. 15. Vasquez q. 91 de poenitentia art 4 dub 5 et Suarez modo citatus Coninck d. 5ª nº 78 Enriquez lib 5 c. 3 nº 9 et lib 4º c. 4 nº 4 Granado controversia 7ª de poenitentia tr. 1º d. 9 nº 4 Gasp. Hurt. d. 8 dificult. 4ª Bonacina d. 5 de poenitentia q. 5 sec 2ª puncto ultimo nº 6 Cardinalis de Lugo disp. 15 de poenitentia nº 87, et alij apud hos.

Utraque sententia procul dubio probabilis est; tutissimam quamvis unusquisque amplectetur quamlibet mihi omnino placet haec 2ª sententia fundamentum est quod confessio per scriptum nullum continet notabile incommodum, aut gravamen ex quo a confessione excusemur; casu quo urgeat praeceptum fatendi integre mortalia et nullus alius modus facilior nobis possibilis sit: ergo ad confessionem per scriptum obligat unusquisque, qui aliter nequit praecepto satisfacere.

Opponitur

Opponit 1° confessio per scriptum confessio publica e
sed nemo tenet ad publicam confessionem ergo etc. Resp. neg. maiorem quia quamvis voces
aptae sint atque scriptum ad crimina evulganda cum tamen confessio per voces
non sit publica, sed urget scriptum amitti pot, et incidere in manus
alicuius hominis, qui peccata ibi scripta evulget. praeterea sacerdos pot rapere
scriptum, et nolle illud reddere poenitenti, sed publice legere coram
alijs ergo confessio per scriptum valde obnoxia e publicationi. Resp. neg. hanc
conseq. neque ex genere suo illud periculum non inbibit in confessione per scriptum: ad
1um quia reo posse poenitentem non scribere peccata nisi coram sacerdote, et
statim facta confess. antequam inde recedat cartam rumpere vel comburere
praeterea pot dumtaxat peccata secundum illorum species in carta recensere; et de
inde numerum digitis, aut alio signo demonstrare: ac denique ipsa ex
hibitione cartae tunsione pectoris, et alijs signis, sufficienter manifes
tabit se accusare de omnibus illis, quae accusationem vel numerum scribat
in carta: unde nil intererit quod carta ipsa amittat: cum vero ex col
ligi possit [...] ipsum poenitentem aliud remedium, difficilius tamen iusto
innuit Caietanus videndus. denique ad 2um reo non curanda e
ea quae vix, aut nec vix quidem aliquando contingere possit, sicut sacer
dos pot subripere cartam, eiusque publice legere; pot, et facilius multo
quotidie revelare peccata quae audit in confessione nec tamen propter hoc pe
riculum ita remotum excusat aliquis a confessione per voces. ergo neque etiam
a confessione per scriptum.

Opponit 2° grave nimis erit poenitenti fateri per
scriptum, et gravissimum sacerdoti spectare ut coram illo scribat poenitens
singula peccata: ergo ad rem ita onerosam numquam obligabitur poenitens
Resp. non omnibus poenitentibus id futurum grave, quando quidem si id levius erit
quam satis arduum fateri per propria voce ob nimium ruborem, vel simile
aliud incommodum, nec per salute propria, et praecepto divino et per endo multum e

si aliquid laboris suscipiamus, de sacerdote autem parum curandum est cum ipsius Parochus teneatur eiusmodi laborem, et mortem pro suarum ovium salute subire, siquidem de illorum bonis alitur; et non raro satis abunde. Adverte tamen hanc doctrinam intelligendam esse non solum quando instat praeceptum annuae confessionis vel articuli mortis vel Eucharistiae suscipiendae, sed etiam quando quis ex devotione cupit fateri sua crimina mortalia nequit tamen ea integre, et plene detegere nisi iubeat scripto; nam in isto etiam casu instat praeceptum integritatis materialis, quod semper servandum est, quando sine aliquo magno incommodo expleri potest, qualiter stringit si se regrat criminum scriptio, quod autem sit faciendum quando instat articulus mortis, et dubitas de destructione sceis autem probabiliter times confessionem publicandam esse si fiat per scriptum; vide seq. dicam.

Utrum an quando obliget confessio per interpretem

Sec. 5.

Reliquum est ut scrutemur de confessione per interpretem, an aliquando obliget. Opinantur Sylvester, verbo confessio 1o c. 15. n. 16. Archidiaconus, et alij apud Cano relect. de poenit. p.te 5 teneri ad confessionem mortalium faciendam per interpretem; eum qui aliter nequit explere praeceptum divinum confessionis etiam extra articulum mortis obligarum, vel ad recipiendum sine mortali Eucharistiam, nam nemo est qui ad confessionem per interpretem obliget peccatorem, ut praeceptum ecclesiasticum duntaxat impleat. Vide Leandro 1a p.te tr. 5. de poenit. d. 6. c. 8. imo neque ut praecepto divino fiat satis eiusmodi confessionem per interpretem obligare docent plurimi theologorum inter quos recensent Suarez d. 36 de poenit. sec. 6 n. 4 Vazquez q. 91 art. 3. dub. 3. Coninc de sacramentis d. 5 dubio 10 n. 75 Gran. tr. 7 de poenit. tr. 1 d. 9 n. 28 Enriquez

Libro 1o

lib. 2° de pænit. c. 2. § 6. Bonacina d. 5. q. 4ª sec. 2ª puncto 2°
§ 2. n. 22. Valencia, Reginaldus, Fagundes. Laiman, Gaspar
Hurt. Coninc. Villalobos, Filliucius et alij, et hanc sententiam appellat
probabilissimam Ioan de Lugo. d. 15 de pænit. n. 62 legat n. 65 et d.
16 n. 395 quæ sibi non constat.

In mortis vero articulo non obligare eiusmodi
confessionem per interpretem quamvis dent peccata mortalia, si tamen
peccator contingit moraliter, aut probabiliter credit habere
veram contritionem docent Laiman, Suarius, Fagundes, Villalobos,
Ioan de la Cruz Filliucius et Ioan Sanchez relatore Diana 3ª
parte tract. 4. resolutione 129, in casu vero quod pænitens habeat mor
talia, et probabiliter dubitet de sua contritione, res communiter docent
illum teneri ad fatendum per interpretem; id tamen cum aliquibus limitationibus, quas
postea recensebimus.

Sed Vasquez, Caietanus, Conine, Laiman et alij, quos citat, et sequitur
Leander 2ª parte tract. 5. d. 6. q. 10ª docent eiusmodi obligationem non nasci ex
præcepto confessionis, sed ex naturali, et lege charitatis qua se ipsum consulentis pro
prie saluti animæ tutiori omnino via.

Sit conclusio 1ª confessio per interpretem nunquam obligat. probatur 1° quia quoad prius
urget præceptum ecclesiasticum non tenemur ad confessionem per interpretem; ut fere omnes
concedunt, et novissime Lugo suo n. 65. quod neque quoad urget præceptum divinum
tenemur ad confessionem per interpretem. negat Lugo cum alijs hanc consequentiam: sed im
merito, ut mox ostendemus. probatur antecedens ex cap. omnis utriusque sexus. de pænit.
et remiss. ubi dum imponitur præceptum ecclesiasticum annuæ confessionis. ista
verba habentur. omnis fidelis teneatur solus confiteri sua peccata proprio
sacerdoti etc. ubi tamen solus excludit a parte obligationem confitendi coram
alio, ut notat opportunus Lugo contra Vasquez: sed præceptum integritatis
materialis in confessione quoad mortalia est præceptum divinum, et fortasse naturale

q.d tamē nequibit aliq.do expleri in cfess. annua n adhibito intrp.te: q.o si nunc nulla oblig.e adhibendi intrp.tē, nunq.m ad id obligabimur, sive ex p.cepto hum.o, seu ex divino, aut nali cfessio facienda sit. video multiplex effigiē huius argi; sd n vacat illud p.cludere.

Pr. 2.o q.a nemo teneret ad integritē malē cfess.is, si certo sciret cfessoriē crimina revelaturē saltē uno hoi. Ut ipse nulli alteri revelaturus erat (meminerit lugo nobis prius hanc ee suā doctrē d.e 16 n.o 395) q.o neque pœnitens tenet fateri sua crimina p interp.tē cū id utrinque fere æquale sit: nullē ē discrimē, q.d satisfaciat reperiri poterit.

Pr. 3. q.a pbabile é n obligari intrp.tē sigillo cfess.is, ut docent Caietanus verbo cfessio editione 11 Sotus in 4.o distione 18 q.e 2.a art. 6. Vecanus de sacramentis c.o 39 n.o 3, et Arcangelus disp.e 21 pagina 261 esto intpres maneat ligatus nali et aliquo secreto q.o poterit intpres amplecti hanc sē, et revelare cfessē vi ipsa cscia si bono publico expediat ac pinde cfessio p intrp.tē, aut publica e, aut ut eē publicaré in aliquo eventu saltē x.o sē pbabilē: q.o nunquam aliqs tenet ad cfessē p intrp.tē siquidē ad cfessē fralit vel virtualit publicē, aut fere publicē nemo tenet: legat egregiē Trid. sessiē ses 14 c.5 most medium, ubi cfiteri publice, nec p.ceptē divo ee mandatē asseverat.

Pr 4.o apriori mea sc. q.a xps dnus n iussit in ullo casu eiusmi cfessē p intrp.tē: q.o ad eā n tenemur: pt cōa, q.a si ad illē obligaremur, id foret maxe iure dio, nē de iure humo nemine obligari iā sup.s pbavimus. ipr ans ex Trid alegato, q.d ita decernit: cfessē, quoad modē cfitendi secreto apud solē sacerdotē, etsi xps n vetuerit, qn aliquis in vindictē suorē

scelerē

sceleris et sui humiliationem, tum ob alioru exemplu, tum ob eccle. ofensæ ædificationem delicta quæ publice confiteri possit, non tamen hoc divino præcepto mandatum etc. quod neque præcepto divino tenemur unquam fateri per interpretem.

Evertimus quæ confessionem per interpretem aliquando obligare suadent etc. 6a.

Opponit 1o præceptum hunc nunquam obligat ad sui adimpletionem cum magno aliquo incommodo, et difficultate superanda: quod non mirum erit quod præceptum divinum obliget cum iisdem incommodis, et difficultatibus: pt con. angu docet comuniter atheologis; et novissime a Castro Palao tom 1o tt 3o de legibus de 1a punct. 16 n. 1o. ubi etiam cum periculo vitæ legem humanam nunquam obligare probat; sic iubeat dux militi ut portam civitatis ab hoste defendat; ad id procul dubio miles tenetur, quamvis apertum vitæ discrimen subeat: quod etc. modo sic: quod confessio per interpretem obliget, saltem quando urget præceptum divinum, de confessione instituenda, ut ad Eucharistiæ receptionem et in art. mortis post peccatum lethale commissum. monstrat illatio: quia manifestatio criminis uni alteri homini præter sacerdotem, vel non est incommodum grave ut aliqui volunt; quia manifestationem alieni criminis, uni vel alteri viro prudenti, et taciturno, non existimant grave piaculum, vel non est ita grave incommodum, ut propter illud excusemur ab impletione præcepti divini de confessione per interpretem, siquidem gravius est perdere vitam, cum vita sit maius bonum, quam fama, ut commune est apud theologos, et tamen ut initio huius obiectionis notabat, non numquam præceptum humanum impleri debet etiam cum periculo amittendæ vitæ, quod erat.

Respondetur omisso 1o anti cum illius probatione, quæ difficilis est: forte enim non nascitur cuiquam obligatio exponendi vitam in tali casu ex præcepto humano duntaxat; sed etiam ex naturali sibi iuvente, ut bonum publicum et commune præferamus conservationi propriæ vitæ, quod non obscure colligitur ex eodem capo

n° 2 et 3 quod quidem tamen de his sit: nego inde inferri quod confessio per interpretem nunquam obliget etiam divino praecepto urgente: neque oppositum satis suadet exemplum quod fateri per interpretem non sit ita grave, ut ab eius onere confessio excusset; nam etiam confessio minus levis venialis fere nullam difficultatem continet et tamen nemo tenetur tenetur ad illud publice fatendum in quocumque casu. huius ratio est quia ad id noluit Christus Dominus nos obligare: cum quo neque ad confessionem per interpretem noluerit nos obligare, ut probatione 4° sectionis praeteritae dicebamus; fit quod nunquam ad id obligemur quidquid de opinionibus de levitate aut gravitate in modo fatendi per interpretem. denique nego Patri Lugo quod non sit gravissimum onus se teneri hoc sua mortalia peccata revelare duobus videre probationem sectionis 4 praeteritae.

Opponit 2° nunquam esse obligationem aperiendi duobus eadem peccata: ergo haec obligatio non est ita gravis ut excusset ab impletione divini praecepti de confessione. probat ante Cardinalis de Lugo multipliciter a suo n° 67 Ultimo quia qui vult fateri suum peccatum reservatum inferiori sacerdoti tenetur petere facultatem a superiore, ac per inde etiam tenetur manifestare illi idem peccatum. Respondeo distinguendo antecedens: est obligatio per se ratione confessionis praecisse, nego antecedens: per accidens ex alijs capitibus omitto antecedens poterit enim quicumque adire immediate ipsum superiorem, et apud illum fateri omnia sua crimina absolute recepta: aliter eodem fere argumento probare posses quod non nunquam aliquis tenetur aperire sua crimina lethalia non solum duobus, sed etiam viginti et pluribus: pone enim Petrum vigesies et pluries data opera invalide confessum fuisse sua peccata; pone etiam 1um et 2um sacerdotem usque ad 20um et ulterius mortuos fuisse post audita peccata tenetur sane Petrus ulterius alteri sacerdoti exponere sua crimina, quae omnia cum per accidens contingant ratione confessionis, quis ergo inde intuleris hoc obligatum esse ratione confessionis apperire sua crimina viginti, ac pluribus sacerdotibus

quod

d:
q ridiculus eet.

Caeterum urgebit lumen ut superiori ex qua pluribus occupationes non detinet absolvere subditum a reservatis p[ecca]tis, et eum iterum ad superiorem sacerdotem ut illum absolvat a reliquis mortalibus in quo casu tenet[ur] paenitens omnia omnino mortalia etiam reservata aperire inferiori sacerdoti q[uia] tenebit[ur] duobus confessare ac q cocrus obligabit confessio q interp[re]tz urgente p[re]cepto confessionis. Rebit nemo id q accens evenire n ex na confess[ion]is, sed rone occupationis superioris: poterit q paenitens expectare aliud tempus commodius: aut alium superiorem adire minus occupatum etc. quod quidem tamen dehis sit Resp[onsio] a plerisque negari illud ans putantibus n licere tunc ex illo p[ec]c[a]to c. dimidiare confess[ion]em: ac q inde q cum istis omnino n urgebit in presenti casu sed de veritate antus alibi dicemus.

Res. denique 3° omittendo id licere superiori negotiis valde impedito: nego tamen subditum obligatum esse fateri deinde inferiori sacerdoti, ea quae explicavit superiori, et a quo directe absolutum est, sed reliqua peccata n dicta. ro mihi e 1° quia ea peccata iam directe absoluta sunt: q n e oblig.° iterum subiiciendi illa clavibus ipse. Pe. Vasq. cum aliis in re n absoli. 2° quia si aliquis imminente periculo mortis aliqt pecc.a fateret, aliis omissis propter angustiam temporis; certum e, quod si emergat a tali periculo, n opus sit, fateat iterum illa eadem pecc.a directe absol.: q silt in nro casu. Mitto alia.

Opp.r 3°, urget p[rae]ceptum celebr. dicit communio [sic] absente superiore, tenet[ur] poe. fateri inferiori sacerdoti sua pecc.a etiam reservata; cum onere tn confitendi postea coram superiore: q° ut impleat p[rae]ceptum divinum q[uo] mit[tit]di confess[ion]is lethalium ante communionem, tenet aliquis duobus exponere eadem pecc.a reservata; q etc. Resp. cum P. Pº Aurst 2ª 25. n teneri hos peccatores in eo casu aperire sua reservata inferiori; sed satis e, quod aperiat mortalia n reservata: siquidem ab his tm directe

absolvi pot, à reservatis aut[em] so indirecte: unde 3a opp[ositi]o it pessi: nisi doctr[ina] Vasq. de qua infra, neg[an]di illud om[n]i[n]o ep[iscop]o [com]par[an]di obligare, casu quo ip[s]e semel dixerit o[mn]ia reservata inferiori sacerd[ot]i.

Opp[onitu]r 4o, q[ui] in art[icul]o mortis haeret mortale crimen, et existimaret, se n[on] plene [con]trit[ione]m de eo cepisse, teneret[ur] procul dubio accedere ad [con]fess[ionem], etiam p[er] interp[re]tem, si alit[er] n[on] posset suum crimen fateri: q[uia] aliquo ad eius[modi] [con]fess[ionem] [illegible] p[er] interp[re]tem obligamur, ex p[rae]cepto div[in]o: q[uo]d fere d[omi]ne, q[uan]do urget p[rae]ceptum [com]mun[i]ter fiet in aliis casib[us] ibi relatis. R[espondeo] 1o, q[uo]d ex hoc arg[umen]to etiam p[ro]bari pot[est], [con]fess[ionem] publicam o[mn]i[n]o aliq[uan]do obligare; siquidem inst[an]te morte, et pecc[at]o lethali vig[en]te in a[n]i[m]a, cum [con]trit[ione]m n[on] possimus supplere, d[ic]o: queundam dolorem imperfectum, tenemur etiam fateri publice coram aliis, si alit[er] n[on] possimus tanto periculo succurrere.

R[espondeo] 2o, in eo casu satis esse, q[uo]d ho[mo] det signa [con]trit[ionis], et manifestet suam volunt[atem] [con]fit[en]di, q[uo]d s[in]e interp[re]te, et evulgat[ion]e peccatorum fieri pot[est]; q[u]inde n[on] se hic pot[est] here, ac si impotens foret alit[er] se explandi; cum sufficiat ea [con]fessio ad integrit[atem] formalem huius sacri; p[er] quam [con]fess[io] manebit indirecte abs[olutio] ab o[mn]ib[us] pecc[atis]. ita vere dent Nuro in addit[ionibus] ad 3. p[ar]t[em], q[uaestio]ne 9. art. 3. diffic[ultas] 1. ad 2um argum[entum]; Suar, Hurt. Fagund. Enriq[uez], et Laiman, quos citat, et seq[uitu]r Diana, p[ar]t. 3. tract. 4. resolut. 129. q[uo]q[ue] Castropal[ao], Bonac. et Sup. disp. 15. de poen[itentia], no 63. quam asserunt, n[on] teneri pecc[ator]em in relato casu dicere o[mn]ia mortalia, imo addit Coninc, disp. 9. de sacris, dub. 10. n. 77. et Molphesius, tom. 1. tract. 2. c. 11. no 12. posse poenit[entem] [illegible] venialia fateri in particulari; cetera vero in generali: ex q[u]o ego sic infero: q[uo]d satis e[st], si o[mn]ia in generali fateatur; cum id in m[ateri]a naria sufficiat ex sa[nctorum] horum DD. d[ictis] exhibito illorum signorum [con]fessio generalis o[mn]ium peccatorum e[st] q[ua]lis[cumque].

Q[uo]d si fingas, n[on] posse fieri eius[modi] generalem accusat[ionem] s[in]e interp[re]te, q[uo]d plane fingere e[st]: 1. p[ro]babilius etiam asser[o], requiri tam eo casu [con]fess[ionem] o[mn]ium mortalium, ac p[r]inde interp[re]tem adhibendum, p[ro]inde nec [con]tinuitas, et reo, hoc oblig[atio] n[on] nascitur ex p[rae]cepto humano, aut div[in]o, ut habes ostendebam, d[ic]o: ex lege n[atu]rali iubente, ut q[uo]d minus e[st], scil[ice]t honor p[er]dat[ur], ne id, q[uo]d maius e[st], vel salus aeterna amittatur.

Opp[onitu]r 5o, incendio domus fur[en]te, l[ectu]la p[ro]cella suborta, de vita p[er]iclitat[ur],

te-

tenet unusquisque peccata sua coram omnibus fateri; et hoc ex praecepto divino: quod non mirum est, si asserat, quod tantum in vitijs teneatur homo fateri, saltem quando urget divinum praeceptum. Respondeo quod in vitijs, et similibus casibus, non oportet, quod homo fateatur sua peccata in particulari, quamvis non habeat de illis contritionem, ut supra diximus; ita fere docent Sanchez praecept. 2. Decal. lib. 2. c. 6. n. 8. Hurtado de poenit. disp. 8. diffic. 2. et Bosius in 3. p. q. 4. de confessione dub. 2. n. 68. quatenus asserunt, non requiri integritatem materialem confessionis in isto casu; sed satis erit, quod petat confessionem verbis generalibus; quod extra praesentem; cum etiam unusquisque teneatur quotannis ostendere parocho schedulam testantem se confessum fuisse sua peccata, ac per consequens habuisse confessionem quae e manifestatio peccatorum dumtaxat generalis, quamvis tenaciter defendas peccata in particulari dicenda fore. Rescriptum est, obligationem requiri non ex praecepto humano, divino, sed ex praecepto naturali, ut supra dicebamus: patet quia si poenitens moraliter certus foret de sua contritione, non teneretur fateri peccata publice in praedictis casibus, quamvis adesset copia confessarii.

Opponit denique 6.° unusquisque tenetur lege naturali adhibere medium omnino certum, et tutum suae salutis: sed confessio generalis peccatorum, quando possunt peccata in particulari exponi per interpretem, est medium incerti valoris, ac proinde non tuta: ergo peccata per interpretem omnia in particulari dicenda sunt in casu 4 et 3.°, quamvis aliquot Auctores videantur oppositum docere. Respondeo distinguendo maiorem unusquisque tenetur lege naturali adhibere medium omnino certum, etc. certitudine morali et prudenti, concedo maiorem: certitudine physica, aut methaphysica, nego suppositum quod enim medium det aliquod possemus de facto secluso speciali revelatione esse certos saltem physice de nostra salute, quia pugnat cum tridentini ipsa veritate, ut sessione 6. c. 12 sec. 2 dicebamus. enimvero quod medium fatendi omnia moralia in particulari erit ad summum etiam tutum moraliter est confessio generalis peccatorum in casu dicto; ac proinde nego minorem aequi: quia loquimur de integritate materiali confessionis, et de integritate formali: atqui quoties per extraordinaria excusari possumus ab integritate materiali adest tamen integritas formalis.

Si confessio esset generalis dumtaxat, quod hoc medium tutissimum est moraliter quam tamen certitudinem solummodo assequeris in opposita sententia. Dixi itaque alibi agendum a nobis esse de confessione, quae in praesentia internuntium vel scriptum absenti sacerdoti.

V. Nulla omnino confessione praemissa sacramentum poenitentiae possit aliquando conferri. Dubium 13.
Theologorum placita sectio 1a.

Celeberrimum hisce diebus quod continet dubium titulus, quem his verbis alii proponunt. an Confessarius possit absolvere sub conditione moribundum sensibus destitutum, qui neque petiit confessionem nec ullum signum contritionis dedit. idque fere nos in praesenti quaerimus, ut ex infra tradendis notum erit. postquam de praeterita sectione 1a statuimus confessionem esse partem essentialem huius sacramenti, par erat, ut solveremus argumentum contra obiectum ex doctrina illorum, qui existimant posse absolvi saltem sub conditione moribundum qui nulla signa contritionis dedit. his breviter praenotatis duas reperio sententias. 1a illorum, qui (me iudice) opinari debent, si constanter amant quod saltem in articulo mortis possit absolvi moribundus sensibus destitutus qui neque petiit confessionem nec ulla signa contritionis dedit, ac proinde consequenter quod in tali casu possit conferri verum sacramentum poenitentiae absque ulla confessione externa, si enim apud illos constitutum foret quod in tali casu numquam posset verum sacramentum consistere; numquam docerent absolutionem posse tunc saltem sub conditione conferri, vel apertum sacrilegium consulerent, quod absit credamus de tantis doctoribus.

Absolutionem ergo posse conferri in eo casu consuluit Molfesius in summa tom. 1o tractatu 7 capitulo 5 n. 48 et 49 ubi asseverat ita etiam

Oppinatores

oppinator fuisse Gabri. Cotherius (testante nrus secarius hanc eandem pt Romæ fuisse secutus) P. Salmeron et Lucas capuchinus subscribunt. homo bonus in examine eccles.co pte 2a ttu 7 c 18 q. 84 Ant. de litteratis in summa pte 2a c 35 n 7 Alexander Ludovitius Archiepiscopus Bolomensis postea Greg. 15 in memoriali confessariorum c 1 de fra sacramti pœnit. nº 16. ubi præcepit, ita in praxi ubique suis dioesis observari. quos oes refert Diana 3a pte ttº 3. resolt 8a et alios ex sua familia, et ex nra societ. suppto noe, his accenset; quos ipse privatis consuluit: hanc quæ sq. probabilem ee saltem absterius afferat Diana placitum tamen negans ipse absolute oppugnat quod monstrum e, cum ita pius dor amet theologis moralis antiqua repagula evertere. consular eius idem Dia. 4a pte ttu 4o resolut 92.

Accedunt relatis actoribus Bart a Sto Fausto tom 1º lib 4 q. 204 Jacobus Vaius Cobaniensis in institutionibus relig. xpæ lib 2 c 9, Torre blanca lib 14 practicarum c. 11 nº 14, et Leander de sso sacramto v pte ttu 5 de pœnit. d. 5a q. 46, qui in praxi hanc opionem sequendam existimat esto aliqui 2i speculative probabiliorem ac tandem absolute sequendam ee doceat nr Quintana dueñas in suo examine ordinandorum qq accedunt plures confessarii plus iusto pii, et n infrequens usus velgarius dum milites prælio ocumbunt, sed hæc sa cum hoc duplici addito ab oibus suis fere patronis recipit 1um e ut ho absolvendus in prædicto casu xpæ et piæ antea vixerit: 2um quod sub hac conditione si capax e absolutione proferat.

Oppoxita tamen sa iam pridem placuit plerisque theologorum: ita ex pte oppinant Henriquez lib 3 de pœn.a c 10 n 9 P. Fay de pœnt. in aditionibus ad 3am ptem q. 9 art 2º d. 2a. Malderus ttu de sigillo confessis c. 15 Alfonsus de Leone ttu de oficio et poate confess. tom. 1º recol. 6a n 131 Maldonatus in summa verbo confessio nº 32 Laimanus tom 1 lib 5 ttu 6

c. 12 n. 4 Regin. tom. 1 lib. 8 c. 3 n. 25 Turrianus de poenit. d. 9 art. 1 d. 30 dub. 1 ad 3 arg. Bellochius de casibus reservatis p. 1 c. 2 n. 116 Pitigianus in 4 sent. tom 2 d. 17 q. unica art. 8. sc. 3 Irribarne in 4 tom 2 disp. 18 q. unica d. 16 sec. 5 Vasq. in 3 p. tom 4 q. 91 art. 2. dub. 1 n. 1 quos refert diana relatus, quibus addendi sunt Egidius de Coninck tom 2 de sacramentis d. 5 dub. 1 ac d. n. 96. Suarez de poenit. d. 23 sec 1 n. 13 Cardinalis de Lugo d. 17. n. 39, Felix in sua tentativa complutensi tr. 4. c. 3. difficult. 10 n. 1. et communiter relig. doctores aut aperte aut tacite stant pro hac sententia.

Non discedo hinc quousque securas q. 1a sa a doctissimis notatas tradam. et 1º P. Coninck censet istam sententiam non videri probabilem. Herrera affirmat quod in ista sententia sequenda rudiores sacerdotes errant cui adheret Fay scribens indiscrete, et ignoranter satis, ac sine ullo aparente fundamento istam sententiam practicari: annuit Franc. Felix asseverans istam sententiam esse improbabilem, quod idem mente et aperte pronuntiarunt duo nostrae Beticae societatis in theologia morali lumina, et quod mirum ipse diana 3 parte tr. 3 resolut. 8a propositionem confirmat. postquam aliqua saniliora testa expendisset tandem ait: unde apparet semper in ecclesia cautum fuisse ne moribundus absolvatur quin aliqua signa reddidisset per quae aliqua confessio, et accusatio fieri censeatur: et istam sententiam contra usum et publicum ecclesiae consuetudinem esse ratus est Antoninus.

2º 2a sententia amplectimur sect. 2a.

Displicet omnino ista sententia, ac proinde oppinor, quod nulla omnino confessione praemissa, nec vocibus, neque scripto, signis, aut per interpretes nequeat aliquis rebus ut nunc sunt sacramentum poenitentiae confici: quare posset illicite, et invalide moribundus absolutus esse in praedicto casu, quamvis mihi evidenter constaret ex revelatione cum haec attritione et desiderio confitendi. Dixi prudens (rebus ut nunc) nam si Xps dominus ut potestate sacramentorum auctor, huiusce sacramenti

partes

p^tes essales mutaret, et expungeret confess. externam ab illius essa; alitr
sentiendum foret, ut planum e, et ex dicendis planius erit.

Pr. 2°. hac unica, et mihi insolubili rõe. confessio ex
terna peccatorum e pars essalis intrinseca huius sacramti: ergo si ois oio
confess° externa desideretur n poterit confici v3 sacramtum penitentiae quamvis cae=
terae p^tes adsint. cons pt. pr mo ans 1° ex iis quae tradidimus d. 12 sec. 2ª
pr 2° ex iis auctoritatib, quas late congerit Lugo citatus d. 17 tota fere
sec. 4ª. ex qq valde prius e demonstrare ex suo usuque coi eccl., nemi
nem posse absolvi etiam in casu extremae necessitatis, sine aliquali confess.
pvia, sed si confessio exterior n eet pars essalis huius sacramti, in aliquo
casu saltem urgentissimae necessitatis permitteret eccla oppositum: ergo etc. pr
3° ex Trident. sess. 14 c. 2. et 6°. et can. desiente, quod hoc sacramentum
e actus iuditialis: ergo et essaliter debet includere, sq, ita includit accusatio
nem criminis, ergo quam fiat notum sacerdoti.

Pergo ad cons primi entimatis probandum. si de=
ficeret abs.° l debitus dolor in penitent. nullum conficeret sacramentum
quamvis ille defectus contingeret propter ignorantiam, aut impotentiam inculpabilem
ipsius penitentis aut sacerdotis: ergo similiter dicendum e. deficiente ex
quocumque c.e qualibet confess. externa: pt cons quod veritas antis nititur
in eo quod absolutio et dolor aliqualis sunt partes essales huius sacramti.
sed etiam confessio exterior pars essalis e, ut constat ex sup. dictis et allegatis
ergo etc.

Hinc collige 1° quod nec licite nec valide pot sacerdos aliquem
absolvere in p dicto casu: de invaliditate constat ex dictis: unde cum pec
catum lethale sit frustrare sacramentum data opera; illicitum e absolutionem confer
re in tali casu. Collige 2° minus caute aut minus clare loqu
tum videri Cardinalem de Lugo, dum nm. sq. absolute se propugnare profite
tur et tamen n° 39 illius d. 17 § merito hanc propositionem approbat: n posse confer

ri

ri absolutionem sacramentalem nisi ex parte poenitentis praecedat saltem peti tio, seu desiderium confitendi: unde ego sic infero: quod omnis non det confessio exterior; si tamen det desiderium confitendi; quod sane sine verbis aut alio quo signo externo potest dari in moribundo ut certum est; poterit ipse absolvi: quae omnia in constantia doctrina aspinget Lugo.

Nec momenti est; si recitat Lugo deberi dari desiderium confitendi signis quocumque externis manifestatum, nam 1.° vero adiectum desiderii eius manifestationem non includit 2.° obscurissime se explicuit Cardinalis. 3.° nam desiderium confitendi ut manifestatum praecise satis esse videtur ad rationem confessionis externae salvandam: nisi dicas quod qui exterius manifestat se velle fateri: eo ipso prodit se habere peccata, quae fateatur quod non repugnabo. — Conciliatore etiam indigere videntur ea quae tradit idem Lugo ibi n.° 39 et 40, ubi de confessione petita ante commissum peccatum: et ante quam adsit periculum mortis pugnantia videtur docere; parco igitur, et ad arga adversariorum venio.

Oppositiones opprimit sectio tertia

Opponunt adversarii 1.° Clementem 8.um opinionem oppositam olim secutum fuisse absolvendo quendam, qui e culmine S.ti Petri praeceps agebat nullo signo confessionis exhibito quod etc. Respondetur 1.° id fictum esse ab adversariis ut asserit et probat Lugo s. citatus suo n.° 34 qui Romae per 20 annos vixit neque Homo bonum quod eam historiam refert asserit se testem ocularem esse sed tantum auritum; quod valde historiae fidem elevat. Respondetur 2.° ea historia data id non cessa Clementem id fecisse tanquam doctorem peculiarem, non quidem theologum sed Canonistam; theologiae quod non professus est.

Opponunt 2.° Greg. 13 idem id iussisse dum Bononiae sedem occuparet in memoriali confessariorum de alegato quod etc. Respondetur Lugo id ex peculiari sententia theologorum, quorum cura demandata est condendi illud

ml

memoriale dictum esse. Sed vice versa in Constit. Compostellana; poena etiam excomm. lata imposita est, ut nemo absolvat, qui aliquod peccatum in particulari non dixerit. quod satis abest a loco supra. Preterea ergo 2°, Episcopus id inssisse, ut peculiaris Pastor, non modo qui totius Ecclesiae princeps erat. Preterea 3°, nos valde mirari, adversarios uti hoc argumento, quod minime nobis officit; siquidem teste Diana, his verbis id statuit Ludovicus: Licet absolvere moribundum, etiam si nullum poenitentiae signum det in praesentia confessarij; si tamen aliqui testentur, eum ostendisse desiderium confitendi: quo data fuit aliqualis confessio exterior delata ad confessarium, medio relatore; quod satis extra rem praesentem argumentum est.

Opponunt 3°, Sacerdotale Romanum tractatu de sacramento poenitentiae c. 26. oppositum nostrae docuisse, ut cetera. Respondeo 1° illud opus esse valde dubiae auctoritatis, quod teste Cardinali de Lugo, disp. 19. de Eucharistia, sect. 7. non paucos olim continebat errores, quapropter nihili faciendum est illius auctoritas. 2° ita docuisse Sacerdotale ex sententia S. Antonini ibi relata; ad quod multa reponimus. 1° quod dubitari potest id verum sit ex sententia peculiari eius. 2° quod S. Antoninus ita obscure loquitur, ut anceps maneat illius sententia. 3° quod potius videatur loqui de absolutione generali, quae ante communionem solet permitti a sacerdote, et de sacramentali: legitur Lugo. n° 36.

Opponunt 4°, non raro contingere, quod homo alioquin pius, in articulo mortis constitutus, habeat interiorem attritionem, quae eum satis disponit ad gratiam consequendam, accedente absolutione sacramentali: illa vero non data, procul dubio damnabitur, si habet mortale, quamvis attritus sit: quare absolutio impertienda est illi sub conditione. Respondeo, id etiam saepius evenire in hoc deplorato statu, ut potius quis magis egeat sacramenti beneficio, quam ille, qui fere semper a flagitijs gravioribus abstinuit: quod tamen de hoc sit, verum est, illum nullatenus absolvendum esse; quamvis mihi quis specialiter revelatum certissime constaret, illum moribundum habere tactum attritionis, advertisse quam desiderare fateri sua peccata, et petiisse absolutionem: si tamen nulla confessio exterior revera daretur. Ratio est, quia cum confessio aliqualis exterior sit +

de essentia Sacri huius, nullum evadet, quamvis caetera vigeant.

Opponunt 5º, licitè confert moribundo sensibus destituto Sacrum extremae unctionis, quamvis illud non petierit, si prius pietatem coluit: quia eiusmodi vivendi modus est quasi quaedam implicita voluntas recipiendi sacramenta in articulo mortis, et petitio aliqualis illorum: quia similiter habuit voluntatem recipiendi absolutionem in eo articulo exterius manifestatam per Christianam vitam, cui antea operam dedit. Confirmatur 1º, quia si testimonio aliorum, qui testentur, aegrotum ante adventum sacerdotis, petiisse confessionem, sufficit, ut absolvat: quia illius vita pia, et exterius satis clamat, illum antea petiisse confessionem. Confirmatur 2º, quia petere confessionem signis externis satis est, ut poenitentem absolvat: quia eum petere baptismo, et vitam religiosam, satis etiam erit ad absolutionem conferendam eiusmodi moribundo.

Mirum est, quantum laboret Lugo in hoc ferè argumento solvendo. disputatione 17. de poenitentia, nº. 40. et disputatione 9. de sacris in genere, sect. 7. utrobique non in omne latum se versat; nec (me iudice) plenè satisfacit, ut ostenderem, si vacaret. Respondeo igitur omisso antecedente, et negatâ consequentiâ. Discrimen est, quia piè vixisse, nullatenus est fateri exterius se esse peccatorem; cum tamen sit aliquale argumentum, ut iudicemus, illum voluisse saltem implicitè beneficio Sacrorum frui; cum autem haec voluntas non sufficiat ad poenitentiam, nisi det aliqualis confessio exterior peccatorum; inde est, quod possit illi moribundo sensibus destituto licitè ministrari extrema unctio, non tamen poenitentia. Explicatur magis solutio; quia dum homo etiam adultus Baptizatur, non afferat eo opere etiam implicitè se habere peccata occulta; cum eiusmodi actio id non significet; sed ad summum exposcat peccati originalis: neque dum pietatem colit, se habere peccata nec implicitè fatetur; cum potius illa actio contrarium suadeat: quia vita piè exacta non est; nec implicita confessio peccatorum. Hinc utraque confirmatio solvenda est concessis antecedentibus, et negatis consequentiis propter hanc rationem.

Opponunt 6º, tenet matrimonium puellae dum illa tacet coram parentibus pro illa annuentibus: quia in aliquo signo externo poenitentis potest consistere forma Sacri. Respondeo, omisso antecedente, et negatâ consequentiâ, 1º, quia in Sacramento

pa-

peris urget pariter, cum ipse dixit diversis pravis ex mera volunt. Xti Dni.
2º, q. illa exterior taciturnitas cum libert. et adverta debita in eo casu
e signum exterius signans venum internum: pat. q. oes, q. ex taciturnitate ex-
terius percipit, iiciunt, foeminam sentire matrim.: q. etta.

Opponitur 1º. duobus periculis occurrentibus maius
evitandum e; sed in pfato eventu adest periculum damnat. pterne illius hoìs; peri-
clitat ins. reverentia debita Sacro: illud prius vt maius: q. etta. Rx omissa
mai, et min. quoad Ls illius p. ; neg. do bm. supp. 2a pte: in illo .n. casu
n. dat dumtaxat periculum irreverens, d. frustrat. is certit. do: ac si velles se-
cvare lapides sub Sdil.; quis en. secis. n. ee mag. desiderat. n. in psenti
Sdii Sessio exterior, quas se pars essentialis huius Sacri: Unde et nec Sdita-
te Ult. pronunciare vba. decerat. p st lapides; ita nec in psenti casu pferre
absolutus sub quacumq. Sdil.

Opponitur 2º. d'ria opinio pro me. et saltem pbabilis
author. tantorum PP. et illam amplectunt: q. eam poterimus seq. in praxi;
imò tenebimur ex carit. Xpi. Rx neg. do ans quoad utraq. pte: 1º
n. n. e pius id facere; siquidem magna iniuria irrogat. aperte Sacro teste
aute Sto Chrysol. ser. 145. penes Deum nec pietas, si iust. e. Sonat dicens Hye-
ronimus, cum epist.a ad Paulinum ista scribit: nemo pietate anteferre dei religi.
ins. nec pbabilis e illa opinio, ut alias ex nris DD. s. dicebat; qq addo, qd neq
ab extro. mihi pbabilis e; cum heat d.a se rones n. solum mihi evid., et indubitabiles: quia
roe stante, nec oppis ee mihi pbale; neq. ab extro: unde ego peccarem lethal., si
. eiusm. opins ms. practicarem.

Argum. Superstes. Sect. 4.

Sic tandem obiunt aliqui accurriores adversarii; lt. absolvere quem supra-
ne sub hac Sdil.; ego te absolvo, si capax es; ideo fere plurimum facere, qdo
dubitamus, an ma subta clavibus sit ve pecc.; b. Sutum poenitens afferat sufficient.

dispos.: et sic in similibus: quo idem accidere in moribundis sensibus destitutis: possumus non dubitare, an aliqua signa externa contritionis dederit, quae tamen non vidimus; quod de hominibus piis maxime praesumendum est, ut ostendunt adversarij: et de alijs etiam non pijs, ut nos supra diximus; cum bene isti moraliter comprobari necessario quaestio.

Praeterea hoc argumentum longe differt ab alijs, quia valde distat a suadendâ sententiâ adversariorum, quorum hactenus confutavimus: id enim disputabamus, casu quo certo moraliter sciret confessarius non dedisse moribundum aliquod signum contritionis; in praesenti vero argumento excludunt adversarij illam certitudinem moralem, et illum relinquunt ambiguum de signis datis, vel non datis a poenitente, quae alia quaestio est, quam posita.

Dico, concesso antecedenti, et negatâ consequentiâ; ratio discriminis est, quia ad hoc, ut aliquis rite absolvatur sub conditione (dummodo caetera adsint) satis est, quod realiter confessarius dubitet, an polleat ratione, necne: vel an sufficiens dispositio accedat; vel utrum ea, quae exponit, absolvenda peccata sint: ast non sufficit, quod dubitet, vel probabiliter credat, quod ipse poenitens privatim signa dederit contritionis; nisi ea pervenerint saltem mediate ad sacerdotem; quia quamvis revera dederit moribundus signa contritionis; nihilominus tamen ea confessio omnimode exterior non est sacramentalis, cum non fuerit facta coram iudice, neque ad illum per testes delata: ita ut de hoc saltem dubitet. Ratio autem est, quia essentia huius sacramenti, quatenus iudicium est, ut non delato crimine ad sacerdotem, saltem per alios proferat sententiam: itaque non vobis memoria excidat, quod ad valorem huius sacramenti non solum requiratur confessio exterior; sed praeterea, quod illa fiat saltem mediate coram sacerdote absoluturo: aut saltem quod de hoc utroque dubitet; quod multo secus contingit in nostro casu. Mitto alia quae huic affinia infra discutienda.

De conditionibus ad castigatorum peccatorum confessionem faciendam. Disp. 14.

Conditiones enumerat, et distribuit Sect. 1.

Passim theologi iactant sexdecim conditiones, quas afferri debet confessio, de qua hactenus, ut omnibus suis numeris absoluta evadat sed nullus fere est ex RR.bus qui non merito afferat tumultuarie, et inscite

aggerans

aggeratas esse eiusmodi conditiones: quapropter reiectis vetustioribus car-
minibus hae aptissime visae sunt, ut postea constabit

Sit discreta, libens, fortis confessio, pura.

Ore frequens, secreta sit, sitque accelerata.

Accusans, verecunda, humilis, lachrymans, obediens.

Nuda, fidelis erit, nec non erit integra, simplex

En sexdecim conditiones, quas in quatuor distribuimus classes, bonae
methodi, et claritatis gratia. 1. quae carmine complectimur conditiones com-
munes cuique actui honesto; debet quippe esse confessio ut nulla inficiat macula
discreta, libens, fortis et pura, nam discreta signat idem atque
prudens in modo et omnibus circumstantiis, libens, id est non coacta, et sine
libertate qualiter in amente et puero contingere posset. fortis ita ut propter
nullas difficultates praetermittat quidquid ad illius rectitudinem narrigere ac
tandem pura, hoc est, ex recta intentione proficiscens; quas omnia omnia
debere esse, cuicumque actui honesto, quis non videat?

Deinde 2° versu continentur 3. conditiones quae in confessione fieri
tantum expetuntur, id est non naturam illius comitantur; prima vix ignorantis esse poterat, ut confessio afficeretur
illis frequens, secreta, accelerata: secunda. vox frequens confessionis iteratam usum consulit: secre-
ta etiam consulit, quod auricularis confessio sit, cum non publice etiam fieri noscit, ut infra constabit.
Denique vox accelerata monet, non tantum exigit, ut quam mox post commissum peccatum illud confessario
deferamus: tertio carmine 3. clauduntur quae naturam tangunt quatuor qualitates, aut quasi qualitates con-
fessionis, dum ait, quod confessio debet esse accusans, verecunda, humilis, lachrymans, atque obediens;
debet ipsa esse accusans, id est sibi imputans peccata non vero aliis: neque illa recensens, quae ad
accusationem non spectant propriis criminibus, non vero alienis. Sit etiam verecunda, id est non iactans
peccata, sed cum pudore illa referens; humilis tertio debet esse, id est cum animi, et corporis debita
demissione; lachrymans, quod idem est, atque cum debito dolore de peccatis admissis; obediens
denique, quae contineat propositum non peccandi de caetero, et parendi in omnibus naturis Deo, et confessario.

Versus tandem 4us totus est in exponendis conditionibus naturis ad integritatem

sive quantum confessio debet non esse nuda, fidelis, integra; et simplex: nuda non erit, si graviter, ingenue et nullum peccatum non celet; erit fidelis, si nullum mendacium admisceat, ut quod crimen aliquod sibi imponat, vel dissimulet peccatum mortale a se reipsa commissum: integra iubet, quod nihil narrando dignum omittat; simplex denique confessio erit, si illis verborum ambagibus caveat, quibus peccata narranda dicenda occultent.

Nec me fugit, quod alii paulo secus post eosdem textus exponant, sed in re nihil non est haerendum. Demum, sectionibus sequentibus exponemus breviter nonnullas leves difficultates excitari solitas circa 3. priores conditiones; ut tandem disputatione sequenti difficiliores nodos circa conditionem 4.am pro otio extricemus.

Nonnullae quaestiones circa conditiones contentas in versu 1.o Sect. 2.

Iubet et versus, quod confessio sit discreta, libera, fortis, et pura: conditiones sane, ut in communi omnibus actibus honestis convenientes: quarum agere materia de actibus humanis videtur est. Nihilominus tamen circa ultimam conditionem, videlicet pura, quae intentionem habendam in confessione statuit, una, vel altera quaestio levis excitari solet.

Ac 1o quaeritur, utrum confessio facta propter finem pravum valida sit. In qua difficultate 1o certum est, quod si finis sit lethaliter pravus, et non aperiatur confessario cum debita dispositione ante absolutionem; totam confessionem ita inficit, ut illam reddat nullam; siquidem poenitens accedit omittens in ipsa confessione peccatum lethale. 2o certum mihi est, quod si ante absolutionem debite fateatur confessario, se illo pravo fine motum accessisse ad confessionem, quod tunc confessio tandem valida erit. Unde quaestio tota devolvitur ad illum qui motus fine venialiter pravo, et nullo praemisso dolore talis finis recipit absolutionem sacramentalem; in quo casu, nullam esse confessionem, opinantur Angelus, Sylvester, Armilla, Abulensis, atque Navarro apud Leandrum de SS. Sacro, 1. p. tract. 5. de poenitentia, disp. 4. q. 9.

Nos vero absolute tunc confessionem validam esse opinamur cum Thoma Sanch. lib. 1. summ. cap. 3. n° 1. Vasq. de poenitentia q. 92. art. 3. dub. 2. et Lugo hic disp. 15. n° 189. et aliis plerisque apud hos. Ratio est, quia tunc obligatio poenit

n'

n. excludi fine priale recipi veniaz peccatorz: d. q. finez veniale dumtaxat malu ille recipiens finis n. excludit: ergo etc. mr. restat minor vero probo in recept. Euch., et aliorz Sacrorz ex fine dumtaxat veniali [illegible] et in eo mi recept. sfrectionz is: siquidz 1a gra, et illis augmentis bene compatitur cu pecc.o veniali actuali: ergo etc.

Quaerit 2o, an valide confiteret, q. ob timorez infamie, aut poenarz id ageret; alias n. facturz. Sentit Angls., et divus Antoninus, eaz confessz n. ee validaz; qq Navarro in caput fratres de poen., dist. 5. n.o 45. et Re-ginald. lib. 6, n.o 64. et 65. atq. 74; absq restringunt. Nos vero fere cu D. Henriq. lib. 2. de poen.a, c. 3. n. 3. lit. H. et alibi ita distinguimus. Aut in eo casu urget praeceptu confess.; aut nullu praeceptu urget: si 2m, rursu pto, utru illud praeceptu grave sit; sic e praeceptu annue confess., praeceptu leve; qq prenotatis;

Res. 1o confessz nullaz ee, casu quo instet praeceptu grave, et expresse apud se statuat poenitens, se n. facturu pecc.; nisi honoris iacturaz, aut poenas timeret; peccat. n. tuc mortal.; ac proinde ponit obicz confess. vali-dae; unde necu e, ut ante absolutz cu debito dolore illaz debitaz confessioni fateat.; si optat, confessz n. fieri irritz, et cassz; secu aut., dm. eet, et gnunc. confessz validaz futuraz, sive nullu praeceptu confess. instaret, qd grav. obligaret; 1. si praecepto gravi urge. so hitual. ita decerneret n. actual., quatz poenitens ita imbecilli pret. gauderet, qd secluso eo motivo timoris n. confiteret; hoc. n. longe abe a pecc. rcu eti ho. perseverans in gra, posit ee ita proclivis in pecc., ut si metu magistratu abeet, pals in furta, et homicidia ruerat ergo etc.

Aliae difficilt. ennodat ee 2us versu sect. 3.

2u carmen ita percipit de confess.e: esto frequens, secreta sit, sitq accelerata; ac 1o iubet, seu, ut melius dicaz, hortat. ad confess. frequentiaz, de qua multa tradunt Script.s pii, et nonnulla nos 2a, ubi eadz pecc. posse saepius repeti satis sfructione in confess.e docui-mus, cu Scotu, et aliis; hic tm. conditio n. e necessaria confess.e; d. utilis, ut ipa monuimus.

Aliud fieri secreto confessz n. e de illius substa., ut aperte hct.

in Trid.° sess. 14. c. 5. ubi expresse asserit, Christum Dominum non prohibuisse quominus publice confiteretur, et usum fidelium, atque consensum Ecclesiae id aperte confirmant, cum in naufragio, incendio, aut alio periculo publica confessio valida sit. Ita communiter DD. sufficiat vobis legisse Suar. de poenit. disp. 21. sect. 2. n.° 9.

Petit autem 1.°, utrum saltem sit de iure divino, quod confessio fiat secreto non instante aliqua speciali causa. Affirmant Henriq. et Gran. quos merito refragantur Suar. modo citatus, P. Hurt. de poenit. disp. 8. diffic. 1. Ochagavia tract. 2. de confessione, q. 28. n.° 3. Lugo, Villalob. et alii: quibus subscribo. Ratio est, quia nullibi extat tale praeceptum, neque ex consuetudine nulla obligatio nascatur (ut aliqui placet) confitendi secreto, nisi adsit specialis causa id excusans.

Petit 2.°, an et quale peccatum sit fateri publice absque aliqua iusta causa; vult Gran.° de poenit. tract. 9. disp. 4. n.° 6. et apud illum alii, quod sit peccatum mortale: D. Bonacina, disp. 5. de poenit. q. 4. sect. 2. puncto 2. § 2. n.° 23. cum sola putat esse veniale crimen; ast P. Hurt. disp. 8. de poenit. diffic. 1. existimat, quod neque veniale piaculum sit; quia nullum praeceptum divinum, aut humanum id prohibet; neque consuetudo fidelium introducta in tempus obligans. Assentior Hurt. casu quo poenitens non prodigat suam famam temere, aut aliquod aliud incommodum obviat ex eiusmodi confessione publica.

Circa dictum acceleratum, excitari potest hic q.°, utrum scilicet teneat unusquisque statim post peccatum commissum illud fateri; neque dubitamus de peccato veniali; cum illud non abigat gratiam iustificantem; neque ulla vigeat obligatio fatendi venialia. De mortali quo statim confitendo affirmativam partem propugnant Guillielmus Parisiensis, Anglus, Alensis, et D. Bonav. in 4.° dist. 17. art. 4. q. 2. qui postremus saltem religiosis eam obligationem imponit.

Verum quamvis optimum saluberrimumque consilium sit, quod statim atque homo labitur in mortale se sistat confessario; at nulla obligatio, aut praeceptum, quo ad id urgeamur. Ita communis sensus, et sententia apud Suar. de poenit. disp. 35. sect. 3. n.° 2. Gran.° tract. 1. disp. 8. n.° 8. et alios frequenter. Ratio est, quia nullibi extat eiusmodi praeceptum, nec de illo unquam monet Ecclesia suos fideles; quae taciturnitas, si praeceptum daretur saltem grave, in maximum animarum periculum vergeret: quo etc. Denique religiosi, excepta suorum votorum obligatione, ad nihil aliud tenentur,

ad

ad quod n tenean̄t specularesp ut certum e, et alibi docui; g° neq ad cfess; ita accelerati tenent.

Modi, q occurrunt in 3° carm.e, sect. 4.

Versus 3us imperat, qd cfessio sit accusans, verecunda, humilis, lacrymat, obedit ubi adverto 3. illas partes accusans, lacrymans, obediens affati explanatur ee, d cfessione disp.e 22. ubi dolorem, et ppositum requisita ad cfess; explicuimus; quapropter so restat, ut breviter discutiamus, quis occurrunt ca tres verecunda, et humilis.

Et 1° ca verecundia in cfess.e adhibenda notat Sylvester, verbo cfessor 3. q spectare ad illas, ut sacerdos n audiat cfess; cplicis, cum quo peccavit; imò apud Mediolanenses teste Bonac.a, nulla e cfessio, si cplex cplici delictum sacraliter detegat ex peculiari phibitione illius diecesis, et coarctatione licentiae; apud nos in ea cfessio valida e, tamen sit valdè cronis roe, ut ego existimo, qd id n fiat, nisi in casu urgentissimae necessitatis; g° periculum e aliquale, ne dolor, et ppositum n pecc.di sit remissior intus, cum reus decretis coriis iudicis, et arbitrum ngciscat.

De humilitate petita ad cfess; petit 1°, an quale pecc.m sit operto capite, et n flexis genibus fateri. In qua difficultate apud nos cstitutum e, fore pecc.m lethale, si id fiat in templis sacris; d. si alibi, extemplo, n ee ullum pecc.m, existimant Angelus, et Soto apud Montis lib. 5. c. 3. lit. C. et Margarita cfessorum, folio 45.

D. dist.o 3. e cum coi sa: aut n. subest aliqua rationabilis ca, ita cfit: l. nulla datur. Si hoc 2m, erit pecc.m veniale, ita fateri, cum nulla iniuria irrogetur Sacro, dum illud minus reverenter, nulla urgente ca, suscipit; qd iuri n.ali c trarium e; ita Navarro, Caiet.s, Coriollanus, Bonac.a et alij citati, et secuti à Leandro del Sacro, 1. p. tract. 5. disp.e 4. q.e 5. Si autem occurrat aliqua iusta ca, ut ægritudo, l. necessitas celandi cfess;, l. alia similis ca, nullum piaculum erit, n aperto cap.e, l. n flexis in genua pecc.a fateri. Ita Leander, et ego.

Petit 2°, an et quale pecc.m sit, hoc ense, et pugione armatum pecc.a sua fateri, distinguit Joannes Sanch. lq disp.e 45. totus e in hoc modo enod.do; qd si loquamur de equite militari nullum pecc.m sit; q.a potius illum dedeceat, n armatum ad cfess; accedere; siquidem arma sunt ppria illius habitus, n minus secus, ac si monachus accederet ad cfess; s.e suo habitu: sequuntur Sanchez Diana, 3. p. tract. 2. resolut.e 30. fine, et Leander mox citatus

q. 6. de alijs vero, qui non sunt equites militares, existimat Sanch: quod secluso scandalo, possit accedere armatus ad confessionem sine ullo peccato. Dissentiunt mihi Diana, et Leander.

Ego mihi verius credo standum esse Sanch.; cum nullus extet precept. id iubens, l. prohibens; licebit enim nonnunquam in locis maritimis, l. hoste cingente muros non solum laicis, sed etiam clericis ministrare, et recipere quodvis Sacrum armatos; si vero denique laicis cum non accedunt equites militares accincti ad eucharistiam, cur ad confessionem? cum potius in hoc postremo Sacro sit periculum terrendi confessarium, nisi illos absolvat; et accedunt ut rei; ad Eucharistiam vero ut divini; neque arma sunt habitus religionis militaris; ut falsum asseruit Sanch: sed crux illa, l. insigne pallio assutum, ut ait Glossa ad cap. 24. regulae Sti. Jacobi: alit fratres illius religionis vulgo Freiles; non gauderent eodem habitu cum militibus, quod falsum est; et non liceret militibus deponere ensem, sicut non licet deponere crucem: q. etc.

Petitur 3o, an sit contra humilitatem requisitam in confessione, si quis extraneo et ignoto sacerdoti fateatur peccata graviora, ea vero dispergat, quae levia sunt, dicat proprio, et noto confessario, ne aliquam infamiae labem contrahat apud sacerdotem cognitum. Resp. id non esse, nec peccatum veniale per se loquendo; quia nec integritatem, nec finem huius sacramenti vitiat: ac praeterea quia nulla datur lex, aut praeceptum prohibens illum modum confitendi: q. etc.; immo aliquando id erit honestum, et laudabile, v.g. si oporteat ita fateri, ne confessarius veniat in cognitionem complicis: aut si timeat confessarij ruina ex peccato luxuriae audito; aut quid simile.

Attamen ex fine aliquo pravo moveatur poenitens ad ita fatendum, poterit id esse peccatum gravis, l. levis pro quantitate malitiae inficientis actum: et confessio nulla erit, si admisceat aliquis lethalis finis, non expiatam culpam ante absolutionem. Ideoque fere sententia est, si propter talem modum confitendi exponat se (quod raro eveniet) periculo proximo ipsius labendi in peccatum grave; aut accedit ad hoc Sacrum sine debita dispositione: quod periculum si forte subest, non nascetur per se ex isto modo confitendi; sed nec nascitur ex suavitate, et familiaritate benigni confessarij; sed ex malitia ipsius poenitentis, capientis inde immerito peccandi ansam. Legite Suar. de poen., disp. 22. sect. 2. n.o 23. Conine disp. 6. dub. 4. n.o 43. G. Hurt. disp. 8. diffic. 6. Fagund. 2. precepto Eccl., lib. 2. c. 3. n.o 14. et alios hic recentiores, et vetustiores; et interim accedamus iam ad 47 versum expendendum.

Pexigitatur 4i carminis statuitur tenenda de distinctione specifica, numerica, et circumstantijs peccatorum. Disp. 15.

Cir

Certiora, et faciliora Sect. 1.

Exponimus dicq. pxa odit., quas tria priora carm. ex ibi traditis ad castigatam
confess. postulant; d. q. 49 verus ea flagitat, quae longas altercat. desiderant; hoc, et seqs.
excitamus disp.; nam de integrit. confess. agere satis arduum, et necessarium e.

49 igr. versus ista decernit de confess. nuda, fidelis erit, nec
n. erit integra, simplex; ubi si attentus inspicias, 1., et ult. particula nuda, et simplex fere
sibi aequipollent; et claudunt in aliis duabus, fidelis, et integra; ut colligere lt. ex iis, quae
1., disp. 14. sect. 1. traditimus; quapropter so nobis restat exponere qua ratione confessio futura sit fidelis,
et integra; l. n. haec vox stinet, ne iudice, vim 2; n. vo a o potest n. stare, qd oia sua pecc.
tis fateat; atq inde sit confessio integra, si tn. adiiciat, aliqd crimen fictum, qd sibi imponat, n.
erit confessio fidelis. Ut aut. e o. confessio absolute fidelis sit, necesse e, ut nihil dic. taceat; et nihil
falsi adiiciat; quapropter tum fidelis latior e, quam vox integra; erit tn, cui haec minus placeant,
d. cum illo n. contendo in re levi.

Duplicis duplicem agnoscunt Theol. integritatem et formalem, et materialem; illa
complectit, quae stinet conscientiae totum id, qd necessarium e, ut esse Sacri exsistat; unde q nec unicum veniale
saltem in generali fateret, nullam efficeret confess., etiam urgente mortis periculo. Confessio vo materialis
integra involvit oia oio pecc. mortalia quoad spem, et num.; atq circumstantias mutantes spem, quas
poenitens post ult. confess. validam admisit: teste Concilio Florent. in decreto Eugenij 4., et Trid.
Sess. 14. c. 5. et can. 7. e q. statutis apud oes DD. cathol.

Integritas posit. n. obligat in pecc. venialibus; siquidem nulla
obligao e fat. venialia. Obligat tn aliqdo integritas neg. in huiusmi pecc.; eo sit pecc. mor-
tale exhibere p ma integra confess. aliqd veniale, qd reipsa n. omisisti; ut docent Cois Theol.
Suar. de poen., disp. 22. sect. 10. Lugo ibidem disp. 14. n. 113. et alij plures quos refert,
et sequit Diana, 3. p. tract. 4. resolut. 96. 5o. Philippus Fabri, q in 4o, dist. 17. q. unica,
disp. 14. c. 3. n. 51. aut e affirmare, qd so pecc. venial. in casu relato. d. egregie fallit,
siquidem Sacri formula, penitus frustrat, cum ma totalis, q. m cadit, sit ficta, et falsa; etsi in
se sit crimen veniale.

Erit tn veniale pecc. fateri veniale confictum; dum tn alia ma va adhibeat

et abit oio templj: roe, q n frustrar. sra sacri; nec decip. Sacerdos in re gravi: ut bene monent Vasq. de poen. q. 92. art. 2. dub. 7. Conine, disp. 7. dub. 3. n° 6. Fagund. praecepto 2° Eccl. lib. 3. c. 2. n° 9. Cardinalis de Lugo, disp. 26. n° 99. pag. 323. p. Caiet. et alii vetustiores.

De integrit. mali ee. pecc. mortalia, n e cur vos moneq, cu stet, ij oio obligare sub mortali: negat., q positive, ideoq. n omit. mortale reipsa omissz; et inc. ad n fing. mortale, siquide decipere confessariy in re ita gravi, grave piaculy e.

De dist. specifica, et nrica peccatorj, sect. 2.

His brev. enucleatis, coerj erat, ut in psenti disputaremus (si coi Theologorj mos meti standj eet) de dist. specifica, et nrica peccatorj; ut staret confessarijs, et poenitentibus qd servat, l. neg. praeceptj de integrit. mali confessionis: d. hoc ro etiq suadet, nos dere in psenti ... et discrimen pecc. venialis, et mortalis servari, ut notj foret, utrj fieret satis relatz integrit.; atq ut uno vbo dicq, oia fere trad. eent, quq tota Theologia moralis disgrit, ut qd fatendum eet, l. n fatendj, cognosceremus: qd satis alienj e ab insto nro.

Ne tn oia in dicta abeant, assero 1°, ea pecc., sive circumstantias peccatorj differre spe; quq dissilia sc sm grata essalia, quq a Theologo morali considerant. a morali; Pbr. 1° in furto, et in perjurio, quq pecc. procul dubio spe differunt morali; q. sc dissilia, ut notj e sm grata essalia, quq attendit nra Theologia: neq. parj referret ad dist. specificas dissilitudo sm grata accidalia; alit. Titij albj differret spe a Caio nigro. Sic furari aurj, et furari argentj n sc pecc. spe morali dista; q. q.vis aurj et argentj spe differant phica; eorj tn differentias n attendit Theologus moralis; d. vo furari rem sacram disting. spe morali a furto rei sacre; q. dissilia pecc. sc sm illa grata, quq attendit Theologus.

Moneo vos, in psenti n ee sermonem de spe infima, l. subalterna; d. de

al-

alterutra sub disiunct.e, cu quali sufficiat ad oblig. servandi confess.is integritatem. Moneo inst.r, hanc doctrinam esse veram, casu quo defendamus dari actus eos indiui: secus autem si affirmemus, quod Oretritas, et Radicitas, atque aliae excitates sint per iuncta dissilia. a illi hanc difficultatem declinemus; asserendo quod non iurati est satis si in dese distinct. speciei: Volumus intelligere lex iurata, quae constituit entis excepta voe indicandi.

Mitto computare desig. dist.is speciei, quam tradit Ioannes de Lugo, disp. 3 de poen.a, sect. 2. n.o 30, cui adhaeret Arr. et alii Rec.s Phi; quod, quod sit difficile notabilis sint duo: nam sua obscurit.e, et complexit.e, se nos tandem reiicit ad arbitrium boni viri satis consultat.

Dico 2.o, distinctio numerica peccatorum in moralem videtur accipienda e ex morali, et prudenti hominum existimat.e, neque alia regula certior mihi occurrit in praesenti, licet haec sit (quod libere fateor) satis ambigua. Explico dico; 1.o n. non loquimur de dist.e numerica peccatorum physica, sed morali; nam saepe exist.te pluralit.e physica actuum, constituit nihilominus duntaxat unum moral.r peccatum, ut patet in eo, qui per horam delectatur in occisione inimici, cum tamen semel, et iterum imprudens animo divertatur per brevissimas interruptiones; in quo casu dantur procul dubio plures actus numero physico distincti, siquidem ^ ...

...

interruptio vires entitatis nequeat constringere nat.r, et tamen est unum duntaxat peccatum.

2.o tota regula praedicta revocatur ad prudentum, et DD.rum existimationem, quia quamvis nunquam numerica distinctio moralis peccatorum, seu unitas evid.r appareat, frequenter tamen oppositum contingit, et ad prudentum usum, et sensum recurrere compellimur. Patet, nam distinctio numerica physica actuum tamen satis est ad stat. dictum pluritatem moralem peccatorum; ut constat ex dictis, et inst.r ex actibus intentionis, elect.is, execut.is, et gaudii de furto commisso; quia omnes, et si physice 4.r acta sint, unum tamen peccatum constituunt, quod de producunt. Est s. vo volunta foccidendi decem homines seorsum, unicus actus est physice: et tamen existimatur com.r esse decem pecc.a.

Quis interruptio actus, sive pro actus cum priori connexus; sive ab illo disparatus non multiplicant moraliter peccata: cum in utroque non infirmius quatiat impugni..., siquidem in die Veneris est faciliter vescitur carnibus, unum peccatum tantum committit; quamvis inter prandendum surgat è mensa, et det, ... aut numeret pecunias creditis repertis: etiam si prius satis comedisset ..., interruptio diuturna semper multiplicat numero peccata: cum voluntas occidendi post annum inimicum, sit unum peccatum, quamvis post annum executioni mandet, posita ita longa intercapedine.

Denique neque retractio prioris actus (quod mirum alicui videbit) semper satis erit ad multiplicanda numero peccata, ut bene probat Joannes de Lugo, disp. 16. de poenitentia n. 552. cum unum peccatum committat, qui alimentis prohibitis utitur; quamvis post prandium habeat voluntatem non amplius comedendi, et ferè statim vescatur alio opsonio vetito, quod fortè tunc inopinato infertur. Ergo ex his omnibus evidens est, quod nulla regula certa tradi potest pro auscultanda distinctione numerica peccatorum: quare consultius fuit in re ita ancipiti vos ad prudentem iudicium reiicere. Consulite DD. pro certis novissimos, P. Nicolaum Baldellum, tom. 2 lib. 2. à c. 20, et Lugo citatum à n. 536. qui fusissime, et latissime controversant, et fortè minus fructuosè, et clarè; cum ad nostram regulam quales, quales semper tota res devolvat. Consulite etiam eos, qui ad ... scripsere de peccatis, ubi hos disputant proprios sectos habent; neque in hac materia de poenitentia omnino peregrinentur.

Circumstantiae aggravantes non sunt materia confessionis. Sect. 3.

Appellantur circumstantiae ex conditiones, qualitates, seu accidentia, quae cum non constituant novum actum, et peccatum, circumstant tamen, et afficiunt principalem actum, in quo entitas peccati sita est, v.g. furatur quis mille argenteos, ut feminam coniugatam ad copulam furtivam perliciat; furtum est peccatum, quantitas tamen ita ingens, et adulterium sunt circumstantiae illius peccati: quarum 1.a appellatur circumstantia aggravans; siquidem ita exercet malitia furti ex se ingentem quantitatem, ut tamen illum non extrahat à linea furti; 2.a vero indigitatur circumstantia mutans speciem, et meritò siquidem malitiam adulterij inficit furtum. De circumstantiis mutantibus speciem peccati lethalis; certum est, non spreta fide, quod sint materia confessionis; totaque res devolvit

ad

M.

ad examinandum, utrum etiam circumstantiae dumtaxat aggravantes sint necessario aperiendae sacerdoti.

1a Sententia docet, eas necessario dicendas esse in confessione. Ita Pater Suarez de poenitentia, disputatione 22. sect. 3. Pater Thomas Sanchez lib. 1. decalogi, c. 32, n.o 39, et lib. 4. c. 11. n.o 24. Fagund. 2.o praecepto Ecclesiae lib. 4. c. 2. n.o 10. et alij plures videndi apud Leandrum 1. p., tract. 5. disp. 8. q. 4.

Opposita sententia nobis placet, quae negat ejusmodi obligationem, patrocinantibus S. Thoma, in 4. dist. 16. q. 3. art. 2. quaestiuncula 3. Vasq. 1. 2. q. 86 disp. c. 3. et de Poenitentia q. 91. art. 1 dub. 2. sequitur Torres, ut de more habet de poenitentia, q. 9. art. 2. dub. 2. Lugo disp. 16, de poenitentia, a n.o 101. et pluribus 50 alijs DD., relatore, et asseclâ Diana, 1. p. tract. 7. resolut. 1. et 3. p. tract. 4 resolut. 61. et 5. p. tract. 14. resolut. 56.

Fundamentum nostrum est commune, neque ideo inefficax, quo passim usi sunt. Nullibi extat praeceptum declarandi in confessione circumstantias, quae solo aggravant peccatum; ergo ad id non tenemur. Antecedens mihi certum erit, quousque adversarij ostendant ejusmodi praeceptum. Et probatur ulterius ex concilio Trid.o, sess. 14. c. 5. et can. 7. ubi explanans satis fusè materiam necessariae confessionis; nunquam statuit circumstantias peccati aggravantes necessario dicendas esse; immo semper accuratè adjicit, fatendas eas circumstantias, quae speciem peccati mutant; quod additum apposite expendit Cardinalis de Lugo citatus, suo n.o 108.

Urgeri solet hoc argumentum triplicitur, 1.o ex eo quod fideles etiam doctissimi nunquam, aut ferè nunquam, explicent in confessione intentionem actus, quantumvis maximam; etsi sit circumstantia valdè aggravans: ergo neque aliam ejusmodi circumstantiam tenemur exponere. 2.o, quia in omnium ferè sententia nulla est obligatio aperiendi in confessione circumstantias minuentes peccati malitiam; dummodo maneat peccatum adeò lethale; v. g. ut quod metu, vel aliquâ aliâ passione commovente animum in id criminis lapsus fuerim; ergo vice versâ non tenemur fateri circumstantias aggravantes. Probatur illatio: quia sicut notitia circumstantiae aggravantis valdè immutat judicium confessarij, ut inquiunt adversarij; ita similiter notitia circumstantiae minuentis, ergo etc. 3.o, quia aliter teneretur unusquisque confiteri circumstantias aggravantes, et minuentes, quod inauditum est, uti tenetur ad cognitionem peccati, ne peccet contra integritatem confessionis.

Erit autem quod roget, utrum poenitens teneatur eas circumstantias aggravantes

exponere, salti casu quo rogent à confess.o. Stet affirmative Lugo de poen.a, disp.
26. sect. 3. 120 n.; 2. Dupliciter ... q.a lt ea, quæ obscura si, teneat confess.
quærere à pœnit.e rudi; q tn ... roes suæ ineptiæ; ac pinde p accidens; n teneat ea
dicere in confess.e; Stere tn teneret, hoc tn vm e de ma confess.is naria; ast cu haec
effecerimus has circumstantias n ee ma naria confess.is; miror, doctus Cardinalis, coe semp
memores, ita in psenti docuisse. Vide infra doc.da, disp. 26. sect. 4.

Obiect.es elevat Sect. 4.

Obiic.r 1.o duplex ro, quâ utit.r Trid.m cap. illo 5. ad suad.os spes peccatorum
explandas ee in confess.e, qq etiam aperi manifesto post; id ibi de circumstantijs aggravan-
tibus. Symma illarum, ne iudex sacer, n satis cognitâ câ se diat, atq pinde
iniquam statuat pœnam: 2. hæc oia contingerent, tacitis circumstantijs aggravantibus: q etta.
Mirum e, q.m impedite se expedit Cardinalis de Lugo ab hac obiect.e p satos so-
lidos §§. cu promptis.s sit.r vere 1.o, eas so ea quasdam congruentias allatasq à con-
cilio; n ut pbet, dari pceptum confit.di spes, et nrm peccatorum lethalium; 2. ut reddat
aliquatenus ros illius pcepti: quâ ppt. eiusmi roes n poss pdesse adversarijs, ut sua-
deant, dari etiam pceptum confit.di circumstantias aggravantes. 2.o vere alias posse,
sive confrara solutus exhibitus, asser.do standum ee def.i concilij; n vo illius roib.
ag in 6.a Synodo desiat, Anglos ee depingendos, q.a corporei ii; cu defio ca-
tholica sit; ro vo hæretica.

Obiic.r 2.o S. Aug.s lib. 2. de visit. infirmorum, c. 5. tom.
9. et tom. 4. lib. de vâ, et falsâ poen.a, c. 14. in qq locis pcipere vr, explati
in confess.e plurium circumstantiarum, quæ minime mutant spes: q etta. Cæterum illa opa
n ee Augustiana, ss q n temere putent. 2.o q.m id salubre concilium ee,
n aute pceptum, pat, nam multa ibi confit.da pponit Africanus 2.r, quæ neq int
aggravantes circumstantias reponere lt.

Obiic.r 3.o, n raro Eccla reservat pecc.m aliqd roe dum-
taxat alicuius circumst.e aggravantis: q.d signum apertum e, q eiusmi circumst.æ

st

si ma naria confes.is; alit inanis eet reservao in ord.e ad confess.; cy neg ad confess. illary circystary cy inferiore Sacerdote teneamur: qd simile foret, ac si reservaret Eccla veniale pecc.m Rp. omisso anti, et negata coa, neq. Eccla nec reservat, neq reservare pot (Im sq. quq defendimq) circystas aggravantes, qm vis reservare possit pecc. lethale, qd hac, l. illa circysta aggravante, affic.r; st poterat reservare pecc.m mortale, qd heret hanc. l. illa circysta oio disparata in ord.e ad cfss. v.g. reservare iniuria Sa. Eq Laicy omissa, iqa Eq de Eccla benemerity e, cy huius mi circysta n. mutet spe, nebis circysta aggravans sit, d. fere oio disparate se heat in ord.e ad mq naria confess. Rq uno vbo dixerq; aliud e motivy ad reservand. qd impellit Ecclq; aliud vo longe id, qd reservat.

Obiit 4o, seqig necq e, qd innotescant confess.s circysts aggravantes, ut poenit.i medeat.r, aut illy util.r instruat: qo fatendq nariosst. Rpet. 1o omisso anti, et negata coa; nq ea necessitas, p accens evenie.t in aliquo penitente hebetiori; eatamq, que forte fortuna eveniunt. n. debent statuere legq generalq. Ret 2o q etq aliquae cessq erit d q circunstie minuentes gravitq criminis pateant confes.o et ille suo penitenti oppitulet neque ideo dices q eugmi circunstie minuentes sint nario cfitendi, ex na ipsius cfe g.is.

Obit. 5o furari decq nummos aureos, aut decies nummy aureq. p unde q que grave e: q si hoc 2q nario fatendq e in cfess.e etiq et illud primy, id illa e circunstia agravans Se. eet. Ret 1o negato anti, cy in 2o afferant decq peccata furti no diversa, in 1o vo unum duntaxat peccatq; esto macia qm versat volt.s in utroque casu sit equalis: unde coa it pes sq. Ret. 2o omisso anti, et negata coa. ro e q Xps. Dnus pcepit ut nq peccatorq lethaliq exponeremus in cfess.e teste Trid.o n vo iugit ut circunstias pcesse agravantes evulgaremus q utrumq

liberrimu fuit sacramentoru auctori; nec sine maxa congruentia id statutu e. hac eadem solutione 2a vtar si obias qd circunstia agravans pot aliqdo magis augere malitia peccati, qm circunsta mutans speciem; cu gravius existimet furari duo milia ducata prophano, qm nummu aureu ecclesiasticu et sacru: hoc enim omisso adhuc n probas dari preceptu confitendi circunstias agravantes: cu tamen iubeamur fateri peccata lethalia spe diversa.

Obis 6o gravius multo puniet in divino tribunali qui mille aureos clo subripuit, qm ille qui deu solu ibi e exigenda ro e n so de furto; sed etia de illius gravitate qunta qunta extiterit. ergo etia in tribunali poenitentiae, qd illius vices gerit aperiendae sunt circunstiae agravantes, vt merita illis poena taxet. nego coa admisso ante, ex cuius doctra etia probare lt, qd peccata venialia sint nria naria confessis; siqde maior poena iniungenda e a deo pro ro, et gravitate venialiu qm pro solis mortalibus, vt certu e.

Alia, quae obiunt huic loco impertina sunt cu exigant vt examinet qudo peccata solo n augeant; l qdo circunstia agravante crescant. Vtrunque n ad peculiares mas spectat n ad psens.

De circunstijs mutantibus speciem aliqua coro tradunt qq vtile monitu afuit 5.

Circunstijs prius agravantibus a necessit. confessis iā reiectis et mutantibus speciem narīo aperiendis in confessio ex doctrina fidei tradita: solemne e theologis fere oibus enumerare capita et fontes circunstiaru; quae in confess. aperiendae sunt: quas ves cois: et v. sa. ad has septe oio revocat

quis

Quis qd ubi qq auxilijs, cur, quomo q̄ do
cetr repugnent huic n̄ alij, quos ex fide refert Leander
de ssso Sacram.to t. p.te tr.u c. d.e 8 q. 1. q.e 2.a consulendus.

Vz q̄ putamus n̄ spectare ad n̄rij instituti dis
grere q̄ do in par.lari hec l. illa circunstantia spem peccati mutet, cu
id dumtaxat attineat ad alias singulares mas; secus q de n̄a
voti, iurij, sacrilegij, iustitie, simonie, et aliorum criminum, aut in
tum nobis in p̄senti disquirendum ee; ideo vos ad eos peculiares
tr.us remitto; ne iussum de eorum toto prmisceamus theologie morale
et compulite Leandrum t. p.te tr.u c. d.e 8. q. 2.o q. has singulas cir
cunstantias multis DDbus locupletiss. alegatis versat post alios
scriptores.

Cdo peccet l. n̄ peccet c̄ n̄ revelatam cons.s
integritas t.o 16

An de ssu examinis ubi gentium et quale
illud debeat ee sec. t.o

Nostis iam spem, num, et circunstantias variantes spem peccatorum
lethalium nario aperiendas ee in cons.ssu maliter integra: id arduum
e exponere, q do in huiusmi integritas delinquamus; nam fuga sane
et confuga difficultatum seges in p̄senti nam docendi, et discendi cti
naciter impedit: quapropter operepretium me facturum existimo si rem
breviter, et enucleate expedire coner.

Ac i.o stingere pot ut de ssu examinis n̄ plene faciam
satis oblig. integre fatendi ut diuturna, iam prudes nos ~~diuturna~~ expe
rientia. et qdq certum e teste Concilio Trident. et ap ta roe, q d ad bonam
conf.ssum examen requirat. nam sess. 14 c 5 sic het. Constat nil aliud in

ecclesiae a pœnitentibus exigi, quam ut postquam quisque diligentius se excusserit et conscientiae suae sinus omnes, et latebras exploraverit, fateatur: in quibus verbis diligens discussio, et exploratio conscientiae exigitur et merito: nam cum integritas mali confessionis sit de iure divino; et examen communiter necessarium sit adeo integritatem servandam illud necessario tanquam medium praecipit ut integritas salvetur.

Hinc non nemo colliget 1° quod quotiescumque cessat praeceptum de integritate mali confessionis cessat etiam praeceptum examinis unde instante subito mortis discrimine, ut in naufragio aut incendio non obligat examen. praeterea neque obligetur quoties peccata venialia fecisse, aut mortalia iam rite confessa solummodo aperire dassit. Colliget 2° examen non obligare pœnitentem ita rudem, cui nullum profuturum sit examen privatum, ac proinde satius foret si confessarius illum interroget etiam ex tempore, et nulla discussione praemissa ut saepe contingit.

Ego tamen sic distinguo, si nomine examinis dumtaxat veniat revocatio alicuius criminis in memoriam pœnitentis (quae sane usurpatio impropria videtur) censeo, omnino requiri aliquod examen eiusmodi etiam in omnibus casibus, quos supra relatis, et in aliis quibusque similibus. Ratio est, quia non licet fateri peccatum, cuius non meministi, aut de quo saltem prudenter non dubitas, an illud commiseris: quod ecclesia. sin vero nomine examinis veniat, (ut communiter evenire solet) diligens discussio peccatorum praevia ante ipsam confessionem: assentior dictis quoad superiori propositione voci ibi sectans.

Verum difficillimum est statuere quantum, et quale examen proprie tale, requiratur ad confessionem in casibus, in quibus illud obligat supra modo notata; et cum certum apud omnes sit, quod non aequale examen in omnibus requiratur; cum multa soleant confessionem ninquam committi, quae ad maius, vel minus examen obligant: v.g. si singulis hebdomadis fatearis, brevius poteris discutere conscientiam, quam si quotannis semel, et ille qui vitiis frena laxat; et implexis negotiationibus navat operam, accuratius se discutere debet, quam ille qui omnibus vitiis cartt; et sic

in

in aliis; cum hec, ingenuo, certa sint; valdè incerta è reg^a generalis, que oes istas varietates complectat.

Joannes Maior, in 4. q. 3. affirmat, eam adhibendam ee diligen in exam; quam adhiberet unusquisque, si oratione Latina ad eruditos eet habiturus; aut si foret redditurus rationes hoi vigili, et avaro; post diuturnum tempus, et magnas suim pecuniarum expensas. Scotus, Sotus, et Suar, disp 22. de poen. sect 10. docent, adhibendam ee eam diligen, quam collocaremus in re ardua, gravi, et quae maxime cordi esset. Des isti coit explodunt, et meritò.

1°, quia mille scrupulis animas vexant his suis reg. 2°, quia non humanum, et suave, sed ferè Angelicum examen postulare videntur. 3°, quia praebent non infirmis nostris Haereticis asserendi, confessionem ee animarum carnificinam, ut olim, teste Trid° impudentissime dixerunt: quae oia à fortiori verissima erunt, si cum Palludano in 4. q. 2. art. 2. columna 2. et Gabriele q. 1. columna 8. peteres, de examen unicuique posse: unde etiam inferre licere; nullum, aut ferè nullum huic oblig. satisfacere; cum nemo ferme sit, qui ita exacte se ipse discutiat, ut non sit illi potius alia castigatio, inquisitio ...

Quam ... illud examen sufficit, quod prudenter et mediocriter timentes Deum, solent adhibere in simili. Nec alia certior reg. statui pot. Sic ferè docent Navarrus, c. Fratres, n° 75. Vasq. de poen. q. 9. art. 1. dub. 6. Enriq. lib. 2. de poen. c. 5. n° 2. Gran° ... de poen. tract. 10. disp. 9. n° 3. et 4. atque Lugo, disp 16. n° 590. et 591. Ro è, quia in re, ita ambigua, et ancipiti, quae cum reg generalis mille patit exceptiones, quam post ad prudentum ... examen revocare, prudentissime è.

Diceo 1° confessio octo dierum; v.g. necessarium erit, ut saltem per 4 horae per nos discutiamus, et illud spatium sufficit: quia ... aliqualis reg. pro prudentum ... assignari pot per exam ad confessionem. Ego, infero ... illa anti: quia ... confessionem annuam necessarium erit examen durans plusquam 12. horis, siquidem annus continet 52 hebdomadas; quae illao satis falsa è; unde reg^a illa respuenda, et ins ... ex eo quod breviori exam indigent timorati; longiori vò illi, qui deplorate vitae ..., et sil ...

int. hebetiores, et acutiores.

Dices 2°, reqᵘ. gerale e, ut unusq. ante confess. eo usq. suam conscient. excutiat, quousq. moralit. certus sit, se n. recordaturus alicuius alius pecc.; q. tunc ulterius in exam. progat: g° id dat reqᵘ. gerale. Rp. aūs falsum ee, ut constat ex doctrina DD. quos supra quamplurimos allegavimus. Rõ e, q. humanᵃ, et moralis cura, q. dumtaxat adhibere tenemur in exam. ad confess.; stat optimè, q. tunc exquirimus, qd. n. exam. adhibito, novum pecc. lethale occurret: g° etc.

Quid faciendum, qdo post diligens examen n. constat nrus, aut speciei peccatorum. Sect. 2.

Sæpius evenire solet, ut adhitâ accuratiss. discussione, n. constet de spe, aut nº criminum, quæ admisimus: q. tunc certi simus, qd aliqua pecc. commiserimus; in quo casu ista tenenda sunt. 1° si pecc. venialia, aut mortalia iam sufficient. expiata p confess.; sint illa, de quibus nº, aut spe dubitamus; ad nihil teneris; sequitur neq. ad illa crim., q. tunc tibi notiss. explicanda coram confessº. obligaris.

2°, si sint pecc. mortalia nusquam anteà dicta in confess. dubites tn. de spe, aut nº illorum; est dm, n. ee improbale; imò ee probale speculativè se n. teneri ad explandum etiam sub dubio nrum, aut spem illorum, ut constans eis, quæ latè tradidimus, disp. 7. superiori, ubi docuimus, probale ee speculat. nullam dari oblig. confit. pecc. mortalia dubia: g° id in praesenti sent. dicendum e, nisi doctrinam eorum spernamus.

3° si sequaris opin. eorum, ac proinde explices sub dubio spem, vel nrum peccatorum, n. improbale e, te ad nihil teneri, q. tunc posteà comperias verum nrum, aut spem: qd dm e, sm. tradita, disp. 8. Licet hæc doctrina vera e nisi sub dubiis, qq. nrum, aut spem pecc. dubitanter explicuisti, contenta fuerunt illa spes, et nrus de qq. tibi posteà certò constitit. Exemplo: accedit Titius ad confess. diligent. discussus, et ita se accusat: fateor, me commisisse mortale, d. dubito utrum fuerit furtum, aut periurium: posteà autem comperit, fuisse periurium, in hoc sanè

Cons

casu non impossibile est, quod poenitens ad nihil amplius tenetur in sequenti confessione; siquidem ipse sub dubio illum saepe periurij explicuit. Sin vero, deinceps deprehenderet, non fuisse certum, l. periurij, sed dubium homicidium, teneret sane, eum saepe explicare in sequenti confessione, quae tunc sub dubio illum saepe dixit in la accusatione.

Similiter si dicas poenitens confessario confiteor, me peierasse decies plus minusve; et deinde comperiat certo, se undecies peierasse, non tenetur illa duo periuria ut certa, et tunc dicta sub dubio aperire in confessione; ut expresse docent Suar. Vasq. Coninc. Gratt.o, Fagund. Villalob. Joan. Sanch. et alij plures, quos refert, et sequitur Frater Leander, 4. p. tract. 5. disp. 5. q. 9. quod repugnent 4. Hurt. de poen. disp. 9. diffic. 5. et Cardinalis de Lug. disp. 16. à n.o 7.o. Siquidem additio illius particulae aliquid debet operari; alias frustra adderetur. At si inveniat poenitens, se trigesies periurij patrasse, tenetur postea illum magnum excessum explicare in alia confessione; ipse enim illud additum parum plus, minusve, non venit in praesenti casu ita ingens numerus, nisi decimi: quaestio illa peccata quaeruntur taceri in hac confessione, quae secundum prudentum existimationem veniunt per illas particulas plus minusve, alia vero non dicuntur; unde si in casu relato opinerisque tria periuria veniunt per eiusmodi particulas; satis erit, quod in sequenti confessione poenitens dicat, se alia triginta periuria commisisse, siquidem invenit, triginta fuisse.

Quot peccata subaudiantur in hoc addito parum plus, minusve. Sect. 3

Ex modo dictis erit non iniucunda, nec facilis quaestio, quot ad summum peccata veniant per haec verba, parum plus, minusve; ita ut si poenitens, qui fassus est 20 periuria, additis illis particulis, postea comperiat alia numerum maiorem fuisse, non teneatur illa aperire in sequenti confessione, sed dicturus illorum quod quo ad cales sed et taceritas rebellium. Loquimur autem de numero maiori; nam de minori certum mihi est cum communi sa, quod non teneatur poenitens ad instituendam confessionem iterum; quamvis postea inveniat, fuisse numerum valde minorem relato, imo nullum omnino periurium fuisse; siquidem bona fide illum numerum in confessione explicuit. Probatur; quia decepta illa sacerdotis fuit materia, et sit intentio, atque citra culpam poenitens se accusasse decernimus, ut suppono: quoniam probatur; quia nemo tenetur revelare sacerdoti se non habere peccata; et in eo casu non obligatur poenitens

dicere Sacerd., se eigmi pecc. n. omisisse.

Q. petitur, qd sentiendum sit, si quis ppt incuriam suis in exami-
nandā cōsciā id stingat: Resp. satis ee, qd dicat in confess. se graviter negligentem fuisse in
discuss. cōsciae; qn exprimat ea pecc., quae falsò sibi imposuit. Solùm igr quo devolvitur ad nri
inventum, qd venit p illa verba, parum plus minusvé, de quo ita sentimus; sit 1a Ccl. certum
é, qd p illud additum parum plus minusvé n. scat. qlt nrum quaevis magnum; imò neq nrum no-
talis; ita censent coit DD. int quos exquite Reginaldus tom. 1. lib. 6. c. 3. n.o 123.
et Suar de poen., disp. 22. sect. 5. n.o 38. prob. aperte: quia n. parum e, qd notal.
excedit nrum p(r)ecipuum ibi explatum: quia si parum plus minusvé e, nequit ee nrum notalis; ac
p consequens nec qlt nrum quaevis magnum.

2a Ccl., p illud additum ubiq veniunt in cuiusvis nri, tunc
certò declarati, tum parvi, quam magni, saltem duo, l. tria pecc. eiusdem rōis: ita cōīs
DD, teste Ioanne Sanch. in selectis disp. 2, n.o 13. ubi ait, n. ee equum, ut ad
minorem nrum coarctet illud additum. prob., quia cum p illas voces dicat aliqd scari; alit
forent inutiles; valdè rōi consentaneum est, ut saltem binarius, aut ternarius ubiq intelligat.

Q. statim quaeritur, an quo maior é nrus certus explatus in confess.; eo mr
sit nrus, q sub illa parla plus minusvé scatus venit sub dubio; in qua diffic. af-
firmative quidē docent Vasq. de poen., q. 92. art. 1. dub. 6. n. 2, Fagund. praecepto
3. Eccl., c. 3. n.o 9. Lugo, disp. 16. n.o 96. Leander 1. p., tract. 5. disp. 9. q. 20.
Diana 3. p. tract. 4. resolut. 94. q. allegat Navarrus in c. Consideret de poen., dist.
5. n.o 49. et alios quos refert. Gloss. in. l. hic adiectio, ff. de verborum scat., et
tandem Menochius lib. 2. de arbitrariis, casu 46. q. dr. ex Medidanensi statuto af-
firmat, qd quinq p quolt. centenaria intelligit p illas voces parù plus, minusvé;
qd in praxi admittit Lugo cit., n.o 97. fine, maximè si loquamur de n.o millena-
rio, aut mi. iis vo. A.A., quod refert Gloss mo citata, placuit, ut p illud additum
intelligat 4a pars nri certi, cui adiicit. Q. utrumq benè refutat Lugo, et posset ulterius
explodi. Ipse in Cardinalis n.o 97. putat, 50 intelligi in nri millenarii, p illud plus,
minusvé. Et cum aliis rem totam tandem omittat definiendam arbitrio boni viri.

M.

Mihi tn attentius, et diutius ea ista meditanti, et dd. voces trutinanti n placet; qd p illas vocculas parū plus, minusvé, intelligat eo mr nrq, quo mr fuerit nrq certq, cui illq adiiciunt (esto opinio Vasq. et aliorq satis pbabilis sit) vo mihi e: q. q.m vis libent admittq, qd det duplex parvitas, et absa, et respiva, ide, et qua sm se absē parvitas ē, et qua, q.m vis sm se parvitas n sit; at collata cq alio nro maiori parvitas censeat: imò dat alia 3a parvitas ex iis duabq pflata. V.g. duo in se si absē aliqd parvq; n tn rū nri quaternarii; siquidq si illiq medietas. Plurq triginta rū nri millenarii; si aliqd parvq, n tn sm se spectata. Demq tria rū nri centesimi gaudet utraq parvit, et absā, et relativā. Qm vis, inquq, hec ita sint, putamq, qd p illas voces parū plus, minusvé veniat nariō semp aliqd, qd si parū parvit absā, qn parvitq relativa attendda sit, l. requirat, aut se sola sit satq. Et hec esto nra 3a 3e.

Qus pbr. q. aliqs nrq ē hens parvitq relativaq, q tn n venit in pfesse p illa vba plus, minusvé: et rursq aliqs nrq dat parvq dutaxat absē, n tn relativē, q tn venit p illas voces: q hec parvitas absa pcisē req, et satq e ad veritq illarq vocq; n tn parvitq relativa petit; neq illa pcisē satq e: q in foro pfess n crescit nrq p illas voces dubie importatq p incremto nri certi, cui illq adiiciunt. Pat cōa, et pbr ans. Q si qs ita dicat, furatq sq sexies, plq, minusvé, intelligunt ibi duo, l. tria furta; ubi tn nrq ternariq tm hēat parvitq absq, n vō relativq rū nri senarii, siquidq ē illiq medietas; et silr nrq binariq ē 3a pars illiq nri certi; ac pinde n hēt parvitq relativq rū illiq, d. absq dutaxat: q parvitq absa pcisē satq ē ad veritq illiq additi, plus minusvé. Sed si dicas in pfesse, furatq sq millies, parū plus, minusvé, quinquaginta furta, aut circit, sexte sugo; si aliqd parq rū illiq nri, n tn in se; et tn certq ē, qd si deinde occurrant ut certa alia 50 furta, tenearis illa dicere sm oq sq: q parvitas relativa n satq ē, se sola ad veritq illiq additi.

Neq occurrit aliqd qd nos premat: cq neq ipse sugo id assequat, pbat.n. dutaxat qd ibi agerit; qd det parvitas relativa, et qd hec mr, l. minor sit p incremto, l. decremto nri ppiqui; qd n negamq: d. tn existimamq hiq n impugnari, quq docuimq; neq etiq illiq, quq

-ii in suo foro contentioso observant iurisconsulti.

Confessionis taciturnitate, aut negatione peccatur contra integritatem confessionis. Sect. 4.

Loquimur in presenti, ut supra dixi, de integritate mali debita, et necessaria confessionis; quae integritas dupliciter violari potest, vel diminutione, vel additione; hoc est, tacendo, dissimulando, vel negando aliquod peccatum suum, aut numerum peccatorum, vel addendo, aut fingendo crimen, suum, aut numerum supra id, quod revera commissum est; de 1o in presenti sectione, de additione vero in sequenti dicturi sumus.

Et 1o certum est, nullum esse peccatum tacere, sive dissimulare ea quae non sunt necessaria materia confessionis; v.g. peccata venialia, aut mortalia iam plene dicta. Similiter obiurgatione dignum est, narrare in confessione circumstantias, quae impertinentes sunt, in peccatis etiam mortalibus, ut si fatearis homicidium, et adiicias, hos occisum fuisse musicum, et sic in aliis.

Immo ista omnia haec et relata negare poteris, quamvis de illis quaerat Sacerdos, quod non erit neque veniale mendacium, si utaris verbis aequivocis, videatur Suar. de poenit. disp. 22. sect. 10. n. 5.

R. obiit, in nostra sententia nemo tenetur ad aperiendas in confessione circumstantias aggravantes peccatum; et tamen si ea interroget Sacerdos, neque citra periculum, et irritationem confessionis illas negare: quod optime intelligimus posse nos etiam rogatos ea omnia negare Sacerdoti, quae non tenemur fateri; cetera stant, mirum autem probari 1o authoritate Vasq. de poenit. q. 91. art. 1. dub. 4. no 22. et 23. quem sequitur Gran. hic, tract. 9. disp. 13. no 8. Et Cardin. de Lugo, disp. 16. sect. 3. no 123. et alibi probatur ita hoc eadem mirum, quia si poenitens, qui furatus est mille, inquisitus a Confessario, negaret fuisse furtum tantae quantitatis; sane non subiiceret clavibus furtum, quod reipsa fecit, sed aliud diversum. ergo peccaret lethaliter contra integritatem confessionis. ergo poenitens rogatus tenetur aperire ea, quae non sunt materia necessaria confessionis.

Respondeo 1o, te posse eas circumstantias negare, utendo verbis aequivocis, itaut respondeas non furatum sum mille, et subintelligas, ita ut tenear hoc tibi manifestare. Quod si absque ulla aequivocatione eas, vel similes circumstantias neges, peccabis sane mortaliter, non quia negavisti circumstantias aggravantes; quas non teneberis aperire, sed quia ex consequenti negasti, peccatum lethale a te reipsa commissum, et sic necessario aperiendum: unde distinguo: non enim tenemur imo eas circumstantias

ag

apire confessori interroganti; quia circumst. aggravantes se; d. quamvis male ex conti
negat pecc. lethale, temerario manifestus: unde si illud tot pecc. posset satis inno-
tescere sacerd. quoad substan., negatis circumstantiis aggravantibus, ut reipsa pot. per ver-
ba aequivoca, poteris utique etiam rogatus illas circumstantias negare. Hinc autem res 2°, scelus
m., et negata min.; ad cuius probat. 2° distinguo ant.; si eas circumstantias negaret, non sub-
iiceret clavibus pecc., quod reipsa fecit; non, inquam, subiiceret quoad circumstantias, secundo ant.; quoad
substan., nego ant.; alit. si rogaret sacerdos poenitentem, utrum homo ab illo occisus fuisset
albus, aut alia circumstantia disparata, c. minuentes, teneret poenitens eas fateri, ne suum pecc. ne-
garet; quod satis falsum, et ridiculum e.; prob. tu eodem arg. adversarii.

Itaque discurrimus, quae possunt taceri, et negari, non violata inte-
gritate mali confessionis; quamquam cetera, videlicet species, numerus, et circumstantiae mutantes speciem in pecc. mor-
talibus necessario aperiendae sunt, etiam si non rogentur: nisi aliquid gravius impediat, et excuset, de
quo infra.

Ceterum contra oppon., et tacere numerum peccatorum mortalium in aliquo eventu, cum verus
numerus detractus occurrat memoriae, et nullum incommodum sit in eo aperiendo; et similiter de specie peccatorum:
ergo doctrina mea tradita falsa e. Ant. cons. prob. ans., quod ille, qui nimia consuetudine lapsus e
in aliquid mortale, satisfacit integritati mali confess., si tempus aperiat, in quo tali pecc.
frequenter indulsit, non explicato numero exacto, quamvis numerus notus sit. Hinc meretrix satisfaciet con-
fessioni, si dicat, quod diu mansit in lupanari exposita omnibus, quin explicet numerum singulorum, aut
sacerdotum, cum quibus rem habuit; ita Navar. de poen., dist. 5. c. considerett à n. 43. et in
manuali, c. 6. n° 25. Caiet. tom. 2. opusc. tractu 5. q. 3. Soto lect. 9. de conf., fol.
236, Cano de poen., p. 5. § colligo tu; Pharaonius de poen., sess. 26. casu 5. Victor.
n° 278, Ioannes Enriq. in comp. c. 20. n° 29., quae ipse allegat Toledo lib. 3. c. 7. n. 2. idem
censendum e de illo, qui concubinam ut propria uxore diu usus e. Ita docent Victor. cit. ex Caiet.,
Bonac. de poen., disp. 5. q. 5. punct. 2. § 3. diffic. 2. n° 29. et apud illum Coninc, Reginal.
et Pitigiana, similiter idem docent de illo, qui per annum non restituit, aut non recitavit horas canonicas,
multiplicavit autem aequis voluntatem non restituendi, aut non recitandi; ita, inquam, docent Navarro in summa
c. 6. n° 25. noster Enriq. lib. 5. n° 2. c. 5. Reginal. de prud. confessoris, c. 3. Navarra

lib. 4. de restit.e, c. 4. dub. 2. Bonac.a citatus, n.o 21. et Gran.o de poen.a, tract. 9. n.o 7. et 8.

Resp.eo neg.do absq. aut. cum Soto in 4.o dist.e 18. q.e 2. art. 4. ad 2. Sa... de confessio, n.o 31. Candidus disquisit.e 24. art. 22. dub. 19. Nuño 3. p. q. 9. art. 2. vbi ex dictis seq. et Fer.us Felix in tentativâ complutensi, tract. 3. c. 7. diffic.e 4. et alijs, q. oes complures sic docent in casibus ibi relatis, et alijs silibus. Resp.eo 2.o dando aut. q. in ijs et silibus eventio reputatur moral. impossibile nrm illorum actuum exactis explare, quin explatâ duratione illis consuet. Deo: ad impossibile autem nemo tenetur; qd si s. magna diffi. posset revocare in mem. n.m nrm illorum actuum tam externorum, qm internorum, n. ambigo, qd ad id teneatur unusquisq. illorum, q ita perplexe pcii adsunt, ut benè notat, et distinguit Leander, 1. p. tract. 5. disp. 5. q. 21. ex sa. pluribus Theologis. Et sanè si constat meretrici, quoties congressa e. cum sacerdote, quoties cum uxorato, et sic in alijs pctis tenetur s. dubio nrm certum explare.

Vm.o antequam hinc discedamus, petet aliquis, utrum, si diuturnus blasphemator, v.g., aut concubinarius explet tempus, p qd eiusmodi consuetudini pessimè indulsit, q.a nrm, et spe certa peccatorum nequit explare, teneatur postea aliqd. l. aliqua pecc.a explare, quae postea in particulari occurrunt. Resp.ent, n. teneri, q. in priori confes.e sib peculiaria generaliter comprehensa sunt. Ita Sotus in 4. dist.e 18. q.e 2. art. 4. Vasq. de poen.a, q. 91. art. 1. dub. 5. n.o 3. Lopez, 1. p. c. 32. q. 2. Vega 2. p. summ. c. 63. casu 22. Lugo. Card. disp.e 16, de poen.a, n.o 582. et alij cum quibus ego. Idq. ver. dm, si de novo occurrat numerus certus peccatorum, q.a ille comprehensus e. in illa confes.e temporis diuturni.

Quâ roe vitietur integritas n.aria confes.s adiect.e aliculus falsi. Sect. 5.

Diximus satis de taciturnit.e, et neg. pecc. quae contra integrit.

de-

debita confessione delinquit: modo progrediamur examinare, quia voce peccet in eius integritate, adiecto aliquo falso. Et 1º certum est, posse hanc additionem dupliciter contingere; 1. ita ut ex ambiguitate verborum poenitentis capiat occasionem sacerdos aliud diversum intelligendi; 2. ita ut ipse poenitens, data opera afferat pro summa falsitate illud peccatum, seu circumstantiam, aut numerum peccatorum, quae reipsa non commisit.

2º mihi certum est cum communi Theologorum sententia, quam recenset, et imitatur Fagundez praecepto Ecclesiae lib. 3. c. 2. à nº 9 et Villal. tract. 9. difficultate 40. nº 5. quod si veniale crimen sit, imponere sibi in confessione aliquod veniale peccatum numquam à se commissum, dum tamen integritas absit, et adsit aliqua alia materia. Ratio est, quia committit irreverentiam levissimam in re ferè nihili, et quae non spectat ad materiam necessariam confessionis decipiat sacerdotem, quod alias aliquando esset mortale, quod aliud mendacium sacro limine sit addere, quod falsum est. Vide, quae 1ª adduximus, disp. 21 sect. 5. dicto 2. Nec multum curandum est, quod oppositum doceant Caietanus, Palud. et alii.

Dubitatur, si eiusmodi peccatum veniale falsum sit totalis materia in tali confessione, erit procul dubio mortale illud fingere; ac proinde reddet confessionem nullam: esto peccatum confessum sit ex se levissimum; quo similiter erit mortale quodcumque veniale fingere: quoniam vis sit materia partialis in illa confessione, quae sic instituitur. Ergo, licet negare Philippum Fabrum, in 4. dist. 14. q. unica disp. 24. c. 3. nº 52. ac proinde in illis sententia consequentia nulla erit. Egregiè fallit Faber, ut constat ex iis, quae aliorum congessimus, disp. 21. sect. 3. et 6. quare dicendo ante cum Navarro, in c. Fratres, nº 18. Henriq. Suar. Layman, Coninc, et aliis, quos referunt, et sequuntur Diana, 3. p. tract. 4. resolut. 96. et Leander, 2. p. tract. 5. disp.

4. q. 14. resp. inquam, anti, negamus Cons; discrimen est, quoniam in 1° casu frustratur Sacramentum, siquidem nulla materia datur, supra quam cadat absolutio; secus vero in 2° casu. Itaque non committitur mortale in 1° casu, ex eo precise quod poenitens mentiatur levitatem; in hoc enim utroque casus equalis est: sed ex eo quod frustratur absolutio, quando materia totalis est falsa, quod non contingit in 2° casu.

3° certum apud omnes fere est, esse mortale, ac proinde funditus evertere valorem confessionis peccatum mortale fictum in confessione, quamvis alia materia sufficiens absolutioni subsit. Ita Fagund. precept. 2. Eccles. c. 3. n° 12. Granat. de poenitentia, tract. 9. disp. 13. n° 7. Joannes de Lugo, disp. 16. n° 100. et alii apud hos, qq nonnulli refragantur, quos tacito nomine refert Vasquez apud Lugo, neque Sylvester id sentit, ut illi imponit Gaspar Hurtado, De poenitentia, disp. 8. diffic. 6. Fundatur 1° primum quia in re gravi deciperet confessarium. Secundum, quia imprudenter, et falso suam famam graviter denigraret apud confessarium. Tertium, quia secus non esset necessarium ita solicite discutere numerum peccatorum mortalium, si adiectio peccati mortalis nequaquam commissi non viciaret confessionem. Contra.

Neque obiicias, non peccare mortaliter hominem rusticum, qui maiorem numerum peccatorum mortalium explicat, quam reipsa commisit; nam illum bona fides excusat, et vehemens quoddam, sed ineptum desiderium nihil omittendi. Legite Reginaldum, libro ~~tertio~~ sexto, capite tertio, n° 67.

et

G. M.

et Caiet[anus] v[er]bo Confess[io], Condit. 4.

Assentior his dumtaxat quoad authoritatem eorum DD. nulla n. ro, aut fundum apparet, quod efficaciter urgeat; non 1um, nec 2um fundum sunt facti; nam si D[?] fingeret in confess., se esse graviter obscurum, seu servis lapsum, et absque ab aliquo mortali pecc.; deciperet sane confess[ari]um in re gravi, non tamen graviter, quia non esset iniuria gravis eum decipere; imo suam famam denigraret, nec tamen confessio ideo foret invalida; cum ita secreta sit, ut obstet gravi infamationi, ita absque silentium. Ad 3um fundum, cedo deberit ad adversum non opus esse accurato examine; ne aliquid pecc. falsum adiiciat; et ne aliquid vere omissum taceat. Verum non mihi vacat ad ista ulterius expendenda.

4o denique mihi certum est, non esse pecc. mortale per se loquendo, fingere, et addere aliquas circumstantias, quae non sunt necessaria confessionis. ita sentire notitiam dent illi, qui initio huius sect. opinati sunt, non esse mortale fingere aliquid veniale; dummodo materia totalis Sacri non sit. Verum sed hanc certissimam conclusionem argumentis difficile oppon. sect. seq. idoneis.

Opponitur imus obvius Sect. 6.

Opponitur hac 2o dictam ad tales sect. pecc. complexum satis argumentis; non est circumstantia necessaria confessionis, imo neque ad illam spectans, quod pecc. fuerint prius absoluta in alia confess., et quod nunquam fuerint absoluta; et tamen pecc. mortale est, ac proinde invalidans confess. fingere vel affirmare, quod pecc. lethale A v.g. fuerit antea expiatum in alia confess.; cum id falsum sit. aut est sed id negare de pecc., quod vere expiatum est in alia confess., quia illud est negatur esse certum, cum ita aperte falsum deprehendatur. maior certa sequitur. minor a P. Luisio de Torr. centur. 4. Theolog., dub. 7. ubi oppositum sub gravi censura notat. Probatur quod eadem minor hic primum 1um, quia maius variat iudicium confessoris ex eo quod pecc. sit novum, vel antiquum. 2um, quia in re gravissima deciperent confessarium. 3um, quia sic negatur servari aequitas, et iustitia in poenitentia iniungenda, cum minor satisfactio imponi debeat, et soleat pro pecc. iam antea confessis. 4um, quia potest contingere, ut dumtaxat ex variatione temporis pecc. mutet speciem, ut si olim poenitens non erat Sacris initiatus; et modo sit; aut coniugatus erat, modo autem solutus, et confiteatur pecc. luxuriae, quod quidem in Sacerd. sacrilegium est; in uxorato vero adulterium: quod ultimo. 5um, quia hac opinione admissa, fieret hominibus copia impune peccandi, depulsa verecundia, quia communiter tenent homines

manifest[di], se de novo in pecc[a] lapsos fuisse: q[uod] erat.

Dico, secundo: nisi, neq[ue] ea circumsta[ntia] n[on] se tenet ex p[ar]te pecc[an]ti; et neq[ue] absol[ut]e minus, ut illos negat fere eadem generaliter Cardinalis de Lugo, disp[utatione] 26. de poenit[enti]a, n[umer]o 46. 47. 49, et 52. q[uam]vis in hoc n[umer]o ult[im]o subobscure, et timide loquat[ur]. Refert[ur] P[ate]r Thomas Sanch. lib. 2. sum. c. 10, n[umer]o 72. Suar. de poen[itenti]a, disp. 22, sect. 9, Conine, disp[utatione] 7. de Sacris, dub. 8. n[umer]o 69; qui adheret Lugo citatus absol[ut]e affirmant, n[on] teneri poenitens explicare confessario, se iterum dixisse in confessione valida hoc, l[ve] illud pecc[atum] ex eo p[re]cise, q[uod] antea iam rite absolutum sit. P[ra]eterea Bonac[ina] de poen[itenti]a, disp[utatione] 5. q[uaestione] 5. sect. 2. punct. 2. § 3. diffic[ultate] 4. n[umer]o 5. Hornebons volum[ine] 2. q[uaestione] 5. resp[onsione] 132. quos refert, et seq[uitur] Lugo allegatus, n[umer]o 49. post Diana 3. p. tract. 4. resolut[ione] 62. et 4. p. tract. 3. resolut[ione] 65. docent, n[on] teneri poenitent[em], q[ui] facit confessionem generalem, et addit aliqua crim[in]a etiam mortalia à se v[er]è commissa, et numq[ua]m prius dicta in confessione, monere sacerdotem illa esse nova crim[in]a; q[ua]mvis ille existimet, esse antiqua, et attinentia ad confessionem generalem.

Doctrinas Sanchez, et Bonacina hactenus relatas amplectitur Leander, 1. p[ar]te, tract. 5. disp[utatione] 5. q[uaestione] 22. et 23. q[uamvis] tamen q[uaestione] 24. negat, licitum esse poenitenti affirmare expresse apud confessarium, q[uod] illa pecc[at]a, quae v[er]è nova sunt, iam prius dicta sint in alia confessione; q[ua]mvis in oppositum inclinare Lugo, affirmet; id tamen absolute tenent aliqui viri docti n[ost]rae Societatis.

Fundamentum est; q[uia] in re n[on] spectante ad materiam confessionis, n[on] sit pecc[atum] mortale decipere confessarium, d[ummodo] ea circumsta[ntia] n[on] est pecc[atum], aut circumsta[ntia] pecc[atum] aggravans, l[ve] mutans speciem; q[uod] licet illam simularet etiam fingere positive. Confirm[atur] efficaciter, q[uia] n[on] licet tacere pecc[atum] mortale, aut circumstantias mutantes speciem: et tamen in s[ententi]a Bonac[inae], et aliorum quos supra retulimus, licet tacere, et dissimulare tempus, in quo pecc[atum] commissum est, q[uam]vis Sacerdos intelligat esse pecc[atum] iam prius legitime absolutum: q[uin] relati DD. conse[quenter] ad suam doctrinam debent asserere, n[on] esse mortale fingere positive, q[uod] pecc[atum] novum iam prius rite absolvit. Hinc firmiter colligere, multo minus à pecc[at]o gravi distare, q[ui] e contra negative dumtaxat fingit, q[uod] illa pecc[at]a iam olim absoluta sint; cum tamen de novo illa commiserit. Sed minus adhuc peccabit, si tantum negative fingat, q[uod] illa pecc[at]a numq[ua]m sint

absa, cu tn oppositu vm sit: siquidem functa in argto superiori ppta parum urgeant contra hanc pp. Demum n omittet pecc. mendacii poenitens, quoties dicta fingat positivè, si verbis equivocis utat, ut manifestu e.

Functa vo, qu minr pp argti fulciebat, sic diluenda st, et 1o parum curamus censuram Dr Vasquez, ut potest saepius excedat in censuris ferendis. Ad 2m functu reo, qd n oia, que maxe variant iudicium confessarii aperienda nario st in confes.; alit circumsts aggravantes, et valdè minuentes dicti nario forent, et alia multa, que n spectare ad confessm, certum e. Ad 3m, nego, qd in re gravi decipiat Sacerdos; n.n. ex se aliqd grave e, qd antea confessus fuerit, l. n fuerit illud pecc. Accedit; qd illa circumsta confes. spectit, aut n spectit n sit pecc., neq aliqd mutans spem, l. aggravans pecc.: alioq n liceret eas circumsts celare, et omittere, qd confessarius alit vs intelligat, ac reipsa contingit, ut admittunt Aa. s relati. Ad 3m dic, multa dari, que n sunt ma naria confessis, que tn si dicerent, meliq iniungeret Sacerdos poenam; nec tn contra nario dicenda s: contra cu poena sit so particularis confes., parum refert, qd aliqdo illa sit minus iusta: aut poterit poenitens doctus aperiens sua pecc. sm hanc sentam, itavit nova dicat; quasi iis absa, petere à confessario, ut sibi iniungat hanc, l. illa poenam, qm ipse poenitens iustam existimat. L. denique lucratione Iubilei alicuius poterit supplere eigmi defectum ex sa generali; ad 4m Resp: qd ista nra doctra n procedit, casu quo antiquitas, l. novitas pecc. mutet spem, vel mutet statum poenitentis: nisi etiam asseriat eigmi novam spem pecci. Ad 5m reo, id accidens ee rum confess.; sit here confessores nimis familiares, verecundiam, et pudorem minuit; et tn absolutio valida e, dum cetera naria adsint.

Mitto alia minora arga, et vos desuper monio, qd oia fere instaurari possunt insa illorum Aa, quos contra retulimus asserentes licere dissimulare vetustem, aut novitatem pecci. Moneo insuper qd et si doctra, et solutiones hactenus à nobis exhibitae probales videant: adhuc tn, sine dubio; hanc sentam in praxi n deducatis, quoniam Aa classicos nacti sumus.

Quae ab ista materiali integritate servanda excusent. Disp. 47.

Capita excusationum. Sect. 1.

Cum integritas materialis confessionis non constituat essentialiter hoc Sacramentum, stare potest aliquando, quod detur verum, et integrum Sacramentum aliquo, vel aliquibus peccatis mortalibus, aut circumstantiis mutantibus speciem non dictis propter aliquam iustam causam, ut communis sententia totius Ecclesiae tenet, et docet: quamobrem in praesenti disputatione discursuri sumus, et indagaturi causas, et capita, ex quibus ab eiusmodi integritate materiali servanda poenitens nonnunquam iuste excusetur.

Communis sententia, eaque mihi verissima docet, quatuor esse capita iuste excusantia ab eiusmodi integritate, videlicet oblivionem, ignorantiam, impotentiam, et grave aliquod damnum ex integritate materiali nascens. Et quidem certum est, confessionem validam esse, quamvis aliqua mortalia taceantur, quae post examen saltem existimatum diligens memoriae non occurrunt. Item valide absolvitur homo imperitus, vel etiam doctus, qui hoc, vel illud a se commissum ignorat esse peccatum mortale: aut quamvis peccatum lethale credat illud esse, existimat tamen, prae summa stoliditate se non esse obligatum ad omnia mortalia fatenda; sicut non obligatur ad venialia. Praeterea nemo ambigit, hominem elinguem, et mutum rite absolvi in articulo mortis, qui nutibus explicuit aliquod peccatum, cum tamen alia mortalia nequeat aperire. Denique non teneris explanare tuo confessario peccatum etiam gravissimum, si prudenter times, illud revelandum esse a confessario, vel aliquod aliud grave malum tibi imminere credis; neque de his ullus erit doctus, qui dubitet.

Probantur tamen ista omnia generali ratione. Praeceptum de integritate materiali confessionis est praeceptum affirmativum: ergo dari possunt aliqui eventus, in quibus hoc praeceptum non obliget. Probatur consequentia; quia eadem natura praecepti affirmativi est, obligare semper, sed non pro semper, ut communiter dicitur: ergo etiam hoc. Deinde si in aliquo casu hoc praeceptum non obligat maxime in relatis: ergo in eiusmodi eventibus patet, quod non obliget praeceptum integritatis.

Caeterum de ignorantia, et oblivione erit quod petat 1°, quales illae debeant esse culpabiles ne, an inculpabiles, ut excusent ab integritate materiali confessionis. Rem brevissime expedio, omissa longa disputatione spectante ad materiam de actibus humanis, et peccatis. Si ignorantia, aut oblivio sit omnino inculpabilia, aut solum venialiter culpabilia excusant ab integritate confessionis: non vero excusa-

bunt

bunt, si sint lethaliter culpabilia. Ita expressè Granado de poenitentia, tract. 9. disp. 5. n. 27. Suar. disp. 23. sect. 3. et Bonacina ibi, disp. 5. q. 5. sect. 2. punct. 2. §. 4. diffic. 4. n. 2. Probatur 1a pars, quia ideò integritas materialis necessaria est ad valorem Sacramenti; quia aliter frangit praeceptum divinum de confitendis omnibus mortalibus, et eorum circumstantiis mutantibus speciem; ac proinde accedit homo ad confessionem cum obice peccati mortalis; at qui ex ignorantia, aut oblivione invincibili, vel solo venialiter culpabili, omittit aliquod peccatum mortale, non peccat mortaliter, nec laedit graviter illud praeceptum; ergo in tali casu Sacramentum validum est. Confirmatur quia alioquin rudiores, et parvae tenacis memoriae, saepè non reciperent verum Sacramentum; cum aliqua mortalia soleant non rarò tacere in confessione ex ignorantia, aut ex oblivione aliqualiter culpabilibus. Hinc 2a pars nostrae resolutionis clarissimè constat; cum ille homo, qui ex ignorantia aut oblivione mortaliter culpabilibus tacet aliqua mortalia necessario dicenda; accedat, verè indispositus; unde Sacramentum nullum evadit; quod intelligendum est, si proprii culpa mortalis causa ignorantiae, aut oblivionis, tum perseveret actu, et non solo habitu quo confessioni operam dat.

De impotentia methaphysica, aut physica evidens est, quod illae excusent ab impletione cuiuscumque praecepti; ac proinde constat ab integritate materiali cum ad impossibile nullus physicè nemo teneatur, ut lumine naturae pervidente, omnibus constat. Vulgant Vasq. de poenitentia q. 92. art. 2. dub. 1. n. 1. et Lugo disp. 17. sect. 1. à n. 1. Dubium igitur potest, utrum impotentia moralis privativa satis excuset ab integritate materiali confessionis. Affirmant Henriq. lib. 5. c. 22. n. 3. lit. M. Bonac. de poenitentia, disp. 5. q. 5. sect. 2. punct. 2. §. 4. diffic. 4. n. 17. et Coriolanus de casibus reservatis, p. 1. sect. 3. n. 8. quibus libenter subscribo. Ratio est, quia licet hoc praeceptum sit divinum, obligat tamen humano modo; ergo non obligat ad id, quod moraliter impossibile est; id est valdè difficile: erit tamen penes arbitrium prudentis statuere, quando debeat esse ingens difficultas hic, et nunc. Confirmatur quia praeceptum de discutienda conscientia ante confessionem, non minus obligat, quam praeceptum de integritate; cum utrumque praeceptum ordinetur ad eundem finem, et effectum: et tamen praeceptum de conscientia discutienda non obligat impossibile moraliter, ut alibi efficimus: ergo neque istud praeceptum de integritate.

Damnum etiam grave probabiliter imminens excusat ab integritate confessionis; ita evolvunt Suar. de poenitentia, disp. 23. sect. 2. n. 6. et 7. Henriq. lib. 5. c. 12. n. 5. Conin.

disp.e 7. n.o 77. Ro.e, q.a cumi leges positivæ n. obligant cum magno dispendio proprio; aut alieno: q.o integritas confes.s, n. obligat, immin.te aliquo gravi damno: atq. prob.r ex illo divi Bern.di lib. de præcepto, et dispensat.e, q.d quod charit. introductum e, pro eandem charit. exerceri n. det. q.o etc. Unde aliqdo ut bene infert Suar. erit obligio n. fat.di aliqd mortale: si ex manifest.d illius prudent. timeat grave aliqd damnum spirituale in confessario, aut in poenit.te, l. in aliquo alio; de quo infra. Denique iudicare de gravit.e, et probabilit.e damni imminentis ad prudentes spectat, ut certum e.

De ignora.; et oblivione nihil restat in præsenti disput.de dicendum: in n. contemnendæ diffic.s; quæ ex imposs., et damnum imminens excitari solent; quas ad trutinam revocare oportet.

Doctrina de imposs.e ex d.s illustrat. Sect. 2.

Docuimus sect.e pra imposs. etiam moralem excusare ab integrit.e mali confes.s; unde par e, ut multiplici specie eventu attendamus, quo tradita doctrina vera sit. Ac 1.o coi. sa docet, q. si aliqs dixit in confes.e pecc. saltem veniale in particulari, et postea sensibus destituatur, poterit tutiss.e, et prudentiss.e absolvi a confessario, q.vis restent pecc.a mortalia dic.da. Ro.e; q.a ibi datur aliqua ma in pecc.o veniali dicto; et in.d datur imposs.a phica integrandi confes.s: q.o etc. Id etiam sentiendum e, q.vim pridie cœperit confessarius audire poenit.tis confes.s; et die seq.ti dum accedit ad audiendum q.d restabat de confes., invenit ægrotum iam agonizantem, nec potentem aliqd ultra dicere: ut bene monent Chapeaville, et Lamdranus, quos citat, et seq.r Diana, 3. p. tract. 3. resolut.e 6. Lugo, disp.e 17. de poen.a, n.o 16.

2.o mihi certum e ex doctrina Vasq., Suar. Salas, Coninc. Torres; Lugo, Becano, Valenc. et aliorum, quos refert, et seq.r Leander, 1.a p.e, tract. 5. disp.e 5. q. 38. et 39. excusari ab integrit.e mali confes.s, posseq. legitime absolvi, cum q. explicuit confessario saltem veniale aliqd in gñi; affirmando, v.g. se ee peccatorem, aut postulando confes.s, q.vis statim sensibus defungatur; ro e, q.a etiam pecc.m in gñali e ma sufficiens confes.s, et aliqdo naria; unde coir, Vasq. sa docet, sqd. ille, q. conscius e, se

mor-

mortalr deliquisse, n tn meminit speci, in qua e pecc; tenet nihilominus illud in gerali exponere: qo pecc in gerali dictum e mta saltem sufficiens pfes. Tm r ille poenitens in nro casu impotens e, explandi ulterius sua pecca; qa ea explao geraliter sufficit, ut ille legitime absolvat. Qd in oppm opinent Lany, Ledesma, et alii Thi apud Dianam 3. p. tract. 3. resolut. 2. et 6. quorum aliquos oportet, vellere aurem, et monere, ut sibi caveant à doctrinis inconsistcis in psenti negent, ee sufficientem mam pfes pecc dictum in gre; et tn alibi iubeant, qd mortale so in gre expleto, si spes illius n occurrit.

Hinc colligo, absolvdm ee illum, qui vbis, signis, aut nutibus dumtaxat petit absolutam à pfessario, ut ex coi sa docent Becanus et Joannes de Lugo relati, et secuti à Leandro, 2. p. tract. 5. disp. 5. q. 41. rõ e, qa illa vba, signa, et nutus, si pfessio peccatorum saltem in gre, eo n ipso, qd poenitens scit, se absolutum petere; aut illam indigere: fatet quodammodo se pecca here, à quo absolvat; siquidem unus, si alio pnitere nequit.

Qd sentdm e, qdo aegrotus petiit pfess: aut signa ptritis dedit, absente sacerd; q postea ab aliis tm psentibus pscius fit petitus pfess: poterit n sacerdos virtute talium testium absolvere corus poenitentis pritus extinctum. Ita docent Divus Thomas, opusc. 63. § de extrema uncte, Suar. Vasq., et alii innri, quos pgerit Diana 3. p. tract. 3. resolut. 4. fundum potiss mihi e illud, quo coetera hac sect dicta mirifice pfirmant; et petit ex rituali, qd p tota Eccla pfecit Paulus 5. ubi dum de ritibus administrandi
" sacrum poenis agit, ita decernit, si int pfitendum, l. etiam antequam incipiat pfiteri, vox,
" et loquela aegrum deficiat, nutibus et signis conet sacerdos quoad eius fieri poterit, pecca
" poenitentis cognoscere; qq utcumque, vl. in gre, l. in spe cognitis, l. etiam si pfit di desiderium, sive
" p se, sive p alios ostenderit, absolvdus e. Qd clarius p nro insto. Addite Cardinalem de Lugo, disp. 27. de poena arto 46. q efficacissime urget p nra sa pserum testium, et alia inde nata agglomerat.

Monuerim tn, satis ee l. unius testis, q deponat de pfese, aut signis ptritis exhibitis à poenitente: ut bene docet Joannes Sanch. disp. 44. no 35. Imo sufficit testis

q testat, se ab aliis duntaxat audivisset, q moribundus petierit confess., aut signa contrit. dederit; ut tenet Lugo disp. 27. n. 82. ro utriusq. e, q in re, quae in nullius praejudicium cedit, s. in apertum aiae favorem, fides adhibet unico testi etiam malo: q etta: accedit, q confessio, l. matrim. factum q duos insipter, quorum alt. exprimat alius, q, alius imate exponit ipsius s. hentis, l. confitentis, valida sacra evadunt: q etta.

Ult. req. testis oi except. mr.; cum mancipium, aut mulier, l. etiam puer doli capax, possint obire munus interpretis in confess.: q. sil. dm. e in nro casu. Imo sufficit testis, q n. profitear religionem Catholicam, dum in fide dignus sit; qd etiam req. in aliis testibus. Rto, q caracter Bapt. n. req. in interpte confessionis, s. somo veracitas testificandi: q etta. Ita Lugo, n. 86. Nec itm e necesse, ut addas contrit., dum absolvis ejusmi poenitent., si saltem probab. existimes absolutum petitum ee ab aegroto, aut illum dedisse alia certa signa contrit. Rto e, q sufficit probalis existima ms ad absolutum conferendam absc: alias fere semper teneremur sub condit. absolvere, cum nunquam, aut fere nunquam certum oio sit confitentio poenit. vi dolere de pecc. Si tn dubites; utrum illa signa fuerint vis contrit.; l. utrum poenitens sui compos illa ostenderit: l. denique dubites de verit. ipsius testificantis, absolvo. ? dx e sub condit. saltem m. retenta. Rto e, q in dubio prudenti ita operandum e, ne sacrum exponat. frustrat.

Denique etiam Aucti oppti tenent in casu praesentis qs amplecti nra ?, et absolvere moribundum, q signa contrit. dedit, la n. dixerit aliqd pecc. in spali. Et tm nunquam valet confess. de ejusmi signis. Rto e, q nra sa saltem e probalis, et iniu. favet saluti aiarum: s. lex natis caritat. gravit iubet, opitulari pxo laboranti in periculo salutis aeternae; ubi s. ullo incomodo, aut pecc. illi subvenire possumus: q etta. Legite Cardinalis de Lugo, disp. 27. de poena a n. 84, et Leandrum 2. p. tract. 5. disp. 5. a q. 45. de illo autem aegroto, q sensibus oio orbatus nulla signa contrit. dedit; multo alia sent. e, ut late docuimus s., disp. 23.

Obscuriores nodi cca impotes integrandi malit. confess. Sect. 3.

Supersunt alii nodi extricandi cc. impotes legitime excusantes ab integrit. mali

Ofeis. Et 1º quærit, an possit absolvi Sacerdos, s. illius minister, q. dictâ Ofeª
gerali in pric missæ, statim voce, et sensib. destitutus incurrit periculum mortis. Ne-
gant Laiman, lib. 5. tract. 6. c. 8. nº 4. et Joannes de Lugo disp. 17. de poen.
nº 23. Rão illorum e, qª lt Sacerdos in eo casu satis quodammodo fuerit sua pecca salts in
gerali, illis vocibus, Ofiteor Deo etc. q. peccavi nimis cogitª etc., adhuc tn illa ofessio
n fuit sacralis, neq in ordº ad claves, et absolutum; alioq quis illorum poterit absolvi quo-
cumq tempe, si ostiterit, semel sacrum pegisse; ac proinde ptulisse ofess. geralem. Accedit,
qd feri semp s dolore, aut s aio ofitdi pferat ofessio geralis à Sacerdº, et ministro;
nº etc. Oppositum tn sq absq dubio docet Marchina tract. de peste, pº 3. c. 13. nº 19.

Mihi tn ista placent: 1º si loqueremur de poenitte, q ad genua
ofessarij provolutus gerali ofesse platâ, statim sensib. destitueretur: mihi certum e, illum posse,
et debere absolvi, cum illa sit, quasi quædam pars, et breve opendium ipsius ofess. sacralis. 2º
de Sacerdº, aut ministro sacrif opante, placet, illos absolvi posse sub odite, ut bene do-
cet Leander t. 4. tract. 5. disp. 5. q. 40. rò e; qª n raro evenire pot, ut Sacerdos, aut minister
pferant ofess. geralem cum dolore de pecc., et desiderio demonstrdi se eê peccatorem; qd satis vr ad
absolutum saltem sub odite impertiendum. Ofr ex his, quæ s docuimus cum eodem Laiman, et Lugo. mod
citatis: nq ille pot absolvi sub odite, quem invenit ofessarius pectus tundentem, s. oculos in
Coelum levantem, s. pferentem illa vba miserere mei Deus, aut silia: cum tn eiusmi signa ss-
re potuerint eê n in ordº ad absolutum; q. existimat gerats copia Sacerdotum ibi immissa eê
in eo casu q etc. Neq onus e, q. tm ego cogito ad ipsum Sacri, qd in ijs eventib. fiat eiusmi
manifestatio exterior, et geralis peccatorum exigi in ordº ad recip. dn Sacrum, d. satis e voluntas
geralis, et intpretativa, p quam vel vanarum velle, ut qd pie aguut, sibi utile sit oi
mo possi.

Hinc solutum manet 1m. fundamentum oppositum. Ad 2m rño, n sufficere ofess. ita geralem
ad absolutum, si illa præcessit multo tempe antea: d. prudentis arbitrio definiendum e dicta
intr absolutum, et ofess.: mihi tn pbale vr, posse absolvi Sacerd. in fine missæ, aut
parum post missam fer, virtute illius ofess. geralis factæ in pric. missæ; si postea in
periculum mortis inciderit. Ad 3m Lrea, satis mihi eê, si Cammittas, posse otingere

ut semel saltem talis confessio generalis proferatur à Sacerdote, vel ministro ex dolore, et voluntate testificandi se esse peccatorem, ut statuam, semper in tali periculo absolvendum esse sub conditione Sacerdotis, et ministri non explicato. De ministro autem latinae linguae ignaro res difficilior est, quia ignorat, quod per illa verba se peccatorem esse confitetur.

2o quaeritur, an si aegrotus nimis gravatur in absolutione confessionis, quae longior est, et multis impedita possit absolvi à confessione, nondum plenè explicatis omnibus peccatis mortalibus. Respondeo affirmativè, dummodo tamen probabiliter timeat, ne aegrotus ante absolutionem in mortem, aut in amentiam, vel in aliud eius gravis periculum incurrat. Ut benè docent Henriquez, Bonacina, Coriolanus cum aliis à me allegatis hac eadem disputatione, sect. 2. ubi de impotentia. Ratio est, quia in eo casu aegroto difficillimum est confessionem absolvere; et aliundè probabiliter timet, ne postridiè incapax sit absolutionis; ergo tunc absolvendus est, cum impotentia moralis satis excuset poenitentem ad integritatem materialem confessionis. Hinc colligitur, deberè absolvi ante expletam confessionem mortalium illum de quo probabiliter timemus, discessurum sine absolutione, nisi statim absolvatur: ut contingere solet in eo, qui lethaliter vulneratus iacet: vel in naufragio, incendio, aut bello vegente ingruentibus. Aut etiam, si aliquis morbus gravis, vel apertum vitae periculum ita violenter adoriatur confessarium, ut prudenter timere possimus, ne confessarius moriatur ante collatam absolutionem: ita communiter tradita à DD., quos recenset Leander, 2. p. tract. 5. disp. 5. q. 34. et 36. quod postremum de confessario verum est, casu quo nullus alius confessarius adsit, aut commodè heri possit, qui illius officium subeat, audita iterum confessione: si n. secus sit aliter sentiendum est.

3o quaeritur, an liceat dimidiare confessionem mortalium, et recipere absolutionem, si instet receptio sacrae Eucharistiae; indigeat tamen poenitens ita longa confessione, ut illo brevi tempore perfici non possit; contingere n. potest, ut Sacerdos deferens Eucharistiam incidat in aegrotum, qui totius antedactae vitae confessionem instituere debet, quia multoties sacrilegè factus est; vel longo tempore confessionem distulit. Sic etiam evenire solet, quod puella simul cum matre templum adeat ad recipiendum sacram Eucharistiam, et in confessione deprehendat Sacerdos, illam indigere longa confessione, quia multoties sacrilegium in confessione commisit; nec tamen brevitas temporis id patiatur: in istis, inquam, casibus licebit ne dimidiare confessionem? Respondeo, quod in relatis, et similibus eventibus

oia mortalia dic^da sī, quę patiat importunitas temp^is, secluso scandalo;
q^d vō citra scandalū ptrahi posit ꝯfessio, prudentię ꝯfessarij erit, attentis
oibꝰ circūstijs id statuere: unde nō pbo Zambranū, c. 4. dub. 6, nº. 6. et 7. docentē
posse ꝯfes^m eiusmi ęgroti trahere p dimidiā horā; nā forte aliqdo nō sine Scan-
dalo id fieret; q^m vis nunquā nullū scandalū det; si n. ante q^m accederet Sacra
Euch^a ꝯtigisset, qd ęgrotꝰ sacerd^i lapsꝰ est, ita ut apud oēs id constaret, nō mo-
dicū scandalū foret, et suspicio graviū peccatorū, si statī p dimidiā horā det
tēpꝰ ꝯfes^i; pserti si ęgrotꝰ fuit hō minimè scrupulosꝰ, et timoratꝰ; qd si
fuit hō deploratę vitę, et tū 1ò post aliqt menses, l. etiā annos fateat^r
sua pecc^a: nullū scandalū erit, si horā ꝯsumat in ꝯfes^e absolu^da; imò brevior
ꝯfessio stolidioribꝰ solet scandalū gignere. Qd si nō possit integra ꝯfessio
absolvi in eo brevi spatio, docet Granº de poen^a, tract. 9, disp. 5. nº 20.
qd ille posit coiare s^e ꝯfes^e, si heat debitā ꝯtritē: si autē timet prudent ꝯtritē
nō dari, tū poterit pœnitens absolvi, nō integratā ꝯfes^e: qd utrūq amplectit Diana
5. p^e tract. 3. resolut^e 75. et tract. 24. resolut^e 53. nec miror, cū sit benignꝰ,
et laxꝰ opin^di pus.

Mihi tn placet semp ꝯfes^m etiā nō integrā fac^dā ee, si l. aliqd
mortale pōt dici; et absolutē recip^dā. Pbat^r, q^a pceptū ꝯfes^is de mortalibꝰ ante com-
munionē ē de iure divº: qº huic pcepto semp fac^dū ē satis ante communē, q^t licuerit;
Dices, pceptū ee de ꝯfes^e mortaliū integrā malit^r; nō vō de ꝯfes^e nō integra. Sed apertè
falleris: alit quoties nō possumꝰ facere ꝯfes^m mortaliū mat^r integrā, ad nullā ꝯ-
fes^m mortaliū teneremur; q^mvis aliqt, l. aliqua possumꝰ dicere; qd apertè falsū ē;
et rō à priori ē, q^a cū veritas, et esse ꝯfes^is salvet^r sufficient^r in ꝯfes^e fal^r integrā;
quoties ista de pecc^is mortalibꝰ pōt dari ante Euch^e suscept^m, ad illā obligamur; ergò
l. nō posit dari integritas malis ꝯfes^is de mortalibꝰ. Neq^e refert, qd p nos ꝯtritē
dimiq Deo ..., ut cesset illud pceptū: sic. n. etiā cessaret pceptū de ꝯfes^e morta-
liū malit^r integrā ꝯpleti ante communē, si prius haret vēā ꝯtritē.

4º. quęrit, utrū liceat, dimidiatā ꝯfes^e mortaliū, absolvere

poenitent., qdo in aliquo magno festo frequens populus cfluit ad Euchã recipiend.,
ita ut si cfess. integrè audiant, multi privabunt eo benefio. Dx, nullos id
affirare, quos tacito noie recenset Coninc, disp. 7. de Sacris, tom. 2. dub. 9. nº 93. qd
tn ipse Ægidius n existimat pbale. Altiores disp. hic postulant, cui vacare in
psenti n possumus; difficile tn mihi e, id negare, posita sa pbali illorum, q censent,
qd superior posit audire reservata dutaxat, et ab eis absolvere subditus, quos re-
mittat ad inferiores sacerd. pro absolut. aliorum mortalium; et sanè si magnus aliquis
Jubilei festus e, q oio requirat cfess., nec permittat illas in aliud opus mutari; du-
rum vr, n permittere in eo casu cfess. n integras mal.; d. nihil definio.

De muto, surdo, et hoc pegrini idiomatis, cstat qd sent.
sit ccª integrit. mali cfess., ex iis, quæ diximus disp. 22. sect. 3. et 4.

Discutit damna, quæ ab integrit. mali cfess. excusant. Sect. 4.

Damnum grave imminens, excusare ab integrit. mali cfess. docuimus, sect.
2. quª pp. restat, ut singillat. in psenti examinemus, quæ dna eã vim excus.
heant. Ac 1º certum e, qd si salus ais periclitaret ex integrit. cfess., n sit illa in-
tegranda. Exª sit: si foemina pecc. qdam luxuriæ, in qd lapsa e, aperiat suo
cfessario, timet prudent. ex aliquâ expetiâ, l. ex aliis indiciis pbalib., à cfessario
solicit. dae ad sile flagitium, in quo pendubio incurret; q in illud pecc. valdè
pclivis e: in hoc sanè eventu foeminæ tacendum e illud pecc., ne se cmittat
tanto picculo, ut docet. cois sa, quã sequunt. Suar. disp. 22. de poenª, sect. 2. Bona-
cina, c. 37. q. 2. p. 4. Gran., tract. 9. disp. 5. Filliucius tract. 7. nº 124. Regin.
lib. 6. c. 5. sect. sola 4. Lugo, disp. 16, nº 526. imò n sõ pot, d. etiã tenetur
foemina tacere ligmi pecc.; idq censeo, si immineat periculum pecc. venialis
ipsi foeminæ poenitenti; nam veniale qdvis ex sua malitiâ excedit bonum repertum
in cfess. integrit. n. n. facienda sut mala, ut veniant bona.

Cæterò si ex pte cfessarii sõmo timeat foemina prudent., ~~timeat~~
ruinam gravem, aut levem naspiciuram ex integrit. cfess. suæ, idq vr sent. dis. de ruinâ

gravi ad minus ita opinari videntur Aa. supra allegati, qui tamen non omnia in hac parte
posito; d. videndum est, utrum eiusmodi ruina confessarij nascatur ex propria malitia confessarij, aut ex fragilitate illius tamen, aut etiam ex peccato revelato, quod postremum rarò
eveniet; si tamen eveniret, peccatum sacerdotis foret; in alijs autem duobus casibus, vel
quando ex malitia propria confessarij, aut ex propria illius infirmitate periculum nasceretur, neque uno verbo definiri, quid faciendum sit; pendent enim haec omnia ex ijs, quae latè disputantur
in materia de scandalo. Diximus tamen; nos obligari ex caritate ad ruinam proximi evitandam,
quando sine incommodo nostro possumus.

Eadem quaestione vero discutiendum est, si foemina poenitens timeat eiusmodi
periculum ruinae in aliquo tertio, v.g. si ex eo, quod videat alius illius foeminae diutius immorari
in confessione timeat probabiliter, illum alium hiturum scilicet dictae foeminae ad peccatum; si semel contingere potest
in integritate, medio quo foemina adveniat fateatur sua peccata luxuriae. Certum tamen est; poenitentem, et
confessarium obligari ad non integrandam confessionem; casu quo alius, qui indiget confessione morietur sine illa; atque
adeò sub aperto salvatur periculo, si detineantur in audienda dicta confessione; unde in incendio, naufragio, et bello, et similibus periculis obligarentur ad non integrandam confessionem, si alij adsint varios
confitendi, ut docet Vasq. de poenitentia, q. 92. art. 2. dub. 2. n.º 2. Suar. disp. 23. sect. 2.
Conine. disp. 7. dub. 9. n.º 74. Villalobos, tract. 9. diffic. 33. n.º 6. Becano, c. 34, q.
2. n.º 5. Card. de Lugo, disp. 17. n.º 19, et 20. et alij contra Navarrum, lib. 5. consilio 13. de
poenitentia, et remissione, et Rodriguez, in additione ad Bullam § 9. n.º 124. qui duo apertè falluntur,
siquidem caritas in re gravissima omnino iubet; et gravis, seriusque fidelis illud suadet: sufficiet
igitur, quod si indiges absolutione sacramentali; adhibita specie sufficienti materia absolutionem recipias; si autem
absolutione non indigeas; statim relinquenda est confessio, imò non incipienda, si alij indigentes adsint.

Quod si dolor immineat ex integritate confessionis contra vitam, vel salutem poenitentis,
vel confessarij, aut alterius tertij, eadem ferè sentienda sunt, quae hactenus tradidimus. Hinc colligitur,
non integrandam esse materialiter confessionem, necessitate cogente, si fatearis sacerdoti infecto lepra, vel
peste, aut alio morbo contagioso, si prudenter timeas, ne in te lues illa serpat;
cum etiam est contra posset confessarius auditis aliquibus, vel aliquo tamen peccato absolvere poenitentem peste
laborantem, si probabiliter timet infectionem, ex eo quod diutius consistat in audienda illius confessione

ut docent Laim. lib. 5. tract. 6. c. 13. n° 4. G. Hurt. disp. 9. de poen.ª diffic. 10. Ioannes de la Cruz, p.e 2. de sacro poen., q. 3. dub. 5. n° 3. Lugo disp. 17. n° 1. et alij plures, quamvis illis novissime repugnet Marchina de peste, q. 3. c. 4. n° 5. et alij. Et 2° dimidiare confess., secuta absolut.e in utroque casu, et similiter, quando integritas confess. futura e nocumento saluti infirmis, aut alterius 3ij. Ratio horum omnium e, quia hoc praeceptum non obligat cum tanto onere, et gravam.e

Num vero non solum licite possint, sed etiam obligentur poenitens, et confess. ad non integrandam mat. confess. in praedictis casibus, satis ambiguum e. Obligari tamen mihi videtur, quod teneantur ad non integrandam confess., quandoquidem nullo jure ad id tenentur; quia nemo est se obicere periculo vitae, aut salutis, vel alterum etiam sibi periculo exponere sine aliqua necessitate, ut ett. Haec tamen omnia dumtaxat vera sunt, casu quo sequatur, vel timeatur probabiliter grave aliquod damnum in salute, aut vita poenitentis, aut confessarii, vel alterius 3ij: nam si leve damnum dumtaxat sit; aliter omnino sentiendum e: nam sic fere semper excusaremur ab absoluta longa confessione, cum dolor capitis, et salutis aliquale nocumentum inde frequentissime oriantur.

Similiter etiam discurrendum e, dum imminet periculum grave, et probabile rei familiari: non enim tenetur poenitens, aut confessarius dicere omnia mortalia, sed potest absolvi, si necessaria sit absolutio, et hostes, vel latro irruant depraedaturi bona poenitentis, vel confessarii, aut alterius hominis, cui poenitens, vel confessarius, vel uterque sit adiumento esse possint, ne iniuste spolietur suis bonis; similiter faciendum e, depopulante flamma, aut inundanti flumine domum, vel alia bona situra poenitentis, aut confessarii, aut alterius 3ij modo dicto: excusat enim in his casibus ab integritate confess. caritas nostra, vel proximi in re alicuius momenti. Videte Leand. 1a p.e tract. 5. disp. 5. q. 35.

Damnum imminens 3° famae, et honoris qualiter excuset ab integritate materialis confessionis. Sect. 5.

Constat inter omnes, quod unquam excusat ab integrit. mat. confess. esse mortalia, quoties probabiliter timet, confessionis revelationem esse suum crimen in confess.e auditum etiam uni alteri

tamen

tm. et etiã in Cfes.e alt.i Cfessario; q.m vis ex illa revelat.e nullũ aliud damnũ sit emanaturũ. Ita cois Sa; legat.r Cardin. de Lugo tom. de poen.a, disp. 16. sect.e 7. n.o 395. D. arduũ e exprimere, et statuere, quare eiginî timor pbalis semp excuset ab integrit.e mali ec.a mortalia.

Ro. dubit.di e; q.a si ppt. aliqd liceret in eo casu tacere mortalia, quæ revel.da eẽ, pbal.r timemũ; maxẽ, q. ex illa revelat.e proventurũ eẽ timet grave dãnũ in ipsa fama: D. hęc infamia sæpe n. seq.r: q.o n. semp excusabimur ab integrit.e Cfes.is, ex eo qd pbal.r timeamus, pecc.ũ revelandũ eẽ. Pbr minr; q.a si de milite publicẽ Cstet, qd alt.m provocavit ad duellũ, illũq in palestra ingterritũ mansit, nulla infamia, D. potiũ laus fortit.is inde militi accrescet; cũ tñ illud sit pecc.m mortale sub poena excõmunic.is ghibit: q.o ett.a in.r revelare quisp aliud pecc.m publicũ, q.m ipsũ ingens, nullã infamiã cat: qn imò famã, et nomen Ceiliabit aliqds, si addat Sacerdos; hoc, l. illud pecc.m publicũ, et scandalosũ apud me fassũ e, Tisũ symiis lacrymis, et dolore motũ; q.o ett.a in qq casibũ fatemur libent.r, Sacerd.m revelantẽ gravit. peccaturũ, q. fidelit.m sacrũ annexũ sigillũ Cfes.is violavit: at nullũ dãnũ, l. levissi.ũ inde emanavit poenit.ti: q.o ppt eigini timore revelat.is pecc.i n. semp lt tacere mortale in Cfes.e.

Fateor, mihi difficillũ eẽ hoc argũ: adhuc tñ reo; in iis etiã eventis excusari poenit.ẽ ab integrit.e Cfes.is mortaliũ; n. q.a timeat grave dãnũ Cra famã; D. q.a inf. injuriã, qd hẽt poenitens, nẽ ullũ pecc.ũ illiũ, qd revelat sub tanto secreto sigilli pdalq fiat ex vi illiũ sciã in Cfes.e acquis.. Ciũ exẽplo alignal.r hoc exo, q. alij inimiẽ occidit, pot iustẽ puniri publicã authorit.e, iis tñ hẽt, nẽ privatũ qs in illũ aiadvertat suã peculiari authorit.e, q.m vis reũ sit supplicij. Sibi.r q. in nr.o casu pot revelari, illũs famã, provocas militẽ ad duellũ à quocũq, q. id extra Cfes.m noverit; neqt tñ p sciẽ acquis.ã in Cfes.e, q.m vis fama militis nullũ dãnũ ex ea revelat.e accipiat.

Itaq lt.e semp tacere in Cfes.e pecc.m lethale, qd revelandũ timet à Cfess.e ppt Cũinũ gravis.m iniuris, qd poenitens hẽt, ut illi servet sacrũ secretũ: qd veriũ adhuc erit, si ex revelat.e Criminis timeat eventurã infamiã, aut aliqd

aliud grave dãnũ: idq̃ dñ erit, si timeat probabr periculũ infamiæ vel confessarii, vel alterius quod nasciturũ ex confessione huius, l. illius pecci lethalis, aut ex longa nimis confessione, l. ex aliis circũstijs illius. imò in prædictis casibus tenebit ad tacenda pecca, ne lædat famã proximi; et ne propria fama lædat sine necessitate, aut peculiari impulsu Spũs Sti hortantis efficacr ad prodigendã propriã famam, sed legitime tñ alterius proximi.

Dubitatr tñ, an excuset ab integritate confessionis infamia levis alterius; in quo pro affirmante placitura vr illis, qui existimant, eũ tacendũ esse pecc. in confessione: qd neque explicari sine revelatione complicis, l. etiã non complicis, v.g. fornicatus aliquis cũ sua sorore, et notũ est confessario illum non habere aliã consanguineã; l. illam pro omnibus violentiã defloravit; in 1o casu consanguinea complex est, non autẽ in 2o, cũ non consenserit defloratni; in utroque tñ casu afferunt DD. sectne sequti allegandi, dicẽdũ esse confessarii fornicatũ, tacendo vò circũstã consanguinitatis; quia vis in utroque casu levi infamiã afficeret poenitentis soror; siquidẽ apud unũ tñ, illumque gravẽ virũ, et ita strictè sigillo obligatũ, levis infamia ea vr, præsertim si loquamur de fœmina, quæ sũma iniuriã oppressa est: et etc. Legite sect. seq.

De revelatione complicis in confessione. Sect. 6.

Confessus non esse integr. malè, ne revelet pecc socium; et multò magis, ne manifestet defectus illius, qui in pecco complex non fuit, sentiũt Navarr. c. 7. n. 3. et 4. Caiet. vbo confessio, edite S. Armilla, vbo circũstã no 11. Ioan. de la Cruz, q. 2. q. 3. de poenitẽ, dub. 5. ꝯe 3. Valenc. disp. 7. q. 11. punct. 1. Villalobos, tract. 9, difficultate n. 3. Ludovicus de S. Ioãe, q. 5. art. 15. dub. 1. difficultate 1. et alii apud relatos. imò Pr. Suar. dispe 34. de poenã, sect. 2. no 14. Fagund. 2. præcepto Eccle, lib. 5. c. 2. no 12. et Gran tract. 9. disp. 5. no 8. et 16. (quos citavit Ioannes de Lugo cũ aliis infra citatis, no suo 420.) hi, inquã, ita censent, non esse revelandũ in confessione alium, qui non fuit socius pecci, cuius defectus malus, aut moralis in confessione prodat, ut contigerat in sorore, etiã violentr deflorata a suo fratre, et similibus eventis; quamvis quoad vim complicis sequũtr oppositũ sũt docentes posse, et debere explicari in confessione socium pecci, ipso id narius est ad propria pecca mortalia integrè fatenda.

f.

M.

Ita sequuntur [illegible] alios [illegible] Vasq. [illegible] art. 2 [illegible] Sanctius lib. 2 de sponsal.
[illegible] n.° 3. [illegible] [illegible] [illegible], n.° 12, [illegible], disp. [illegible] [illegible] Franc. [illegible] [illegible]
n.° 9. Ponce lib. 4. de matrim. c. [illegible] Card. de Lugo disp. 16. de poen. sect. n.° [illegible] [illegible]
multi [illegible] veteres, quos recitat Thom. Sanch. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] revelandi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible],
[illegible], [illegible] de Soto, et [illegible] apud [illegible] [illegible] tract. de [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
quos [illegible] [illegible] Vasq. citatus.

Magis autem [illegible] [illegible] [illegible] illud [illegible], utrum in aliquo
casu teneatur poenitens revelare complicem [illegible], [illegible] minime [illegible] sit [illegible] [illegible]
crimen integre agendum, ut si [illegible] aliquis dogmatizantes [illegible] catholicam religionem [illegible],
a quo ipse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit, [illegible] cognat [illegible] machinantes in bonum, [illegible] [illegible] [illegible], cum [illegible] [illegible]-
[illegible] aliquo [illegible]: in [illegible], [illegible] [illegible] aperiendus est [illegible] complices [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Guerriero [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible],
[illegible] Silvester, et Soto, quos refert [illegible] [illegible] [illegible] disp. [illegible] n.° 429. [illegible]
alii Theologi [illegible] cum M.° Vanet [illegible] 33. [illegible]

Sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] manifestare complicem, aut alium [illegible] [illegible]
[illegible] integre, et rite [illegible] [illegible] illius manifestare, [illegible] quo [illegible] manifestare [illegible] in illius
[illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et merito [illegible] [illegible] licuat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] famam. [illegible] multa [illegible] [illegible] allegantur.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] n.° 3.
et alios, quos ille allegat, [illegible] asserit, [illegible] [illegible] manifestare complicem, aut alium [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] caritas obligat, ne [illegible]
[illegible] [illegible] famam [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible], [illegible] alius [illegible], aut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut alterius [illegible] [illegible] [illegible]. Quanta [illegible] mora

sufficiens sit ut excusemur ab expectando alio confessario, difficultas statuitur, cum ita multiplex sit Doctorum iudicium: 1° n. putat Suar. de poen. disp. 34. sect. 2 n° 13. opinatur, expectandum esse unum, vel alterum diem: concordat Lugo cit. n° 426. 2° P. Gran. n° 29: existimat, non esse obligatum expectandi nec per integrum diem. Ego vero 1° censeo: quod si urgeat praeceptum confessionis, vel Eucharistiae sumendae, nihil expectandum est, sed statim aperienda sunt peccata, cum revelatione complicis; aut defectu non complicis; si id necessarium est ad integritatem materiae confessionis, esse mortalia scito. 2° censeo, quod si quis non satisfecit suae contritioni, statim potest fateri suum peccatum lethale, ex quo sequeretur revelatio complicis, aut non complicis, non expectato, nec quaesito alio confessario. Ratio est, ne inimicus Dei, et obnoxius aeternae damnationi, diu permaneat; in quod etiam inclinat Gran. Censeo 3°, posse fateri cuiuslibet peccatum etiam cum revelatione complicis, non expectato alio confessario, ne fructu alicuius Iubilaei, quo pie lucrantur fideles, poenitens privetur; quod etiam placet Fagundo loco citato, n° 2. Censeo 4°: id etiam licere, ne poenitens interrumpat suum morem quolibet celebrandi, aut communicandi octava quaque die, in quo etiam consentit Lugo citatus, quod certum erit, si ex interruptione illius consuetudinis aliquod scandalum nasciturum esse timeatur. aut si nimia tristitia inde poenitens depletur. Extra hos, aut similes casus non urgentibus, tenebitur expectare poenitens alium confessarium, vel illum morali diligentia quaerere per 4 vel 5 dies, vel circiter arbitrio boni viri, ne in sua confessione sequatur revelatio complicis, aut defectus in aliquo non complice.

3° colligitur, nunquam licere revelare alicuius complicis, vel non complicis defectum, ut peccata venialia integre fateamur, ut bene monet Lugo citatus, n° 422: siquidem non est necessarium venialia confiteri, ac proinde gravius est, laedere etiam leviter famam proximi, quam illa recitare.

4° colligitur, semper licere etiam alicui, ulla necessitate, dicere confessario peccatum alterius, si illud etiam aliunde notum sit confessario, vel si nulla, vel levis infamia inde proventura sit alteri, ut si dicas de Ioanne milite, quod te provocavit ad duellum, et sic de aliis, quae nullum nec minimum dedecus pariunt. Sup. AA. [illegible].

5° colligitur, recte suppositis iis initio dictis, esse tum de manifest.

2

complicis, quae alterius etiam non complicis, cuius manifestatio navia non sit ad bonitatem, et integritatem confessionis lethalium.

Dico 2° ... licet non sit in articulo mortis, dicitur etiam extra illum manifestare defectus non modo complicis, sed etiam cuiuscumque alterius non complicis, quoties est necessarium ad integritatem confessionis, et etiam valde confessionis mortalium, ... ad debitam peragendam ... confessionem ... sentiunt ... ... Plures habentur ... aliis ... non ... damnum ... aliquid unum dumtaxat virum ... infamari ... id licet ... maximum bonum integritatis malis confessionis. Verum de anti... dubitent, nec immerito cum fortasse gravius sit homini prudenti infamari coram Sacerdote viro gravi, quam apud decem plebeios. Legitur ... de ... dicitur 34. ... ita ... quae illa saltem ... infamia levis; ac ... veniale crimen, ... numquam ... , etiam ... salute aeterna ... Video aliquem ... negaturos ... hac ... ; ... ... Plures alii ... quod poenitens utitur iure suo, ... integre suum crimen lethale, et socii criminis illius se exponit ... manifestatione ... cum sciret obligatum numquam ... Christianus habet confiteri integre sua peccata mortalia ... ... Verum hic ... non convincit ... manifestationem defectus ... illa laborat, quod complex non ... ; imo ut ait Lugo, ... complice ... generaliter non convincit hic ratio ... non fuit Paganus, aut huius ... ignarus noluit se exponere huic manifestationi.

Dico 3° ... ... complicis ... revelare ... alterius: ... revelare peccatum, at non ... in ... fratre peccatore, ut docet S. Antoninus, ... titulo 14. ... 12. ... S. Aug. ... in Leviticum, et ... in ... hoc ... 22. ... ... fortiori licebit revelare alterius peccatum in nostro casu ad ... maximum bonum integritatis ... malis confessionis ... ... laborat eadem, et ... difficultate ... habet ... inutile ... confessionem ... Dico 4° ... ego ... infamare ... bonum ... et ... infamare ... complicis ... absolute ... ego ... absolute ... ... meus dolor, et ... manifestatio Sacerdoti maxima ex parte minuit mea infamia, et dedecus apud illos; cum ... de

quam. ɔplicis seipse n. detegit.

Aii q. vilis invictis, ego bravissime in gbo neg hanc ɔclusionem. Pro, q. tenemur in iudicio hum. ad manifestandum iudici legitime interrogati latum nostrum crimen; q.vis inde sequatur manifestatio ɔplicis, vel alterius: ergo id etiam licebit in hoc iudicio sacro, quamvis inde sequatur infamatio ɔplicis, vel alterius inde sequuta, sicut n. obstat in iudicio publico. Probatur 2.o, q. obligati sumus ad revelandum in ɔfes. defectus alterius etiam n. ɔplicis, si eiusmodi revelatio necessaria sit ad integritatem, et perfectam ɔfessionem: ergo a fortiori id licebit in predicto casu. probat cons., q. ad illicitum nemo obligari pot. ans vero probabo infra seq.

3.a ɔclusio obligat n. so in art. mortis, sed etiam extra illum manifestatio ɔplicis, vel cuiusque alterius, quoties id necessarium e. ad integritatem etiam mali ɔfessionis cetera mortalia, sicque ad perfectam ɔfessionem faciendam. Ita assero cum Dd. 2.a ɔclusionis. Probatur, integritas etiam mali cetera mortalium precepta e. a Christo Dno sub lethali, etiam extra articulum mortis: ergo revelatio ɔplicis, vel alterius cuiusque precepta e. sub lethali ab eodem Christo Dno, etiam extra articulum mortis, quoties id necessarium e. ad integram, et perfectam ɔfessionem mortalium efficiendam. Ans. dubio procul e.; cons. probatur, q. aliqua peccata sunt, quae essentialiter involvunt crimen vel defectum alterius: ergo dum Christus Dnus precepit ɔfessionem omnium mortalium, precepit etiam per se, et directe revelationem ɔplicis, vel alterius in iis peccatis mortalibus, quae necessario involvunt peccatum, aut defectum alterius: patet cons.; probatur ans, q. fornicatio ɔplicis, neque [illegible] alterius adulteria, et si sit incestus, necessario involvit, et explicat cognationem inter coeuntes: et sic in aliis peccatis: q. etiam ɔfes., q. certum e., quod unusquisque tenetur etiam cum sua infamia proveniente duntaxat, ex eo quod ɔfessarius sua crimina gravissima cognoscat, illa revelare in ɔfes., si aliter n. pot. facere satis precepto ɔfes. Patet 2.o, q. id per se ɔnexum e. cum manifestatione proprii flagitii a Deo precepti. q. similiter idem dm. e. de manifestatione ɔplicis in casu relato: probatur cons., q. n. minus cum aliquo peccato alicujus ɔnexa e. infamatio proximi, quam nostra: ergo in iis eventibus utraque infamatio precepta e.; siquidem utraque ɔnexa, et ɔcatenata per se e. cum ɔfes. integra peccatorum lethalium.

Effugia precludit Sect. 7.

[illegible] Vec

Nec dicas 1°, qd per accidens omnino e, qd socius pecc.i sit notus confessario, ac proinde qd nunquam præceptum e à Christo Dno manifestao complicis: nam similiter per accidens e, qd pœnitens notus sit confessario; quia quandoque proprius Pastor sistit se confessarium pœnitentibus, maximè in capitibus, potuit pœnitens n. vocari à proprio Pastore ex multis capitibus, vel si accederet ad confitendum tectâ facie, vel simulatâ voce, vel si Parochus, hic, 1° affectus sit magnæ parochiæ, quo necessario multæ oves illi ignotæ forent: aut deniq. si per privilegium pœnitens fateatur confessario ignoto: quia nullum e discrimen assignatum inter pœnitentem et complicem.

Nec dicas 2°, qd socius peccati ius, ne infametur etiam apud ipsum confessarium, n. vero ipse pœnitens, qui peccavit, et absolutus e. Fallimur. n. quia qui voluntarie peccans exponit se ex natura rei, ut suum crimen manifestet iudici, qui legitimam potestatem illud exercet: quo etiam ut manifestet iudici spirituali sit necessarium sit ad integritatem, et rectitudinem confessionis et cetera mortalia confiteri; cum hoc tribunal sacrum nullum aliud incommodum inferat complici, nisi notitiam criminis illius; secundum Tribunalis externum et politicum, qd perdit ad puniendum complicem.

Nec dicas 3°, qd usque ad nunc nihil habent cetera manifestationes delicti illius, quia non cooperatur in pecc.° commissum; cum ille ex nullo capite amiserit ius, ne apud sacerdotem infametur. Resp. n. qd e loquimur de illo, qui contra bonum publicum spirituale, aut temporale aliqd flagitiosè machinatur; vel de illo, qui multo seius se habet, et sic patitur aliquid damni, ut contingit in defloratione violentâ proprie sororis; et in 1° casu aperiendus e delictum alterius, si contingat, qd sic confessarius possit tanto malo reipublicæ succurrere; cum unusquisque teneatur sub pecc.° gravi bono publico consulere, postponendo bono particulari cuiusque. In 2° autem casu ille etiam delictum alterius complicis aperiendus e; nam licentia et obligatio manifestandi complicis n. nascitur ex eo, qd alius sit socius sui criminis, sed ex eo qd id omnino necessarium e ad hoc ut suum crimen lethale plene, et perfecte aperiat: patet, nam etiam tenetur unusquisque suos defectus n. criminales proprio stricto aperire in confessione, si id necessarium sit ad suum pecc.m mortale plene aperiendum: sic mancipium, qd sacris initiatus e, tacitâ sua conditione servili, tenetur in sua confessione illam manifestare confessario, ut suum crimen plene innotescat. Similiter homo vulgo deceptus tenetur exponere in confessione signum defectus natalium, si cum illo ausus est beneficium Ecclesiasticum recipere; et sic in aliis quamvis illegitimaculis sine culpa pœnitentibus illius detegeret: ... etc.

Nec dicas 4°, qd. pugnat in p̃dicto casu duo p̃cepta alterum nale, cum alio positivo: ergo nale p̃ferendum e. positivo. P̃bas ant., q. p̃ceptum n. infamandi p̃ximum etiam coram uno viro homine taciturno, ẽ p̃ceptum nale; integritas vero manifestae confessionis ẽ p̃ceptum Ecclesiasticum: ergo hoc prohibetur ẽe, occurrente illo 1°. Respondent aliqui admittendo conseq. so. qd. utrumque p̃ceptum obligat sub mortali, n. vero qd. p̃ceptum nale obligat sub veniali; p̃ceptum vero positivum, et divinum sub mortali, uti in p̃senti contingit; nam p̃ceptum nale vero hic obligat sub veniali; cum adeo modica injuria sit infamare aliquem duntaxat coram confessario; p̃ceptum vero de integritate confessionis ẽe mortalia, obligat graviter; quam propter p̃ceptum hoc p̃ferendum ẽ in p̃senti illi nali: d. isti, p̃cepta sunt, neque decipiunt: alit. liceret mendacium leve, si necesse foret, ut expleremus p̃ceptum positivum p̃cepta obligans sub mortali, qd nemo ausus ẽ dicere; nec pot. s. maxima temeritate. Resp. igitur nego ans; n. n. ẽ contra ius nale infamare aliquo p̃ximum ex aliqua causa iusta; d. cum s. causa infamare, ut oppositum monet. Basilius Pontius s. cit., lib. 5. de matrim., c. 20. cum plerisque aliis, pat. nam mihi licet ad meum vitam tuendam revelare crimen occultum testis, et eum infamare, quoties satis ẽ, ut illius testimonium, qd contra me dixit, infringat. Contra iure merito iudex publicè flagitis cedit latrone, vulgato illius crimine, quamvis istud anteà fuerit paucissimis notum; ergo similiter ad plenè criminum fatendum, poterit poenitens alterius crimen, l. defectum revelare; ut licitè fit in iudicio humano legitimo.

Nec dicas 5°, p̃ceptum de integritate confessionis n. obligat cum periculo damni p̃sertim notabilis in p̃ximo, ut constat ex traditis hac disputatione, sect. 4. et 5. ergo neque obligat, qdo revelandus ẽ defectus complicis, l. alterius, etiam n. complicis; unde nra doctrina n. sibi constat. Resp., distinguendo ans: qdo ejusmodi damnum n. ẽ intrinsecum, et per se, atque ex na rei concatenatum cum integritate confessionis, concedo ant; qdo ẽ intrinsecum ejusmodi damnum, et per se connexum cum integritate confessionis, nego ans; et in 1. sensu accipienda ss. s. tradita; in hoc vero 2° intelligenda s. ea, quae nunc docemus de revelatione complicis. Unde si timeret probabiliter poenitens revelationem sui criminis, aut complicis faciendam ẽe à confessario alii 3°, n. teneretur ad integritatem confessionis, quia illud damnum n. ẽ per se connexum cum integritate confessionis: alit. vero sentiendum ẽ de infamia, quae in p̃cisa notitia confessarii consistit; quae per se connexa ẽ, semper cum integritate confessionis concomitanter, l. illa peccati.

Nec dicas 6°, poenitens n. audire sacrum die dominica, ut

gratis periculose decumbenti: isto tamen [illegible] n. obligamur: quo multo magis possumus n. integrare confes., ut vitemus scand. proxi., ac quod obligamur praeceptis si confes. [illegible] demum tn. sit intelleamus praecepto Ecclesiae de annua confes., et multo magis si ex devot. huic sacro praeceptum ... q. iniquum satis e. laedere famam proxi., ut nrg. devot. [illegible]. Concesso anti., et negata conseq. quia obligatio audiendi sacrum e. mere praeceptum iuris, et Ecclesiae: obligatio vero integrit. confes. est ee. mortalia e. praeceptum div., quod semper obligat ex supp., quod fateamur mortalia [illegible] antea dicta in confes. Et attento aliquando ad orationem obligat ex praecepto nali, quamvis ores ex devot. et n. ex obligat.

De Dubio cum causis excusantibus ad integrit. mali cora confect.

Doctores tractantes totam hac disp. appendicem tenent n. nullam mind. de [illegible] hac sect. solvendam. 1a e. utrum ille, qui ob aliquam cam ex s. relatis iuste excusatur a confes. alicuius mortalis, teneatur fateri reliqua mortalia, ... gravat. et quae s. aliquo gravi incommodo ... aut aliena dicere possit. Allegat ... 26 [illegible] 4 ... 27. ... et nullum ... et insufficientur. allegat ... de [illegible] disp. 5. q. 5. sect. 2. punct. 2. [illegible] 4. dist. 4. ... 27 ... dubio ... ex ... 23 ... 2 ... 45. Henriq., et [illegible] apud Bonac. citatus, quae sequitur Ioan. ... n. 930 et alij apud ... quia mortale ex na. sua ... na. naria confes. nisi ex aliquo e. relatorum excusemur ab illius confess. hic et nunc fac. d. exeo quod sit incommodum aliquod grave in fact. mortali a ... ee ... tibi inveniemus in confes. ... mortalia ... adhuc ... ma naria huius confes. ... videt fateri ... ex coi sensu doctorum, et ... ita consultum ...

Nec dicas satis ee n. fateri, quoniam confes. n. integra faceret quo si n. tenemur ex aliqua ca ad confes. integram fac., ad nullam teneri. ... anti., de confes. n. integra ... quo ... sacri., n. vero de confes. n. integra ... valida ... sacri. ... confes., quae ... reliqua mortalia tacita purgans.

... 2o ... utrum ho. teneretur fateri ... dumtaxat, sive ... l. unum mortale dicere ... asserverat Gian. ... tract. 9 ... disp. 5.

n° 28. Ro° e, q° ille poenitens reipsa het mag. nariā 2fes.; q° saltē tenet dicere venialia, si nullā mortalia 2modē dicere possit, ut remiss. etiā mortaliū 2sequat., quæ e finis primarius huius praecepti: hoc tm̄ indicat Gran° ea 2ditionē dūtaxat. D. n placet hic meus opin.; sentio n. ad 2fess. dūtaxat venialiū, neminē unqm̄ obligari p se, etiā in illo casu, uti docuerunt Reginal. lib. 6. n° 259 et Suar. hic, disp. 23. sect. 2. n° 6. atq. Cardinalis de Lugo, disp. 16. n° 531. Pbr, q° venialia nunqm̄ ex nā sua sū mā naria 2fes.; q° neq. in psenti casu. Hinc explanō illud ans Dis Gran°, asserdo, qd eiusmi mortalia in eo casu n sint mā naria 2fes. illis, cū iis imminet tā ingens incomodū: unde coā nulla e; nec tūc poenitens n obligat ad eā finē remiss. mortaliū pcurdi p 2fess. venialiū, cū aliō medio, sīt 2trit. possit 2seq. mortaliū remiss.: imò ad eā remiss. pcurandā n 2tat. obligat.

Dices pot ungere mors, aut obligao recipdi Euchā, l. alia Sacra vivorū; et tm̄ 2tingere pot, qd ho, q recepturū e eiusmi Sacra, heat pecc. mortale; nec tm̄ heat 2tritn. q° tūc obligabit. fateri etiā sola venialia, ut grā 2sequat., quæ oīa mortalia delerat. Dico, in eo casu teneri sanè eiusmi hoē ad 2fat. saltē unū veniale in grē; ea tm̄ obligao n oritur ex nā pecc. venialis, ut hactenus pugnavi: alioqn oīa venialia tūc dicda forent: d. ea obligao p accidens tūc 2tingit ex obligat., quā ho tenet, se 2stituere in grā ad mortem subeundā, l. Sacra vivorū recipda; qd extra rē, et qz e.

3° quærit, an saltē teneat poenitens mortalia in grē fateri, si so ex 2fes. mortaliū in particulari timeat incomodū illud grave? Negat Bonac. hic disp. 5. q. 5. sect. 2. punct. 2. § 4. diffic. 4. ubi alios p se allegat: fallit tm̄ Bonac., ut bene docent Henriq. lib. 5. c. 22. n° 5. Reginal. lib. 6. n° 156. et Joannes de Lugo de poen., disp. 16. n° 532. Ro e, q° tūc se debet gerere poenitens, ac si oblitus fuisset peccatorū mortaliū in particulari; et so recordaret eorū in grē, l. sm̄ illud qz, cuius 2fessio nullū incomodū 2tinet; ac pinde sic pot fateri sm̄ Cardinalē de Lugo; recordor cuiusdā gravis

pecci, qd fecit, et n occurrit mihi nq, quale fuerit: intelligendo hanc 2am partem,
ubi notitia ejus possit deservire ad illud pecc explicandum aliquo p̄iculo gravi. Itaq
qd pot explicari in infimo, explicandum est, sicut pecc mortale saltem in spe, aut
gñre, reliquum autem tacendum e. Confirmatur haec resolutio ex doctrina cōi dicente, qd
si sō occurrit memoriae pecc mortale in gñre, illud in gñe narrandum explicet.

4º quæritur, utrum si propter angustiam temporis, qa mors
urget, n possit pœnitens agere cum pecc mortalia reservata, et n re-
servata; debeat dicere reservata, et graviora, omissis aliis quae n sunt reservata,
et minus gravibus: aut detur illi optio, et libera electio. Et qd tandem qdo
nequit dicere nisi venialia, et mortalia. Dico 1º, certum est, qd pecc mor-
talia in subiecto casu sunt prius dicenda, quam venialia, cum illa, et n ista sit
ma. necessaria confessionis; ac proinde venialia, possunt ea ne nequam dici nisi omnia dicant et
dici, qdo impedit illorum narratio, ut illa pecca dicant, quae sunt ma. necessaria confessionis. 2º, optio
et libertas dat int pecca mortalia, quamvis illa sint 1º loco dicenda: cum qdlibet mortale
sit aeque ma. necessaria confessionis, atque aliud mortale; esto sint inter se inaequaliter gravia;
quia ex inaequalitas in gravitate n infert inaequalem obligationem ad confessionem, et obligationem ad
inaequalem pœnam: aliter magis obligatus erit ad confessionem qui omisit plurimum, qui illa
gravē furtum omisit, cum hoc autem longe sit illius, ut nemo dixit. Sic magis obli-
gatus ad restitutionem qui furatus est centum aureos, quam ille qui decem tantum furatus est, qui eius obli-
gatus sit ad minorem restitutionem: sic quamvis obligatus ex maiori peccato, quam fecit.

5º quæritur, an teneat pœnitens conari ad habendum attritionem perfectam
ius pecci mortalis, qd ex iusta ca tacuit: Et satis sit, qd habeat attritionem illius; hoc tamen aliud
aliud pecc ex nata occasione tacuit, non satis est habere attritionem de pecco tacito, cum ex
vi confessionis aliorum criminum saltem venialium, mediante qua attritione illud etiam pecc, indirecte
remittatur, ita cōis sa, quam sequitur Suar., disp. 20. n. 533.

6º quæritur, utrum pœnitens teneat quamvis possit pecca mortalia
fateri; quae ex aliqua ca sunt relata iustificatione. Affirmant Soto, dist. 18. q. 2.
art. 5. ad 3. Ledesm. part. 7 viderit. 5. dub. 2. q. 5. et alii apud Henriq. lib. 4 illo seq.

lib. 4. c. 4. n. 5. lit. D. et lib. 5. c. 12. n. 6. lit. f. Cæteri illi non obligari ad ea mortalia statim atque post dicenda; de novo confessionis differre, quousque iterum occurrat præceptum confessionis, sentiunt Suar. hic, disp. 23. sect. 2. n. 7. Gran. tract. 9. disp. 3. n. 22. et Leander tom. 1. tract. 5. disp. 5. q. 59.

Nobis in ista sententia [illegible] obligat pœnitens, ut quam primum potest fateatur peccata mortalia, quæ ex iusta causa tacuit in alia confessione, ita opinamur cum Suar. Gran. et Leandro, modo allegatis. Probatur quia nullibi extat præceptum confitendi omnia peccata quam primum; et cum ea obligatio asserenda non est: cum potius multiplicatio præceptorum sit vitanda, quantum licet, ut libertati nostræ consulamus. Nec nobis officit, si obiiciatur, quod tenetur quam primum potest fateri sua mortalia, qui post ea accessit ad Eucharistiam illis non expiatis in confessione: quia sibi in nostra casu. Nam omissis aliis solutionibus, nego paritatem; nego enim, quod speciale est, quod ideo sit, nisi quia ratio præceptum, ut novissime docet Machado [illegible] cum [illegible] placuit, tom. 1. lib. 2. p. 4. docum. 3. n. 7. [illegible]

Sentiendum est 2.º non obligari tamen, hoc est ad confitendum eiusmodi peccata mortalia, quæ tacuit, quando instat præceptum confessionis, in quo non [illegible] ratio iusto omnia mortalia dici. Probatur quia hinc instat præceptum confessionis, de confessio debet esse integra materia de mortalibus, quoties aliquid magnum invenitur, ut fieri potest: ergo etc. Hinc est, quod si ante absolutionem confessionis mortalium absolvat sacerdos ægrotum extreme laborantem, ne possit absque absolutione; tenetur pœnitens post collatam absolutionem [illegible] reliquorum mortalium (nisi inde timeat morbum augendum esse) ut bene docet Cardinalis de Lugo, disp. 17. sect. 2. cum [illegible]. Ratio est, quia hic instat præceptum confessionis, et cessabit in inveniendo quod licite potuit non integrare confessionis de mortalibus, quod erat periculum moriendi sine absolutione: ergo etc.

Sententia est 3.ª obligari etiam pœnitentem ad dicendum eiusmodi peccata mortalia omissa in confessione, quam 2.ª instituerit etiam ex devotione si in cessavit [illegible] inveniendum; nec aliud iustum debet. Probatur quia eiusmodi peccata, ut posse mortalia in materia confessionis, de omnis materia eiusmodi necessario subiicienda clavibus, etiam in confessione ex devotione facta, cessante quolibet incommodo iusto: ergo etc. Confirmatur quia alioquin liceret tali homini, qui in

an-

in anno communicare, qui dimitteret confes. illorum mortalium, quae etiam iuste tacuit, quoniam ius cessaverit causa excusans, ut dixi de illo, qui post oblivionem aliqua mortalia in confessione omisit; neuter enim istorum teneretur ad confitenda eiusmodi mortalia, usque dum instaret praeceptum confessionis annuae; ac proinde possent sine confessione illorum mortalium, etiam nulla causa excusante, accedere saepius in anno ad Eucharistiam; quod vero satis absurdum est, quamvis id tenuerit Cornejo, tom. 3. de S. confes. tract. 4. q. 8. art. 4. disp. un. dub. 13. n. 3. de illis sententia deleta est iussu Inquisitorum, ut notat Diana, p. tract. 14. resolut. 9. fine.

7.º quaerit, an dimidiare confessionem mortalium ex causis in relatis licita sit, non solo quando praeceptum confessionis instat, sed etiam in aliis casibus. Resp. certum est apud omnes, quod liceat eiusmodi dimidiare, quando instat praeceptum saltem Ecclesiasticum confitendi; in aliis vero casibus, nunquam licere, existimat Angles apud Lopez 2. p. Summ. c. 32. q. 6. caeteri ipse Lopez cum Soto, Suar. et Gran. hic, tract. 9. disp. 5. n. 20. et Card. de Lugo, disp. 16. n. 426. opinantur licere, etiam eiusmodi dimidiatum, quando diu debet carere poenitens fructu huius sacri: quantum vero temporis requiratur, ut diu caruisse dicatur, non explicant hi DD. verum omnino ambiguum est, et iudicio prudentis taxandum; quoniam non solum ratio frequentiae communicandi, et poenitentis devotionis hic pensanda est, et insuper attendendum, utrum scandalum immineat, ex eo quod poenitens tanto, vel tanto tempore abstineat a communione [illegible]

Alii vero dicunt, non satis convinci, quod non liceat poenitenti quacumque die etiam extra casus necessitatis fateri sua peccata mortalia non integre ob causas supra relatas. Quod mihi probatur 1.º quia unicuique licet quotidie semel et iterum confiteri; quo hic facultas illi non adimitur, ex eo quod habeat potestatem, pro principiis casibus, non integrandi mala confessionis. Probatur consequentia, illa defectus integritatis nullo in eo casu licitus est, sive sub illis causis excusantibus; quo ergo. Probatur 2.º quia si hoc non admisisset illud peccatum lethale, ex cuius confessione incommoda sequuntur, posset quotidie pro suo arbitrio confessionem instituere; quo etiam illo post admisso eandem liberam facultatem habere debet, quia [illegible] proinde se habet tunc eiusmodi peccatum, ac si commissum non foret. Probatur 3.º ex ea DD. quos supra retulimus, posset homo, etiam nisi urgente praecepto, uti facultate non integre fatendi mortalia, si diu privandus esset fructu huius sacri; quod id etiam poterit facere, si vel una die eiusmodi fructu privandus est, qui privatio infertur etiam in eadem nocumento. Probatur 4.º quia in supra relatis posset fateri

n. integre, si urgeret praeceptum confitendi: quod etiam non urgente praecepto, id poterit facere licite; quia cum praeceptum non reddit bonam, et honestam eiusmodi confessionem non integram: ergo illa ex se bona est, si causa adsit, quamvis non urgeat praeceptum, alioquin non posset esse materia praecepti: quod satis non est mala ex natura sua, sive bona negative est: ergo quotidie etiam ex devotione licebit instituere confessionem non integram, si causa iusta non integritatem det.

Quaeres quaerit, an eiusmodi confessio mortalium non integra, sit deinde integre repetenda, facta potestate integre fatendi omnia mortalia: Respondeo, nullatenus repetendam esse cum prior confessio fuerit valida, et directa eorum criminum, quae per se in illa explicata non fuere. Lessius dicta sect. 3.

De iteratione confessionis. Disp. 28.

Tota difficultas brevissime expedit. Sect. 1.

Nemo est, qui non asserat, si Theologia morum, vel a limine salutavit, quod non tenemur unquam repetere confessionem validam; obligamur tamen aliquando ad repetendam confessionem non validam; quae doctrina per se loquendo vera est; licet per accidens aliquando oppositum contingere possit. Neque quia peccata oblita, aut omissa propter iustam causam, tenemur dicere in alia confessione, si opportunitas detur, ideo dicendum est, quod tenemus repetere confessionem validam; siquidem illa peccata mortalia oblita, aut omissa, nunquam dicta sunt, nec absoluta directe in alia confessione. Neque inde, quia facta confessione invalida coram eodem confessario, non opus est, ut illi repetamus singillatim illa eadem peccata, si illorum satis meminit; casu quo apud eundem confessarium statuamus, iterum valide fateri: neque, inquam, propter hoc dicendum est, quod confessio invalida in praedicto casu non iteretur; siquidem quaelibet saltem accusatio illorum, quae varie confitenda est, quaedam repetitio confessionis censeatur.

Haec certa sunt: ambiguum tamen nimis est, casus peculiares definire, in quibus confessio valida, vel invalida est: cum tamen constet, esse invalidam, quoties illi deest aliqua pars essentialis; validam tamen omnino esse, si nullam essentialem partem confessio orbata sit. Quapropter prout opinaberis circa hanc, vel illam partem essentialem confessionis, tibi dicendum est de obligatione ad reiterandam confessionem; lege Leandrum de Sacramento, tomo 1 tract. 5. disp. 5. a quaest. 66. usque ad finem disputationis, ubi difficiliores nodos circa hanc materiam ponit.

Dictorum corollaria in hac Sect. 2

Ex doctrina nostra tradita hoc breviter colligo — 1º confessionem repetendam esse factam sine ullo dolore, aut sine dolore sufficienti ad valorem Sacri; quamvis poenitens, et confessarius bona fide existimaverint adesse dolorem sufficientem; aliter tamen dicendum est, si solum defuit sufficiens dolor ad hoc ut formatum evaderet Sacrum (in sententia probabili, quae docet posse fieri hoc sacrum validum, sed informe de qua infra). Si, inquam, cognitio defectus laboravit dolor in ordine ad gratiam dandam per hoc sacrum, non vero ad illius valorem, et talis defectus cognitus non fuit, non erit cur repetatur confessio, sed satis erit, cognito tali defectu, concipere dolorem sufficientem ad formatum Sacri; siquidem Sacrum validum fuit, et ignorantia illius defectus excusat a peccato mortali quod committeretur in appositione obicis ad gratiam, data opera; secundum autem sententiam dicendum est, si cognitio defectus, et impeditionis gratiae advertenter poneretur.

2º non esse repetendam confessionem, in qua tacitum est aliquod mortale bona fide; quia existimatum est veniale, aut quia credidit poenitens, non esse materiam necessariam confessionis, aut propter aliam excusationem realem, ut certum est, et communiter apud omnes Theologos; aliter vero sentiendum foret; si mala fide cognitum peccatum mortale praetermissum est.

3º Idem sentiendum erit, si quis bona fide tacuit numerum peccatorum lethalium; quod si mala fide id fecit, cognitum numerum integrum lethalium in alia confessione necessario aperiendum est, ut integritas materiae servetur; cum prior confessio nulla fuerit. Unde miror Patrem Lugo hic disp. 16. a n. 577. usque ad 586. oppositum docentem; cum tamen ille docuerit, repetendum esse mortalia iam dicta, in alia confessione, ut explicentur species mortalium, quas tacuit Rusticus poenitens; cum certum etiam sit ex Concilio Trid. ad numerum peccatorum lethalium fideliter aperiendum teneri, unde doctrinam istam in Patre desidero. Insuper Pater Lugo hic nimium sollicitus evitare ostendit confessionem repetendam, quae aliis saepe facillime obligat ad repetendam confessionem. Itaque si Sacerdos non satis exegit numerum peccatorum poenitentis indocti, tenetur iste, si postea commode potest cognitum numerum clare exprimere, omni inde procedens sequatur repetitio confessionis validarum. Quod si numerum peccatorum veritate bona fide auxit, non tenebitur postea, cognitam suam ignorantiam monere confessarium ut si, verbi gratia, dicat in confessione bona fide se decies furatum fuisse; cum tamen solum octies id fecerit [illegible] + eos obligare:

facta, q ingrediẽ adiecta, n obstant integrit. l. valori ɔfes.

4°, valida ẽ ɔfessio, ac proinde n repetenda, si fiat ex fine veniali grave; aliis vero sent. dubia ẽ, si ex fine lethali gravi fiat. Per tertio valida etiã ẽ ɔfessio, q̃ quis pœnitens n adimpleverit satisfactionẽ iniunctã in ɔfes. p̃terita, q̃ vis peccaverit mortaliter in eo n adimplendo. Sufficit n. tũc, qd in sequenti ɔfes. suã gravẽ negligentiã fateatur, et firmiter statuat, satisfactionẽ debitã brevi adimplere.

5° ɔfessio valida ẽ, ac proinde n repetenda, q̃vis Sacerdos apud quẽ facta ẽ n habuerit iurisdictionẽ absolvendi; si tn̄ bonâ fide existimatus ẽ ex opinione p̃babili, titulo colorato, aut errore cõi populi iurisdictionẽ habere, & si ipse ɔfessus malã fidem ad ɔfes. exercendã accesserit; de quo his aliis latiũ dicendũ ẽ. 6° denique ɔfessio facta sacerdoti ignoranti, aut dormitanti valida ẽ, nec repetenda, si bonâ fide fiat: repetenda tn̄ ẽ alteri ea peccata mortalia, quæ ɔfessus fuerit, n intellexisse priorẽ sacerdotẽ. Qd si postea advertas aliqd peccatũ mortale n intellexisse ɔfessariũ, ignoras tn̄, qd illud peccatũ fuerit, n teneris ad totã ɔfes. repetendã; sed satis ẽ, ut fatearis unũ peccatũ mortale in generali. Ratio ẽ, q̃a cũ peccatũ mortale in generali n satis expositũ ẽe, deprehendis: q̃a satis ẽ, qd mortale in generali fatearis: tũc n. proinde te habes, ac si solũ recordareris alicuius mortalis peccati in generali.

Difficilius tn̄ ẽ statuere, qd facere debeas, casu quo deprehendis, te aliquã, l. aliquas ɔfes. irritas fecisse in toto vitæ decursu, in quo sæpius ɔfessus ẽ, ignores tn̄ etiã post diligens examen, quæ illæ ɔfes. fuerint, et quot mortalibus ɔstiterit; adhuc tn̄ res. qd in isto casu satis ẽ, si dicas in ɔfessione, te semel, aut bis ɔfessiones fecisse invalide, datã operâ, l. bonâ fide, prout res ɔtingit; et dixisse in signum ɔfes. viginti mortalia, v. g. plus, minusve huius, l. illius speciei: qd si nec sub dubio memineris unius, l. alterius peccatorũ, n teneris oes ɔfes. totius vitæ repetere, cũ tibi ɔstet de valore pluriũ illarum: legite Cardinalẽ de Lugo, de pœn., disp. 26. à n° 67. ubi hactenus dictis magnâ ex parte favet. Ratio illorum ẽ, q̃a proinde tũc pœnitens se habet, atque qdo quis ignorat speciẽ, et numerũ mortalium: quæ etiam parcũ multis, quæ ultro citroque obiici possent contra hoc postremũ dictũ.

Nihilominus tn̄ n ɔtentiar, aliter sentientibus argutis hoc. Ponamus illos

hos novisse dite, et clare oia mortalia, quoad nrm, et spm, que in tota vita commisit. Tunc sic: certus e iste de invalida Confes aliquorum crim ex illis, a qm vis ignoret, que illa crim sint: a oia repetere tenet; siquidem ita facile pot. Nego con: vo ergo certu illi e, qd multa crim illorum valide dixit in Confes: g certus illi e, qd n oia sua crim iterum fateri teneat. Dat con: qn n dubitat ille, an valide dixerit pecc. prt; nec pecc. lb. et sic de aliis divisioe, et particarit. 3 de nullo dubitat in partari: g nullus tenet dicere in partari: g satis e, si aliqua dicat in Confuso quoad nrm, et spm; certe in quantum que pecc mortalis; cum de illo qre certus sit, de nro vo, aut spe, nec prudent dubitet.

De formula absolut in alt parte essali Sacri Poen. Disp. 29:

An sit de essa huius formule, qd Vocalis sit. Sect. 1.

Absolutis iis, que spectant ad Confess peccatoris, aggimur ad essam absolut Confessoris, que alt pars, et quidem precipua, huius Sacri. In qua ita ingryt Theologi: utrum ea ita necessario debeat exare vobis propriis talibus, ut sit invalida; si scripto, vel nutibus tradar. In qua dirie 2a sa docet, nullo valida futura ee, qm vis signis, nutibus, vel scripto illa proferat. Ita docuit Palludanus in 4 dist. 17 q 2 art. 1, et Adrianus in 4 de Confes q 1 colyna 6. quos seq. Navarro, in summa, c. 21 n. 26. et c. 9 n. 9 monet, de poen. dist 2. Medina C. de Confes. q de mo Confitere, et Vega lect. et circulo Confes, circulo 33 ... qui absolutam collatam absenti per scripta, valida ee existimarunt, de qq infra. Fagund. contra postea sit, hanc sa vo ee innuit, du ... appellat vioriam ... et ... citante Bonacina hac sa; d. vio male ... cont tradit a DD. in sententiam suam, sic disp 29 sect 1 n 3 ... Coninc, disp 4 de ... n 25. Fagund. 2 precepto Eccle lib 4 c. 10 n 2. ... Gaspar Hurt. disp. 5. diffic 7. Cardinalis de Lugo fusi, disp 13. ... et apud nos alii recentes. qq adiungit Leander 2 p. tract. 5. disp 2. q 16. quod que valeri: appellat certus hanc sa; et alter solus ... erronea dixit; quo iure ex dicendis constabit.

Nos vo ita affirmamus, potuisse quidem absolutam datam signis, nutibus, aut scripto validam ee, si Christus Dns ita decrevisset, ut merito fatet Lugo n 7. Vo e ... in hoc

nulla impositio apparet, et iure, quod cuiusvis signa sufficit ad explandum ex levig. volunt. absolvendi poenitentem.

2º opinamur, potuisse Christum Dominum pro sua voluntate statuere, quod non nisi vocalis forma valeret. Patet, quia ipse fuit author Sacramentorum liber, et omnino spontaneus; ac proinde pro suo arbitrio statuit partes reliquorum Sacramentorum: quare similiter de ista decernere potuit, quod non nisi vocalis foret: ista igitur conditio est in statuendo, quod reipsa decreverit Christus Dominus eiusmodi formulam absolutionis. Quae aggredior.

3º opinamur, quod ex nullo argumento hactenus obiecto sufficienter probari, Christum Dominum statuisse, formam vocalem requiri necessario ad valorem huius Sacramenti. Huius veritatis probatio unica est, solutio argumentorum oppositorum, quae iam proponimus.

Opponitur 1º authoritas Concilii Florentini in decreto Eugenii, ubi ista habentur: forma huius Sacramenti sunt verba absolutionis, quae sacerdos profert, cum dicit etc. Concilium Florentinum, formam essentialiter reddit in verbis propriè dictis, qualia sunt verba prolata, quae assignat Concilium: quae contra 1º, quia verba Concilii, et Sacramenta [illegible] toto rigore capiendi sunt, et non ad impropria, et translatitia [illegible] [illegible], nisi aliquid aperte obstet; alioquin nihil certum et fixum ex Conciliis, et Patribus colligere possumus etc. Differt hoc explano ex illis duobus verbis Concilii, profert, et dicit, quae aperte denotant, sermonem esse ibi de verbis propriè dictis, siquidem verba scripta, aut per nutus, et signa signata non dicuntur, nec proferuntur etc. Eadem ratione urgeri possunt [illegible] verba Concilii Tridentini, sessione 14. c. 3. dicentis, formam huius Sacramenti sitam esse in illis Ministri verbis etc.

Respondeo 1º hoc eodem argumento probari posse, non esse validam absolutionem collatam, et nisi hisce vocibus, ego te absolvo, dicatur aliis omnino equivalentibus, quod aperte est falsum, quia vis utriusque Concilii eam non ait verba ego te absolvo assignaverit pro formula huius Sacramenti: quare similiter in nostro casu, si forma tradita per nutus, vel scriptum, equivalens formulae traditae per verba, valide erit. Respondeo 2º, locuta fuisse illa Concilia de formula, ut communiter datur, et dari debet; non tamen decreverunt, quod non possit valide absolvi per scriptum, et alia signa externa, quae idem sonent. Respondeo 3º, non constare de intentione Christi Domini ad absolutionem solo vocali; nam ex nullo Sacrae Scripturae loco, aut traditione Apostolorum ea

similiter dixit; presertim quia Christus Dominus id non explicuit, ut adversarii fatentur; quod forte effecit, ut sciret, quod per quaelibet signa externa absolutionem sacerdotis significantia sufficient absolvere; et sane cum casus occurrere posset, in quo moribundus non absolutus sine dubio damnabitur; par est, intelligamus, cum nihil obstet, reliquisse Christum Dominum medium, quo etiam sacerdos mutus, vel impotens ex alio capite proferre formulam verbalem; posset tanto malo remedium opportunum adhibere per alia signa, aut scripta sufficienter significantia absolutionem: quod et si raro contingere potest; leve tamen non est, cum de summa salutis eternae agatur; illius hominis presertim quod ex parte sua, et petit ad valorem sacri, reipsa constituit.

Opponitur 2°, si non requirerent verba ore prolata ad valorem huius sacramenti, etiam non requirerent verba detrata ad res; consequens hoc est plusquam falsum: ergo et antecedens. Respondeo negando sequelam, si nomine verborum detratorum veniant signa illa externa, per quae satis manifestatur sacerdotis absolutio a peccatis: admitto tamen illam sequelam, si procedat de verbis ore prolatis: nam in sacramento satis communi, et verba non solo ego te absolvo, est forma valida; sed etiam alia quaevis verba his aequipollentia formam validam constituunt; ac proinde non requiruntur verba detrata in hoc sacramento.

Opponitur 3° praxis communis totius Ecclesiae, quae semper hactenus nobis usa est, in administratione huius sacri. Respondebit aliquis 1°, quod non omnia, quae ubique presertim in foro conscientiae facta sunt, nobis nota sint. Respondeo 2°, quod ipsi, qui hanc sententiam veram existimant, nunquam forte occurrit casus, in quo illa uti possent; adversariis vero non mirum est, quod nunquam illam in praxim deduxerint; ceteri vero confessarii forte ignari iis probabilitatibus illius fuerint; ac proinde non miror, quod nunquam illa usi sint.

Opponitur 4° in reliquis sacris, necessario requiruntur verba ad illorum valorem; ergo et in hoc sacro idem censendum est. Respondeo 1° negando antecedens, ut patet in Matrimonio, quod sane nutibus, vel scripto celebrari potest. Respondeo 2° omisso antecedente, et negata consequentia; nam sacramenta non eandem naturam habent, ut certum est.

Opponitur 5° si necessarius foret ad lucrandam aliquam indulgentiam, ad aliquod exterius opus peccaret deus, non satis esset; quod nutibus, vel scripto id perageret: ergo neque nutus, aut scripta sufficiunt ad formam constitutionis illius sacri: probatur consequentia; quia ratio verbi oris sacrorum appellant pactis sacerdotibus, a nonnullis Doctoribus. Item quia alioquin teneretur sacerdos mutus recitare horas canonicas nutibus.

... scripto, si hoc sufficiens foret, ut vere diceret recitasse: quod falsum est: quia formula huius Sacri, quatenus verè talis sit, verbis proferenda est. Ergo 1°. neque videri omnino necessariò ad lucrandas indulgentias, ut eas lucraturus exteria deprecetur Deum verbis; alioquin omnes muti exorsites, essent fruendi Ecclesiae thesauro, quem ferè semper dispensat, attento aliquorum preces: quod durissimum est, et satis alienum à pietate Ecclesiae: unde totum corruit. Ergo 2°. omisso anti, et negata consequentia 1°, neque in matrimonio certum est, quod forma non sint preces Sacerdotis, quamvis tamen adeat, ut testis; 2°, quia more deprecativo non licet afferre plures formas Sacramentorum, ne irrita fiant; ut patet in Eucharistia, quae non conficeretur si Sacerdos diceret, etiam nomine Christi Domini: sit, oro, Domine, hoc corpus meum; et in poenitentia si diceret, absolvat, precor, Domine, hic à peccatis suis: unde PP. loquuntur de iis precibus, quae ferè semper praecedunt, vel subsequuntur effectum horum Sacramentorum. Ad 3um nego illationem; non enim mutis, aut scripto non obstat aliquid rogari, ut quotidiè per epistolas facimus, et per alia signa hominis linguâ captus sibi veniam deprecatur: dico quia lex Ecclesiastica de horarum recitatione non obligat ultra intentionem Ecclesiae; quae nunquam fuit obligandi ad recitationem Sacerdotes, qui non possent vocibus orare, ut patet ex consuetudine Ecclesiae, quae dicitur optima legum interpres.

Obiicitur 6°. haec sententia omnino falsa est, 1°, quia contra illam armatur communis sententia Theologorum. 2°, quia Sotus illam sic appellat erroneam, ut supra commemoravimus: ... etc. Ergo, illa etiam sic habere suos patronos, non contemnendos, ut relatos: neque curanda est censura Soti, ut potè nimium praeceps, cum nullo argumento satis demonstret illius sententiae falsitatem.

Obiicitur 7°, etiam argumenta oppositae sententiae non convincunt, quod forma absolutionis valida sit tradita nutibus, vel scripto: ergo illa sententia non defendenda est. Ergo, omisso anti, in quo duntaxat miserorum solatium continetur, dum ex illo se adiuvisse adversarii poenarum socios, sive parvos efficaciae comites; et contra illa, si bona est, utrumque agmen trucidat; dico accedamus ad examinandam efficaciam Oppositionis sententiae, expensis illius fundamentis.

Fundamenta, quae positivè suadent, non esse necessaria verba ad valorem absolutionis

librandum; et nostris suffragiis demum aperitur. Sect. 2.

1. Primum fundamentum est: absolutio sacramentalis est actus iudicialis; quia non est necesse, quod in illo pronunciet sententia verbis, dico satis sic erit ad huius sententiae valorem, sit scripto, vel alio signo externo sufficienti pronun-

cit. Dixi sufficienti, ut eo obviis P. Card. de Lugo; dum loco citato innuere videtur solutionem huius puncti petendam esse, ex eo quod multa dentur signa externa aequivoca, seu non adaequate, et satis significantia absolutum; unde aliquis quod etiam reperit in aliquo ... ; cum tamen ... in ... sufficiant ad absolutum sacramentum: alia enim signa externa sunt, quae plene, et plane absolutum significare possunt; ut sunt in ... digitorum ... singulas litteras significant mutis, et surdis, ex usu, et arte apud sacerdotes satis nota. ... igitur, hoc argumentum nihil evincere; siquidem constat, quod non ... hoc sacramentum ... iudicialiter, ut alibi ostendi; et patet; quia in isto sacro eadem persona reus, est testis, quod non admittitur in iudicio externo; ... et etiam ... , qui ... iuratus, facit plenam probationem quod non ... in alio iudicio: ergo etc.

... puncti, valet ... nutibus, ... scripto, etiam si voce fieri possit, ut non alibi probavimus: ergo ea signa etiam sufficiunt ad valorem absolutum ... ; et merito; nam in eo ita spontanea, qualis est huius sacri, et aliorum ... est argumentum a ... unius ... ad aliud: siquidem potuit Christus Dominus pro suo arbitrio alia signa petere ad valorem ... , et alia longe diversa ad absolutum valorem.

... Sacrum matrimonii potest valide celebrari nutibus, seu scriptis ... ; quod si ... hoc sacrum ... hoc ... existimant, quod ... non sit ... matrimonii, ut de se patet. ... urgentur, qui illa existimant formaliter, nam vere poterunt, quod in re ita voluntaria potuit ... alia signa ... et formula ... ; alia vero ... matrimonii. Cuius solutio unica est huius argumenti, si forte solutio est; poterunt enim ... , merito flagitare puncti solidum, unde probetur, quod Christus Dominus ita diversimode decreverit ... matrimonii, et ... .

Valde satagit P. Lugo, ut suadeat ita dixisse Christum Dominum ... ; ac ... id probat ex eo quod Concilium Florentinum ... videatur excivere sacrum matrimonii a necessitate ... , ... , dum dicit, quod regulariter matrimonium ... ; unde tacite significare videtur, quod aliis signis celebrari possit: quod tamen non dicit de aliis sacris: ergo signum est, quod formulas aliorum sacrorum semper et ubique ... futuras ... . Hoc tamen parum urget: nam ... in matrimonio ... Concilium, ... opinionibus ... aliorum sacrorum.

- neq de illis nihil decire voluit.

Ad idq 2° suadere ostendit Cardinalis, ex eo qd matrimonium sit contractum ante legem gratiae etiam celebratum inter infideles inter mutos, et absentes; et Christus Dominus illius antiquissimam esse immutatam reliquit; et solo elevavit ejusmodi contractum ad dignitatem sacri: quod vero tota de novo fabricata est à Christo Domino; unde non mirum est, qd ad illius formam exigantur nova verba. R. ita esse; ideo etiam ablutio uniquique hominis pro aliis ante legem gratiae erat, qui oportebat addere aliqua verba ad usum rem ablutionis; hinc tamen non est colligere qd in Baptismo sufficiat actio ipsa externa abluendi; ac proinde qd non requirantur aliqua verba. Sic ante legem gratiae contineere potuit, qd Caius aperiret suum crimen Titio, fungenti munere procuratoris Sempronii, quem Caius offendit, et sic efflagitaret veniam ab eodem Titio, quam ille potuit concedere nomine Sempronii; et sic remittere culpam, et iniuriam contra illum commissam sive aliquibus verbis, sive per alia signa externa: quo hinc liceat colligere, qd ad remissionem culpae per sacramentum non requirantur verba: sic similiter argumentabatur de sacro matrimonii.

3° denique Purgatorius Doctor reddit discrimen inter matrimonium, et poenitentiam, ex eo qd signa matrimonii ordinantur, ut alius contrahens intelligat alium se obligari, quae haec ista; ac proinde verbis nutibus, vel scripto uti potest, si aliquid horum signorum desit est ad illius punctum: ast forma poenitentiae non ordinatur, ut illam intelligat poenitens: sed ut Deus intelligat, qui cum praesens ubique sit, non nutibus, et scriptis, sed vocibus Deus illos audivit fuit. Fere omnia ista displicent, 1°, neque invalidum erit matrimonium contractum scripto, aut nutibus inter praesentes, qui voces capiunt, et illis uti possunt; sicut invalida est formula poenitentiae ex adverso tradita nutibus, vel scriptis, quamvis Deus ubique praesens est, et voces tenet. 2°, non est inusitatus, qd nutibus cum animo praesente loquamur; quod etiam 3°, quia poenitens non discedet omnino tutus à Sacerdote, nisi illi aliqualiter retulerit, absolutum esse cepisse; quod quando non capit voces Latinas, vulgaria verba, vel alia signa adhibenda esse videntur, ut sciat, se absolutum discedere. Sed mittamus ista, in quae nos iecit doctrina illa parum apta initio: et qd tandem sentiendum sit, aperiamus.

Igitur libratis utriusque momentis, opinionem quae aliquis esse sequor, quae docet absolutum validum esse, quamvis non verbis, sed scripto, vel aliis nutibus proferatur; peccaturum tamen graviter confessarium, quia sine maxima necessitate recedat à communi usu Ecclesiae. Opinio tamen sancta probabior est ...

ob extra authorit. fere om. Theologorum, si excipias, quos supra retulimus pro alia parte.

Certiora, et faciliora omittit, ut verba essentialia huius formulae statuat. Sec. 3.

Statuto, quod tendamus sit de necessitate verborum ad valorem sacramenti poenitentiae, communis est, ut partes essentiales huius formae scrutemur. Et 1° sciendum est, quod ad illa verba, ego te absolvo a omnibus peccatis tuis in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, solent haec praemitti: misereatur tui etc. Dominus noster Jesus Christus etc.; ego te absolvo ab omni vinculo excommunicationis etc.; illa vero postponi solent; passio Domini nostri etc.; et cum certum apud omnes sit, quod nulla horum verborum sint de essentia formae: solum in ambiguum est an, et quale peccatum sit, illa omittere absque causa. Unde ex iusta causa, nullum peccatum admitti in omissione illorum certum est.

Videatur Granado hic tract. 1. disp. 6. sect. 1. n° 2.

Existimat, esse dumtaxat veniale, omittere sine necessitate illa duo: misereatur tui etc. et Dominus noster; et in his postremis illi favere videtur Fagund. 2. praecept. Eccles. lib. 2. c. 9. n° 16. quamvis dubitanter asserit, esse mortale; de illis vero verbis post absolutionem communiter additis, passio Domini nostri etc. esse tamen veniale illa omittere sine causa, censent Granado, n° 3. et Fagund. n° 22. sequentes P. Suar. de poenit. disp. 22. sect. 6. n° 3. et disp. 19. sect. 1. n° 18. quod si magnum scandalum ex ea omissione oriretur; aut illa verba omitterent ex contemptu, esse mortale illa omittere, affirmat Granado citatus n° 2.

Nos tamen censemus, nullum esse peccatum nec veniale ea omnia penitus omittere; etiam sine causa sive loquamur de verbis praecedentibus, sive de subsequentibus formulam; ita docet Leand. 1. p. tract. 5. disp. 2. q. 13. 14. et 19. allegans pro illis verbis, misereatur etc. Fagund. Vibaldum, Vegam et Archangelum; pro illo vero Dominus noster etc. Coriolanum, Bonac., et Joannem Sanch.; denique pro illis postremis passio Domini nostri etc. Vibaldum, Vegam, et Archang. Simulatur Joan. de Lugo de poenit. disp. 13. n° 8. et 9.

Ratio huius sententiae probatur 1°, quia nullibi extat praeceptum dicendi ea verba, ante, aut post absolutionem; quo nullum peccatum est verba omnia laeta sine causa omittere. Probatur 2°, quia sine omnibus illis subsistit integram, et perfecta absolutio; quo nihil illorum necessario debet. Probatur ... quia urgente periculo mortis integra, et plena absolutio conferri potest; et reliqua confert quod omnis nullum verborum ex relatis dicatur, quo sine illis salvatur integritas, et perfectio absolutionis; in quo sensu accipio dictum Coloniensis in Enchiridio

titulo de Sacro poen.; ubi ex doctrina Gersonis pronunciat, nec utile esse preces addit., ut sit (ex mea sententia) integra, et perfecta absolutio constat. Probatur 3°. quia ut monet Tridentinum sess. 14. c. 3. quod eiusmodi preces laudabiliter addunt.; quod non necessario; quod non est praecepto: quod nullum peccatum est, illas omnes praetermittere, etiam sine causa.

Quod si opponat 1° consuetudo fere omnium confessariorum; respondetur negando. et bene, non quia ea consuetudo liberum esse, et non obligantem etiam sub veniali: sicut consuetudo recitandi 3. Salutationes Angelicas, quando, oppetente nocte, signum datur. Si vero opponat 2°, illas preces esse integrales partes absolutionis, quamvis non sint partes essentiales. Negatur; neque enim aliquo sufficienti fundamento id satis probabitur.

Hinc autem eiusmodi preces, et verba omittunt passim à viris piissimis, et doctis in confessionibus quotidianis, et brevioribus, ne longior evadat actio tota ipsa confessionis. Laudabile tamen erit retinere usum Ecclesiae ubique esse eiusmodi preces dicendi; dum id commode fieri potest: praesertim esse illas postremas ~~dum vero~~ passio Domini nostri etc., quia forte aliquem valorem addunt operibus meritoriis paenitentis, ut satis probabile est; ne gravius poenitentes bono tanto, non tamen propterea id erit praeceptum; siquidem habitisse potueris sequi opinionem oppositam negantem, quod ex illis precibus aliquis novus valor oriatur operibus poenitentis: et propterea quia non omnia, quae poenitenti utiliora sunt, debet confessarius praestare; dummodo quae praecepta sunt, faciat.

Nec te perterreat, quod haec à nobis dicta vera sint casu quo non oboriatur aliquod scandalum ex praedictorum omissione; aut illa praetermittantur ex contemptu formali voluntatis; tunc non eiusmodi omissio foret peccatum mortale, aut veniale pro quantitate contemptus, vel scandali; ut certum est.

Restat tandem, ut de absolutione à censuris, quae praemitti solet ante absolutionem à peccatis per illa verba: ego te absolvo in primis ab omni vinculo excommunicationis etc., tenenda statuamus. Et 1°. si certum nobis sit, incurrisse excommunicationem constat, praemittendam esse illius absolutionem sub obligatione gravi; quia ita tenet communis sensus Doctorum: et iuris generale est, absolutionem à peccatis esse nullam, si poenitens maneat irretitus aliqua excommunicatione: quae expoliat fructu Sacramenti, non praemissa eiusmodi absolutione ab excommunicatione; idemque censendum erit, et faciendum, si dubites, an poenitens innodatus sit aliqua excommunicatione; et tibi certo non constet, illum carere omni excommunicatione.

Tyc. n. sub Ddit[e] nario absolu[tus] e ab oi vinculo excomunic[ationis]; ut de more e in Eccla, ppt periculu frustr[ationis] Sacri: qd si tibi certu moral[ite]r sit, poenit[ente]m n' ee excoicatu, ut si paulo ante eu absolvisti ab excoicat[ione]; et post brevis[simu]m tempus iteru accedit, dicu-ra. in Dfe[ctio]ne aliqua p[ræ]tmissa, n' necu erit, ut illu absolvas nec sub Ddit[ion]e a vinculo excoicat[ionis]; quæ oia fere certa s[un]t apud DD.

Difficile in mihi e, quare etia Dsuet[u]do vigeat absolv[en]di poenit[ente]m saltu sub Ddit[ion]e ab int[er]dicto; et etia a suspens[ion]e, si initiatu sit; cu he due censure n' videant ee impedim[en]to huic Sacro recip[ien]do valide, et licite. Cæteru de hoc in ma de censuris disput[andu]m e; et interi[m] serv[an]da cois Eccl[esi]æ Dsuet[u]do.

Quæ tandem v[er]ba sint de e[ss]a absolut[ionis]. Sect. 4.

Dstat ex Dcilio Florent[in]o in decr[et]o Eugenij, et ex Trid[entin]o sess[ion]e 14. c. 3. hæc ee formulæ absolut[ionis]: ego te absolvo etta, d. n' dstat, utru oes illæ voces exp[re]sse, et explicite deant p[ro]nunciari, et importari ad valore absolut[ionis]: nu ea saltu implicite, et virtual[ite]r afferri deve, res e Catholica p[ro]ig certa. Et 1o de parta ego, affirmant, deve explicite importari Llamas 4. p[ar]te methodi, c. 2. § 2. et alij vetustiores relati abeo-de, qq obsistunt Suar. de poen[itentia], disp[utation]e 20. sect. 1. n[o] 29. Vasq. q. 84. art. 3. dub. 4. Conine, tom. 2. de Sacris, disp. 4. dub. 3. et alij Recc[entiores] theg[olog]es, q, ut dixi, si intell[igun]t, negare, ee necessariu illud vbu exp[re]sse dictu: nq illu negent, qd implicite deat afferri, damnandi s[un]t ut pote a sacris Dcilijs dissonant; et quæ ad illoru huiu so p[ro]bant, od eqmi v[er]bo ego n' nario deat afferri exp[re]sse.

Nos aute opinamur, voce ego, l. aliq equivalente illi exp[re]ssari ad v[er]bo absolut[ionis]. Prob[atu]r 1o authorit[at]e Dciliorum relatoru, que unica, et solida p[ro]bat[i]o e in formis, et materieb[us] Sacroru: cui p[ro]bat' si n' storma nihil adhuc fixu erit in Eccla ce[rtu]m de huius Sacri; qd satis absurdu e. Prob[atu]r 2o; q[ui]a lege n[atu]ra esial[ite]r postulat, ut forma iudicij aiaual[ite]r exprimat: s[ed] parta ego, l. alia equivalens oio naria e ad valore formulæ. Hinc infero, qd vox absolvote, ablata voce, ego, suffit. ad absolut[ionem], q[ui]a ille v[er]bo ab-solvo Dtinet voce ego: et v[er]bo ho equivalet huic dplexo aiai toale; neq placet mu

dic.di aliquorum. qd sit Vrb absolvo importet virtualr, et Instet ego; nam Vrb equipollens n' Inotat virtualr, d. Itinet fralr illud Vrb, cui equipollet; alit.n. se het; atq vox coena nu temp. is Vespertini; nam hoc temp. pcise Inotat; n' tm illud equipollent scat, uti nariu e ad absolut. nu part. ego: unde si absolutio ita pfer. da foret; ego q creatus sum à deo, te absolvo: n' satis eet dicere, te absolvo; nam Vrb absolvo si equivalent importat Vrb ego; virtualr tn, et de Inotato ad summum scat illud: q creatus sum à deo. Cd. hec de noie si, et pars utilia.

Pugnant etiam DD.cca Vrb te; et cum oes fateri teneant, eiusm vocem, aliquomo ee essale formule, ut stat ex authorite relata Icilior; cuius sgrua e; qd sa absolvens, l. damnans nulla sit, nisi exprimat psonam rei; ne illa vaga feratur, et nihil opet; cum inquam, hec certa sint, dissentiunt; nlit an illa pticula te expsse requirat. Citat Leander tom. 2. tract. 5. disp.e 2. q.e 4. utriusq sentie opinis Patronos. et p pte negante stant Henriq, lib. 2. de poen., c. 22, n.o 3. Bonald, Vbo absolutio. n.o 97. et alij apud hos: p pte vo affirmante si Boriac., disp.e 5. de Sacris, q.e 4. punct. 2. n.o 10. Fagund. pcepto 2. Eccl., lib. 2. c. 9. n.o 5. et 6. Cardin. de Lugo, disp.e 13, n.o 24. et alij.

Ego eadem ferè sentio, quam 1a de parla ego opinatus sum. Itaq illa Vrb. te, l. alius equivalens nario. et essalr req.r ad Vrb absolut. s. Pro e, qa ita decernunt Icilia fal allegata. 2o, qa id nariu e ad valorem legitime s, ut sa notabamus.

Erit autem, q itatim roget, v. satis sit. qd dicat, ego absolvo Caium, v.g. qn poenitens appellat Caius n' dicto Vro te. Pro dubit.di e, qa vox Caium tm equivalet Vro te: q.o etta. Rx, qd si ille Vrb Caius, l. quicunq alius suffectus loco vocis te, relinqt absolutm. sensum vagum. et equivocum, non Istet moralr; neq ex adiunctis, in quem ferat absolutio; illa invalida erit; nam de roe sua e, ut deteret psonam rei, ne nugatoria videat.r; ceterum si absolutio deteret moralr psonam alioq valida erit; sive ponat loco partis te vocem Caium; sive quamlt alium. Pro e; qa ex sa decisione tum te spectat ad essam absolut. s; q quevis vox, quam idem Istet, et sit satis ex adiunctis sufficiens erit, ad hoc, ut eam absolut. s Istitat. Quam vo oibus dicto cois sit; cum nemo n' fatear, qd quamlt idiom. sufficiant ad valorem absolut. s. si equipolleant formulis Isuetis in Eccla.

Rogabit 2°, utrum satis sit dicere; ego absolvo à pecc.is tuis, itaut tuis substituatur loco te; affirmat unicè Joannes de Lugo, disp. 23. de poen.a n° 24. et satis probabiliter; cum particula tuis addita aliis verbis memoratis reddat eundem sensum; atque ego te absolvo: certò castigata Grammatica nihil offendat, dempto accusativo te.

De voce absolvo, l. altera illi aequivalente, nemo est, qui dubitet, spectare ad essentiam formulae; cum sine illa nequeat existere ratio signi exterioris gratiae; sufficit tamen, si altera vox aequivalens pro illa substituatur.

Ambigunt tamen DD. utrum pertineant ad essentiam absolutionis illae voces à pecc.is tuis; et sanè mihi certum est quod illae voces tuis non requiruntur essentialiter, si ponatur in formula vox te: ratio est; nam idem est dicere, ego te absolvo à pecc.is; atque addere peccatis tuis; cum nemo absolvi possit à pecc.is non suis; unde, l. vocem te, l. tuis servum, d. non sit, variè adiicere debere, ut essentia formulae existat.

Pergit ingrere essentialia verba absolutionis Sect. 5.

Circa tamen disputatio est de illa particula à pecc.is; v. utrum spectet ad essentiam absolutionis. In quo dividuntur DD. nam Paludanus, Angelus, Viguerius, et Dominicus de Soto apud Leandrum, l. p. tract. 5. disp. 2. q. 7. opinantur, illam particulam esse de essentia formae; quod opponunt Cajet., Nunõ, Navarro, et alii his recentiores apud eundem Leandrum videndi.

Nos tamen opinamur, eam particulam omninò requiri, l. alteram illi aequivalentem ut essentia absolutionis existat. Ratio est; quia essentialiter requiritur ad essentiam huius Sacri, quod formula significet id, quod in illo peragitur; d. sine significet quod pecc.a remittantur, non significat id, quod in hoc Sacro fit: quare addenda est illa vox à pecc.is; si tamen absolvo ex se, l. ex circumstantiis in qua profert, ult... poenitentis, qui sua crimina mox dixit, absolutionem à pecc.is non significet. Patet ratio ex supra dictis; et ita opinatur [illegible] Suar. de poen.a disp. 9. diffic. 4. Hinc etiam conciliari possunt relatae: [illegible] illa particula à pecc.is sit de essentia formulae, ut dicebat 1.a sententia; non tamen ea particula requiritur formaliter, d. saltem aequivalenter; in quo sensu accipienda est 2.a sententia.

[illegible] infertur: satis erit ad absolutionem vox absolvo, prolata in [illegible] poenitenti, [illegible] sua crimina, cum ex illa circumstantia significet illa vox absolvo

qd illus poenitentis presentis à pecc.is absolvat. Resp.o, hanc illationem displicere Card.i Lugo, disp.
23. de poen. n.o 25. d. ego opinor oppositum; ac proinde, qd verbum absolvo precise sufficit
in relatis circumstantijs ead constitutionem formalem integram absolutionis. Ratio e; q. in predictis cir-
cumstantijs tm absolvo sonat, et equivalet his vocibus: ego te absolvo à pecc.is: d. ista e
integra absolutio; q.o et verbum absolvo prolatum in illis circumstantijs integram formulam conti-
net: ita reipsa opinantur .: Thom., Navar. et Dom.us de Soto apud Bonac. de sacris, disp.
5. q.e 4. punct. 2. n.o 20. et Fagund. 2. precept. Eccl. lib. 2. c. 9. n.o 5. et 6. asserentes
sufficere ad integram, et perfectam absolutionem: tm absolvo precise nec obstant Tridentinum, et Flo-
rentinum, qui apponunt in formula pro 4.te essali tm te; non etiam apponunt tm ego; et tm satis
e, qd equivalenter exprimat: oia igr verba formule n. ita essalia ss., ut n. satis sit, qd
pro aliud duntaxat verbum ipsum equipollenter sonans, eorum valor suppleat; ut contingeret in
nostro casu ex adiunctis circumstantiis.

Urgebis tn., et satis efficaciter: q.o sufficit ad eius adequatam pro-
lat tm sensus ex istis, volo, ita, maxe, l. aliud simile, casu quo post dicta pecc.a
poenitens interroget confessarius, v. illum velit absolvere à predictis; et confessarius continuo reat;
volo, ita, maxe, l. alias voces equivalentes: nam hec qualibet tm ex istis prolato, supposita interrog.
poenitentis satis exprimit qd sonat integra formula: q.o etc. d. hec illatio absurda e.
q.o et doctrina nostra superior, unde illa fluit. Resp.o, qd ibidem Cardin. de Lugo, disp. 23. citata, n.o
25. negat, illa verba sufficere in predicto casu ad tm absolutionem plene constitutionem; cum tn. n.o
28. oppositum docere videatur in re simili: cum post illius Authoris in hac difficultate nulliatus
nos deterrere debet, ut asseramus ad quodlibet illorum verborum, si in predicto casu proferant, n. sit
sufficiens ad constitutionem integram formulam absolutionis. Ratio e illa eadem, quam in argto tangis.

Dubitant etiam Theologi, v. essalis addenda sit illa particula ab omnibus, quam
n. raro adiicere consuescunt: et pro affirmativa sta unus Fabricius in 4. dist. 14. q.e 2. citant
alij n. indocti; d. immerito: tum qd l. unico isto Patrono caret hec sa; cum opposita ab omnibus
defendat, presertim à Fagund. precepto 2. Eccl. lib. 2. c. 9. n.o 8. Joanne Sanch. disp.
6. n.o 15. Villalob. tract. 9. diff. 5. n.o 3. Gran.o nro, tract. 1. disp. 6. sect. 1. n.o 8. et
alijs. Ratio e 1.a, q. in rituali Romano castigato ablata e illa particula; ac omnibus 2.a;

q.

q̃ ē illud signũ distributivũ cõprehendit etiã oĩa venialia, l. mortalia tm̃: dũ ẽrgõ q̃ sæpè accedit poenitens fructuosè ad confessionẽ, et Euchã cũ dolore de aliquo saltẽ veniali: de mortalibus autẽ n̄ ẽ necẽ id exprimere; cũ unũ mortale nequeat remitti s̄ alt°; nec præsumendũ sit, sacerdotẽ velle peccare intendendo remissionẽ uniũ mortalis s̄ remissione alteriũ.

Hinc reiicio vocẽ, quã utit̃ P̃r Fran° existimans, absolutionẽ æquivalere p̃nomi illi; q̃a quis sit ĩn mã distinctẽ, et indefinita p̃nõ, si n̄ adiiciat particula ab oĩbus, ẽ tm̃ p̃nõ doctrinalis. Cæterũ fallit̃ p̃ius Doctor in eo q̃d asserit, ẽẽ p̃nõẽ doctrinalẽ; q̃a n̄ semel frustraret̃ formula si æquivaleret illi; ĩmo ut cõprehenderet etiã venialia, quorũ aliqua sæpè dicũt̃ in confessione s̄ dolore, illã tm̃ verificare absolutionẽ cũ mortalia, l. alia venialia, quæ in eadẽ confessione utilr̃ exponũt̃ clavibus.

Silr̃ n̄ addendũ ẽ in absolutione hæ voces, contritis et confessis; n̄ ẽ q̃a superflua ẽ; siquidẽ solũ pot ferri absolutio in ea peccãta quæ, h̃et poenitens sufficientẽ dispõẽ, quæ venit p̃tro contritis: nã si vehiret rigorosa contritio v̄ peteret dispositionẽ n̄ nariã, nullũ attritio sufficiens sit. Neq̃ hinc inferas, posse poenitentẽ absq̃ piaculo gravi dicere int̃ alia aliq̃d mortale nũquã antea rite expiatũ: de quo tm̃ n̄ dispositus sit: siquidẽ p̃m̃ nrã doctrinã mõ traditã formula n̄ fert, nisi in illa peccata, p̃ivè ad quæ dispositus accedit poenitens. Ideo n. ex hoc p̃ivè capite illatũ vidẽ ẽẽ falsũ, qđ ex eadẽ formula n̄ pot remittere unũ mortale s̄ alio, ne gra, et peccatũ lethale sibi distant.

Alia vò parte, confessis n̄ solũ superflua ẽ, s. sæpè valdè noceret, cũ etiã absolvant peccãta mortalia oblita; et illa, quæ ex iusta aliqua cã tacent̃; ac p̃inde peccãta hæc n̄ confessa, indirectè absolvunt̃, ne unũ mortale s̄ alio remittat̃. Veniq̃ ɔtra hanc utrãq̃ partẽ stat frequens usus totiũ ferè Ecclesiæ, q. illas particulas n̄ addit; absurdũ autẽ eet credere, ferè totã Ecclesiã falsã ẽẽ cĩ v̄ba substantialia huiũ formulæ.

Disputant deniq̃ Theologi, v. illa v̄ba: in noĩe Pr̃is, et Filii et Spũs Sti.

sint de essa formulis; cum quod Hieronymus Llamas, 2. p. methodi, c. 2. § 2. cum Dur., Maiole, Gersone, et Angelo, existimavit, ea omnia verba spectare ad substantiam formae. Dominus Cois ... sancta doctrina repugnat, et sic caput e Tribunal Sanctae Inquisitionis Hispaniae in Expurgatorio anni 1640. pag. 522. eam ipsam delere iussit ex summa Hieronymi Llamas; unde ad illa omnia recedendum est cum Fagund. 2. praecept. Eccl. lib. 2. c. 9. n° 22. Gran. ... tract. 2. disp. 6. n° 7. et Ioanne de Lugo. disp. 23. n° 12. et 23. et aliis. Dico est, quod neque a Iudicis neque a ... ea verba invocantia Sanctissimae Trinitatis reposita sint essentialia huius formae; quod vel adhuc ignorat Ecclesia verba essentialia huius formae, quod temerarium est; vel ea verba essentialia non sint.

Ubique omnino quod in Baptismo et ... ea sint verba essentialia, quod etiam in hoc Sacramento neque ... cum alia 4or sacramenta non habeant eiusmodi verba, quae essentialia ... formula adhaerebit ... illis Sacris ... aliis 4or. 2°, quod tam ... inutiles si ... cum sola fuerit voluntaria, ut supra diximus; siquidem ea sola spectant ad ... quae Christus Dominus voluit.

Dices, poenitentia appellatur a ... quasi 2us baptismus. Quid inde? an ideo debuit habere eandem ... minime: 2° neque eandem formulam, quae ... multum discrepat a ... Baptismi; appellatur ... ea nomenclatura ... non inelegantem metaphoram; cum poenitentia sit Sacrum mortuorum sicut Baptismus; et ordinetur ... et ... ad ... gratiam ... spiritualem regenerationem.

Maneat igitur ex dictis nec duplici sect... salvari essentiam absolutionis in his ... verbis; ego te absolvo a peccatis huius; non male accepimus, ... seu ..., id est in verbis, quae illum sensum reddunt, sive ex se ..., sive ex adiunctis, ut satis abunde explicatum est.

Quale crimen sit, omittere verba non essentialia formae. Sect. 6.

Certum est, nullum esse peccatum omittere ... absolute ea verba, de quibus ..., non spectare ad essentiam formulae. ... certum est non esse mortale, tacere illa verba exprimi, quae ... aequivalent ... in verbis, quae hic ... ex dictis ... est, cum ... etiam ... sit; mortale erit ea ... omittere ... aliqua iusta ... ea: cum exponat Sacrum ..., et poenitens ingenti periculo non ... essentiae Sacri. Quod si necessitas urgeat, et ...

formula afferat si forte ita valida e, re crimen cessavit. imo erit saltē veniale, con-
tra consuetā Eccl. omittere, aut mutare: quia usus Eccl. non deserendus e in re ita gravi; quo-
vis tibi constet, quod eiusmodi verba non sint de essentia formulae; aut usque equivalentes illa verba pro-
ferat. Dixi in vim e casū quo non adsit sufficiens, et rationabilis causa deserendi hūc et usū consuet. Eccl.

Hinc eius pecc. veniale e, non dicere expressē particulas ego, quomodovis certum sit, eas particulas
includi in voce absolvo; quia e causa deserit consuet. Eccle. firmissimā, quamvis in re minima. Hinc
2º mortale e, omittere particulam te, vel huic; quia tunc probale e, eas particulas scari per haec.
absolvo dictum non convenit, et sic dm e de hoc a peccatis. Hinc 3º nullum pecc. e,
omittere particulam ab omnibus, quia certum e, illas non esse de essentia formulae; neque usus frequens Doctio-
rum illas particulas affert. Idque a fortiori dm e de particulis, censuris, et delictis. Hinc 4º
veniale e, non vero mortale omittere in formula invocationem SS. Trinitatis, quia illa verba,
in nomine Patris etc., quia constat non esse eiusmodi verba de essentia formulae; erit tamen contra usum Eccl.
eam invocationem omittere.

Quae omnia vera sunt, nisi adsit contemptus, vel malus finis, voluntate, vel magnum scanda-
lum: nam tunc erit mortale quodcumque ex dictis omittere; quamvis de illo constet, non esse de essentia
formulae: atque hoc dicta solvunt quaecumque, et explicant; conciliant, vel impugnant ea
quae late refert Leand., t. 9. tract. 5. de poen., disp. 3. 6. 8. 9. 14. 20, et 22.

Opponitur; sect. 3. docuimus, nullum esse pecc. omittere preces illas,
quae praeeunt, et sequuntur formulam absolutionis; quamvis Eccla praeceperit, eas dicere: ergo
sic nullum erit crimen omittere etiam sine causa aliqua verba ex relatis, quae certum e,
non esse essentialia; quamvis consuet. vigeat dicendi eiusmodi verba. Resp., concesso anti; et negata
cons.: disparitas e, quia non omnis consuet. obligat sub pecc.: consuet. autem dicendi illa verba, quae
continentur in formula, potuit vim obligandi saltem sub veniali; etiam ratione illorum ver-
borum, quae constat non esse essentialia; quia docti, et timorati numquam audent eiusmodi verba omit-
tere, cum tamen saepius omittant preces, praeeuntes, et sequentes formulam. Ex doctrina nostra; quando
particula non in consecratione certum sit, non esse essentialis; et tamen saltem veniale e ex sua natura
illam omittere: ut dicta.

Sensus, et equipollentia predictis formulae sect. 7.

Cum disp. 4. superiori, sect. 2. pro nata occasione dixerimus, quis sit sensus formulae absolutionis, ferè nihil hic manet dicendum; d. hoc mon. est, ut legatur Cardin. de Lugo, disp. 13. de poenitentia, totà sect. 3. cum n. certum sit, ut ille probat, sect. 2. præsertim n.º 46. quod per hoc Sacramentum detur vera remissio peccati, non solum quoad poenam, d. etiam quoad culpam: et verba Sacramentorum idem sonent intra, et extra Sacramentum, quoad principalem, et quasi humanam significationem, esto quoad elevata sunt ad constitutionem Sacramenti, sonent etiam gratiam Sacramentalem; fit, quod sensus formulae absolutionis sit: ego tibi remitto, et condono iniurias Deo illatas; quae condonatio, et remissio sensim fieri potest, etiam si peccata iam sint prius remissa; ut contingit in baptismo. Neque diutius hic immorandum est.

Circa verba equipollentia formae absolutionis simul certum est, multa dari posse, quae eundem omnino sensum reddant: d. solum est, v. equivaleant formae predictae absolutionis, sequentes, quae proinde constituant validum Sacramentum, si suo debito modo adhibeantur. 1.ª formula deprecativa est, v.g. Christus te, Deus te Deus absolvat à peccatis. 2.ª imperativa, v.g. absolvaris à peccatis, volo absolvaris; placet te absolvi. iubeo, hic absolvi. 3.ª optativa est, quae ferè coincidit cum deprecativa: 4.ª impersonalis; absolvat servus Christi. 5.ª narrativa; Sacramentum absolutionis tibi impendo.

In quibus, et aliis similibus expedendis, et explandis, illa regula generalis toties inculcata pro oculis habenda est; ut quavis dictarum formarum, vel similium inutilis, et vana censeatur, si non retineant sensum, et valorem formae simul absolutionis; debet n. quaecumque forma, ut valida sit, equivalere huic ego te absolvo à peccatis; cum certum sit, quod hoc Sacramentum habet tantum unicam formam, non materialiter, d. formaliter consideratam, idest, non quoad illa verba materialia, d. quoad sensum, quem eiusmodi verba reddunt, ac proinde quavis formula absolutionis, ut vere talis sit, debet eundem sensum reddere.

Hinc 1.ª formula deprecativa inutilis est, et nulla, 1.º quia non significat, neque implicite quod importatur per parte ego; quae ut supra diximus. de essentia formulae est, saltem equipollenter. 2.º quia non esset falsa eiusmodi formula, quamvis poenitens reipsa non absolveretur, ut contingit in aliis orationibus deprecativis; ac proinde non foret absolutio nisi cum mera signa efficax gratiae, quod satis abhorret à natura veri Sacramenti. 3.º, quia eiusmodi formula dep-

cativa posset, q[uia] ullo pecc[at]o sferri à Sacerd[ote], n[on] habe[re] potest, nec volunt absol[ution]i
imò etia[m] ab ho[min]e Laico; cu[m] liceat cuilt orare Deu[m], ut ille requiat absolut[ione]: e
ettaq. Ita sentio cu[m] Suar. de poen[itenti]a, disp. 18. sect. 2. n.° 24. Fagund. lib. 2. c. 9.
n.° 8. Gaspare Hurt. disp. 5. diffic. 3. Cardin. de Lugo, disp. 13. à n.° 92. et alijs
c[ontr]a Divu[m] Bonav[entur]a, Alens[e], et Maior[e].

Potro 2.a formula imperativa etia[m] v[ide]r[etu]r nulla, q[uo]d repugnent
Fagund. Suar. Hurt. et Lugo citati cu[m] alijs c[ontr]a aliquos Rec[entiore]s, quos tacito no[mi]ne refert Henriq[uez]
lib. 1. de poen[itenti]a, c. 11. lit. G. quos ferè ipse seq[uitu]r. R[ati]o mihi e[st]; q[uia] imperiu[m] disting[uitu]r à re,
que imperat: e[rgo] illa f[orm]a imperativa absolut[ionis] n[on] absolvit. Co[n]f[irmatu]r 1.°, q[uia] imperiu[m] monar-
chicu[m], si forte dat[ur], disting[uitu]r etia[m] ab illo actu, que imperat, cu[m} sit orig[o] illi[us]: e[rgo] f[orm]a imperativa
absolut[ionis], q[uatenus] imperativa e[st], n[on] importat absolut[ionem]. Co[n]f[irmatu]r 2.°, q[uia] bene stat, et ego apud me for-
miter decerna[m] absolvere P[etru]m, q[ui] p[ro]volut[us] in genua sua pecc[at]a commemorat: nec tu[m] ideò illu[m] absol-
vi, alioqu[in] absolu[tio] collata fuiret ante c[ontritio]nem expulsa[m]: e[rgo] etc.

Certu[m] adhuc mihi e[st], ad 3.am formula[m] optativa[m] multu[m] declinet à
o[mn]ia v[er]a formula[m] p[ro]pt[er] rôes [rationes] p[rae]fis duob[us] §§. dictas, quae facile applicari poss[unt].

Formula v[er]o 4.ta impersonalis veiie ... à n[on]nu[lli]s v[er]a formula, cu[m] n[on] importet,
neq[ue] aequipollent[er] verba ea, quae e[ss]e de substa[nti]a absolut[ionis] s[u]p[r]a affirma[vi]; quo eod[em] vitio
laborant aliquae formulae ex relatis. Demu[m] formula 5.ta narrativa, si tu[m] narrativa sit,
nihil operat[ur], ac p[ro]inde n[on] erit formula absolut[ionis]; cu[m] n[on] contineat v[er]ba reipsa efficientia
q[uo]d signant: unde si du[m] p[ro]fers v[er]ba absolut[ionis], interroget poenitens, q[ui]d facias, poteris illi
citra ullu[m] periculu[m] vere, sacru[m] absolut[ionis] tibi c[on]fero; e[rgo] h[aec] formula narrativa v[er]a for-
mula n[on] e[st]. Pat[et] co[nsequentia]; q[uia] pecc[atu]m lethale e[st] bis repetere formula[m] s[ub]s eand[em] o[mn]io ma[teria]m ta[m] p[ro]x[ima]m,
qua[m] remota[m]: e[rgo] si tu[n]c n[on] peccas, manifeste colligi[tu]r, q[uo]d formula narrativa formula n[on]
sit. Mitto alia huic, et alijs formulis co[mmun]ia: quae p[ro]sertu[m] discuti solent in m[ater]ia de
Bapt[ism]o, et Eucha[risti]a.

An valide et licite p[ro]feratur formula absolut[ionis] sub c[on]dit[ion]e. Sect. 8.

Triplice[m] c[on]dit[ione]m distinguunt Th[eolog]i in p[rae]senti, p[rae]terita, p[rae]sente, et futura, v.g. c[on]ditio
de p[rae]terito: ego te absolvo, si occidisti Sulpitiu[m]. de p[rae]senti: ego te absolvo, si capax es:

de futuro: ego te absolvo, si crag restituturus es. Et promissa circa dicta de na[tura] condit[ionis] cuiusq[ue]; et de aliis multis ad illas spectantibus, de quibus multa erudite tradit P. Thomas Sanch. toto lib. 5. de matrim. ad nostrum institutum proprius accedamus.

Et 1.o constat inter omnes, absolutionem validam esse collatam sub condit[ione] de praeterito, aut praesenti; aut de utroque tempore: quod eodem fere de condit[ione] per se, et essentialiter contentis in ipsa formula. Ratio est, quia nullatenus illam immutat id quod reipsa in illa tacite continet; v.g. absolutio reipsa supponit poenitentem, et absolvendum reipsa omisisse peccatum; et interim, quod non accedat ad Sacrum debite dispositus: ideo non corrumpis essentiam absolutionis, si ita absolvas: ego te absolvo; si reipsa hoc crimen omisisti; si diligenter examinasti: et si dispositus accedis: ideo evidens est, quod eiusmodi condit[iones] adiectae nullatenus officiunt valori Sacri; cum expressum non noceat, id, quod tacite includitur in ipsa absolutione.

Ubi idem generaliter dicendum est de aliis condit[ionibus] de praeterito, aut praesenti formulae adiectis: quamvis illae non contineant tacite in ipsa absolutione. Ratio est, quia eiusmodi condit[iones] neque mutant sensum formulae, neque suspendunt illius effectum: quo cetera. His accedit Doctrina Panormitani in c. 2. de Bapt.o, ubi optime allegat textum, cui subscribere videtur Navarro, tom. 1. opusc. de poen., dist. 6. c. 1. n.o 63. qui tempestive monet condit[iones] de praeterito, vel de praesenti non esse proprie condit[iones]; ac proinde nec continere proprie conditionales; cum illius sensum non suspendant: dicit quales condit[iones] ex relatis adiecta propositio statim aut vera, vel falsa est: quo quamvis omnis absolutio conditionalis invalida foret; id tamen non esset intelligendum de absolutione sub condit[ione] de praeterito, vel futuro; cum eiusmodi condit[iones] non vere efficiant propositiones conditionales.

Quod si petas 1.o, peccet ne Sacerdos, et quantum, qui profert absolutionem sub condit[ione] de praeterito, vel praesenti. Resp[onde]o, nullum crimen esse ita absolvere, si realis causa adsit: ut contingit in absolutione puerorum, aut horum, qui scrupulis agunt, existimantes, peccatum esse, et satis grave, quod forte reipsa nullum est: quos omnes saepe oportet sub condit[ione] absolvere, si forte reipsa peccarunt; vel si capaces sunt absolutionis.

Si vero petas 2.o. v. mente, vel verbis eas condit[iones] adiicere oporteat in casu necessitatis. Resp[onde]o, raro illas exprimendas esse; sed duntaxat mente retinendas, ne scandalum aliquod suboriat, et putent rudiores, se aliud Sacrum recipere; siquidem formula immutata respondet; moris tamen est, quod formula Bapt[ism]i proferat sub condit[ione] expressa; quod infans domi baptizatus est

ab.

ab hoc minus perito; quae adiectio expressa conditionis, si non es baptizatus, prudentissimi non aliqui existimarunt, rebaptizantes licitum esse.

Si quaeratur 3°, an et quale peccatum sit, adiicere eiusmodi conditiones etiam mentaliter absque aliqua necessitate. Respondeo, quod si conditiones sint, ex iis, quae de iure imbibuntur in formula erit veniale, dummodo displiceat veniale, illas sine necessitate exprimere: probatur; quia erit aliquis otiosus. Et tamen quia venit contra morem Ecclesiae. Denique quia semper aliquale scandalum parit. non excedet tamen malitiam venialem eiusmodi additio ratio est; quia non videtur obligare ecclesiastica consuetudo in hac materia: quod etc.

Quod si conditiones sine necessitate additae sint impertinentes sacro, erit peccatum mortale illas adiicere, quamvis sint conditiones de praeterito aut praesenti. Probatur 1°, quia procul dubio iniuria magna afficitur sacramentum, simulque irrideretur, et ridicule administraretur, si ita absolvas: ego te absolvo, si heri comedisti; aut ego te absolvo si quinque digitos habes in manu, [illegible]. Probatur 2°, quia etiam iniuriam committit in leviter poenitentem siquidem eo modo absolutio efficit ipsum, ut absolutio sacramentalis pendeat ab iis, quae [illegible] nisi in poenitente potest, [illegible] ad valorem sacri: quod etc. Probatur 3°, quia ipsa adiectio eiusmodi conditionum relinquere poenitentem anxium dubium de sua absolutione; cum tamen iure perstiterit, quod naturae ratione est valde iniustum: quod et iniqua est absolutio collata sub conditione [illegible] disparatis. Probatur maxime hoc duplici exemplo; ego te absolvo, si Petrus dormit; aut ego te absolvo, si Pontifex mense praeterito hispane locutus est; quae sane conditiones ancipitem relinquunt poenitentem, cui non constat de exsistentia conditionum: quod etc.

[illegible] omnia adhuc verissima sunt, si loquamur de absolutione collata sub conditione [illegible] de praeterito, aut praesenti; nam in eiusmodi absolutione fit iniuria facta poenitenti, continent magnam dedecus adversus sanctitatem sacri, quam tractat, et pag. est. Etiam eiusmodi conditiones, si vere existant, non corrumpunt valorem sacri, ut supra iam dixi, de quacumque conditione de praesenti, aut praeterito, etiam disparata.

Obiicit tamen aliquis contra hoc postremum ex [illegible] part. 3. dub. 4. n° [illegible] credibile quod Christus Dominus voluerit sacerdotem [illegible] absolutionem sub conditionibus impertinentibus; et multo minus inhonestis: quod eiusmodi absolutiones conditionales non solum sunt illicitae, sed etiam invalidae. Respondeo [illegible]

- anq; nq vẽ absolvit, ocecrat, baptizat, et alia administrat Sacra, q ex fine turpis formulas eorum profert: q n̄ aliud sent dyi in nro casu. Pro à priori ē; q eo ipso, qd penes arbitrium Sacerdy, q hoes si nā suā peccales, voluit relinquere Christus dnus potestz conficiendi Sacra; penes illos etiā ē sub hac, l. illa circumstantia, quæ tn n̄ corrumpat essentiā Sacrorum, peragere Sacra; et si ille reipsā caret Sacro, qm Sacerdos etiā iniquè voluit tanto beneficio privare: ita à contrario sensu valet absolutio vera, q vis collata sub cdit de præsenti, aut præterito impertinenti, aut turpi; quæ eadem proportione servatâ applicanda si ad cdit de futuro, de qua sect seqti.

Quid sentit dy sit de valore absolut sub cdit de futuro, Sect. 9.

Verum ē ad huius decertati difficiliorem nodum: in quo Doc ferè Theol. ... des tenent, absolutionem collatam sub cdit de futuro fore invalidam, ac proinde illicitam: ita Suarez Vasq, et Conine, quos refert, et seqr Ps. Hurt. de poen, disp 5. diffic 6. adherent etiā Bonac, disp. 5. q 4. punct. 5. nº 2. Fagund, præcepto 2. Eccles, lib 2. c. 9. nº 22. et post alios noviss Cardin de Lugo, disp 23. de poen sect 5. à nº 209. à qq tn discordat contra Theol. innominatus apud Lugo, nº 210. q oppositum censuit speculat probabile, et Navarro, n̄ parum huic Theol. favet, tom. 2 opusc. de poen, dist. 6. c. 2. nº 64. ubi id probare conatur.

Non parum me movent eorum rationes, et verbis, nē aliq illorum tm authoritate moti, d. re inexaminatâ in illorum sq. pedibus et manibus ierint: quā propter dy rs. altius expendo, ista mihi occurrerunt.

Sit 1a cclo. aliqua absolutio valida ē, etiā collata sub cdit de futuro, ita ferè docet Pr Mat. C. tom in 3. p., disp 23. sect. 3. & sequentis, et subscribit Joannes de Lugo citatus, disp 23. sect. 5. nº 239. & merito. Pr se in hac absolut, ego te absolvo, si restitueris ei. a ex nullo destruit valorem huiusmodi sui; q illa valida ē, etiā sub cdit de futuro; pbr ana; q si ex aliquo nulla evaderet eiusmodi absolutio, maxi ex eo qd cditio de futuro suspenderet effect Sacri: d. hoc n simpliciter [illegible] aliqdo validā ē. Pbr mini; q cdo proferā absolutio,

a-

alt. extremis; v̄m reipsa ē, vit, aut pœnit. restituerũ ee, l. n̄ ee restituerunt: ut pat ex doctrã nrã Societ. defend. verit.es de futuro ɔting.ti ee reipsa detrahẽ vas, l. falsas; q̄ stati hēt suũ effẽ absoluo l. si n̄ hēt, nẽqua deinceps habēt. Qd ptr, et explat hoc. pbo: q̄ absoluo collata sub ɔdit.e de pterito ideõ valida ē; q̄ de pſenti ɔdo pfert absoluo ɔditio detrahẽ vã ē, l. falsa; unde n̄ suspendit illiũ effẽ; ḡ idẽ ɔtingit in absolut.e sub ɔdit.e de futuro, ut mõ explicuimus: ꝯ ettã; qd idẽ clarius pſpicit in absolut.e collata sub ɔdit.e de pſenti: ꝯ ɔditio de futuro mõ explatõ n̄ reddit formulã invalidã; siquidẽ n̄ suspendit illiũ effẽ; eõ suspensi maneant pœnitens, et ɔfess.r cum valore pſentis absolut.is; qd illis tunc sit, qui pfert absoluo sub ɔdit.e de futuro ɔting.ti, ignotũ ē, utrũ reipsa ɔditio futura sit, necne, qd parũ refert ad valorẽ absolut.is, de quo in pſenti disputamus.

Nec usaris absoluo, de qua nactẽ disputavimus, n̄ ē sub ɔdit.e de futura, ut talis: q. n̄ mirũ ē, si eiusmi absoluo valida sit. Ptr ans; q̄ talis absoluo n̄ dependet a verit.e illius peccati, qd de pſenti futurũ ē, l. n̄ ē futurũ: q. eiusmi ɔditio nomine tenꝰ tm̃ ɔditio futura ē, et dr, n̄ tm̃ reipsa talis ē; quare discrepandũ ē de hac formula absolut.is: ego te absolvo, si restituas; l. quo restituas, utrũ eiusmi formulæ validæ sint, q. vis suspendunt effẽ absolut.is ad tempus futurum. Sed, omisso ante, ne de nõie inutil.r ɔtendamus; et accedo ad illĩs rẽ:

Sit igr̃ ɔc.o 2.a, oĩs ɔditio de futuro, quæ suspendit verit.ẽ et valorẽ formulæ usq ad tempus futurũ, in quo ɔditio existat, ita vitiat absolut.ẽ, ut illã reddat invalidã, etiam ɔdis vã: aug ɔdicunt ammuniõ q. verit.ẽ exist.o. Pro mihi ē: q. oĩs formula pſens quæ valida sit, dēt æquivalere sensu, et significat tẽ fructũ, et usum in ecclia istt ego te absolvo; ḡ ista formula importat absolut.ẽ pœnit.is, n̄ p quocũq tempus, ḡ detrahẽ p tempus pſenti: q. illa formula invalida ē, quæ importat absolut.ẽ p tempus futuro; ita ut differat pœnit.s remiss.ẽ usq ad tempus futurũ. mr. q.o ... sect. 7. tradita ē; et merito; nã illa semel falsa, nihil tũ foret usu formulis sacrorũ: minr vã satis ɔstat; unde cætera liquet.

Argũ.s, et rogatis satisfit. Sect. 10.

Obiic. 1°. isti actus ethici sub odit. de futuro plati statim obligant: voveo religionem ingredi, si frater incolumis redeat ab Indijs. dabo tibi libros post octo dies; et tamen pendentia a odit. suspendunt illorum valorem: ergo similiter illa absolutio valida est, quae vi ita proferatur; ego te absolvo, si restitueris, vel quod restitues. Resp. omissa maiori et minori, quae nulla notanda occurrebant, et negando consequentiam: ratio est, quia Christus Dominus decrevit, ut absolutio validitatem haberet effectum de praesenti, ut satis constat ex absolute tradita a Concilijs: unde paritas nulla est ab alijs actibus ad rem ita spontaneis, qualis est absolutio sacralis. Eadem ratione dvellunt alia argumenta petita ex ijs, quae contingunt in alijs sacris, vel contractibus.

Obiic. 2°. si quando aliquando est invalida absolutio pendens a odit. de futuro, ut talis; ita ut non haberet statim suum effectum; maxime, quia suspensus maneret illius valor, et collatio gratiae: id. hoc non est novum in sacro Concilio: nam ellicitur minor; quia in sacro probali dat sacrum poenitentiae validum, et informe: quod dat cum obicibus requisitis essentialibus, et aliquando suspendit illius effectum usque dum poenitens ponat, vel auferat aliquid: quod ex hoc est suspensus effectus non dicenda est invalida relata absolutio. Confirmatur 1°, quia ad absolutionem duo essentialiter requiruntur, et verba sacerdotis, et intentio absolvendi: id. bene stat, ut positis modo verbis, intentio absolvendi differatur usque ad tempus futurum, in quo habeat effectum absolutio, posita igitur odit. petita, ipsa absolutio sub odit. de futuro. modo relata invalida non est. Confirmatur 2°, quia in suis iudicijs fori externi non raro evenit, quod prijicient sub odit. futura, ita ut non habeant vim ligandi usque ad futurum tempus, in quo ponitur oditio: quod non est inaequalis absolutio quae sacra est, quod proferatur valide sub odit. de futuro explicato modo.

Resp. negando absolute maiorem: non enim ideo praecise absolutio relata invalida est, quia suspendit valorem sacri, ut male volunt communiter Theologi, cum oppositum satis demonstrant, quae dicta sunt in argumento: id. ex eo quod ex voluntate Christi Domini satis declarata per consensum totius Ecclesiae spectet ad substantiam huius sacri, ut de praesenti habeat suum effectum, quod satis probat ex dictis: nec caret multiplici congruentia, quod ita decreverit Christus Dominus. Hinc dicta probatur, et confirmationes astutae facillime dissolvuntur; quod non sit de doctrina, quae sumunt pro ante, semper neganda causa est; quia Christus Dominus de-

decrevit, ut forma huius Sacri semper ferret: in tempus presens, ut sequentibus inculcabimus.

Si rogas, an conditiones, quas sacerdos corrigendo formae quaedam subito post addi, sint postponendae, vel antepon. ante ipsam formulam, ut illam apte modificent? Respondeo, in rigore metho conditionis praepondus esse; nam semel prolata absque formula inefficaci, et inutile verbis rei illius, quod deinceps adiicit: adhuc tamen opinor, quod eiusmodi conditiones satis modificabunt formulam, quamvis postea immediate tamen adiiciantur: id enim tum, et morali modo dicitur accidere: et usus communis hoc consuevit etiam postponere immediate conditionem, et quas ...modificant. Aliter sentiendum foret, si post ipsam formulam sacerdos aio aliud addendi, postea ex intervallo conditio aliqua adiiciat: in eo enim casu eiusmodi conditio nullum effectum haberet in absolutionem iam perfecte prolatam: ut in simili docet Pater Thomas Sanch. lib. 5. de matrimonio, disp. 6, n. 3. ex l. perfecta C. de donationibus quae sub modo. ubi perfecta donatio conditiones postea non cogit, et aliis iuribus. Tacitus ideo alias minutias ... communes sacribus Sacris.

De absolutione collata absenti. Disp. 20.

An liceat eiusmodi absolutio. Sect. 1.

Sat notum est de absolutione Sacrali peccatorum; nam de illa, quae a censuris est, constat, posse conferri absenti; imo renuenti eiusmodi absolutionem censurarum. In hac igitur difficultate de absolutione sacrali peccatorum collata absenti; duo distinguenda sunt satis diversa inter se: nam aliud perfecto est eiusmodi absolutionem esse licitam; aliud vero longe esse validam; potest enim contingere, ut aliqua absolutio valida sit, non tamen sit licita; uti contingeret, si Sacerdos absolveret poenitentem modo ex pravo fine; valide perfecto absolveret, non tamen licite: contra vero e contrario non posset contingere; nam semper illicitum est, absolvere invalide, cognita nullitate absolutionis, si teneamus communem sententiam; nam forte posset aliquis opinari, quod liceret Sacerdoti ad vitandum periculum imminens vitae, absolvere absque intentione poenitentis; sed de his non curamus.

Et quamvis esse nonnullis huiusmodi absolutionis collatae in absentem, olim dissenserint Theologi; quos pro utraque sententia late refert Coriolanus de casibus

reservatis, l. 4. sect. 2. art. 20. pag. 221. Fagund. 2. præcepto Eccl., c. 10. à n.° 4. et alij Recc.: ita his temporibus non est de hoc dubitare; imo nec disputare, vetante Clem.te 8. 20 die Junij, anno 1602. ubi hanc propositionem, scilicet, licere per litteras, seu " internuncium, confessario absenti, peccata sacramentaliter confiteri, et ab eodem absenti absolutionem obtinere, " uti falsam, temerariam, et scandalosam damnavit; ac prohibuit: præcipitque ne deinceps ista " propositio publicis, privatisque lectionibus, et congressibus doceat; neve unquam ipsaque aliquo " casu probabilis defendat; aut ad praxim quovis modo deducat. ecc. Quod decretum libens suscipio, et amplector. Quærit Cardin. de Lugo, disp. 13. de pœn., sect. 6. à n.° 148. ad 155. præcipuas rationes pro hoc decreto: omnes tamen inefficaces sunt; ut ipse Cardinalis non obscure indicat; dum plura effugia illarum rationum præcludere tentat, quod non assequitur. Itaque potior mihi ratio est, et unica, ipsa declaratio sedis Apostolicæ.

In hoc tamen decreto mihi illud certum est, Clementem 8. tantum damnasse propositionem asserentem licitum esse absolutionem collatam absenti pœnitenti, non vero damnavit confessionem factam absenti per litteras, vel internuncium, dum tamen pœnitens præsens absolvatur. Ita docuit D.r Franc. Suar. de pœn., disp. 21. sect. 4. idque efficaciter probat 1.° ex eiusdem Pontificis declaratione, qua forte motus Apologetico, suo ipse Suar. suam hanc interpretationem defensam est; et epistola ad eundem Clementem Conimbricæ data, quod utraque servatur in nostra Bibliotheca Granatensis, ingenuitatem, forte motus Clemens 8. et rogatus, utrum deberet absolvi pœnitens præsens, qui absens per internuncium, vel litteras sua peccata prius fassus est; respondit, debere; neque aliter se sensisse, neque id unquam suo vetuisse decreto. Cuius responsi, testes auriti fuere Cardin. Bellarminus, et Archiepiscopus Armachanus, qui postremus addidit: puniendum à se Parochum, qui in simili eventu pœnitentem cunctaretur absolvere. Hancque eandem sententiam posteà amplexati sunt Quintilius in Summa eidem Clementi dicata, lib. 3. c. 8. n.° 2. fine, Vasq. de pœn., q. 9. art. 2. dub. 1. Pasantius in 3. p., q. 84. disp. 1. Coninc tom. 2. de Sacris, disp. 7. dub. 10. n.° 99 omnino videndus, et Pater Vita eiusdem Suarij præfixa tom. 1. de gratia, quem sigillatim vide. Mitto alios Patronos huius sententiæ, videndos apud Leand.

Obijcies 2.° hanc interpretationem; quia si aliter intelligeret relatum decretum, Clemens 8. contrarius foret Concilio Arauxicano 1.°, c. 12. Carthaginensi 4. c. 63. Ep-

Eusebio Papa apud Burcardum, lib. 18, c. 12. et S.to Leoni Pontifici, epist. 91: quod non est dm. [illegible] ratio. [illegible] illa Concilia, et Pontifices decreverunt, quod absolvat moribundum, qui sensibus destitutus est, dummodo alij testentur, quod signa contritionis dederit; quod testimonium exhiberi potest absenti Sacerdoti, qui postea veniens absolvat egrotum presentem, ut innuunt docent DD. quos fuse congerit Lugo disp. 17. de poenitentia, sect. 4. n.° 44. Cum igitur hec ita se habeant, manifestum est quod Clemens 8. non declaravit, illicitam esse absolutionem collatam absenti: non vero confessionem factam absenti; dummodo absolutio in presentia exhibeatur.

Dices, utramque esse illicitam pronunciavit Clemens 8. dum hec verba protulit; et quod per litteras, aut internuncium, absenti confessario peccata sacramentaliter dicant, et ut ab eodem absenti absolutionem conferat. Ergo nostra explicatio satis distat a Pontificis mente. Respondet Pater Suar. particula et in illo decreto addita, scire, quod utrumque copulative prohibet; et non 1.um seu 2.um: prohibet tamen 2.um seu 1.um, quia in 2.o tantum, et seorsim considerato continentur incommoda, que impulerunt Pontificem; itaque confessio in absentia non est illicita ratione sui, sed ratione absolutionis que in absentia adiungitur; quia cum sit tota ratio prohibitionis, illa seorsim illicita est: quamvis confessio fiat in presentia, v.g. si aliquis dixisset coram Sacerdote inferiori sua peccata reservata, et Sacerdos cognita facultate absolvendi, illum absentem absolvat.

Respondet 2.o Pater Card. de Lugo, et alius iusto in re morali argutior, disp. 17. de poenitentia, sect. 4. a n.° 72. distinguit duplicem confessionem, et strictam, et minus strictam; 1.am appellat in qua ipse poenitens absens, et in particulari sua peccata fatetur: minus vero strictam dicit illam, in qua solum exhibet signa contritionis, petitionem confessionis: quam distinctionem posita ait Clemens 8. prohibuisse confessionem strictam in absentia; concilia vero, et Pontifices allegati permisisse confessionem in absentia, que minus stricta est; refertque tandem a n.° 77. pro sua hac distinctione, et sensu, Archiepiscopum Armacanum.

Contra. quod sit de ista distinctione vera est Card. utrumque confessio, quam ipse appellat minus strictam, sit vera, et sacramentalis confessio; necne. Si dicere non dixerint, capitur hic 19: quo sit potest fieri licite in absentia confessio exigui sacramentalis, quam indigitat minus strictam; ita et poterit fieri licite in absentia alia confessio magis stricta: stat tamen

q. si aliqd ghiberet in hac 2.a 3fes.e so eet xo.e vr 3fes.is sacralis; aqd .n. a-
liud 3miniscat, 3mentis e: d. ro vs 3fes.is sacralis n ghibet, quomins licite
fiat in absea 3fessio mins stricta: q.o etta. Sed si. qd. nek ad 2.m recurreris,
seqtet, qd absolu.o tyc collata n sit valida; siquids n simujata erit 3fessio vi
sacralis: que cra, et falsa, et ab illo n sced.da e, si dictis 3stet; siquids relato
loco sepis asseverat, illis 3fes.is mins strictis suffire ad valorem absolut.is. Mitto
alia 3.a Sugo, q.a n vacat.

Et itaq, et valet absolu.o collata psenti, q.me vir 3fessio
in absentia facta sit ex aliqua insta ca: nis s ulla ca oio illicitis e in ab-
sentia 3fiteri 3.a com Eccls mores.

D. aliqua s si discut.da, ut hacts tradita pennitis compl.
Lis e, utrm necis sit, qdo poenitens ex ca in absea fasg e, ut postea psenti
3fessario dicat, se de oibs uis, quorm p litteras, aut int.nycim fecit illis certiorem
accusare. Affirare vident Aluno, Ditigiany, Bonac.a, et Scand: qs aute refragat
Suar. in suo illo Apolog, manuscripto. Nos dist.is qutamq; nis l. illa notia
peccatorm facta e absenti 3fessario narrative, l. accusative, sive p mis accusat.is: si l.s
certis mihi e, necis ee, ut iterm poenitens coram 3fessario se aliqual.r de illis accu-
set; siquids nibis se accusavit. Si 2.s: rursis ingrendis e, v. poenitens, bis adh 3-
fess. fungat sensibs; l. illis ig defunctis sit; si illud, Lis nihil e, cur de novo se
accuset, destante, et suadente praxi coi, et scriptorm, atq. Pontificis doctria i relata:
si vo poenitens adhuc integris fruat sensibs, necis ee vr, ut addat, psenti sa-
cerdoti, se de oibs illis accusare, aut qd sile: ut q.s fieri posit, exploratis sit 3-
fessario, qd adhuc poenitens in eads volunt.e tyc marleat, qdo absolv.r: qd p-
sertis vm erit, si plixa temp.is int.caperdo intcebit 3fes.is in absea factam, et absolut.is
in psea 3fes.is; cuis utrisq casus diffra ex eo nascit, qd in 1.o, qdo ig poenitens sensibs
destitutis e; sub 3dit.e sit absolv.is, q.a n 3stat, utrm tyc heat sufficient.es dispos, et perseveret in
volunt.e priori; ac pinde nec pot; nec naria e repetio 3fes.is; in 2.o vo casu ig absolute
absolvat poenitens, adhuc fruens sensibs, opp.s e, ut tyc 3stet, qd adhuc perseverat in aio

se

se accus.di ?ing si d° sub ?dit.e absolu?? foret in tali 2° casu, n' opus est, qd repeteret accusat? priore.

Q? dubiu e, an censendu sit absens ille poenitens, q abiit ?fes.e apud Sacerdote discessit inabsolutu, ppt incuriam Sacerd.?, l. alia ex inculpabile, saltem mortal.r ex parte poenit.?; l. i ?.° presens adhuc censendu sit, si paru distat a ?fessario; quia ppt ille posit illu absolvere paru distante; qn neces sit illu revocare. Affirativa p? oes tuent ?st hanc expendit dubit ?; ita Ochagav. tract. 2. de ?fes.e, q.e 41. n° 6. Bentonius de fuga pestis, q.e 5. Moleseiu l. 1. summ., tract. 7. c. 5. n° 59. qq accedit Diana 5. p. tract. 13. resolut.e 56. et Leand. l. p. tract. 5. disp. 2. q.e 30. Ro° e, q.a n' req. statu ?ries int. Sacerd.?, et poenit.?, ut sibi presentes sint, et dicant. q.° du paru abe poenitens, adhuc presens e. Pbr.r 2°, q.a in naufragio, incendio, aut bello absolvunt validè, et licitè ? q aliqt passu distant a ?fessario, du tn presentes moral.r censeant? etta. Pbr 3°, q.a cu hec presea moralis sit, det pendere a prudentu estimat.e, q° ille oes censendi sui presentes in ordin ad absolut.?, q coit in aliis actibu hum.? presentes reputa?: unde cu presentes dicant sacrificio missa eti illi, q p aliqt passu distant a sacerdote faciente: n' absolut ? in nro casu, ut mihi etia placet.

Q. statu scire optas, q? distare posit poenitens, qn absens dicat. Dicet Moleseiu, qd etia p 20 passu. Dico ego, re ee moralem, et ideo reg? certa n' subiectant: presentes. n. se sacrificio i q p 40, l. 50. passu nunq.m dicut; et oes, q in navi pretoriana existut ? tabulato, que p 90 passu, et amplis extendut, presentes censent.r Sacerd.i facienti, l. ?imanti: q° oes ii existentes intra 50 passu, aut circit posi absolvi. E ? ?°, q si a texto cudiliu etia brevissi n' dicut presentes Sacerd.i ibi sacrificanti, l. ?imanti, aut administranti sacra: q° nulla reg.a fixa stare pot, ?at estimat? moralu prudentu.

Dices, id provenire ex eo qd poenitens n' videat a Sacerd.e in ex° mo casu. R. plane falleris: nam 1° fere nulla frequen.a v.r ab aliqu sacerd.? int. ?fit du, i cu tn ?ics validè absolvant. 2°, q.a Sacerdos oio cecu ritè absolvit, quos nec videt, nec tangit. 3°, q.a hostia, que st in fundo pixidis validè ?secrant, etsi n' videant.

4º deniq., q. etiã ille pñns dr Sacerd. cõmanti, l. Sacrificanti, q. exiit post aliquẽ, q. illũ penitus celat, et occultat: qº ettã.

Quã propt. una Vobis reg. sit, nullũ in hoc ẽe reg. aliq. quã iudicium prudens. Advertat tñ Sacerdos, absolutẽ in hoc casu minimè cõferrẽ ẽe, si prob.l dubitet, an adhuc perseveret poenitens dispositus, ñ di possit cõmodè poenit. ... care. Rõ 1ª ẽ, nẽ exponat absolutẽ frustrat. Rõ 2ª, ut qtũ liceat, sequat. Ecclã in absolut. exhibenda.

Affine ẽ dictis 3ũ dubiũ, an sit licita, et valeat absoluõ collata moribundo flagitanti cõfess. p internuncium, l. literas; si cõfess. à longè videat domũ, ubi ægrotus iacet, et illũ statẽ absolvit, timens, ne inabsolutus discedat, si expectaturus sit, qd illius cubile cõfess. ingrediat.: approbarunt hanc absolutẽ aliq. docti Recc. cõplutenses, teste Leand. Tõ 4º, tract. 5. disp. 2. q. 32. qq. tñ ipse refragat., cũ aliis doctiss., int. quos refert P. Hurt. Qd posteriũ mihi placet, q. moral. loqdo ægrotus n. existimat. pñns, q. illius domũ vr à Sacerd., cuius prña visiva etiã extendat. ad illã, qui n. ipsã, qd valdè dista ẽ ab ipso vidt. Hie tñ n. obstantibus aliqua occurrunt, quæ opposita favent: ab oĩbus tñ cõcedes, qñ tempus urgemur.

An saltẽ sit valida absoluõ peccatorũ absentis. Sect. 2.

Constat ex dictis, absolutẽ peccatorũ collatã absenti ẽe illicitã, modo aute, quæ maximè ingerere, qd post illud decretũ Clement. sit etiã invalida relata absoluõ; deũ tñ n. applicat poenitens obiecto gre: qd posset contingere, si deũ poenitens ignorat hanc prohibitẽ Clem., cõfess. etiã ignarus eiusdẽ decreti, l. vitiis absentis absolveret, suffint. ex se dispositis ad absolutẽ; quæ dixi, ut expeditior decurrat resoluõ: q. ... mẽ lateat aliud ẽe, qd absoluõ omninò invalida sit ex nã sua, de quo disputaturi sumus in pñnti; aliud vº longè, qd ab extrinseco alicuius impedimti, positi ab poenitti illa frustret, ut sæpè evenit in aliis formulis, quarũ valor intrinsecus citra oẽs dubiũ ẽ.

Et prius qm ultra progrediar, monendi estis; minimè prohibere decretũ prædictũ, qd disputemus de valore relatæ formulæ, ut in pñnti facimus; l. qd disputativè

in-

inquiramus, an eiusmi formula licita sit, dct. n. solum invalidam ee eiusmi formulam, et illicitam: uti nobis initio superius sect. 3 tamquam certum statuitur. Ex eo quod postquam Clemens 8. damnaverat hanc propositionem, scilicet licere per confessarium absenti absolvi: infra addidit, quod si quis illam docuerit etc., aut etiam de illa disputative tractaverit etc. ipso facto caret omni censura, quod de valore relatae formulae in absentem prolatae disputemus. Confer ex eo aliquorum DD. qui etiam post hoc decretum de valore illius formulae disputarunt, illaesa pietate et religione catholica, quam valde colebant.

Hoc praemonito, nullum tamen commune esse eiusmi formulae nullitatem ex validitate non vidi, qui hanc propositionem exprimere tueretur post decretum Clementis 8. forte, quia videbantur supponere videntur) nisi unus Cardinalis de Lugo, disp. 27. de poenitentia, sect. 4. n. 63. et 64. Quamvis non sat constet, quis doceat, quod etiam post decretum Clementis 8. eiusmi formula prolata in absentem valida sit: Ita alii docent, quos tacito nomine recenset Lugo citatus, et expresse id ipsum amplectitur Philippus Gamachaeus doctor Sorbonicus in 3. p. D. Thom. de sacro poenitentiae, c. 20. § 4. vel, relatore Diana 5. p. tract. 14. resolut. 60.

Momenta huius sententiae, haec sunt. Primo quia ex nullo capite destruitur valor eiusmi absolutionis. Ergo illa valida est. Probatur consequentia: per omnia facta inductione. Primo non desunt materia proxima, et remota, si poenitens per litteras, aut internuntium sua peccata deferat sacerdoti, ut constat ex dictis in sectione praeterita; et multo potius si poenitens in praesentia sacerdotis prius dixerit sua crimina confessionis, et postea absens absolvatur. 2° intentio debita sacerdotis exigit, ut suppono. 3° Verba absolutionis sunt significativa de absenti, si hac voce formula etc. 4°: ego absolvo te Petrum, a crimine existit a peccatis tuis: ergo ex nullo capite valor huius formae frustrat?

Quia ad huius rei ad validam absolutionem sacralem est necessarium, ut ad validam remissionem criminum, dicente Christo Domino: quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, etc. Quod ad validam remissionem criminum non requiritur adesse illius, cui remittuntur: ergo etc. Probatur minor, quia in humanis constat omnibus, quod ego condonare iniuriam mihi illatam possum absenti, ut sepius contingit: ergo similiter in hoc sacro cuius natura tota est remissiva: esto addatur ordinaria dispositione

ex parte poenitentis confessio sui criminis, et petitio veniae, et propositum nunquam deinceps peccandi: quo quoad reliqua aequales sunt remissio sacramentalis, et politica, sive humana; neque enim exigitur aliquid aliud, quod non constat, Clementem Dominum postulasse.

Probatur 2º quia vel ante decretum praedictum Clementis eiusmodi absolutio collata absenti valida fuit, vel non fuit valida: si 1um; ergo etiam modo post decretum valida erit; cum valorem Sacramentorum nequeat immutare Ecclesia, ut certum est. 2um autem nequit dicere: alioquin Clemens 8. id declarasset, ut si aliqui in absentia absoluti fuissent, sacramentalem iterum eorundem peccatorum confessionem inirent, quod non fecit: neque ullus (quod sciam) doctus, vel indoctus, eiusmodi confessiones repetendas esse, pronunciavit: ergo signum est, illas fuisse validas; ergo etiam modo post decretum validae sunt.

Dices, hanc probationem nullius esse; quia ante hoc decretum valida fuit absolutio absentis propter errorem communem fundatum in illa opinione hac probabili, quam nondum declaraverat falsam Sedes Apostolica; modo autem omnia ita cessant, accedente Clementina declaratione. Contra. Oleum perdis; tum quia vis erroris communis possit supplere iurisdictionem in Sacerdote ex concessione tacita Ecclesiae propter bonum fidelium: at quoad gratiam et valorem Sacramenti, quae minime pendent a potestate Ecclesiae nihil iuvat error communis; unde si alicubi infantes ex errore communi vino baptizarent, nulli essent baptizati; et sic in aliis Sacramentis: ergo vel dicendum tibi est, quod sicut olim haec absolutio absentis valida fuit; ita et modo sit valida: vel repetendas esse absolutiones hac in absentia collatas, quod non dices; vel dicendum, quod modo illa absolutio est invalida defectu propriae iurisdictionis, quam modo denegat Ecclesia Sacerdoti, ut absolvat absentem. Hinc autem ego infero, posse Ecclesiam de facto in aliquo casu cedere eiusmodi potestatem Sacerdoti; ac proinde consequens, quod relata absolutio absentis non sit ex natura sua invalida, immo non poteris recurrere ad hoc effugium, ita ut probes invaliditatem eiusmodi absolutionis de praesenti, ex eo, quod modo Ecclesia negaverit Sacerdotibus facultatem absolvendi absentem; non inquam, ad hoc poteris recurrere; 1º quia de illa facultate denegata non constat. 2º, quia saltem in articulo mortis eadem nequaquam cessabit, cum in eo casu, teste Tridentino, quilibet Sacerdos habeat potestatem absolvendi a quocumque absolvibili. 3º, quia non est nobis intentum [illegible]: sequitur assertum; proinde esse invalidam eiusmodi absolutionem ex denegata facultate absolvendi.

Obi.

Nec satis oppugnat hanc 2am sententiam illud, quod scribit Joan. de Lugo disp. 17. de poenit., n° 64, conatus probare, quod colligatur ex decreto Clem. 8. non solum esse illicitam, sed etiam invalidam hanc absolutionem absentis; ex eo quod si in aliquo casu esset valida eiusmodi absolutio, non posset Pontifex eam saltem illicitam prohibere in eo eventu; leges enim Ecclesiastici non obligant cum gravissimo damno temporali, nedum spirituali: unde licitum esset conferri absenti in aliquo casu extremae necessitatis, si eiusmodi absolutio ex natura sua valida posset esse: ergo cum neque in tali casu, vel aliquo alio haec absolutio liceat; signum est, quod illa semper ex natura sua invalida sit. Caeterum ex illo absolutionem absentis non esse illicitam, quia prohibitam à Pontifice: sed è contra ideò illam prohibuisse Pontificem, quia ex natura sua illicita erat. Neque mirum est, quod aliqua absolutio sit valida ex natura sua; et tamen semper sit prohibita, etiam in casu extremae necessitatis; patet evidenter: nam absolutio collata ex pravo fine in omni eventu illicita est, et tamen semper valida. Sic absolutio, in qua Sacramenti sacrilegium frustratur, semper illicita est, etiam in articulo mortis, ut si absolute, et absque aliqua conditione absolvas poenitentem, de cuius dispositione probabiliter dubitas; et tamen reipsa valida erit, si adsint omnia essentialia ex parte poenitentis, quorum defectum prudenter timebas.

Aliud omitit, quod obiicit; nulla frequens Ecclesiae usus non absolvendi absentem, ut probet, velatam absolutionem esse nullam; nam Ecclesia non solum quae valent, sed quae licent semper facit ...

Imbecillius adducere, quod obiicit ex sententia aliquorum apud Raynerum, c. 5. de absolutione, qq. 7. existimantium, esse de essentia absolutionis, quod Sacerdos imponat manus capiti poenitentis, dum eum absolvit; quod cum non possit fieri erga absentem, absolutio absentis nulla erit. Sed isti, quicumque sint, egregie falluntur: id enim neque est in praecepto, imo oportebit aliquando caput non tangere poenitentium, praesertim foeminarum, vide Navar. c. 1. de poen. dist. 6. n° 29. et Coriolanus de casibus reserv. 2. p. sect. 3.

Si verò tandem postules, quid nos in praesenti sentiamus. Respondeo, me hactenus non invenisse aliquid, quo 2a sententia, quae defendit validitatem eiusmodi absolutionis, satis expugnetur, ut patet ex dictis. Neque ulterius progrediar; nam in re ita lubrica malo, eam in medio relinquere, quam temerè aliquid asserere: praesertim cum Clemens 8. in suo illo decreto

n̄ pnunciaverit, hanc absolutē eē invalidā; si vero dnaverit, ut illicitā, ut videre ē in ipso decreto, initio disp.ⁿⁱˢ excripto:

De poenitentia, seu satisfactione Sacramentali ejusq. eff.ᵃ, Disp.ᵒ 22.

Definit, et dividit poenitentiā Sacramentalē, Sect. 1.

Ut 2ᵃ, pcipuā, et m.ⁿᵃ partē huius mē absolvamus, restat, ut scrutemur, qd, et complex sit satisfactio sacramentalis, sive poenitentia: et ulterius inquiramus, quomodo imponenda, acceptanda, et implenda ē; quæ oīa ita multiplici statent diffic.ᵉ, ut sᵉ certus as excitent Theologi, ut hæc sufficient enodent. illos vo brevr oīa complecti curabimus.

Poenitentia 1ᵒ Sacralis, put extendit ad medicinalē, et satisfactoriā, sic defio: ē opus iniunctū poenitenti à cōfessario, put talibus. Defio ita perspicua ē, ut intellectui n̄ egeat: addunc tn̄ sic brevr illā enucleo: n. dicit opus venit tā positivū, qm̄ negativū: cū sit satis gravis poenitentia, non solū se flagellis quatere, quod opus positivū ē: d. etiā ieiunio indulgere; qd sanè opus in negatione, et abstinentiā ciborū sistit.

Parla iniunctū importat, qd cognī opus sit præceptū à cōfessario; nā ut certè flagellao, et si poenitentia satisfactoria ex gnē suo sit, n̄ tn̄ ē sacralis satisfao, qdo n̄ ē iniuncta à cōfessario, ut certū ē; ut benè notat Ioan. de Lugo, disp. 22. de poenitentia n.ᵒ 43: ac pinde n̄ ē elevatū illud opus virtute Sacri ad novū, et mȝ gradū satisfactionis, quā illud, quod ex nā suā diverberao fiebat; quāpropter poenitentia sacralis, ut talis includit essentialiter illud præceptū, aut quasi præceptū cōfessarii.

Trū illi poenitenti à cōfessario satis narii fuerunt, ut distingueremus poenitentiā sacralē ab alia quacumq. iniunctā à supre subdito: nā hæc, etsi sit poenitentia satisfactoria, n̄ tn̄ ē sacralis, ut oībus cōstat.

Demū illæ partē put talibus n̄ otiantur: cū posset cōtingere, qd cōfessor imponat opus poenale poenitenti, n̄ quā cōfessor ē; et quā alter poenitens: d. quā supr poenitentis ē: et quā alter subditus ē. In quo casu cognī poenitentia,

et-

et si poenª satisfactoria erit; n' tn̄ Sacralis.

Ex iis Colligo 1°, doctrinā valdè notandā, vlt., n' induere rōs poenæ Sacralis, opus q.dvis pium, et poenale, si Confessº illud assignet p mo Discretiōnis, aut pmittendo oīo illius implemēntū arbitrio poenitentis, ut si ita dicat Confessº poenitenti; consultius e', ut recites p his pecc.is coronā Virgineā, l. semel ieiuna, si vis p his pecc.is: ita opinor, secus in 1ª p.te huius corollarii Conin.c de poen.a, disp. 10. dub. 8, n° 64. Joan. Sanchez, disp.a 15. n° 16. Cardinalis de Lugo, de poen.a disp.e 25. n° 54. et alios 3.a Bonac.ā relatos cū aliis à Diana, 3. p. tract. 4. resolut.e 82. et 4. p. tract. 4. resolut.e 241. In 2.a vero p.te Corollarii Patronos habeo Granadū, hic tract. 12. disp. 4. n° 4. et Luysius, etiā de poen.a, disp.e 35. dub. 2. ex suo Vasq. Pbr.ª utraq. pars à priori; q.ª de essª poenæ e', ut ad illā obliget iudex: q.ª spontanea poen.ª poen.ª iuridica n' e'; ac pinde nec Sacralis; cū Sacrū poenæ sit addat iudiciū Sacrū. Pbr. 2°; q.ª spectant p se ad not. Sacrū. quâ undiq. pfectū e', n' so p.tes essales illius, d. etiā integrales: q.° et obligāo poenitentis ad exeqūndā poenitentiā iniunctā. His accedunt Verba Trid.i, sess. 14. c. 8. quæ benè librat Lugo citatus, n° 54. et 57. unde tempestivè à nobis posita e' in definitione pfacta, trā illa iniunctā.

Colligo 2°, qd illa Verba, quæ Confessº adiiciunt sacerdotes post absolutiōnē, vlt; passio Dnī nri Jesuchr.i, et merita B.Ē Mariæ etta; et qd boni feceris etta; qd illa, ing.m, Verba n' constituunt eigmi merita, et opa poenitentis satisfactoria Sacral.r; qd alii cōit existiment. Pbō e'; q.ª ex vi illorū verborū n' iniungunt eigmi opa poenitenti; d. relinqunt illius arbitrio: q.° n' sunt pars poenæ Sacralis; unde P.r Lugo, n° 57. impbabilē dicit sententiā Soti, Navarri, Armoboni, Bonac.æ, Reginaldi et aliorū, quos refert, et seq. Leand.r 1. 4. disp. 9. tract. 5. q. 109. existimantiū, posse tūtā conscientiā sacerdotē iniungere leves poenas p gravibus pecc.is, ex eo pcisè, qd adiiciat relatā precationē. Respondeo P.i Lugo, 2°, q.ª illa precatio so p- cao; q.° n' e' poenæ iniunctio: q.° n' poterit supplere defectū poenæ bariò imponendæ. 2°, q.ª eorū iure, adiecta illâ particulâ, possēt nullā poenā iniungere; q.ª cū merita Chri Dni, et B.Ē Virg.r ita longè excedunt quactūq. debitas poenas: d.

d. hoc ē absurdū; ꝗ ett.ᵃ 3°, qᵃ cstat, qđ merita Chri Dni, beatę M.ᵉ et SS.ᵘ n̄ st pars pœnę Sacralis: cętera vō opa n̄ iniūgūt fieri; qꝛ illa ꝑ se n̄ excusat ad impl.ᵈ debitā pœnā.

Exposita pœnę Sacralis essentia; conseqᵉns ē, ut illā dividamus cū oibꝰ Theogis in medicinalē, et satisfactoriā: illa ē, quę ad curandos aīi morbos iniung.ʳ à Cfess.ᵒ, ut iuvet pœnit.ᵗ luxurię deditū, ieiunio, l. flagellat.ᵉ iniūctā; et sic in aliis. Pœnā vō satisfactoria ē, quę iniung.ʳ pœnit.ᵗⁱ, ut ꝑ pœna temporali debitā pecc.ⁱⁱ dmissis satisfaciat, ut si iniungat illi auditū missę, l. recitatū circuli Virginei.

In qq pœnit.ᵗⁱˢ aliqua not.ᵈᵃ evenire possunt. 1.ᵐ, ut eadē pœnā sit medicinalis, et sl satisfactoria, ut pat. in ieiunio rei luxuriosi. qđ et satisfacit, et sl medet.ʳ luxurię aliquorū hoīū; et idē ē de flagellat.ᵉ, et silibꝰ opibꝰ.

Dixi aliquorū hoīū; nā n̄ oibꝰ luxurię deditis ieiunia, aut flagellas.ᵒ opportuna medic.ᵃ vr. eē, ut aliqq placet; cū sint hoēs n̄ nulli, q diebꝰ ieiunii vehementiori carnis stimulo agitant.ʳ; et n̄ semel ego ipse offendi hoēs pœnit.ᵗᵉˢ, q flagellis n̄ sō in se impactis, d. etiā auditis in alio pulsat.ᵉˢ, et aliorū carnis inhonestos motꝰ patiebat.ʳ: quapropt. eī iussit, ut ad tempꝰ flagellat.ᵒⁿⁱˢ abstineret, et alia pia exerceret opa; qđ utrūq. cfirmāt aliquę scitꝰ cedignę.

2.ᵐ distinguere pot., qđ aliqua pœnā sit ꝑ se medicinalis, aut satisfact.ᵃ ꝑ se, v.g. fieri sō pœnā satisfactoria eē vr, se ieiuniis exercere; restituere vō rē ablatā, pœnā ꝑ se medicinalis eē vr; et sic in aliis.

3.ᵐ deniq. pœnā medicinalis duplex eē pot.: aut simplᵉ necessaria ad med.ᵈᵘᵐ pecc.ᵒ, ita ut sᵉ illa nequeat pœnitens de pōa ordin.ᵃ convalescere ab inveterata pecc.ᵈⁱ cnsuet.ᵈᵉ; ut si hō Veneri proclivis sᵉ ieiunio n̄ posse se se succurrere; qđ tn̄ raro eveniet; siquidē alia multa media trea suppetūnt ad cōris debellandas vires, v.g. eleemosynę, preces, et.ᵃ; aut ita ut n̄ sit simpl.ᵉ necessaria; cū absq. illa valeat hō Coit.ᵉ suo morbo ferre aux.ᵐ; quę oīa diligent.ʳ not.ᵈᵃ sūt, qᵃ infra diᶜᵗⁱ maxō usui erūt.

In

29.M.

An et qualis sit pars huius Sacri poenitentia? Sect. 2.

Nemo est, qui ignoret, quod poenitentia sit pars huius Sacri, teste Florentino, et Tridentino: dubitatur tamen, an sit essentialis, vel solum integralis huius Sacri. In qua difficultate notandum est, ex communi, et certissima omnium Theologorum sententia apud Palud. in 4°, dist. 16. q. 1. poenitentiam non esse partem essentialem huius Sacri, sed solum integralem: quatenus poenitentia non expleta, manet integrum essentiale Sacramenti; et si non omnibus numeris absolutum, cum ei desideret eiusmodi complementum, quod sit in ipso Tribunali externi stringit ante executionem poenae iniunctae ad etiam expians in ... et naturalibus; nam homo oculis capta unum, et integrum essentialiter animal rationale est, etiamsi non sit homo perfectus, sed [illegible], et integer quoad omnia complementa.

Caeteris omnibus hucusque mihi certissima sint; illud autem ambiguum esse potest an sit ipsa impositio poenae sit pars non solum integralis, sed etiam essentialis huius Sacri. Primo, dubitandi ratio, quia cum Sacerdos simul praesupponat delicta, videtur esse de illius essentia, ut absolvat, neque iniusta sententia sit. 2° at contra; quia de illius essentia est tribunal iudicis vindicativa: quod omne id absolutum expellat, quam illam iniustam reddidit. 3° quia contingere potest, ut aliqua poenitentia medicinalis ita simpliciter necessaria sit ad vitia praeterita avellenda, ut sine puro adiunctio eiusmodi medicina nequeat poenitens sufficienter disponi ad absolutionem valide recipiendam: quod saltem impositio istiusmodi poenae erit de essentia Sacri; et non solum de integritate. 3° et satis efficax, quia scilicet Florentinum, et Tridentinum illud in decreto Eugenii, hoc vero sess. 14. c. 3. docent, absolute, et simpliciter esse partes huius Sacri actus poenitentis, contritionem, confessionem, et satisfactionem: quia omnes istos dicunt, sunt partes essentiales; nulla harum pars essentialis dicenda est; cum nullibi negent, quod aliquis dicant integrale, aut essentiale.

His tamen non obstantibus, adhuc censeo cum communi sententia, etiam impositionem poenitentiae ... cuiusque, quae omnibus numeris, non esse partem essentialem, sed solum integralem huius Sacri. Ducor authoritate communi Doctorum, a qua sine novo, et urgenti fundamento recedendum non est: deinde quia ... pro tuenda libertate in impositione poenae; ita ut, illa non posita, non violetur essentia huius Sacri, quae omnibus numeris truncata maneat. Accedit, quod cum essentia huius Sacri pro arbitrio Christi Domini instituta sit, nihil aliud dicendum est, spectare ad illius essentiam, nisi nobis clare constiterit de voluntate Christi Domini.

+ iniunctam illi aliquam poenam.

Neq. vero dubit. di, 1ª obiectio nos premit; nam 2ª solut. asserendo; qd quidquid sit de Tribunali exteriori, in quo vr essentiale, qd poena imponat nocenti; in hoc tn tribunali id n. e. essentiale; neq. ideo iniusta absolutio e. cum poenitens, eo ipso, qd absolvat, nisi antea satisfecerit, manet coram obligatus ad solvendam poenam apud flammas purgatrices, qua poena reipsa subibit, nisi hac vita illi satisfaciat; unde poenae sacralis n. spectat ad iustitiam, sed potius ad mam benignitatem iudicio commutantis ingentem poenam in aliam satis levem: quae oia desiderant in tribunali exteriori; ac proinde merito existimat iniusta illius Tribunalis absolutio reipsa nocentis, nulla poena iniuncta.

Ad 2m vero dubit. di dico; qd casu quo poena aliqua medicinalis ita simplr necessaria foret ad praecavendos aliquos graves lapsus, teneret poenitens, si adverteret, etiam n. iussus a confessario, illam exequi; quam tamen n. irritabit sacrum, etiam si confess. incuria, l. malitia eiusmodi poenam iniungere omittat. 3m vero minus premit; nam satis, supra, cum senus Ecclae exponit verba Decretorum, ita ut satisfactio sit solo pars integralis; alii vero partes essentiales sint, et dicant.

Effectus satisfactionis, sive poenae exponit Sect. 3.

Poenae medicinalis effectus solet esse emundatio criminis, in quae antea poenitens proceps ferebat, et si n. raro suo effectu fraudentur, eiusmodi medicamenta debito praenib. curari l. pravae consuetudinis pertinacia. Cum haec nota sint, tota altercatio e. de effectibus poenit. satisfactoriae, qua talis; cui triplicem effectum assignare possumus: 1) e. acquisitio gratiae, ... 2) satisfactio pro poena temporali pecci debita: nam constat, qd poena aeterna negat. de facto eluit per nra opera, gratia divina elevata, sed qd virtute ablutionis perficitur, quae huius sacri poena aeterna, qua puniendus erat crimen lethale, commutet in temporalem in purgatorio igne solvendam. 3us denique effectus impetratio e. alicuius gratiae, l. doni.

Et sane hi 3 effectus pertinent ad opus per satisfactione iniunctum, si illud ex debito fine, debitisque circumstantiis peragat: sicut alia bona opera, debito fine, et circumstantiis ornata augent gratiam, satisfaciunt, et impetrant ex natura sua; per virtutem nullam; vero

seu

sint partes integrantes huius sacri; ut in materia de merito ostenditur; facilius enim ex se apparet, ut bona opera spolient suis bonis effectis, quae ex natura rei locupletata sunt; quam sint elevata à Christo Domino, ut constituant partiales hoc, et aliud consuetudinis sacri: eiusmodi spoliatio negat iure fieri; nisi quod eiusmodi opera aliquâ labe inficiant; et constituunt sacri; et quod illud constituit; quod adsit à viro catholico, et sui compote.

De hoc igitur merito, quo ad praefata opera augent gratiam, satisfaciunt, et impetrant ex natura sua, seclusâ aliâ elevatione, quod appellat communiter meritum ex opere operantis, non convertimus in praesenti: sed de merito, quod dicitur communiter ex opere operato; id est, proveniente ex eo capite, quod eiusmodi opera constituant saltem partes integrales hoc sacri. Quod sic explico. Ieiunium ex debito fine pacti, et impositum per poenitentiam à confessario habet duo; esse ieiunium, ac proinde opus honestum; et insuper esse iniunctum à confessario: quatenus ieiunium, et opus honestum augent gratiam duobus gradibus, ex. gr. et satisfacit ut duo; atque ut totidem impetrat: modo quaerimus, utrum ieiunium, quatenus per poenitentiam iniunctum est à confessario, augeat eos illos effectus; ita ut augeat gratiam, satisfaciat, et impetret ut tria, ex. gr. proveniente illi eiusmodi incremento virtute, ex eo quod elevatum sit virtute sacri, cuius pars est, et constituit per sacerdotis imperium. His praenotatis,

Augmentum gratiae non ex opere operato tribuit poenis satisfactoriis Suarez hic disp. 38. sect. 2. quem imitant Fagund. Granado, Ioan. de la Cruz, Rodrig. Candidus, et Lugus de Torres in selectis, q. 2. disp. 32. dub. 22. qui oppositum sententiam temerariam appellat, sed in hac censura deceptus est cum illius Vasquez oppositum defendat, q. 94. art. 2. dub. 5. n. 9. huic adhaerent Coninc disp. 10. dub. 10, n.° 90. Ioan. Sanch. loc. posito, Gasp. Hurt.° et alii ex Ioanne de Lugo, disp. 25. n.° 2. Insulite Diana 6. p. tract. 4. resolut. 70. et Leand. 2. p. tract. 5. disp. 9. q. 6.

Remissionem vero poenae non esse ex opere operato in poenitentia Sacramentali opinati sunt communiter Theologi, Suar. Vasq. et alii, quos sequitur Sanch. Abulensis, disp. 26. n.° 4. Gran.° Laiman, Reginald. Villalob. tract. 9. diffic. 76. n.° 8. Cardin. de Lugo, disp. 25. n.° 26. et alii apud hos contra Martinus de Ledesma, Adrianus, et Sotus oppositum tenentes; et quidem probabiliter, ut opinatur Sanch. citatus.

De augm^to denique impetrat[ionis] ex ope operato in poen[itentia] satisfact[oria] nullus e (quos scio) q[ui] loquat[ur]: forte, q[uia] certum v[idetu]r, n[on] augeri vim impetrativam ieiunii, ex eo q[uo]d p[er] poen[itentia]m illud a confess[ari]o iniunctum sit.

Quid opinemur de effectu poen[itentiae] satisfactoriae. Sect. 4.

Sit 1^a p[ro]p[ositi]o: poen[itentia] satisfact[oria] h[ab]et aliquem effectum peculiarem ex ope operato. Ita cum Theologis comm[unite]r asserit P. Suar[ez] disp. illa 38. sect. 2. n° 2. Prob[atu]r, q[uia] h[aec] poen[itentia] e pars saltem integralis huius Sacri, et procedit a potest[at]e clavium remitt[en]di atque solv[en]di, q[uae] elevat ad aliquem effectum praestandum, quem antea n[on] conferebat; ac proinde illum h[ab]et ex ope operato. Confirm[atu]r ex verbis Concilii Trid[entini] sess[ion]e 14. c. 3. ubi d[icitu]r, confessionem, contritionem, et satisfactionem e[ss]e partes huius Sacri, quatenus in poenit[en]te ad integritatem Sacri, ad plenam, et perfectam peccatorum remissionem ex Dei instit[ution]e requirunt[ur]: q[uae] cum sit de r[ati]one cuiusque partis constituentis Sacrum, ut conferat ad effectum proprium illius Sacri; profecto negabit, eam n[on] elevari satisfact[ionem], cum semel cum Concilio fateamur, illam e[ss]e partem Sacri poen[itentiae].

2^a p[ro]p[ositi]o: nullam gr[ati]am confert satisfactio sacralis ex ope operato, sive r[ati]one elevat[ionis]: quam p[ro]p[ositi]o[n]em intellige; q[uia] de o[mn]i gr[ati]a eam intelligo, et auxiliante, quam gratum faciente per 1^am; quam 2^am ita sentio cum DD. supra relatis. Prob[atu]r 1°: v[e]l q[uia] ex nullo reali fundam[en]to omnibus probari pot[est]: aut enim ea vis adscribere[tur] poen[itentia]e satisfact[oriae]: patet con[sequentia], q[uia] n[on] ex na[tu]ra sua, s[ed] ex Chr[ist]i D[omi]ni elevat[ione] eam vim h[ab]et satisfactio; de qua n[on] elevat[ione] n[on] constat: sin autem fundam[en]ta exhibeant adv[ersari]i. Prob[atu]r 2°; q[uia] h[aec] satisfactio semper, et ubique e t[antu]m pars integralis confessionis; q[uae] n[on] d[ebe]t h[ab]ere ex ope operato effectum, quem h[ab]ent partes essentiales: patet con[sequentia]; q[uia] partes essentiales ideo potissimum tales s[un]t in Sacro, q[uia] gr[ati]am conferunt, media qua expungu[ntu]r pecc[at]a: at pars t[antu]m integralis eam effectum n[on] d[ebe]t h[abe]re. Prob[atu]r 3°; q[uia] collatio gr[ati]ae p[er] se conceditur Sacris, praesertim mortuorum ad remittendum pecc[at]a; q[uia] si remissio pecc[at]i n[on] dependet in hoc Sacro a poen[itentia] impleta, imo neque imposita, ut infra videbimus; ad poen[itentia]m n[on] d[ebe]t spectare collatio gr[ati]ae sanctificantis; ac proinde neq[ue] aliarum gratiarum, quae multo minus p[er] se pertinent ad effectum huius Sacri.

Hinc l[ice]t colligere, q[uo]d poen[itentia] satisfact[oria] etiam n[on] h[ab]eat ex ope operato m[odu]m impetrandi; 1°, q[uia] id s[in]e fundam[en]to adstruer[etur]; 2°, q[uia] id fere inutile e[st], et multum distans

à pprio effu huig sacri.

(Bas sec°: het tn poen satisfactoria m vim satisfac di ex ope opato s illa q m hebat ex ope operantis; pbr 1°, q poena satisfact aliquq effu det here ex ope opato, ut pat ex 1a sec; d. n restat alius effus, nisi m satisfact; cu ad augm ars aliciua, aut m impetrati elevata n sit, ut stat ex mo dictis: g° restat, ut poen saitis heat m satisfact ex ope opato: hary oiy sec y rationes Imemoravimq ad calis sect ut Iterits.

(Nihilominq opp r 1°, q ess ales huiq sacri n so purgant pecc q collat grā, d. etiā remittut poena ex ope opato Imutdo eterna in temporale, et etiā Iurdo saltis moralr cu poen satisfact ad solvd poena temporale: g° vice versâ ipsa satisfao hebit ex ope opato n so solvere poena temporale, d. etiā Iferre grā. Rp. dato anti, et negatâ con: ro e; q ea equq vr, qd pars integralis ptiné; ac pinde n naria ad essa sacri distinguat ab illis q essalibq; quatq ex ope opato n tribuit id, qd essalibq e in hoc sacro, nempe grā remitt pecc et Imutantes poenas eternas cu temporali.

Dua 2°, nullibi pmisit Xrq Dnq poen satisfact vim m satisfac di ex ope opato, quā ex na sua ptiné aet: d ea mr potestas illi xeddda n e; siquidē ex hoc fundo aiā reiecimq ad ipsa poen. Rp, negdo ans; q eo ipso, qd Xrus Dnq satisfact evexit ad res qdq integrales huiq sacri eq m vim satisfactiva illi indidit, ut hoc sacry ex na suâ et plené remissivq pecc n so quoad culpq, d. etiā quoad poena, qd egre pstare posset, nisi poen satisfact eq m energia satisfac di ex ope opato heret: cu pspic e post aiâ pecc maneat poena ex purgatorio iane castig da; et pprià opq iniunctq realiter q poen n sit ex se sufficiens satisfacere p illa, acceditq roes, quas p a attulimq.

Opp r 3°, ieiuniq v. g. eo ipso, qd sit iniunctq p satisfact, et impleat, Istitui in linea actq obedis; d. ois actq obedis eo ipso, qd talis sit, vr here illos 3. effus pa Imemoratos: g poen quevis satisfact het illos 3. effus, et hoc ex ope opato: pat con quoad hanc postrema pt; q illos effus het ieiuniq ut actq imperatq e à Deo: qd ut pars e huiq sacri. Rp. xcessâ m, et min, et negatâ con ad cuiq pbal reo., ieiuniis here

illos 9. effus, ut actq imgatq e; n tn ut imperata e à Sacerd. sive ut clarig loquar, ut actq pxiie obedig e; n tn ut e actq huig obedig astituentig illq in rse pty huig Sacri.

Qdo, et qualit implenda sit poen, ut heat suq effq ex ope opato. Sect. 5.

Quærit 1°, qdo poen satisfact heat relatq effq uberig satisfac di. Rñt Henriq. 4. q. 9. 8. memb. 2. art. qd statq atq iniuna poena cu Sacrde, antequm impleat; qd qbale requ- iat Fagund. 2. pcepto Eccle lib. 9. c. 3. id tn mihi nullatq pbr; q pars integralis huig Sacri n e pcise iniuncto poeng; s. poen ipsa iniuncta: qr quousq ita expleat, n e posita à pte rei pars integralis huig Sacri: q neq effut illiq; pat coa; q effus negt poni, n posi- ta illiq ca. Ita coir sa, quq seq Suar. disp. 38. de poenta Sect. 2. n. 4. et Gran° ibi tract. 12. disp. 3. n° 3.

Quærit 2°, an poen heat suq effq ex ope opato; si expleat, anteqm ab- salao spleat. Censent Coir DD. n hituraq effq ex ope opato in casu dicto, q tmen vis heat effq ex ope opantis; ita DD. mo citati; Fagund. n° 6. Suar. n. 5. Gran. n° 4. Bonac de poen, disp. 5. q 5. sect. 3. punct. 2. n° 22. Joannes de Lugo ibi disp. 25. n° 28. et aliq. Ego tn sic distinguo, vl loquimur de poena debita p pecc q tm venialibq, l. p mortalibq sl, aut seorsq à venialibq: quo pnotato. Dicimus 1°, qd nuqm remittat poena pecci p poeng expletaq, nisi priq, aut sl remittat culpa p qua luenda e exmi poena qbr; q id eet c ordq debitq, rectqq rq, siquidq culpa e ca poeng: q culpa pseverante necq e, qd poena pseveret. Hinc seq, qd si ante collataq absolutq n sit purgata culpa p strilq, l. aliud mediq, nequeat poen p sui satisfactoria hre suq effq satisfac di tq ex ope opato, q ex opantis.

Que doctra clarig apparet in pecc mortalibq n remissis; q aj eq in eo statu deat p illiq poena eterna, et nra poen q tmen vis elevata n sit de facto satis- factiva poeng eterng, s. tm temporalis; fit, qd ante absolutq collataq, aut vq, et pfectq strilq sceptq nequeat poen satis implera hre suq effq satisfactoriq pu illorq crim p. DD etiq admitq e in pecc venialibq n dimissis, quq siuncta sit cq mortalibq: si vero e coir sa docens, qd in eo casu mereant venialia poena eterng, q tm sint hq ppetiq p

il-

illius, si ita discedat.

Dices si roges: an poenitentia illa suum nihilominus habeat eundem effectum ex opere operato? Resp. probabile mihi esse, ad statim dato contritio remittatur crimen, per quorum poena illa satisfactoria imposita est, habebit suum effectum ex opere operato: et quasi reviviscet, amoto illo obice; ex sententia Vasq. Suar. Reginald. Facund. et aliorum apud Leand. 2. 1. tract. 5. disp. 5. q. 12. de qua reviviscentia alibi diximus.

2o quaeres an si culpa, cuiuscumque illa sit, alio medio ante absolutionem auferatur, satis probabile videtur quod poenitentia iniuncta a confessario, et impleta ante absolutionem collatam habeat suum effectum satisfactorium saltem ex opere operato. Probatur, quia haec vere illa est poenitentia sacramentalis, ac proinde elevata virtute clavium, siquidem iubente confessario impleta est; et aliunde non datur caput ex quo careat illa poenitentia suo effectu ex opere operato: ergo illum hic habet. Confirmatur quia aliquando sapientibus est, ut poenitentes expleant poenitentiam ante collatam absolutionem; quod si numquam suum effectum saltem ex opere operato haberet; id semper esset minus decorum: ergo etiam omnia hactenus dicta applicanda sunt a fortiori servata poenitentia impleta post absolutionem invalide collatam: nam id perinde est, ac si absolutio collata non esset.

Quid sentiendum de poenitentia male impleta. Sect. 6a.

Sed hic quaerit 3o, an poenitentia male impleta post absolutionem validam habeat nihilominus suum effectum. Resp. multipliciter sensum posse habere hanc actionem. Primo sensu sit ut male impleta dicatur poenitentia, quae non tota impleta est. 2o, quando poenitens tota illam implet, est in peccato. 3o denique, quando illam implet cum vitio. Et in 2o hoc casu resp. poenitentiam nihilominus habituram suum effectum ex opere operato, si ita modico effectu laboret: ut moraliter impleta censeatur: v.g. si poenitens iussus recitare rosarium, unum, vel alterum ave maria pertmittat; vel si iussus dare nummum aureum pro eleemosyna, unum, vel alterum obolum non det; vel denique, si iussus ieiunare parvitatem materiae sumat inter diem rerum aliqua necessitate. Ratio est; quia eius haec omnia opera morali modo explenda sint exsoluta merito censentur, si aliquid minimum omittatur; quia non parvum distat ut[?] erit, et ut dicitur parum nihil distare videtur: hinc multi casus expediendi sunt, qui passim occurrunt, de quibus longum esset in praesenti disputare; legite Leand. 2. 4. tract. 5. disp. 9. a q. 32. 52. 55. 62. et 63.

Si vero poenitentia male impleatur in 2o sensu, quia sit poenitens est in peccato dum illam adimplet: resp. adhuc poenitentiam habere suum valorem ex opere operato, sive poenitens sit

effectu pecc.o veniali seu mortali. de pecc.o mortali et a fortiori de veniali ita docent Navarro in c. de poen.a, dist.e 6. c. 2. n.o 46. Scotus in 4. dist.e 15. q.e 2. quem sequuntur Parisienses, teste Navarro citato. His accedunt Vasq. hic. q.e 94. art. 2. dub. 5. Quich. q.e 95. Sotus, Marsilius, et alij apud Joan. Sanch. in selectis disp. 26. n.o 5. qui hanc q.s valde probabilem indicat q.o Suar. contra Gaspare Hurt. Lugo Cardinalis, disp. 25. de poen.a n.o 40, et alios plerosque DD.s apud Leand. 2. p.e tract. 5. disp. 9. q.e 20.

Prob. 2.o hæc resolutio; q.a ut debitor satisfaciat Creditori non opus est, ut sit illius amicus; imo eo miseriarum iam ventum est, ut juste exigere debitum non leves excitet inimicitias: ergo poterit poenitens solvere ex opere operato, q.m vis exhibeat opus iniunctum dum est in pecc.o mortali. Prob. 2.o; q.a magis videtur repugnare, quod opus in se pravum non solum luat poenam temporalem, sed etiam conferat gratiam sanctificantem, q.m quod opus aliquod studiorum factum tamen in pecc.o mortali satisfaciat virtute clavium pro poena temporali debita; sed confessio exterior sacramentalis facta ex vanagloria, et absolutio collata ex fine mortaliter pravo permutant poenam æternam peccatorum mortalium in temporalem, et conferunt gratiam sanctificantem: ergo opus ex se bonum, et iniunctum a confess.o, factum tamen a poenitente dum est in mortali, poterit satisfacere pro poena temporali: patet cons.a; q.a virtus sacri, quæ tantum constat pro eius parte ex lade infectis; poterit præstare hoc idem pro poenis satisfactoriis ex se non malis. Prob. 3.o, q.a multoties poenitentes non inducti explent poenas dum sunt in mortali, quam dubitent, herere suum effectum eiusmodi poenas; ac proinde illas non peccabunt mortaliter: sed si eiusmodi opera tunc non haberent vim satisfactionis ex opere operato, illi peccarent, et forte mortaliter, siquidem apponerent obicem effectui partis integralis sacri; ergo quod communis omnium sensus existimat, non fraudari poenas effectu, quem habet ex opere operato, q.a implet a poenitente existente in mortali.

Hæc resolutio, et sequens intelligenda sunt de remissione poenæ debitæ pro pecc.is iam dimissis; nam si pecc.a dimissa non sunt, neque remitti poena illorum, ut constat ex dictis in vestibulo sect. præterita. Insuper in prædictis resolutionibus sermo est de satisfactione ex opere operato; nam de illa quæ sit ex opere operantis disputant Theologi in materia de merito.

In 3.o dicunt, quod qui poenam implet, cum pecc.o non solum veniali, sed etiam mortali; q.a pro opus infectum aliquam malitiam lethali fit satis imperio confessarij difficulter

ē definire, qd tendis. Itaque in pbale ee vr, qd poenā ei iniūcta hic heat suū effm ex ope opato. Ita censent, qd macula opis ſo l'e venialis, P. Suar. quē citat, et seq. Ochagau. tract. de satisfact. q. 29. nº 20. Conine, disp. 20. de Sacrtis. dub. 10. n. 88. Laim. tom. 2. tract. 6. c. 29. nº 14. Lugo de poenā, disp. 29. nº 46. Vasq. ibi, q. 94. art. 2. dub. 9. nº 23. et 24. De ope in infecto maculā lethali nullus Aūt invenit, q afferret, qd heat suū effm ex ope opato: nihilominus tn id etiā pbale vr, et pbr hic vndq de pecc. mortali ipertū, q a fortiori idē stabit de veniali. P.

1º si qud aliqm roz poenā impleta etiā cū pecc. mortali n haret tunc suū effm ex ope opato, maxē, q debebat ex se ee opus meritoriū saltē de sacro; qd eiūmi etiā fit; sed ii n reqr ex sa pbali? q pbale ē, qd hic heat suū effm ex ope opato. Pbr minr ex sa illorū DD. quos iā retulimus, asserentes, qd opus veniali pravū heat suū effm ex ope opato; cū m illi coir doceant, qd eiūmi opa venialr mala n sint meritoria neq etiā de sacro. Et ro vr ee; q ad illū effm m satisfact ex ope opato n elevavit, nq opa, quatenus hic, et nunc meritoria, aut satisfactā erant; sd. ad sumū, quatenus sm se n erant mala; .. poenalia et iniuncta a ḡfessario: q etta.

2ª ro; q ḡfessio ex vanaglā, et absolutio collata ex animo mortalr pravo sufficiunt ad ḡferendū stati ex ope opato grā sanctificantē, et extingdā poenā æternā, commutd. illā in temporalē, ut sup. dicebamus, q suū etiā effm ex ope opato hebit poenā impleta cū pecc. gravi, siquidē etiā ē pars sacri elevata virt. clavium, et illius effus ita infimus ē.

3ª ro; q in sa Suar. Vasq. Laim. Conine, Lugo, et aliorū DD. apud Leandrū, .. 1. tract. 5. disp. 9. q. 11. et 12. P. Valenc. Gaspares Hurt. Villalobos, et alios ibid; in sa inqm, horū DD. poenā impleta cū pecc. illo recedte, hēt suū effm ex ope opato: q etiā hebit eiūmi effm anteqm pecc. recedat; pbr con; q pecc. etiā mortale n tor ee obe satisfact ex ope opato; q cū loquamur in sienti de pecc. iā dimissis, poenā impleta etiā cū lethali stati hebit suū effm ex ope opato etiā n recedte illo pecc. 4ª ro; q hec satisfao ex ope opato n nascit ex merito opis, et dignitate

d. quia ex Christi Domini meritis: quod cum eiusmodi merita sane asseverent, quodvis fiat opus cum peccato mortali; habebit poenitentia statum suum effectum ex opere operato.

Ga demum ro: quia ad nimis deducenda est huic poena ea vis satisfacti ex opere operato, quae dedit satisfactioni; d. etiam si homo cum peccato lethali iracundiae subeat flagella, quae Deus illi immittit; adhuc satisfatit pro peccatis; neque n. durius est Dei tribunal, quam humanum; in quo satisfatit homo pro delicto commisso, si exilium, triremes, flagellationem, aut quodvis aliud supplicium subeat etiam invitus, et cum peccato lethali irae, l. desperationis: quod etiam. Quod etiam confirmari posse videtur in iis; qui apud infernas flammas castigantur; videntur n. reddunt meritas poenas; et si nunquam sufficientes pro suis criminibus.

Ad scalam huius sectionis notandum est, quod si hactenus locuti sumus de illo gradu satisfactionis, quae habet poenitentia sacramentalis virtute clavium; non vero de virtute satisfactiva ex opere operantis; namque haec impedita videtur, si homo sit in mortali peccato, et multo potius si cum peccato mortali poenitentiam exerceat; quamvis de peccato veniali non ita exploratum sit: pro qua quaestio evolvenda est infra de merito.

Obiectiones, et corollaria. Sect. 7.

Obiicitur 1°. confessio facta in peccato mortali, aut ex fine mortali nullum effectum habet, etiam ex opere operato: quare similiter dicendum est de poenitentia male impleta in 1°, et 3° sub; siquidem ista est pars minus principua sacri poenitentiae. Respondeo 1°, concesso anti, et negata consequentia: disparitas est, quia in casu antecedentis deficit materia pars essentialis huius sacri, scilicet vera dolor: quod n. fieri potest, ut qui actu est in mortali, l. actu mortale committit, vere doleat sua crimina?; l. cum tamen possit actu satisfacere virtute clavium pro poena debita: quare peccatum mortale in quo est, l. quod actu committit, non obstat integritati satisfactionis: quamvis quoniam bonus et absolutio collata ex fine lethali gravi, habet suum effectum ex opere operato, quamvis sit pars potissima huius sacri: ro. n. est, ut modo diceremus in satisfactione, quod peccatum lethale non obstat integritati actus absolutionis in hac, quod pro tale essentiali retorqueri potest argumentum adversarii.

Obiicitur 2°, sacrum hoc poenitentiae, apposito obice, non habet suum effectum: quare similiter de poenitentia dicendum est, facta cum peccato, aut in peccato commissi mortali. Respondeo, admisso anti, et negata

coñ. Discrimen ẽ, q.ª pecc.ᵗ mortale ẽ impedim.ᵗ grã, quæ ẽ pcipua effec.ˢ huius sacri: n' tñ ẽ satisfact.ⁿ, nisi virt.ᵉ clavis impedim.ᵗ, ut s.ᵃ monstravimus.

Obiic. 3.º sacrifiu missæ, et indulg.ᵃ n' psi ad satisfac.ⁿ illi q in mortali ẽ, et multo potius si cũ mortali eiusmi opa obeat: q.º idẽ dici ẽ de poen.ª sacrali. Pbr coñ efficac.ᵃ, q.ª satisfao missæ, et indulgentiaru nascit ex meritis Chri Dni, et ptingit in sacrali poen.ª: q.º etc. Rñ. 2.º ans neg.ᵈᵒ, ex quo pbali: illud n. negat de sacrifio missæ Navar. de orat.ᵉ c. 19. n. 73. post Scotu, ut refert Sanneus 3. 4. disp. 5. de Eucha.ᵃ q. 9. dub. 4. n.º 96. de indulgentiis vo idẽ ans negant; mr in 4.º dist. 19. q.ᵉ 2. et Rubion. q.ᵉ 1. mutant. n. relati Theol. qd indulgea, et sacrifiu missæ remittat poenas eius, q in mortali ẽ; sed ad minus cum ẽ de poena templi debita p pecc.ᵗ ia dimissis, de qua nos hactus locuti sumus. Rñ 2.º omisso ante, et negata coñ; ro ẽ, q.ª cdit petitur in scalis.ᵉ indulgeᵃru, qd eas lucraturi, sint vẽ poenitentes, contriti, et confessi: q signu ẽ, qd Pontifex nolit cedere illud beneficiu ei, q si in mortali; et multo potius si opa postulata exerceat cũ mortali; qd si illi doctores aliqdo n' exprimant ad lucrandas indulgeᵃs, id tñ de p exprissis tex coi usu, et tenore aliaru scelsimu: sacrificiu missæ exigit, qd subiectũ n' sit in mortali, dũ illud offert, q.ª illius valor aequiat meritu oblat.ᵉ; oblatio autẽ n' het suu effectũ, nisi acceptet.ᵘʳ; incredibile autẽ ẽ, ut acceptabilis sit oblao hois actual.ʳ inimici. In effectũ autẽ ex ope opato poen.ᵉ, neutra harũ ro militat; n' 1.ª, cũ nullibi exigat a Chro Dno, ut poenitens sit in grã, dũ poen.ᵗ adimplet, ut illa heat suũ effectũ; n' 2.ª, q.ª poen.ª het illũ valorẽ ex ope opato, ptise q.ª iniuncta ẽ a confess.º, ac pinde elevata, ut sit pars integralis huius sacri, qd totũ integrẽ dabit. q.ᵐuis poenitens sit in mortali.

Obiic. 4.º; poena debita p pecc.ᵗⁱ ia dimissis reddit aeterna, quis antea esset temporalis, si nos ante quã elueret totã poenã iterũ caderet in pecc.ᵗ mortale, et in illo existere; p.º hoc existens in mortali n' pst p poen.ᵗ satisfacere, etiã ex ope opato p illa poena criminũ dimissorũ: sat scoñ ex doctrina s.ᵃ tradita, sect.ᵉ 5. ubi docuimus, n' posse nos p nra opa etiã elevata de facto satisfacere p poena aeterna. Ani vo 1.ª docet a Cardin. de Lugo, disp. 27. de poenit.ª,

n.° 83. a° etta. Rp, neg. ans; qqd dicat P. Lugo huius doctris, operis fido; ex illa n. collig., qd pecc. iam dimissa, per sequens crimen lethale reviviscant, sicq. aeternitas supplicij olim debita illis revocat. Ergo et iniuste Deus puniturus sit poenâ aeternâ novâ peccatû qd iam decreverat poenâ temporali punire: qd Dei, s. iusti Dioq. minus consentaneus e. Hinc solv. tota obiec.

Obiit 5°, qm à Sacerd. iniunctus per poen. het eigmi effus ex ope operato; d. incredibile e, qd Sacerdos iniungat opus factus in mortali, et multo minus cum mortali: q° eigmi opus n. het effus relatus ex ope operato, sicq. n. e iniunctus à Sacerd. Rp, scissâ m., et negatâ m. ex sa Suar. Vasq. Reginal. Villalobos Laiman, et Lugo apud Leand. 2. p. tract. 5. disp. 9. q. 9. existimantiq, satisfacere poenits. precepto Sacerd. per opus factus in mortali; addo ego, et cum mortali. Omg, qt illud iussus e à Conf., n. quâ malus e; d. quâ in se punitius e; qa finis precepti n. cadit sub precepto. Hoc idq. argtus efficac. retorquet in absolute collata ex fine, lethal. vitioso, que sanè absolute valida e, et grâ collativa; an oportet dicere, et secedere, qd Chris. Dns. illus absolutus n. elevavit ad Conferdus grâ, quâ qt infecta e maculâ peccati mortali.

Ex dictis colligo, qd poenitens adimplens poenas n. s° in pecc., d. etiam cum pecc.° veniali, aut mortali nullatus peccet 2a obligatus, quâ tenet implere poenas iniunctas; etsi peccet ex eo qd fts Sacram.ti integrales contaminaverit macula foedissima.

V. quoris poen.a iusta existimata à Conf.° extinguat tota poenas temporaes debitas. Disp. 27.

Q.3 proponit, et sas refert Sect. 2.

Nemo ambigit qd si unicus ieiunius ex. g. ex nâ suâ, sive ex ope opd het vim satisfactivus ut 4.or, et tenet poenitens Luere per suis crim.s iam dimissis, poenas temporales ut 4.or, aut minus; extinguat tota illa poena per eigmi ieiunius rite expletus, q.mvis illud n. iniunctus sit à Sacerd. Qd la factioni vin erit, si ie-

in-

ieiunij virtute clavium elevatus sit ad vos gradus integralis huius Sacri; siquidem in eo casu (ut constat ex iam dictis) accedit ieiunio mr vis satisfactoria ex opere operato: unde si utraque vis accedat ad gradum octavum, extinguet sane tota poena purgatorij, si poenitens ieiunium adimplens, tantum debeat poenam, ut 8.

Hoc certum est: illud autem satis dubium est in praesenti: v. sit illa vis satisfactoria ex opere operato, quae accrescit ieiunio, et cuilibet alij operi poenitentiae iniuncto; virtute clavium, sit inaequalis pro prudenti arbitrio Sacerdotis, ita ut quoties iste; attentis diversis circumstantiis, prudenter indicat, unicum ieiunium esse poenitentiam sufficientem, et illud imponit Titio, et Caio, quamvis necessario Titius plura, et graviora commiserit, quam Cai; ac proinde, sua merentur maiorem poenam purgatoriam: nihilominus tantum tota poena in utroque deleat; quando utrique prudenter impositum est pro poenitentia eiusmodi ieiunium. Quod sane utilissima confessarijs et poenitentibus, ut utrique sui muneris partes accurate obeant; confessarij illi poenitentias imponunt, ij, qui vero illas adimplent.

Alij notatis; 1a sententia id negat, existimans, quod poenitentia quaelibet prudenter imposita sit, non semper extinguat totam poenam temporalem pro peccatis debitam; ita docent Soto, Vasq., Valenc. Suar. Conincius, Fagund. Bonac.a, et alij, quos refert, et sequitur Leander 2. p. tract. 5. disp. 9. q. 7. et Joannes de Lugo, disp. 25. de poenitentia sect. 19. Alij tamen resistunt Scotus in 4. dist. 2. q. unica, Gabriel ibi art. 2. notabili 5. et corollario 2. et 5. mr dist. 20, q. 1 in tertio. et alibi Soto q. 2. art. 4. cum Glossa in caput mensuram autem, de poenit. Sacerdotis, et si addat dictum mihi improbale. Favent huic sententiae Medin. tract. 2. q. 77. de poenitentia iniunctis, Rosella Deo satisfacto, n. 2. Savonarola de fidei veritate, lib. 3. c. 26.

Nostrum placitum. Sect. 2.

Huic sententiae ipse prius subscripsisse, quam ante decem annos multa juncta dispersi. Breviter in praesenti perpetua cap. Velenseso: et sit missus tertium 1. S. Eligij, Hom. 11. in Coena Domini, Tertull. de poenitentia, c. 6. Sandulum Flaviniacus in Leviticum lib. 18. c. 4 et Hieremias Martinez, versu 2. c. 22. videndus apud Coccium in thesauro, tom. 2.

lib. 7. de poen.ª, art. 4. quae testim.ª nobis n. obscure favent; ad rões accedamus.

Pbr igr 1º rõe hic nra 2ª sa; Sacrum poenae perfecte collatum, ex na suâ e perfecte remissivum crim. cuiusq. post Baptm. commissi: d. ad perfectam remissionem criminis n. so. req.r, qd remittatur pecc.ª quoad omnem culpam, d. etiam quoad omnem poenam: q.º hoc Sacrum perfecte collatum n. so. remittit omnem culpam, d. etiam omnem poenam culpis debitam. Mr certa oing. e; et det ee, ne aliqd imperfectum in opere eximio, qd Deus hoc unicum hot. Ad., admittamus: qd etiam n. obscure colligitur ex illis Vbis Chri Dni ad Petrum; qdcumq. solveris s.r terram erit solutum et in Coelis: q.º si remaneret poena aliqua, etiam post hoc Sacrum perfecte administratum; n. maneret poenitens absê, et simplr solutus, et liber à criminibus: q.º etc.

Plô sic: si opterus pres confessarius huius Sacri perfecte ponat, et poen.ª iniungat sm prudentiam confessarii, q.m poenitens debitê adimpleat poenitentiam, totum hoc Sacrum perfecte ponet: q.º sic remittit totam culpam, ita extinguet omnem poenam; q.m vis sm se poen.ª illa sit minor, q.m demeritum. Pbr ans quoad 2.am partem illius, in quâ haeremus: q.ª illa poenâ imposita sm prudentiam iusta e: sed in Sacr.º via poen.ª iusta extinguit totam poenam debitam in purgatorio solvendam: q.º quaecumque poen.ta imposita e sm prudentiam, attentis circumstantiis extinguit totam poenam, q.m vis crim.ª sint inaequalia. Mior, et coa negari nequeunt, si mr pbet, q.m sic ostendo: impossibile e, qd sit iniustum id qd prudens e, alioquin pugnarent inter se iust.ª, et prud.ª; et opus reipsâ honestum et rõi conforme, opponeret ipsi honest.ª, et rõi: q.º illa poen.ª, quae prudens e, iusta etiam e, ac proinde perfecta: unde et perfecte, atque integrê remissiva totius poenae debitae.

Dices, Confiteris iustam rõe circumstantiarum, n. vo rõe crim.is perfecte, et gravit.is illius: quae ult.ª iust.ª petit narrio, ut poen.ª extinguat totam poenam debitam. Contra, q.ª e; q.º iniustissimum foret afficere aequali poenâ crim.ª aequalia, inaequalitatibus, et diversis circumstantiis vestita; hinc e, qd in foro externo n. det senex puniri aequali poenâ cum iuvene, q.m vis crim.ª sint aequalia; nec vir equestris ordinis eâdem afficit poenâ, atque plebius, q.m vis crim.ª oia paria sint, a circumstantiis diversis sic: q.º ut poen.ª imposita in rõe Sacro iusta censeat, et sit, n. comparanda e praecise cum aequalitate crim.

Sm

sm se tm, & etiā attentis circumstantiis; q. cū in tribunali hoc poena collata sm prudentiā attentis circumstantiis iusta censeat, et totā poenā p delicto debitā extinguat; idē sentiendū e de hoc tribunali divino, nisi impiissime dicamus, hoc minus pium ee illo.

Obr 2°, q. lt integritas malis Confessionis ec mortalia ita obliget, ut s. illa n valeat absolutio, qd nulla probabilis cā excusat; adhuc tn prudentia confessorii imò et ipsius poenitentis sapientis satis e, ut n obliget eiusmi integritas, et teneat absolutio, etiā omniū criminum etiā n dictorum; q. idē sentiendū e de valore ex ope operato poenitentiae prudentis ad extinguendā totā poenā; incredibile n. vr, qd Deus q. ita liberalis e in remittenda totā culpā, et poenā eternā delictorum in confessione n integratis mal. ex iudicio prudenti. et si aliquādo falso ipsius poenitentis, id n accedat in poenā prudenter impositā à confessario, cū hoc longe minus sit illo.

Obr 3°, q. poenitens in sa generali tenet implere poenitentiā prudenter impositā à confessario, q.vis illa m̄ reipsā foret ipsius pecc. sm se consideratis: q. Deus etiā vr teneri remittere totā poenā temporalē debitā poenitenti, si iste explevit poenā prudenter iniunctā, q.vis reipsā minor pecc. sm se attentis. Pat con. q. iniquum vr ee, qd reus teneat stare ipso prudenti iudicio; n vō teneat actor, q.vis sit supremus princeps, q. eiusmi iudicium p causis decernendis creavit: q. cū omnis iniusta, seu iniquitas longe absit à Deo, sentiendū e, ad poenā sacralis prudenter imposita semp extinguat totā poenā temporalē debitā, q.vis aliquādo vr circumstantias poenā equalē impōnat criminibus inequalibus.

Obr 5° ex iis, quis dirigit in iudicio humano; in quo si aliquis semel prudenter absolvat à iudice competenti, neque iterū in ius vocari p illo crimine, teste Bartolo in l. Senatus, ff. de accusat., quē alii coīt sequunt: q. idē censendū e de Tribunali divino; qd humanū pietate, et potentiā longe antestat: q. tota poena extinguatur p prudentē poenā. Taceo alia minora fundamenta, cū hec sufficiant, ut videatur, quāta excesserint q. hanc sententiā, ut improbabilē sugillant.

Obiecta solvit. Sect. 3.

Oppon.r 1o, proprium e' solius Bapt.i remittere om culpam, et poenam; g.o id n' convenit etiam poenit.ae. Ergo neg.do cons.; q.a bene stat, qd in hoc conveniant hae duo Sacra, quae tn in aliis multis differant. 1o n. differunt in ma et fa. 2o in eo qd Bapt.s fructuose collatus semp remittit totam poenam, id vo n' semp convenit poenit.ae; 3o, q.a Bapt.s remittit etiam pecc.m originale, qd n' convenit poen.ae.

Opp.r 2o, n' sufficit ad valorem Sacri, qd confess.r prudent.r iudicet poenit.em esse dispositum, si reipsâ dispositus e': g.o n' sufficit, qd iudicet prudent.r poen.m esse sufficientem, ut p illam extinguat tota poena debita; si tn reipsa minor e' ipsis pecc.is. Ergo dist.o ant.s quoad res p.tes constituentes Sa.ti disposit.s in ord.e ad absolut.m, nego ant.; quoad aliquas p.tes, omitto ant.; itaq confessio mortalium e' una ex p.ibus requisitis essent.r, ut poenitens sufficient.r accedat disposit.s ad absolut.m; et tn satis e', qd confessarius prudent.r iudicet hanc, l. illam confess.m horum, l. illorum mortalium sufficientem ee hîc, et nunc, ut poenitens reipsâ absq maneat; q.m vis reipsâ ad alia pecc.a fat.da obligaretur: unde ant.s p.latum general.r falsum e'; ac p inde cons. n' urget.

Opp.r 3o, confess.r ignorat q.m tit.m poenae correspondeat unicuiq pecc.o in purgatorio; ergo n' e' credibile, qd illius arbitrio etiam prudenti relicta sit taxatio poenae illi correspondentis. Ergo neg.do cons.; potius n. inde infero, poen.m ee arbitrariam, et voluisse Chrum Dnum illam taxari p prudent.m Sacerdotum. Atq unq.m mihi p.suadebis, qd tota Eccl.a raro, et vix unquam, et fortuito taxet debitam poenam p pecc.is correspondentem toti poenae Purgatorij.

Opp.r 4o: q.s q semel absolutus e' à suis crim.bus, et poen.m p prudent.r impositam explevit; nil deinde luet in Purg.o. qd sep contigisse ex variis historijs constat. Ergo, id ita evenisse, l. q.a poenitens n' debite implevit poen.m iniunctam: l. q.a ista n' prudent.r imposita e', l. p.pter alia multa crim.a venialia, quae poenitens n' fassus e'; et p q.e poen.m sacralem n' recepit, neq obivit. Unde oes hortandi st, ut oia sua pecc.a etiam venialia, q.tum licuerit, fateant.r, et postulent à Sacerd.e, ut debitam illis iniungat poen.m, p quam gravis.as purgat.s poenas declinent.

Dices 5°: si qui moriturus alias ad tui impon. pro poen. magnorum crim.,
et recitet unum Ave, et invocet nomen Jesus, aut pectus tundat: d. incredibile est,
ad quod tam levi poen. extinguatur tota poena purgatorii debita tantis criminibus,
quomodo illa poenit. prudentissime tunc iniuncta sit: q. etc. Ex, resp. mi, et disting. do
minus quoad ult. p. t.; prudentissime tunc iniuncta est, attenta impotentia quia ipsius poenit.
et saltus, ut aliqualiter sit integrum sacrum, scedo minus attentis pecc., et aliis circumstantiis d
ex relatis; nego minus; unde con. nulla est; itaque in illo casu sacerdos iniungit sic
ens, et prudens minus poen. illam, quam existimat aequalem poenae debitam, et in
hoc prudenter procedat: in quo casu, et aliis non procedit doctrina nostra tradita.

De poen. imposit., acceptat., et implet. disp. 23.

Etiam, et qualem, et quando teneatur confes. poen. imponere. Sect. 1.

Detenta in titulo disp. multiplicis, et satis longa q. postuladant; d. temporis angustia
id non permittit. Itaque quae sunt breviter complendo, ad 1ª hac sect. ima. Sit 1ª sit., verum:
et sacerdos tenetur confes. aliquam poen. iniungere poenit. Ratio, q. poen. iniuncta
est pars integralis confes.; ergo tenetur confes. semper illam imponere ut aliquando relinquat
quod est ex se sacrum imperfectum.

Fine reiicio 1° Henriq. Fagund. Suar. et alios disp. 25.
de poen. n. 40. et alios apud Leand. 2. p. tract. 5. disp. 9. q. 27. et 29. asserentes
nullam poen. necario imponendam esse illi, qui intensionem doloris eius poenam superavit, si ex
divina revelatione id scitierit, aut ex alio capite. Sed fallunt. Ratio est quod etsi adhuc facta re-
velatione remissionis totius culpae, tenetur nihilominus poenitens cuique crim. subiicere clavibus, ita
ut tenetur sacerdos etiam in illo casu illi iniungere poen., ut evadat sacrum perfectum, et
integrum; neque obligatio in poenitente non est ad sacrum ut esse, sed ad perfectum sacrum.

Reiicio efficaciter 2° Cha. Ato sanctao, n° 2., Sumellinus, Bi-
valdus, et Suao citatus apud Leand. docentes, nullam necario esse impon. poen. illi q.

spectet ad sacrandum subiectum, d. c̃riu opinamur hac roe; nam cum opa p sacrando subiecto fac^da n̄ sint iniuncta a sacerd^e, n̄ st pars integralis huius sacri; unde illud s^e poen^a maneret n̄ integrum; q ett^o facere in, minus poße ee poen.

2^a sc^o, quaecumque opus prudent, et rōnabilit pot. ĩgere confes. i ma apta poen sacralis. sc^o certa e; pt in, q^a confessarius, ut c̃rius iudex pot poenit^ti iniungere aliqd opus p poen^a; q^o ista potestas se debet extendere saltm ad oe opus, qd rōnabile et prudent iniungile e: neq ultra progredit; cum ad irrōnabile n̄ habeat potestm a Chro Dno collatam.

3^a sc^o, nullum pecc^m e poen imponere post absolutm collatam, ut docent Gran^o hic, tract. 12. disp. 4. n° 5. G. Hurt. disp. 14. diffic^e 2. fine, et alij, quos refert, et seq^r Leand^r 2. p. tract. 5. disp. 9. q^e 52. Rō nra sc^ti e, 1^a, q^a nullum extat praeceptum oppositum iubens; deinde n. imponendi poen ante absolutm laudabilis e, d. n̄ obligatoria. 2^a, q in iudicijs hum^s, absolto reo post^mo reg, et deinde addit; cum oblig^e tn, ut in triremibus serviat, aut patria exulet p biennium, l. qd sile: q nullum erit incom^m, si id contingat in Tribunali c̃ris.

An, qualr, et qdo teneat poenitens acceptare, et implere poen. Sect. 2.

Hic etiam multa breu^r complendere debemus. Sit 1^a sc^o. tenet poenitens hre anim saltm negativum, idẽ, n̄ hre. voluntm, n̄ adimplendi iniunctam poen. Pbr, q^a si poenitens hic n̄ haberet anim positivum n̄ adimplendi poen, peccaret grau^r ut postea explicabimus: q^o tenet n̄ hre illam voluntm repugnantem implectioni poen. Pbr 2^a pars sc^is, q^a saepe poenit^tes rite absolvuntur, iniuncta poen^a, qui tn. nec cogitent, et positive decernant, illam adimplere: q satis e n̄ hre anim positivum n̄ adimplendi poen.

3^a sc^o tenet^r tn̄ poenitens reipsa implere poen iniunctam. quam sc̃m admittunt docent Suar. Vasq. Valent. Toledo, et alij Cardinalis de Lugo, disp. 25, a n° 68. cum alijs, quos congerit Leander 2. p. tract. 5. disp. 9. q^e 56. existimantes oppositam sntam ee c^a fidem, erroneam, temerariam, et saltm improbabilem. Pbr sc^o, q^a tenet poenitens n̄ relinquere sacrum imperfectum, et tn̄ ipsum, s. d. n̄ expleta poen^a sacrum imperfectum manet: q^o tenet implere poen iustam, et rōnabilem; nam de iniusta, et irrōnabili alitr sentiendum e.

R. Satis nullo rogas: Resp. quod peccet poenitens qui poenam non implet reo, quod si nil omnino poenae iniunctae impleat, quod velit ex toto remittere purgatorio peccat mortaliter: sic D. Thomas cum aliis, Suar., Vasq. et Lugo n.° 74. contra nullos. Ratio est, quia cum poena purgatorii non sit sacramentalis, manebit semper sacramentum imperfectum. Rogas 2.°: intra quantum temporis teneatur poenitens adimplere poenam. Resp.° quod intra tempus à sacerdote praefixum. Quod si nullum praefigat tempus, satis erit, quod intra annum post confessionem poenam impleat, ut docent P.r Ant.s Fernandez de Cordova in sua instructione confessorum, l. 4. documento 4. n.° 5. et documento 7. § 2. n.° 2. Joan. Henriq. c.° 42. Sylvester, quos sequuntur Diana, et Leand. subscribentibus M.ris Salmantic. apud eundem Leandrum, q. 39. disp. 9. tract. 5. l. 4.° Ratio est, quia sicut licet per annum integrum differre confessionem, ita quoque videtur satis licere differre impletionem poenae; quo tamen anno expleto non extinguitur obligatio eam implendi, nisi opus sit ligatum tempori, quod raro dicitur. Rogas 4.°, an liceat implere poenam per alium. Resp. negant, quamquam alii oppinent; licet tamen per famulum dare eleemosynam, quia ille non dat, sed poenitens, qui iste utatur eo instrumento.

Atque per duos annos disputare licuit de ista sacri poenitentiae, de illius materia remota, et proxima; ultimo confessione, dolore et proposito; ubi de virtute poenitentiae abunde egimus; itaque de absolutione et satisfactione multa, sed non omnia transidimus. Plura denique faceremus per instituta nostra, dicenda si vacaret. Utinam scripta cedant in laudem Dei

Omnipotentis, et immaculatae Virginis Mariae

illius matris admirabilis.

In pervigilio SS. Petri, et Pauli

anno 1645.

